Huszta Csaba *

Budapest
Dombtető u. 16. III/14.

1108

Baptista lelkésztájékoztató

Szolgatárs

1996. február V. évfolyam - 1. szám

A tartalomból

- **A Szentlélekről szóló tanulmánysorozat**

A Szentlélek a János evangéliumában

- **Irányadó állásfoglalás egyházzenei kérdésekben**

Nyilatkozat az ifjúság egyházzenei neveléséről

- **A keresztyénség zsidó szemmel**

Mit várnak a zsidók a hívő keresztyénektől?

- **A lélekmentésről**

A gyülekezet növekedése – 2.

- **A szerteágazó tévtanításokról**

A reinkarnáció divatjáról

Moon Budapesti szerepléséről

- **Missziótörténei körkép**

Magyar baptisták a nagyvilágban

- **Mások látószögéből**

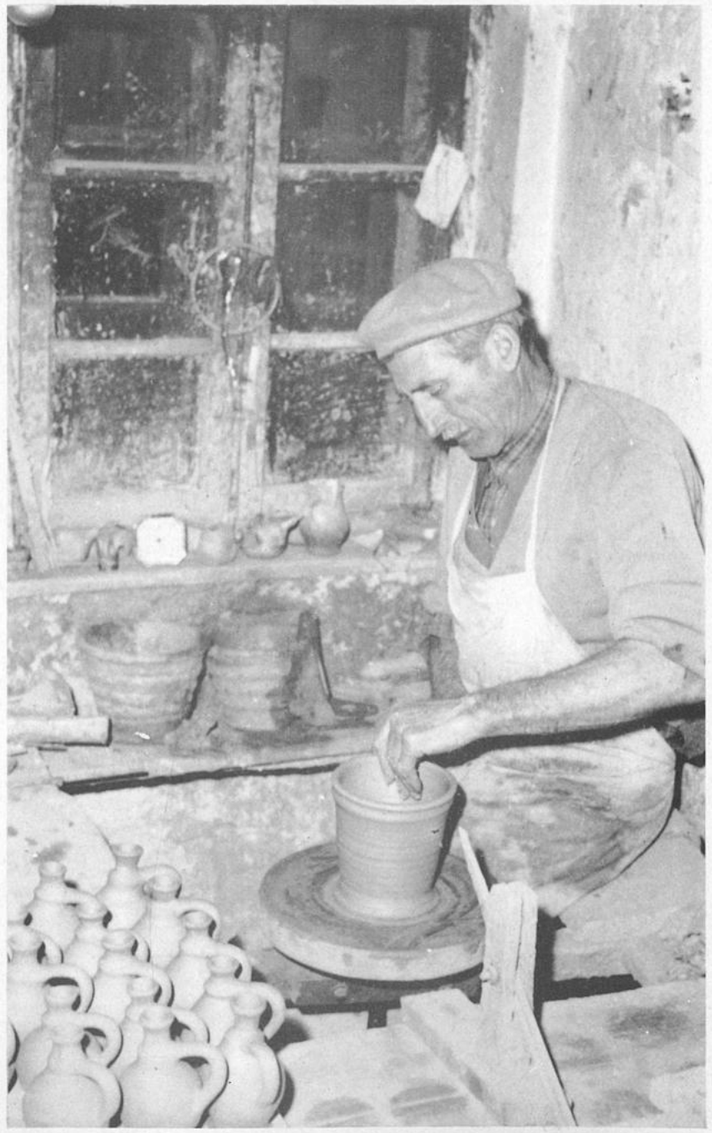
Gondolatok a "Totontó áldás"-ról

- **Lelkipásztornék rovata**

Adakozás meglepetéssel

Egy gyermekáldás különös következményéről

- **Illusztrációk, vidám történetek**



"... olyanok vagytok a kezemben,
... mint az agyag a fazekas kezében"

TARTALOMJEGYZÉK

SZERKESZTŐI OLDAL
Imádkozzunk vezetésért! 1

HIRDESD AZ IGÉT!
J. Tracy: A New England-i nagy ébredés 4. 2

BIBLIATANULMÁNY
David W. Wead: A Szentlélek a János evangéliumában 5

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN
Malcolm Goodspeed: A szolgálat távlatai 11

ÉNEK-ZENE A GYÜLEKEZETBEN
Nyilatkozat az ifjúság egyházzenei neveléséről 13

TANULMÁNYI SZEMLE
Dr. Meron Menachem: Mit várnak ma a zsidók a hívő keresztyénektől? 15

ISTEN NÉPE A GYÜLEKEZETBEN
Hegyi András: A gyülekezet növekedése – 2. 18

"...SOKAN ÉLNEK MÁSKÉPPEN..."
Gál Péter: Levél minden testvérnek a reinkarnáció divatjáról 28
Chaplar József: Sun Myung Moon Budapesten 29

MISSZIÓTÖRTÉNETI SZEMELVÉNYEK
Ifj. Mészáros Kálmán: Magyar baptisták a nagyvilágban 32

SZEMELVÉNYEK A SZÁZADELŐ BAPTISTA SAJTÓJÁBÓL
A Friedensklänge írásaiból 39

TALLÓZÓ
Látószögünkből nézve – Tanulmány a "Totontó áldás" tarthatatlanságáról 42

INNEN - ONNAN
Az Európai Baptista Sajtószolgálat hírei 45
Újra zsendül a misszió a Kárpátokban 48
Albán testvérek között 50
Győri Kornél: Jelentés a kárpátaljai misszióról 52

"SZOLGATÁRS"-NÉ
Az utolsó húszdollárosunk 55
A gyermek megmentette anyját 56

ILLUSZTRÁCIÓK GYŰJTEMÉNYE 57

VIDÁM ESETEK 60

Baptista lelkésztájékoztató
Szolgatárs

A Magyarországi Baptista Egyház kiadványa

Szerkeszti: Kolozs Nagy János
Lukács Tamás
Felelős kiadó: a Szövetségi Tanács
Szerkesztőség címe: 1062 Budapest, Aradi u. 48.
Tel: 132-23-32, 132-79-85, Fax: 131-01-94
Nyomás: O Pont Felelős vezető: Győri Énók
A folyóirat önköltségi áron megvásárolható és előfizethető a Baptista Kiadónál.
Egy szám ára: 300- Ft. Előfizetési díj egy évre: 1800- Ft
Külföldi megrendelés esetén a mindenkori postaköltség felszámításával.
Megjelenik kéthavonta
ISSN 1218-425X

A SZERKESZTŐK ROVATA

Imádkozzunk vezetésért!

MÉG KÖZEL NYOLCVAN NAP és közösségünk megválasztja vezetőit, akik a következő négy évben viselik azt a felelősséget, amely nagymértékben meghatározza szeretett Szövetségünk arculatát, szolgálatát és fejlődésének irányát.

A KORTESKEDÉS MÁS KÖRÖKBEN ilyenkor már javában folyik, s az önjelölt, vezetésre, elsőségre kívánkozó emberek ajánlgatják magukat, programjukat. Közöttünk azonban nem ez a rend. Nem lehet létjogosultsága az efféle szokásnak, mert Isten népét maga az Úr vezeti. Aztán meg azért sem fogadjuk el a divatos gyakorlatot, mert ismerjük az Úr Jézus Krisztus szavait – mi pedig az Ő népe vagyunk, ezért számunkra az Ige magatartásunkat meghatározó tényező –, aki az elsőségről úgy beszélt, mint szolgálatról: *"Tudjátok pedig, hogy a népek fejedelmei uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De köztetek ne így legyen: hanem aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok. Mint ahogy az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért."* /Mt 20:25-27/.

A szolgálatra vállalkozók önmagukat azért sem ajánlgathatják, mert "nem az a megbízható ember, aki magát ajánlja, hanem az, akit az Úr ajánl." /2Kor 10:18/.

KIT AJÁNL AZ ÚR? Nem valamiféle költői kérdést szeretnék itt feltenni, melyre néma hallgatással, legfeljebb sejtelmes bólogatással felelnek választó testvéreink, hanem a választókeresés őszinte szándékával. Úgy hiszem, közös döntésünk, hogy a választ a Bibliában keressük, de nem valamiféle misztikus-ködös célzatú biblianyitogatással, hanem a kinyilatkoztatás értelmezésével. Ez a mi baptista közösségünk tájékozódásának alapelve kezdettől fogva. Így útmutatás mellett arra a megállapításra jutunk, hogy az az Úr által ajánlott vezető, aki megfelel az igei követelményeknek.

MIT TANÍT AZ ÍRÁS A KERESZTYÉN VEZETŐRŐL?

1. A válasz első felét már fentebb leírtuk: *"aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok..."* – vagyis Krisztus Urunk olyan személyről beszél, aki nem úgy alakítja ki a szövetségben élő gyülekezetek rendjét, hogy az az ő személyes érdekeit szolgálja. Olyan vezetőről van itt szó, aki szolgál. Szereti a munkát, dolgozik; és minden erőfeszítésének az a célja, hogy Isten népe felemelkedjen; éberen, céltudatosan fusson a mennyei cél felé.
2. Erről az emberről még azt is elmondja az Úr, hogy *"...legyen a szolgátok..."*. Legyen! – és ne ti tegyétek azzá! A ti szolgátok, aki nektek, a társainak szolgál. Az Úr szolgája ő, és Urát oly módon szolgálja, hogy az Úr népe érdekében fejti ki erőfeszítéseit. Amikor a Krisztus egyházában élő embereknek szolgál, nem embereknek akar tetszeni, hanem amit tesz, jó lélekkel végzi, az emberek javára, de *"úgy, mint az Úrnak, és nem úgy, mint az embereknek..."* /Kol 3:23/.
3. Nem bástyázza körül magát a hierarchia csúcsán élők megközelíthetetlenségével, sem holmi felsőbbrendűség látszatának falaival, nem viszálykeltő, hanem *"barátságos mindenkihez, ... és türelmes, aki szelíden neveli az ellenszegülőket..."* /2Tim 2:24-25.
4. Aki a Szövetség egészének első számú vagy valamely más vezetője, arra fokozottan érvényes mindaz, amit az Írás a diakónusok és presbiterek – a gyülekezetek vezetői – iránt követelményként támaszt. Csak ízelítőül néhány mondat a Bibliából: *"Szükséges, hogy a püspök legyen feddhetetlen, egyfeleségű férfiú; megfontolt, józan, tisztességes, vendégszerető, tanításra alkalmas; nem részeges, nem kötekedő, hanem megértő, a viszálykodást kerülő, nem pénzsóvár; olyan, aki a maga háza népét jól vezeti, gyermekeit engedelmességben és teljes tisztességben neveli. Mert ha valaki a maga háza népét nem tudja vezetni, hogyan fog gondot viselni az Isten egyházára?"* /1Tim 3:2-5/. Ebben az idézetben Pál a szerteágazó felelősségi területek közül egyetlen egyre tér vissza egy magyarázó mondattal, és ez a vezető háza népe. Meghatározó jelentőségű terület. Még a gazdaság világában is ismert jelenség, hogy a vezető megválasztásánál megvizsgálják a jelölt családi életét. Ott világi szempontok szerint, az Írás pedig az Úr szemszögéből. Itt, ennél a pontnál azonban szükséges egy nagyon határozott megjegyzést is tenni. Bizonyos hajlamosság mutatkozik bennünk az "itt és most" tapasztaltak de facto rögzítésére, nem számolva azzal, hogy a vezető családja is fejlődésben van. Lehetnek alkalmanként mélypontok a család életében, esetleg a felcseperedő gyermekek kerülnek különféle kísértésekbe, ebből eredő lázadások közé. Aki – ítélkező, hibáztató szándékkal – egy-egy jelölt életéből ilyeneket gyűjt, az valahol a bulvár-lapok stílusában dolgozik. Tapasztalat szerint a pillanatnyi ingadozásokat mutató család még nem biztos, hogy rossz irányba vezetett család. Itt is és minden ilyen családi szolgálat vizsgálatakor egyedül azt szabad keresni, hogy a vezetés iránya jó vagy sem. Érett hívő ember tudja, hogy még a saját gyermekét sem teheti hívővé, de minden eszközt megragad arra nézve, hogy övéit a Krisztushoz vezesse. Az Írás ide vonatkozó igéje: "neveli" – vagyis a folyamatban levő műveletet jól csinálja. Az eredmény annyiféle, ahány gyermeke van. Van könnyen nevelhető, gyorsan és jó eredményt felmutató gyermek, van nehezebben vagy kimondottan nehezen nevelhető gyermek, aki csak később mutat fel változásokat. Aki könnyen ér el jó eredményeket gyermekei nevelésében, hajlamos arra, hogy ítélgesse azokat, akik nem mutathatnak fel azonnali sikereket. Nem szabad azt sem elfelejtenünk, hogy a környezet is nevel. Egyik-másik nagyszerűen nevelő szülő gyermeke is kerülhet olyan környezetbe, amely nagy lelki harcot és sok odafigyelést követel meg a szülőtől. Vizsgáljuk tehát azt, hogy a kiszemelt vezető, mint szülő hogyan harcol az övéiért. Az eredményt pedig az Úr fogja megvizsgálni.

"VÁLASSZÁTOK KI NÉKEM *arra a munkára, amelyre elhívtam őket"* – rendelkezik az Úr népe számára. Itt van a választás parancsa, de hogyan tegyük?

Két közvetlenül bemutatott példa is szól hitelődeink választási gyakorlatáról.

1. Az ApCsel 6:4 nem beszél a választás módszeréről, csak a kiválasztás kritériumait említi: *"akikről jó bizonyságot tesznek, akik telve vannak Lélekkel és bölcsességgel..."* Úgy tűnik, az apostolok nem avatkoztak bele a választás menetébe, de igényük volt arra, hogy ők állítsák be a kiválasztottakat a szolgálatba.
2. Az ApCsel 13:2-ben leírtak esetében pedig nem is a gyülekezet választ, hanem maga a Szentlélek, amikor néven nevezi a szolgálatra kiválasztottakat. (Milyen nagy bizalma volt az Úrban az antiókhiai gyülekezetnek! Nyilván a Szentlélek ember által szólt, és ők nem vitatkoztak vele, nem követeltek demokratikus beleszólási jogot, hanem engedelmeskedtek. Isten országában ez is lehetséges!)

A kiválasztás "hogyan?" kérdésének másik lényeges válasza: *szolgálat és böjtölés közben* hallották meg az Úr rendelését /ApCsel 13:2/. Az öncélú dolgok terén önmegtartóztatás, a közösségi érdekek terén pedig aktivitás lehetett az az alkalmas magatartás, amelyben felfoghatta az antiókhiai testvériség Isten időszerű rendelkezését. Ma sem szabadna másként keresni a választ!

AZ ÚR JÉZUS KRISZTUS VEZETŐI PÉLDÁJA lehet a minta ezen a téren. Ő úgy vezetett, hogy a veszély idején önmagát adta oda az ellenségnek, hogy a rábízottaknak így szerezzen szabadulást: *"...ha tehát engem kerestek, engedjétek ezeket elmenni!"* /Jn 18:8b/. Milyen szokatlan és szinte kifejezhetetlenül nagy az a szeretet, mellyel Ő vezetett!

TALÁLUNK-E ILYEN VEZETŐKET? Akiket az Úr választ nekünk, azokban is lesz hiányosság, de azért kérjük el, és válasszuk azokat, akiket Ő szánt nekünk. És ha megkaptuk az Úrtól őket, szakítva minden világias szokással, egyáltalán ne azt keressük, ami elválaszt tőlük, hanem keressük azt, ami összeköt velük. Keressük pozitív tulajdonságaikat, és ne fél-

HIRDESD AZ IGÉT!

Joseph Tracy

A New England-i nagy ébredés 1740-ben

4. rész

"Március elején elutaztam Kelet-Jersey-be, és távol maradtam a gyülekezetemtől két-három vasárnapon át. Az egyik szomszéd lelkipásztor, aki őszintén vágyakozott az ébredésre és a bűnösök megtérésére, és akit meghívtam, hogy távollétem idején prédikáljon népemnek egy vasárnapon, igét hirdetett gyülekezetemben, és azt hiszem, hogy ez az első vasárnapon történt, miután távoztam hazulról. Témája a kegyelemmel visszaélők folyamatos újjá nem született és gyümölcstelen állapotának veszélyességével és annak félelmetességével foglalkozott. A Lukács evangéliuma 13:7-ből vette az alapigét: »Azt mondta erre a vincellérnek: Íme, három éve, hogy idejárok gyümölcsöt keresni ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki, miért foglalja a földet hiába?« A prédikáció alatt szemmel láthatóan sokan megdöbbentek a hallgatók között, egyesek hallhatóan keservesen sírni kezdtek (amit azelőtt még nem tapasztaltunk)."

"Miután hazaérkeztem, a lelke állapota miatt nagyon megterhelten odajött a házamhoz egy fiatalember, akire úgy tekintettem addig, mint egy vidám ifjúra. Elmondta, hogy semmi nem foglalkoztatta önmagával kapcsolatban azalatt, míg hallgatta az előbb említett prédikációt, és azután sem egészen addig, míg másnap elment a munkahelyére földet ásni, hogy egy új területet megtisztogasson. Az első ásónyom eléggé mély és nagy volt, és amikor ásójával elvágta a növények gyökereit, majd az ásónyi föld visszaesett a helyére, azok a szavak jutottak hirtelen az eszébe, amiket a prédikációban hallott, és dárdaként szúrták át a szívét: "Vágd ki, miért foglalja a földet hiába?" "Tehát – gondolta – engem ki kell vágnia Isten igazságának, hogy a pokol tüzére kerüljek, hacsak nem változom meg ebből az állapotból, amelyben most vagyok?" Ezután igen nagy és tartós elkeseredés vett erőt rajta, ami a látszat ellenére is nagyon örvendetes helyzetet teremtett."

"A gyülekezetem tagjai körében a lelkükért való aggódás nyilvános kifejezésének híre százötven kilométernyire is eljutott hozzám. Ezen nagyon örvendeztem, amikor meghallottam, abban a reményben, hogy Isten hamarosan a megtérés kegyelmének széleskörű munkáját viszi véghez közöttünk. Miután hazatértem a gyülekezetbe, első prédikációmat Máté evangéliuma 6:33 alapján tartottam: »Keressétek először az ő országát és igazságát!« Miután feltártam és megmagyaráztam a szöveg első részét, aztán az alkalmazásban a még meg nem tértek és istentelenek felé fordultam, majd megkérdeztem tőlük, hogy mostantól kezdve miért nem keresik Isten országát és igazságát, vagyis hogy már eddig is hosszú időn át miért nem tették ezt, ez a gondolat kardként járta át a hallgatók némelyikét. Úgyannyira, hogy miközben beszéltem, többé nem tudták visszatartani megindultságukat, és a legkeservesebb sírásban törtek ki. Kértem tőlük, hogy ha lehetséges, fékezzék magukat, és ne okozzanak zajt, amivel akadályoznák saját magukat vagy másokat a prédikáció további hallgatásában, és azután gyakran megismételtem ugyanezt a kérésemet. Újból ajánlottam, hogy igyekezzenek mérsékelni és fékezni keserűségüket, de nem annyira, hogy megakadályozzam vagy elfojtsam bűnbánatukat. A felébredtek száma nagyon rohamosan emelkedett. A prédikáció alatt gyakran észrevettem, hogy többen újonnan bűnbánatra jutottak, és mélyen elkeseredtek lelkük elveszett állapota miatt."

"Vasárnapi összejöveteleink résztvevőinek száma hamarosan igen megnövekedett. Csaknem minden irányból jöttek közénk az emberek, hogy az isteni hatalomnak és jelenlétnek ezt az áldását megtapasztalják. Azt hiszem, aligha volt olyan prédikáció vagy tanítás az egész nyár folyamán, amely láthatóan rendkívüli benyomást ne gyakorolt volna a hallgatókra, és sokszor a hatás igen nagy és általános volt. Sokan bűnbánathoz jutottak és elájultak; mások mélyen zokogtak, és alig tudták visszatartani a sírásukat. Megint mások a legkeservesebb módon kiáltottak fel, míg a többiek csöndesen zokogtak, és sokak arcán látható volt az ünnepélyes megilletődöttség jele. Olykor egyesek lelki átélése (jóllehet viszonylag nagyon ritkán) annyira hatással volt a testükre, hogy alkalmanként szokatlan testmozgásokat tanúsítottak. Lehetőségem nyílt arra, hogy beszéljek különösen azokkal, akik az ilyen külső testi jelekkel is kifejezték aggodalmukat lelkük sorsáért a nyilvános istentiszteleten és az ige hallgatásakor."

"Valóban, sokan maguktól jöttek hozzám elkeseredésükben, hogy külön tanácsot és segítséget kapjanak. Eközben megtudtam, amennyire vissza tudok rá emlékezni, hogy nagyobb részben a nyilvánosság előtt tanúsított nyugtalanságuk nem átmeneti lelkiismereti háborgásból fakadt, vagy pusztán az érzelmek futó felizgatásából származott, hanem veszélyes és kárhozatos állapotukkal kapcsolatos ésszerű és szilárd meggyőződésükre alapozódott. Általánosságban félreérthetetlen bizonyítékkal szolgálhattak megtéretlen, szerencsétlen állapotukról, arról, hogy teljesen elidegenültek a vallásos gyakorlatoktól, amelyeket lefektetett Isten igéje, és amelyek elválaszthatatlanok Isten igazán újjászületett népétől. Még ha korábban rendelkeztek is a vallás valamilyen formájával, és azt hiszem, a többségükben ilyenek voltak, és ugyanakkor számosan nagyon pontosan és szabályosan forgolódtak a külső kötelességek teljesítésében, a bűnbánatuk valóságos volt. Rádöbbentek, hogy addig megelégedtek magukkal a formákkal, az élet és az istenfélelem ereje nélkül, és hogy lelkiismeretüknek a saját igazságuk alapján akartak békét szerezni, és saját erőfeszítéseikre támaszkodtak, nem pedig az Úr Jézus Krisztus igazságára."

"Egy szóval, meglátták, hogy az igazi, gyakorlati vallás egészen más, mint amiről addig meg voltak győződve, vagy amit valaha igazán átéltek volna. Ugyanígy sokan voltak az ország minden táján olyanok, akik mélységesen felzaklató meggyőződéshez jutottak azon a nyáron, jóllehet addig nagyon felszínes életet éltek, tekintet nélkül a vallás külsőségeire. Ebben a gyülekezetben, azt hiszem, nagyon kevesen maradtak olyanok, akiket nem kavart volna fel valamennyire bizonyos ünnepélyes megfontoltság és az a gondolat, hogy a szokásosnál jobban kellene törődniük a lelkükkel."

"Az emberek általános magatartása hamarosan láthatóan megváltozott. Akik fölébredtek, a Szentírás és más jó könyvek olvasására szánták magukat. Az eddig elhanyagolt kiváló könyveket kezdték tanulmányozni és kölcsönadták egymásnak. Különösen megnyugtató volt az embereknek, hogy pontosan azokat a tanításokat találták meg a Bibliában és a jó könyvekben, amelyeket naponta hallottak a prédikációkban, és összhangba hozhatták a tanításokat a nagy és istenfélő emberek által más területeken és korábbi időkben hirdetett és leírt üzenetekkel. Amikor valahol összejöttek, a beszélgetés témái csaknem mindig a vallás és a lelkükért való mélységes aggódás kérdései voltak. Az Úr napján minden illetlen, világias és hiábavaló beszélgetést mellőztek maguk között. Valóban, csaknem egyetemes reformáció történt ezen a téren a nyilvános istentiszteleteinken az Úr napján."

"Szinte vágy volt az emberekben, hogy lehetőségeket kapjanak a nyilvános istentiszteleteken való részvételre és az ige meghallgatására. Tavasszal minden pénteken prédikáltam, sőt ezt folytattam egész nyáron át, amikor otthon voltam. Azokat az összejöveteleket szépen látogatták, és számos alkalommal feltűnően velünk volt az Úr ereje."

"Olykor sokan bűntudathoz jutottak, és nagyon reményteljes és kielégítő bizonyítékát adták annak, hogy az Úr közelebb segítette őket Jézus Krisztushoz, és hogy elkeseredésük és félelmük nagymértékben eltávozott az evangélumnak megfelelő módon, amikor hittek Isten Fiában. Közülük többen nagyon érdekes és látványos megszabadulást éltek át. Igen jó volt hallani beszámolóikat, hogy hogyan és mikor kerültek a legmélyebb zavarba, sötétségbe, keserűségbe és nehézségbe, keresve Istent mint szegény, elítélt, pokolra méltó bűnösök, és hogy a helyreállító kegyelem a Megváltó segítségével hogyan árasztotta el értelmüket meglepő gyönyörködéssel és dicsőséggel, hogy képesek legyenek hinni Krisztusban kibeszélhetetlen örömmel és teljes dicsőséggel. Úgy tűnt, hogy általánosságban a Szentlélek formálta őket, és eszükbe juttatta elkeseredésükben a Szentírás különös szakaszait, valamilyen ígéretet vagy Isten nyilatkozatát, közvetlenül utalva a helyreállításra és az új szövetség által befogadott bűnösök megváltására."

"De másokkal másként történt. Semmi különös igehelyet nem ismertek, csak azt, amit éppen akkor bemutattak nekik. Akik ilyen különös enyhületet találtak, amint ésszerű és az Íráson nyugvó beszámolójukból kitűnt, bemutatták az igazi hit gyümölcseit és magatartását, különösen az alázatot, szeretetet és törődést azzal, hogy Isten akaratát tegyék és őt imádják. Magukat nagyon megutálták, és csodálkoztak Isten iránt megnyilvánuló és feléjük lehajló kegyelmén, hogy ilyen aljas és kárhozatra méltó teremtményeket a megrögzött ellenségeskedésből és elvetett állapotból fölkarolt. Teljes szívükből szabadon és önként választották az ő parancsolatainak az útját. Lobogó vággyal igyekeztek neki élni örökre az ő akarata szerint és nevének dicsőségére."

"Voltak mások, akik nem ilyen látványosan nyertek enyhületet és vigasztalást, akik megújultak és igazán elfogadták Jézus Krisztust és nyugalmat találtak benne, jóllehet nem olyan elevenséggel és fölszabadultsággal, örömmel és nagyhatásúan, mint a föntebb említettek. Mások továbbra is hosszabb időn át nagyon keserű gyanakvással és féltékenységgel fogadták helyzetüket. Egész idő alatt igen óvatosan fejeztem ki az embereknek állapotuk jóságáról alkotott véleményemet, kivéve akkor, amikor elég világos bizonyítékaim voltak afelől, hogy megváltásban részesültek és megváltoztak. Ők azonban továbbra is mélységes elkeseredésben éltek, félretéve minden bizonyítékukat. Olykor az ilyen esetekben azt gondoltam, szükséges volna nagyobb szabadságot alkalmaznom, mint általánosan. De egyébként úgy ítéltem meg, hogy ennek kevés haszna lenne és könnyen bántást okozna."

"A fent említetteken kívül, akik világosan és kielégítő módon megtapasztalták a kegyelem munkáját, voltak mások is ebben a gyülekezetben, jóllehet nem sokan, akik nagyon kevés ismerettel vagy képességgel rendelkeztek, eléggé homályos és helytelen módon képviselték ügyüket azzal kapcsolatban, ahogyan azt bemutatták. Főként azokról az élményeikről beszéltek, amelyek csupán saját lelki gyakorlatuk testükre gyakorolt hatásait tükrözték időről időre, és némely átélésük tisztán képzelődésen alapult. Ez arra késztetett, hogy még kínosabban vizsgáljam meg őket, mielőtt valamilyen helyes döntéshez jutnék esetükkel kapcsolatban. Megkérdeztem tőlük, mire gondoltak, mik voltak a nézeteik, miként vélekedtek és milyen érzelmeket ápoltak magukban ilyen esetekben, amikor talán azt érezték, hogy reszketés vagy ájulás fogta volna el őket. Vagy elképzelték, hogy a szívük tele van émelyítő undokságokkal, vagy pedig nagy súlyt vagy terhet éreztek a szívükön. Aztán amikor átérezték a súly leemelését, kellemes melegség áradt a szívükből, ahogy ezt ki tudták fejezni. Miután bizonyos nehézséggel meg tudtam érteni őket, közülük némelyek eléggé ésszerű magyarázatot adtak ünnepélyes és lelki élményeikről. Alapos és gondos vizsgálat után csak kellemes reményeket ápolhattam magamban az ilyen emberekkel kapcsolatban."

"De voltak számosan, akik azt hitték magukról, hogy bizonyos jó cselekedeteik alapján Isten Lelke alatt működnek. Én azonban mégsem találtam ésszerű alapot arra a gondolatra, hogy ők Isten Lelkének vezetése szerint éltek. Amennyire meg tudtam ítélni esetüket a velük való ismeretségem és beszélgetésem alapján, arra gondoltam, hogy valami jó munka ment végbe abban, hogy az emberek bűnbánatra jutottak, és a megtérés állapotába kerültek, mások meg kívánták a megtérést. Láttunk sokakat sírni, egyeseket elájulni, és hallottuk az emberek jajgatását és siránkozását, akik azt gondolták, hogy ha ennek ilyennek kell lennie, akkor nagyon reményteljes a helyzetük. Ezért az emberek igyekeztek a prédikációk hatása alá kerülni, mintha azzal eljutottak volna a sírás vagy elkeseredés állapotába. Most azonban rájöttek, hogy miután bűnbánathoz jutottak, nagyon reményteljes ösvényre léptek. Aztán beszéltek belső nyomorúságukról és önmagukkal szembeni panaszaikról, de úgy tűnt, mintha nem elég jól tudták volna, hogy miként érezzenek, vagy mit mondjanak önmaguk ellen. Aztán kerestek és olvastak bizonyos igei szövegeket magukra vonatkoztatva, hogy vigasztalást találjanak. Amikor valamilyen igehelyet tudtak alkalmazni a helyzetre, ami az eszükbe jutott, abban reménykedtek, hogy azt Isten Lelke hozta az emlékezetükbe, hogy abból vigasztalást merítsenek. Egyeseknél úgy tűnt, hogy csak képzeletbeli megtérésen mentek át. Igyekeztem helyesbíteni az ilyen hibákat, amennyire fölfedeztem azokat szolgálatom folyamán, és feltártam az Isten Lelke által történő igazi megtérés természetét és a megváltás élményét."

"Ezzel nagyon röviden beszámoltam az állapotokról és a vallás haladásáról itt azon az első nyáron, miután köztünk rendkívüli ébredés történt. A nyár végefelé úgy tűnt, hogy ez a megmozdulás kihal és nem fejlődik tovább, ami a bűnbánatot és a bűnösök felébredését illeti. Azóta nagyon kevés esetben történt, hogy az emberek a bűneik felőli meggyőződéshez jutottak volna. Most tehát a maradandó hatásokról, a felébredtek életében látható utólagos gyümölcsökről és más vallásos gyakorlatokról beszélek, amelyeket a fent említett időszakban megfigyelhettünk."

"A csupán enyhe benyomások és felszínes felébre-

Folytatás az előző oldalról

— Imádkozzunk vezetésért!

jünk megdicsérni őket azért, amit jól tettek. Egy kis elismerés többet segít ebben a szolgálatban, mint ezerszeres kioktatás, mégha az jogos is. És ha még rendszeresen imádkozunk is értük, amíg ők a közösség terheit hordozzák, talán új idők köszönthetnek ránk. És ennek mi, választók lehetünk az előidézői.

Lukács Tamás

dések általánosságban ismét eltűntek anélkül, hogy maradandó reményteljes változások történtek volna rajtuk. Úgy tűnik, visszaestek ismét előző gondatlan és ostoba állapotukba. Egyesek, akik elég erőteljes ébredést éltek át és észrevehetően mélyen meggyőződtek nyomorult állapotukról, úgy tűnik, megnyugtatták ismét a lelkiismeretüket anélkül, hogy az Úr Jézusban igazi hitet nyertek volna, és megújulásuk kielégítő bizonyítékát szolgáltatták volna. De Isten végtelen kegyelme által (áldott legyen az ő neve!) tekintélyes számban vannak olyanok, akik minden bizonyítékot bemutatnak, ami ésszerűen elvárható és megkövetelhető megelégedésünkre ebben az esetben, hogy a megváltás által történt változás tárgyaivá lettek (kivéve egyes magatartásbeli eseteket, ami sajnálatos, mert azt mutatják, hogy megmaradt az eredeti romlottság még Isten újjászületett gyermekeiben is, míg ebben a tökéletlen állapotban vannak.)"

"Az igazán felébredtek és megtértek lelkiismeretesen élnek, felebarátaik iránt igazságosak és kedvesek, és úgy tűnik, különösen szeretik egymást, mert egymásban Isten képmását látják. A vallásról folytatott beszélgetésükben a lelki állapotukkal való törődésről, a közvetlen kötelességek gyakorlásáról és a vallás előírásairól cserélik ki gondolataikat, ami egészen másnak tűnik, mint azelőtt. Valójában a vallásos élet iránti vonzalmuk elevensége általánosságban elhalványul, de bizonyos mértékben alázatosan érzékenyek erre, sajnálkoznak miatta és gondosan igyekeznek továbbra is Istennek élni. Szomorkodnak tökéletlenségeik és a szívükben észrevett hiányosságok miatt, és gyakran örvendetes megelevenedéseket tapasztalnak a lelkükben, különösen az Úrvacsora gyakorlásakor, amelyek általában nagyon áldásos időszakok Isten népe megelevenedésében és megerősödésében. Nagyon nyilvánvaló és erős növekedés tapasztalható sokuknál a keresztyén ismeretek területén. Ebben a gyülekezetben élvezzük az összhang és egyetértés magasfokú örömét. Alig látunk nyílt ellenkezést és keserűséget Isten munkájával szemben közöttünk és máshol az országban, pedig elég sok hasonló tapasztalható több helyen az országban. E gyülekezetben azonban néhányan elkülönültek tőlünk, és csatlakoztak azokhoz a lelkipásztorokhoz, akik szomorú módon ellenzik ezt az áldott munkát." (Christian History, II. 242. o.)

NEW BRUNSWICK, N. J.

Gilbert Tennent lelkipásztor 1744. augusztus 24-i közleménye megerősíti és illusztrálja azt, amit a presbiteriánus gyülekezetek állapotáról és a köztük végbemenő ébredés módjáról és jellegéről mondtunk. Ezt írja:

"Frelinghousa holland kálvinista lelkipásztor fáradozásai nagyon áldásosak voltak New Brunswick népére és a környező helyekre nézve, különösen abban az időben, amikor köztük tartózkodott körülbelül huszonnégy évvel ezelőtt."

"Amikor mintegy hét évvel azután ideérkeztem, örömmel láttam szolgálatának sok gyümölcsét. Számos hallgatójával beszélgethettem, és ezek megtért embereknek tűntek egészséges alapelvük, keresztyén életük és kegyes gyakorlatuk alapján. Ezek az emberek kijelentették, hogy az előbb említett lelkipásztor szolgálatai voltak ebben az eszközök. Ez a tény egy kedves levéllel együtt, amelyet nekem küldött az ige helyes hasogatásának szükségességével kapcsolatban, és amit a maga idejében isteni áldással teljesen átadott mindenkinek, még nagyobb őszinteségre ösztönzött engem a lelkipásztori fáradozásban. Nagyon elkeseredtem azért, mert nem volt szolgálatom nyomán eredmény, és mert New Brunswickba érkezésem után fél évvel vagy még később sem ismertem senkit, aki megtért volna munkám nyomán, jóllehet többen érintést kaptak ez idő alatt."

"Istennek úgy tetszett, hogy eközben betegséget bocsátott reám, amely által még erőteljesebben gondoltam az örökkévalóságra. Akkor végtelenül szomorkodtam azon, hogy olyan keveset tettem Istenért, és nagyon kívántam, hogy még éljek egy fél évig, ha ez az ő akarata, hogy majd odaállhassak a világ elé, ha kell, és még hűebben fáradozzam az ő érdekében, és még buzgóbban törekedjem a lelkek megmentésére. A világ felelőtlenséget tükröző állapota nagyon szükségessé tette ezt, és valami különösen rám nehezedett ez időszak alatt. Nevezetesen az, hogy azelőtt sok időt töltöttem jelentéktelenségek tárgyalásával, amit arra fordíthattam volna, hogy megvizsgáljam az emberek Istennel való kapcsolatát és meggyőzzem őket arról, hogy forduljanak hozzá. Ezért imádkoztam Istenhez, hogy adjon még fél évet, és eltökéltem magamban, hogy igyekszem teljes erőmmel támogatni az ő országát minden lehetőséget megragadva. Istennek tetszett a kérésem, és sokféle áldásban részesített, és képessé tett arra, hogy megtartsam fogadalmamat bizonyos mértékben."

"Miután fölemelkedtem betegségemből, megvizsgáltam sok embert az üdvösség iránti reménység tekintetében, amit a legtöbb személynél nagyon hiányosnak találtam. Az ilyenekkel hűségesen és buzgón foglalkozhattam és figyelmeztettem őket a veszélyre, sürgetve őket arra, hogy keressék a megtérés kegyelmét. E módszerre sokan fölébredtek hamis biztonságukból, és közülük többen bemutatták a tényleges megtérés jeleit. Egyesek, akikkel nyíltan beszélgettem, előítéletet melengettek magukban. Itt megfigyeltem, hogy miután ténylegesen megnyílt az ajtó, számos ellenségre találtam, és a jellememet igazságtalan bántalmakkal illették, ami Isten jóságából nem keserített el a munkában."

"Aztán alapos vizsgálati és feltáró módon sokat prédikáltam az eredendő bűnről, a megtérésről, a megtérés természetéről és szükségességéről. Eközben fáradoztam azon, hogy Isten ítéletének harsonáját erőteljesen fújjam, és felriasszam a tunyaságban levőket az Úr ítéletének tudatára. Ugyanakkor igyekeztem rájuk hatni a meggyőzés más eszközeivel is, amely módszereket a Szentlélek pecsételt meg sok személy bűntudatra ébresztésében és megtérésében különböző időkben és különböző helyeken, az országnak ezen a területén, amint kitűnt a gyakorlati vallással való megismerkedésük és az alapos beszélgetések nyomán."

"Ez volt a jellege a »Nagy ébredés«-nek az elindításkor, mielőtt bármilyen más befolyás belekeveredett volna. Sok helyen nem tapasztalhattak látható megmozdulást úgy, mint ahogy ezeket elképzeltük, hanem titokban ment végbe a vallás feléledése. A kegyesekben és különösen a lelkipásztorok között megvolt a lelki vágyakozás érzete az önvizsgálatra, az önítélet és szomorkodás, mert felfedezték az Isten szolgálatában tapasztalt buzgóság és állandóság hiányát. Imádkoztak a bűnbocsánatárt és a kegyelem iránti hűségért, és a hűséges munkásokra kiáradó isteni áldásért. Jobban végezték a szószéki szolgálatot és a gyülekezeti kötelességeket, és a gyülekezeti tagok és mások tanulékonyabb lelkületet árultak el. Sok helyen nyilvános megtérések kezdődtek el. Ez volt a helyzet és ezek voltak a kilátások New England-ban, amikor George Whitefield lelkészt Bostonba látogatásra hívták. Mivel az anglikán egyház tagja és lelkipásztora volt, meg kell vizsgálnunk, hogy az az egyház milyen befolyást gyakorolt rá, és általa az amerikai gyülekezetekre.

A mű harmadik fejezetében a következő témákról írunk: Whitefield születése, tanulása és vallásos élményei. Prédikátori sikerei. Első látogatása Georgiába. Visszatérése Angliába, sikerei és a vele szemben támadt ellenkezés. Összeütközés London püspökével. Beszélgetése Watts-szal és Doddridge-dzsel. Visszatérése Amerikába.

/Folytatjuk./

bibliatanulmány

1.

David W. Wead

A SZENTLÉLEK JÁNOS EVANGÉLIUMÁBAN

Tanulmány-sorozatom eme részének eredeti címe "A Szentlélek az Evangéliumokban" lett volna. Mivel azonban ez a cím egy egész kötet terjedelmét sejtette volna, mintsem egy előadását, ráadásul igen sok azonosság mutatkozik János és a szinoptikusok között, arra az elhatározásra jutottam, hogy a jelenlegi címre korlátozom munkámat: A Szentélek János evangéliumában. Még így is jócskán meghaladja azokat a méreteket, amelyek között kimerítő alapossággal lehet foglalkozni a témával, amint azt a Szentlélekről írott könyvek közelmúltban megjelent egész tömkelege mutatja.



Ez a dolgozat mindjárt az elején két problémával találja magát szemben. Az első a teológiai elágazások széles kiterjedése. Nem foghatunk hozzá úgy a pneumatológia kifejtéséhez, hogy ne érintenénk a trinitológiát, szótériológiát, eschatológiát és a krisztológiát. Ahol csak lehetséges, megkíséreljük távol tartani magunkat attól, hogy belebonyolódjunk ezekbe a kérdésekbe.

A második probléma ezeknek a tanulmányoknak a kölcsönös átfedéséből fakad. A pneumatológiával kapcsolatos legfőbb problémák némelyike nem határolható be egyik témakörbe sem, sokkal inkább azok egymással való átfedésében vizsgálandó. Olyan ez, mint a tizenegyes vonal a futballpályán, amely a legsebezhetőbb pontja a védelemnek. Talán a legjobb illusztrációja ennek a peremvonalnak a Jn 20 és az ApCsel 2-ben a pünkösdi eseményről szóló beszámoló egymáshoz való viszonya. A terjedelem korlátozottsága azonban ismét arra kényszerít bennünket, hogy eltekintsünk ennek bővebb tárgyalásától.

Ezek a problémák azonban nem zárják el annak útját, hogy behatoljunk a jánosi pneumatológia szívébe. Míg a szinoptikusoknál viszonylag ritka, János evangéliumában annál gyakoribb a Szentlélekre történő utalás. A Szentlélek fogalma egyike azon területeknek, ahol meglepő egyezőséget találunk János és a szinoptikusok között, olyannyira, hogy hiába is keresnénk az evangéliumok közötti, egyébként szokásos feszültséget.

János úgy mutatja be a Szentlelket, mint a messiási korszak bélyegét. Minden egyes utalás a 20:22-re mutat előre, ahol Jézus a tanítványokra leheli a Lelket.[1] Azon szakaszok kivételével, ahol a Lélek a Messiás személyének és munkájának hitelesítő pecsétjeként jelenik meg, minden egyes utalás a Szentlélekre az eljövendő kor részeként van ábrázolva, és a feltámadás utáni korra utal, amelyet mi mint a gyülekezet korszakát ismerünk. Nemcsak a 7:39 az, ami kifejezetten erre utal, de más szakaszok – melyeknek a Lélek az alanya – sem értelmezhetők egy feltámadás előtti, zsidó kontextusban.

Jánosnál a Lélek hitelesítő pecsétje az új kornak, a Messiásnak, a hívőnek és az apostolnak. Dolgozatom vázlatát erre a struktúrára építettem fel.

I. A SZENTLÉLEK ÉS A MESSIÁS

Első fontos szövegünk, mely a Szentlélekkel kapcsolatos, az 1:32-34-ben található. Noha nincs kifejezett utalás János evangéliumában Jézus bemerítkezésére vonatkozólag, a Szentlélek galamb formájában történő leszállásának leírása azonban kétségtelenül erre utal. Nem maga az esemény az, amelyre most utalunk, hanem sokkal inkább arra, hogy ennek szemtanúja volt Bemerítő János, illetve amekkora jelentőséget ő tulajdonított neki.

"Így tett erről bizonyságot János: Láttam, hogy a Lélek leszállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta. Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel keresszeljek, az mondta nekem: Akire látod a Lelket leszállni és megnyugodni rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztel. Én láttam, és bizonyságot tettem arról, hogy ez az Isten Fia." Itt a Lélek úgy jelenik meg, mint aki leszáll Jézusra és megnyugszik rajta. Az, hogy a Lélek Jézussal marad, kétszer lett kihangsúlyozva ebben a szakaszban. Röviden, a Lélek a Messiásban állandó lakozást vesz. Ez is úgy mutatja be Jézust, mint aki másoknak osztja a Lelket.[2]

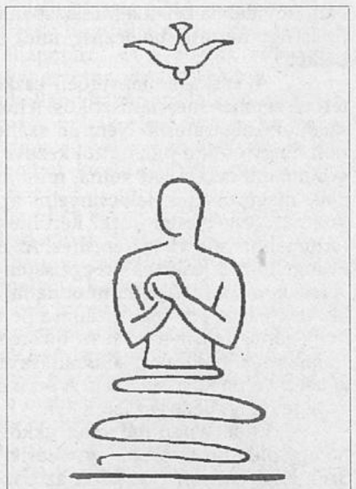
A szakasz alapvetően eszkatológikus hatású, és természetében messianisztikus. A hangsúly Bemerítő János szemtanúságára esik. Nem áll szándékában olyasmit állítani, hogy ettől a pillanattól kezdve Jézus valami különleges módon mássá lett volna, mint ami eddig is volt. Azok, akik megpróbálják lekicsinyelni az inkarnációt, ennél a pontnál veszélyesen közel kerülnek a gnoszticizmus egy formájához való visszatéréshez. Az a hangsúly, amelyet az evangélium a Krisztus preegzisztenciájára fektet az előző versekben, szintén ellentmondana ennek. Ő volt az Ige, aki testté lett, a Lélek leszállása pedig azt a célt szolgálta, hogy János felismerje Őt és bizonyságot tehessen róla. A Galambnak enélkül az alászállása nélkül a Bemerítő nem ismerte volna fel a Messiást. A perikópa azzal a hitvallással ér véget, hogy Jézus az Isten Fia.

Ennél a pontnál csak akkor tudunk továbblépni, ha egy pillantást vetünk egy másik tanulmányra, amely a Szentlélek szerepét vizsgálta az Ószövetségben. Dr. Nakarai ószövetségi példák egész sokaságát sorakoztatja fel elénk, ahol a Szentlélek a prófétáknak adatott. Az újszövetségi gondolkodásban ezeket a szakaszokat a Messiásra alkalmazták, úgyhogy a Lélek ígérete, mely a prófétáknak

adatott, legvégül és legtökéletesebben abban fog beteljesedni, amilyen mértékben adatik majd a Lélek a Krisztusnak. Jól illusztrálja ezt az példa, amelyet Dr. Nakarai hozott És 61-ből: *"...az Úrnak lelke nyugszik rajtam, mert felkent engem az ÚR. Elküldött, hogy örömhírt vigyek az alázatosaknak..."* Az a legfeltűnőbb, hogy hogy Jézus idézi ezt a szakaszt názáreti prédikációjában, és ezzel zárja az idézést: *"Ma teljesedett be ez az írás fületek hallatára."* Egyéb korabeli iratok is arról tesznek bizonyságot, hogy a Jézus korabeli zsidóság a messiási kor eljöttével a Lélek újbóli kiáradását várta. János számára tehát a Lélek eljövetele és Jézuson való megnyugvása nemcsak az Ő messiás voltát igazolta, hanem az idők végének kezdetét is. Ennek interpretálása tehát eszkatológikus jellegű.

A szenvedő Szolgáról szóló szövegek egyike, az És 42:1 szintén Isten Lelkét ígéri a prófétának. Az Újszövetség úgy interpretálja ezt, mint ami a Messiás eljövetelében teljesedett be. Ugyanezt állapíthatjuk meg az És 11:1kk-kel kapcsolatban is, ahol a Lélek hétszeres ajándékáról olvasunk. Ezek a szövegek szilárdan tanúskodnak arról a szerepről, amelyet a Léleknek kell majd betölteni az utolsó, eszkatológikus korszakban, és tanúskodnak ennek a korszaknak az eljöttéről is, ami egyértelművé vált Bemerítő János számára, amikor a Krisztusra leszálló és rajta megnyugvó Lélekről tett bizonyságot.

A Bemerítő bizonyságtétele a Lélekkel és a Messiással kapcsolatban megintcsak világosan tűnik elő a 3:34-ben: *"Mert akit az Isten küldött, az az Isten beszédeit szólja, mert annak Ő nem mértékhez szabva adja a Lelket. Az Atya szereti a Fiút, és kezébe adott mindent."* Ismételten egy kontrasztot láthatunk aközött, amilyen mértékben adatott a Lélek a prófétáknak, illetve a Krisztusnak. A próféta mérték szerint kapta a Lelket, míg a Messiás mérték nélkül.[3] Ennek hangsúlya átnyúlik a 35. versbe, mely szerint az Atya a Fiú kezébe helyezett mindent. A jelenlegi kontextusunkban fontos leszögeznünk azt a tényt, hogy Jézus a Lélek teljességét kapta. Napjainkban nagyon sokan, akik azt hangsúlyozzák, hogy a keresztyén tapasztalat elengedhetetlen része az extatikus élmény, azt állítják, hogy ha valakinek nem volt ilyen élménye, az nem is kapta meg a Lélek teljességét, amit Isten mindnyájunk számára tartogat. Szeretnék rámutatni arra, hogy az ilyesmi idegen volt Jézus számára. Amikor Jézus megkapta a Lélek teljességét, amint arról János is bizonyságot tett az 1. fejezetben, a Léleknek ez az ajándéka nem járt együtt semmiféle külső megnyilvánulással, mintha ez valami hatással lett volna Jézusra. Az egyetlen külső bizonyíték abban a pillanatban a Lélek galamb formájában történő alászállása volt. Rámutattunk már arra, hogy a galamb célja legfőképpen az volt, hogy meggyőzze Bemerítő Jánost. Egyébként ha megfigyeljük az égből jövő hangot, amely a szinoptikus beszámolók közül kettőben második személyben, a többiben Jánoshoz szól harmadik személyben Jézusra utalva, kijelentve, hogy Jézus az Isten szeretett Fia. Röviden összegezve: arról beszélek, hogy amikor az Isten Lelke leszállt Jézusra, semmiféle extatikus bizonyító esemény nem volt az Ő életében. Semmi fizikai dolog nem történt vele, ami demonstrálta volna számára és a körülötte állók számára, hogy beteljesedett Szentlélekkel, kivéve a galamb eljöttét. Az ilyen extatikus bizonyíték, vagy az Isten Lelkének extázist kiváltó természete teljesen idegen János evangéliumától. Sehol az evangéliumon belül nem találjuk nyomát az ilyen extatikus istentiszteletnek, sőt még az olyan szövegek is, mint a Jn 4:24 is csak annyit mondanak, hogy Istent lélekben kell imádnunk, mivel maga Isten Lélek. A Lélek ajándékának teljessége sem indokolja ezt.



Amikor az Isten Lelke leszállt Jézusra, semmiféle extatikus bizonyító esemény nem volt az Ő életében.

Ehelyett inkább úgy látjuk Jézust, mint a Messiást, aki veszi a Lelket, mint tanút, aki bizonyságot tesz Jánosnak, és általa a világnak. A tanú úgy jön el, mint a júdaizmus messianisztikus gondolkodásának a beteljesedése, és így lesz egy eszkatológikus pecsétje annak, hogy Jézus eljövetelével beléptünk az új, messiási korszakba.

II. A LÉLEK ÉS A HÍVŐ

Kulcsszövegünk a következőkben Jézusnak a Nikodémussal folytatott párbeszédéből való. Nikodémus az éj leple alatt jött Jézushoz, és a számos jel és csoda vonzotta őt Hozzá. Mindjárt az első pillanattól Jézus olyan erősen ragadja magához a párbeszéd irányítását, hogy az műfajilag inkább egy monológnak felelne meg. Bár Nikodémus az, aki felteszi a kérdéseket, minden egyes kérdés mintha ezt mondaná: "...de ezt nem értem...", és valójában Nikodémusnak igen kevés része van a párbeszédben. Emellett egyre feltűnőbb számunkra az, hogy tényleg nem értette, amit Jézus mondott. Számos kérdés foglalkoztatja a bibliamagyarázókat azzal kapcsolatban, vajon megérthette-e a keresztyén bemerítés lényegét, mikor annak ideje még nem jött el. Ezen kívül problémát jelenthetett számára a Szentlélek valóságának kérdése, aki akkor még nem jött el (7:39). Ténylegesen ott áll az a kérdés, vajon érthetett-e egyáltalán valamit. Egyáltalán nem csoda, hogy Nikodémus szép lassan beleolvad az éjszakába, amint a párbeszéd az újjászületés kérdésére terelődik.

Induljunk ki Jézus szavaiból (3:3): *"Bizony, bizony, mondom néked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát."* Az itt szereplő kifejezés, az *"anóthen"*, amelynek jelentése "felülről", egy kétjelentésű szó, amely annyira jellemző János szóhasználatára. Az a két alapvető lehetőség, t.i. hogy "felülről", ill. "újonnan", valószínűleg egyaránt használható, amint az a különféle fordításokban meg is jelenik.[4] Noha R. Schnackenburg elutasítja a kettős jelentést, kétségtelenül igaza van, amikor azt állítja: "Mindenekfelett, a 3:31-ben szereplő *"anóthen"* minden kétséget kizáróan megmagyarázza a 3:3-ban lévő előfordulást, és egy olyan esemény gondolatát alapozza meg, amely a mennyből ered, és amelyet isteni erők visznek véghez, olyan erők, amelyeket ember nem képes irányítani."[5] A felülről való születésre helyezett hangsúly azonban mégiscsak egy másodszori születést tételez fel. Úgy tűnik tehát, hogy a kettős jelentés nem hagyható figyelmen kívül. Ennek az újonnan születésnek a leglényegesebb eleme az isteni indíttatás. Ebből a megállapításból azonban nem szabad arra következtetnünk, amint oly sokan teszik újabban, hogy a víznek ki kellene maradni a szövegből.[6] Jézus továbbmegy, hogy bővebb magyarázatot hozzon a jelentés fejlődésére nézve. A "felülről" szó jelentését a következőképpen definiálja: *"Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába"* (5. vers). Bár Nikodémusnak bizonyára voltak gondjai ennek értelmezését illetőleg, János korának keresztyénsége nyílván azonnal a keresztyén bemerítésre gondolt. A hangsúly azonban mégsem a bemerítésre, hanem a Szentlélektől való indíttatásra esik, amely a bemerítésben kiteljesedve újjá teszi az ember életét. Az itt szereplő görög nyelvi szerkezet, azaz mindkét főnévnek egyetlen prepozícióval történő összekapcsolása egyidejű cselekvést jelez.[7] Mindenekelőtt ez azt jelenti, hogy a Szentlélek munkája nélkül teljesen mindegy, hogy hányszor merítünk valakit víz alá, még ha a megfelelő szavakat mondtuk is el fölötte, semmilyen hatást nem értünk el vele. Ez nem is tekinthető bemerítésnek. János támadást intéz az ellen a hamis tan ellen, amelyet mi (Amerikában – a ford. megj.) "vízüdvösségnek" *(water salvation)* nevezünk. Mintha azt mondaná: szükséges a bemerítés, de az csak akkor érvényes, ha Isten Lelke részt vett a cselekményben, és elvégezte az újjászülés munkáját. Az ősegyház is így értelmezhette a bemerítés fogalmát. Az 1Pét 1:23-ban, valamint Jusztínusz Mártírnak az újjászületésről írott Első Apológiájában két görög szó lett egybeötvözve: *anagennethénai.* Az ősegyház ezen a bemerítést értette.

Másodszor, és azt hiszem, ez is ugyanolyan lényeges, az ősgyülekezeten belül kifejlődött egy másik terminológia a bemerítés leírására, amely úgy mutatta be azt, mint annak pillanatát, mikor a hívő egységre lép Isten Lelkével. Főleg ezen a területen fordul elő a "pecsét" szónak, vagy az "elpecsétel" igének a használata, ahol mindkettő a bemerítésre utal. A Lélek pecsétjéről van szó az Ef 1:13, 14-ben is, ahol a Szentléleknek a hívő ember életében betöltött szerepére történik utalás. Ez a szóhasználat átnyúlik Kelemen első levelébe, Tamás apostol Cselekedeteinek Könyvébe, valamint Hermász Pásztora c. iratába is. Pál szavaival élve a bemerítésben vesszük a Lélek zálogát (szó szerint: foglalóját – a ford. megj.), mígnem elnyerjük a teljességet.[8] Pontosan ez az, amire János is utalt, amikor a víztől és Lélektől való születésről beszélt.

Itt egy nagyon halvány kontraszt tűnik elő a Lélek és a bemerítés eme értelmezése, valamint az ApCsel ide vonatkozó felfogása között (lsd. főleg 2:38). Péter prédikációjából úgy tűnhet, mintha a Lelket a bemerítés következményének tekintené. Mintha a Lélek annak eredményeképpen lépne be életünkbe, hogy bemerítkeztünk. Jézus szavai azonban Jánosnál más hangot ütnek meg. Újjászületésünk a Szentlélek munkája és egyben annak eredménye. "János nem állított olyat, hogy a bemerítésben kapjuk a Lelket; csupán annyit mondott, hogy a víz és a Lélek egyaránt elengedhetetlenek a felülről való születésben."[9] A Lélek elkezd munkálkodni az életünkben, és ténylegesen megváltoztatja életformánkat a bemerítésben.



Amikor egységre lépünk Jézus Krisztussal a bemerítésben, ez magábafoglalja a Lélek kitöltetését életünkbe. Ez következésképpen új emberekké tesz bennünket. A szöveg nemcsak azt hívatott megerősíteni, hogy milyen szerepe van a Léleknek a bemerítésünkben, hanem bizonyossá tesz bennünket arról, hogy újjászületésünk után új teremtmények vagyunk, akik a Lélektől születtünk: *"Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újonnan kell születnetek. A Lélek arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született"* (3:6-8). Azzal a szándékkal fordítottam így a szöveget, hogy rámutassak, a görög nyelv ugyanazt a szót használja a Lélekre és a szélre. János itt azt mondja, amint azt a King James és az American Version fordítások is hozzák, *"A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását..."* Ez a szövegrész azonban parabolikus jellegű, amikor leírja a Lélek munkáját az életünkben. Amikor a Szentlélek munkálkodik bennünk, ezt oly módon végzi, amit nem vagyunk képesek megmagyarázni (Róm 8:26-28). Jól tükrözi ezt az egyik spirituálé szövege: "Valahányszor érzem, hogy a Lélek átjárja a szívemet, imádkozni kezdek", és ez így igaz az életünkre nézve. János azonban azt mondja, hogy a Lélek – sokkal többször, mint ahányszor nem –, munkálkodik bennünk úgy, hogy nem is tudunk róla, de nem is értjük azt. Amikor újjászületünk a Szentlélek által, mi sem értjük jobban ezt, mint amennyire érthették a Jézus korában élt emberek a szél fúvását. Újjászületésünk következtében spirituális lények lettünk. Ez azonban nem jelent szükségszerűen valami hatalmas átélést. A Lélek bejöhet az életünkbe úgy is, hogy még csak nem is tudunk róla.

Ezen a ponton van némi problémánk a terminológiával. Beszélhetünk a Lélekről, aki munkálkodik egy személy életében annak bemerítkezése előtt, majd ugyanez a Lélek valóságosan része lesz az ember lényének. Azt azonban nem áll módunkban meghatározni, mikor történik az átmenet az egyik állapotból a másikba. Be kell ismernünk, hogy a legtöbb ilyen magyarázkodásunk csupán elméleti. Mint keresztyén hívők sem értjük, és nem is érthetjük meg a Lélek munkáját. Teljesen meg vagyok róla győződve, hogy Isten Lelke sokkal többet végez az életünkben, mint amennyit valaha is el tudnánk képzelni. Olyan ez, mint amikor a szél átfúj közöttünk. Újjászülettünk a Lélektől, de nem értjük, hogyan. Nem értjük saját növekedésünket, azt sem, miképpen vezet bennünket a Lélek, mégis azzal a szilárd meggyőződéssel kell élnünk, hogy Ő mindezt elvégzi bennünk. A Lélek munkája megmagyarázhatatlan.

Ugyanez az alapvető téma bontakozik ki a 6:63-ban is. Jézus éppen ekkor lakatta jól az ötezer embert és adott tanítást az élet kenyeréről, annak eucharisztikus kihatásaival együtt. A Jézus szolgálatáról folytatott beszélgetés magyarázatául szolgál a 6. fejezet végén lévő szakasz. A 63. vers arra utal, mennyire szükséges a Lélek jelenléte a hívő életében: *"A Lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én szóltam nektek, Lélek és élet."* Jézus arról beszél a tanítványoknak, hogy mindaz, amit az élet kenyeréről folytatott beszélgetésben mondott, csakis a Lélek ajándékának fényében értelmezhető.[10]

Ez a szakasz annak a tanításnak megerősítéséül szolgál, amelyet éppen a harmadik fejezetben láttunk. Isten Lelke életet ad nekünk. Az 1:13-ban azt olvassuk, hogy mi nem a test akaratából, nem is a férfi indulatából születtünk, hanem Istentől, ami azt jelzi, hogy újjászületésünk forrása maga Isten. A 3:3kk-ből az derül ki, hogy ez az újjászületés a Lélek munkája. Felülről születni annyit jelent, mint a Lélektől nemzve lenni. Így most eléggé feltűnő, amikor azt is olvassuk, hogy a Lélek ad nekünk életet. Most először hangzik el felénk, hogy az életadó Lélek azon igék által jön be az életünkbe, amelyeket Jézus mondott. Más szavakkal, a Lélek a kimondott igék által kezd munkálkodni bennünk. Ezért mondhatja Jézus: *"azok a beszédek, amelyeket én szóltam nektek,*

Lélek és élet." Isten Lelke a betű merevségén keresztül munkálkodik. A Lélekben való új élet az Igén keresztül jön hozzánk. Ugyanezt a tanítást fejezi ki a Jak 1:18. Itt azt írja: *"Az Ő akarata szült minket az igazság igéje által, hogy mintegy első zsengéje legyünk teremtményeinek."* Mindkét szövegben, a Jn 6:63-ban és a Jak 1:18-ban egyaránt Isten Igéje az az eszköz, vagy közvetítő, amely által Isten Lelke munkálkodik a világban. A Lélek tehát az Ige által munkálkodik.

A fent idézett szöveg tehát arról szól, hogy az isteni kinyilatkoztatás Jézus által, a mennyei kenyér által jött le, hogy táplálja az embereket, kijelentve nekik az örök élet Igéit (68.v.). Az az ember, aki elfogadja Jézus tanításait, tapasztalni fogja, hogy az isteni Lélek munkálkodik benne.[11] Jézus minden egyes tanítása azt tételezi fel, hogy Isten Lelke munkálkodik az emberben. Ezáltal lesz Jézus tanítása olyan teremtő kinyilatkoztatássá, amely megváltoztatja az ember életét és egész lényét. Hasonlíthatjuk mindezt az Igének és a Léleknek a teremtésben kifejtett munkájához. Mindkettőnél elmondható, hogy életet hoznak a világba.[12]

Azt azonban nem gondolhatjuk, hogy ez az egyetlen út, melyen az Isten Lelke munkálkodik a világban. A Jn 7:37kk-ben egy egészen groteszk kis kép áll előttünk. *"Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és így kiáltott: «Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék. Aki hisz énbennem, ahogy az írás mondta, annak belsejéből (szó szerint hasából, v. melléből) élő víz folyamai ömlenek.»" Ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni, mert még nem adatott a Lélek, mivel Jézus még nem dicsőült meg."* Itt ismét úgy látjuk megjelenni a Lelket, mint aki a Jézus mennybemenetele utáni új korszak eljöttének jelzője.

Míg az Ószövetségben a Lélek a próféták életével, a teremtéssel, és bizonyos fokig egyes királyokkal kapcsolatban jelenik meg, azt figyelhetjük meg, hogy az új korszakra nézve az az ígéret áll fenn, hogy minden keresztyén hívő új teremtés lesz, azaz Isten Lelke lakik majd bensejükben (Jóel 2:28-32). A Lélek teljességének birtoklása ezen a földön azonban csak az Úr szenvedése után jöhetett el. Azt hiszem, ez az egyik oka annak, hogy az Ószövetségben nem kapunk bővebb tanítást a Lélekről, mivel csak azóta van róla világosabb látásunk, mióta eljött. Munkájáról szóló megértésünk azonban még mindig korlátozott. Minthogy ez az ajándék Jézus szenvedéseivel van összekötve, a Lélekről szóló összes tanítás ellenére csak a 20:22-ben jöhetett el az az idő, amikor Jézus a tanítványokra lehelte a Lelket, mondván: *"Vegyetek Szentlelket."*

Ez a szöveg, sokkal inkább, mint bármelyik a korábban áttekintett szövegek közül, egy sor értelmezési problémát vet fel.[13] A probléma a punktációból adódik. A modern bibliakutatók nagy többsége úgy helyezi el a szövegen belül a punktációt, hogy annak fordítása arról szólna, hogy Krisztus a forrás, akitől a hívő a Lelket kapja. A hagyományosabb fordítások, mint amelyet az egyházatyák is támogattak, azt jelentené, hogy a világ számára a hívő ember a Lélek forrása. Két lényeges problémával állunk szemben: (a) Teológiai értelemben ez az utóbbi a hívő embert teszi meg a Lélek forrásául a világ számára. (b) Nem áll rendelkezésünkre egyetlen világos szentírási igehely sem, amely megerősítené ezt a jelentést. A citációk egy része a sziklára utal, melyből a víz folyt, ami sokkal inkább Krisztusra mutat, mint forrásra, ez azonban nem bizonyos.

Ha Krisztus az élő víz forrása, akkor ez a gondolat arra utal, hogy Krisztus adja a Lelket, aki azután életet ad a világnak. A víz képe szorosan utal arra, amit a 4:10-14-ben olvasunk, illetve a szerzőnek arra az általános teológiájára, miszerint Jézus az, amit ad. Másrészről – és hisszük, hogy ez is ugyanolyan valószínű –, ha úgy vesszük, hogy a hívő a Lélek forrása, akkor előttünk áll a Lélek közvetítésének egy második útja a világ számára. "Aki iszik a Lelki Kősziklából, ő maga is egy sziklává válik, akiből vizek ömlenek mások szomjúságának oltására."[14] Így tehát két utat látunk arra nézve, ahogy a Lélek munkálkodik világunkban: az Ige által és a munkás által. A keresztyén ember válik egy olyan forrássá, akin keresztül munkálkodik ebben a világban. Ugyanezt az elképzelést találjuk Pálnál, ahol az Isten kegyelmét (nem a Lelket, bár szorosan összefügg a kettő) a hívő ember közvetíti, aki a világban körülötte élőkhöz beszél (Ef 4:29). Így tehát nemcsak Krisztus Igéje közvetítheti a Lelket, hanem a keresztyén ember személyisége is, aki ebben a világban él.

Még egy további igeszakasz van, amit figyelembe vehetünk ezen a ponton: 16:8-11. Itt foglalkozunk ezzel a szakasszal, bár nem tartozik bele szorosan abba a tárgyalásba, amelyet a Szentléleknek a hívő ember életében betöltött szerepéről folytattunk eddig. Nem illik bele a következő kategóriába sem, amely a Lélek szerepét vizsgálja az apostol és az egyház életében. Amint Leon Morris megállapítja: "Ez az egyetlen hely a Szentírásban, ahol a Lélekről úgy esik szó, mint aki munkát fejt ki «a világban»."[15] A továbbiakban a szöveg hagyományosnak mondható, amint simán átcsúszik a "paraklétosz" szövegbe, amely ezt követi (12-15.v.). Így ez elegánsan a kettő között áll.

Ez a szöveg a Paraklétosz azon szerepéről szól, melyben meggyőzi a világot bűn, igazságosság és az eljövendő ítélet tekintetében. A szöveg legnehezebb eleme az *elenchein* kifejezés jelentése, melyet rendszerint a "meggyőzni" szóval fordítanak. Ennek a szónak a fordítása határozza meg a Lélek szerepét és az egész szövegrész interpretációját. A fogalom nagyon összetett. Lehet hogy szívesen használjuk a "meggyőz" kifejezést, mégsem korlátozhatjuk a Lélek munkáját egy bírósági tárgyalási jelenetre, annak egyszer s mindenkorra szóló természetével. Ez a meggyőzés egy folyamat, amelyben a Lélek folyamatosan munkálkodik a világban. "A világra gyakorolt hatása abból a tényből fakad, hogy a tanítványok, a Szentlélektől meggyőzve Jézus győzelméről, melyet saját perében aratott, elmennek és bizonyságot tesznek (15:27), és így kihívást jelentenek a világ számára, valamint arra nézve, ahogyan a világ értelmezi Jézus perét."[16] A Szentlélek mozgásterülete azonban nem korlátozódik csupán a tanítványokra. Nemcsak indirekt módon munkálkodik a világban a tanítványokon keresztül, hanem közvetlenül a világban is. Ilymódon a Lélek továbblép, hogy meggyőzze a világot.

A Lélek munkája krisztológiai fogalmakkal lett interpretálva. A meggyőzés mindhárom területe Krisztussal és az Ő munkájával áll összefüggésben, melyet ebben a világban végzett. Ennek középpontja a hitetlenség, mert ez határozza meg az egyén pozícióját a világban. Ez határozza meg, hogy valaki a világban marad-e, vagy sem. Ez határozza meg az ember állapotát szellemi értelemben. "Amikor végbemegy ez a bűnről való meggyőzés, az ember számára két alternatíva marad: egyik oldalon az igazságosság, melyet úgy kap az illető kívülről; a másik oldalon pedig az ítélet, amely születésünktől fogva osztályrészünk."[17] Ezen alternatívák közül mindkettő a hitetlenséggel kapcsolatos, amely az ember alapállása Istennel szemben.

Ezt a szerepet a Lélek tölti be. Ő az, aki munkálkodik az emberben, hogy eljuttassa abba a helyzetbe, ahol az szakíthat hitetlenségével, és átállhat a hit oldalára. Ez a Jézus Krisztusról szóló igazság könyörtelen bemutatásából fakad, amely szerint Jézus cselekedeteit Isten igazolta, és így Ő fogja megítélni a világot az idők végén. A Lélek jelenlegi szerepe az, hogy meggyőzze az embert bűnösségét illetően, hogy az hitre jusson, és Isten igaznak nyilváníthassa, hogy ne kelljen szembesülnie az utolsó ítélettel, amely eljön a világra.

A SZENTLÉLEK ÉS AZ APOSTOL

A János evangéliumából még hátralévő szakaszok, melyekkel foglalkozni fogunk, a 14-20. fejezetekben találhatók. Általánosságban elfogadott ténynek számít napjainkban, hogy ennek nagyrésze, formáját tekintve, Jézus búcsúbeszédét képezi. Bibliai nézőpontból ez az irodalmi műfaj jól tükröződik Jákób prófétai áldásában, melyet gyermekei felett mondott el (Gen 49). Az interbiblikus korszakban ez az irodalmi forma igen elterjedt volt, melynek egyik figyelemre méltó példáját a Tizenkét Pátriárcha Testumentumában találjuk[18] Mindent egybevéve, a prófétai szerep egyfajta jövőbelátást jelent, és kijelenti ezt azoknak, akikre az áldás vonatkozik. Ez ennek a formának az egyik legfontosabb funkciója. Egy pillanatra sem szabad ezt szem elől tévesztenünk, amikor a Jn 13-17 fejezetekben leírtakat interpretáljuk. Ha ez a szakasz egy búcsúbeszéd, vagy egy testamentum, akkor ez kifejezetten az egyház jövőjével kapcsolatos, és ennek megfelelően Jézus tanítványainak az egyház fejlődésében játszott szerepével áll összefüggésben.

Az érintett szakaszokat a Lélek ígéretének fényében kell figyelembe vennünk, amelyet a Jézussal együtt lévő tanítványok kaptak a felső szobában. Ezen férfiak és az egyház viszonyának kérdése még egyelőre nyitva kell hogy maradjon előttünk. Vajon Jézus úgy beszélt hozzájuk, mint a mai egyház képviselőihez? Lehet-e ezeket az ígéreteket és tanításokat, amelyeket ők kaptak, közvetlenül a mi életünkre nézve alkalmazni, mintha mi is ott lennénk Jézussal abban a felső szobában? Vagy, lehet-e különbséget tenni a Lélek szerepét illetően, amelyet az egyházon belül, illetve amelyet ezeknek a különlegesen kiválasztott embereknek az életében töltött be? Vagy még konkrétabban, ezt a Szentlélekről szóló tanítást csak ezekre az emberekre alkalmazhatjuk-e, akik Jézus apostolai lettek a feltámadást követő időszakban, amikor ők, a Lélektől vezettetve, normatív funkciót töltöttek be az egyház életében? Ha prófétainak fogadjuk el ezeket a fejezeteket, akkor mindjárt az elején meg kell határoznunk, kire irányul ez a prófécia, ahhoz, hogy megközelítőleg pontosan tudjuk értelmezni annak jelentését.

Az első szöveg, a 14:16-ban nem túlságosan segítőkész velünk szemben. Semmi olyasmit nem tartalmaz, ami ne lenne máshol is megígérve nemcsak a keresztyéneknek, de az apostoloknak is személyesen. Beszél a Lélekről, aki az emberben vesz lakozást. Ez az ígéret ugyanúgy vonatkozik az apostolra, mint az egyes hívőre. A 15:26 sokkal instruktívabb. Itt ugyanarról az Igazság Lelkéről van szó, a címzettre való utalás azonban kifejezetten azokra korlátozódik, akik kezdettől fogva vele voltak. Nyilvánvalóan lehet beszélni a keresztyének bizonyságtevő szerepéről a modern korban is, de csak másodlagos értelemben. Mi már az ő bizonyságtételükről teszünk bizonyságot. Az ő bizonyságtételüket kell hogy tekintsük a szöveg elsődleges jelentésének, akik kezdettől vele voltak. Fel kell ismernünk a Léleknek ezt a szerepét az apostolokkal összefüggésben a többi igeszakaszban is. A 14:26-tal kapcsolatban mi is elmondhatjuk, hogy a Lélek elvezet bennünket az igazságra, de nyílván nem olyan mértékben, mint ahogy az apostolok állíthatták ezt magukról, hogy "minden igazságra". Ehhez képesti viszonylagosságunkat a 16:13 írja le leginkább. Azt hiszem, F. Mussnernak igaza van, amikor azt állítja, hogy az irodalmi műfaj miatt ezek az igehelyek egy küldetést jelentenek az apostoloknak, az egyház számára pedig az apostolok normatív szerepének felállítását jelentik.[19]

A János 17-ben leírt imádság felosztása is megerősíteni látszik ezt a következtetést. Ez az imádság jelenti Jézus végrendeletének fedőkövét. Úgy osztható fel, hogy a 6. vers azon férfiak felé fordítja figyelmünket, akiket Isten adott Jézusnak. Jézus szűk tanítványi körének kiemelése akkor válik világossá, amikor a 12. vers arról beszél, hogy Ő mindegyiket megtartotta, kivéve a veszedelem fiát. Ez a hangsúly a 20. versig tart, amikor a gondolatmenet azok felé fordul, *"akik az ő szavukra hisznek énbennem".* Nemcsak a gondolatmenet tolódik át Jézus jelenlegi tanítványi köréről a későbbi Krisztus-hívőkre, hanem a hangsúly áttevődik arra a tényre, hogy a későbbi hívők ezeknek az apostoloknak a szavára fognak hitre jutni. Ez jelzi, hogy ezeknek a vezetőknek a szava különös tekintéllyel bír, de azt is jelenti, hogy Jézus szavai azokra vonatkoznak, akiket az egyház mint apostolokat ismer. Az ő viszonyuk a Szentlélekhez akkor kerül igazán a figyelem középpontjába, amikor a 20:22-ben Jézus rájuk lehel, és megparancsolja nekik, hogy vegyenek Szentlelket. A Lélek ajándéka azután jön, hogy az apostolok megkapták a misszióparancsot, hogy menjenek el, amint az Atya elküldte Jézust, és kijelentette nekik új hatalmukat, a bűnök megbocsátására (Márk szerint ez egy olyan hatalom, amihez fogható egyedül Istennek van – Mk 2:7).

Úgy tűnik tehát, hogy akkor értelmezzük a szöveget leghelyesebben, ha azt mondjuk: a Szentlélek az apostoli küldetés részeként adatott, ami azt jelentené, hogy minden, ami Jézus búcsúbeszédében elhangzott a Szentlélekkel kapcsolatban, kifejezetten az apostoli tekintéllyel kapcsolatban értelmezendő, amint az az egyházon belül kifejlődött. Ez a tekintély akár az egyházban alakult ki, akár Jézus adta az apostoloknak, nem hagyhatjuk figyelmen kívül az erről a tekintélyről szóló tanítást.

Az első szakasz, ami a Szentlélek adományozásáról szól a 14:16-ban olvasható: *"Én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké: az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz."* A hangsúly ezennel a Szentlélek tartós jelenlétére tevődik. A tanítványok veszik a Lelket, míg a világ erre nem képes. A 17. vers végén felrajzolt jövő a Szentlélek vételére utal, amelyet a 20:22 örökített meg. Noha nem szeretnénk addig tárgyalni a Paraklétosz kifejezés fogalmát, amíg nem áll előttünk a teljes bizonyságtétel, mégis az "Igazság Lelke" kifejezés, amely itt a Szentlélek személyét írja le, igen nagy fontossággal bír. A tárgyas genitívusz azt jelentené, hogy a Lélek az igazság letéteményese, míg az alanyi genitívusz a szöveghangsúlyt magára az igazságra fekteti, amelyet a Lélek képvisel. Azt hiszem, hogy a többi szakasz, amelyet majd a későbbiekben fogunk áttekinteni, ez utóbbit igazolja, mint ami a Lélek funkciója, pl. elvezetni minden igazságra (16:13).

Így ez az első szakasz is, ahol már rámutattunk arra, hogy kérdéses lehet, ki az a hallgatóság, akikhez az Úr prófétikus szavait intézte, beleillik mind a négy megállapítás összefüggésébe, amelyek a Szentlélekkel kapcsolatban hangzottak el. A Szentlélek az Igazság Lelke, mivel ő teremtette meg az apostolok szavainak igazságát, úgyhogy az ő bizonyságtételük normatívvá vált az egyház számára.

Ez a gondolat lett kibővítve a 14:26-ban, ahol azt mondja: *"A Pártfogó pedig a Szentlélek, akit az én ne-*

vemben küld az Atya, megtanít majd titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek." Ez a szerep nagyjából megegyezik a Lélek revelatív és inspiratív funkciójával. Ő lesz az a tanító, aki megtanít mindenre, azaz kijelenti azt, amit a tanítványok még nem ismernek, aztán emlékezetükbe idéz mindent, biztosítva ezzel, hogy helyesen értsék a Krisztustól kapott kinyilatkoztatásokat. A Lélek ezen mindkét munkája rendkívül fontos ahhoz a szerephez, amelyet az apostolok az egyházban betöltöttek. Ezek biztosítják azt a tekintélyi pozíciót, amelyet az apostolok az első század gyülekezeteiben foglaltak el.

Láthatjuk azt is, milyen károkat okozott ezeknek a szövegeknek általában minden keresztyénre történő alkalmazása. Hogyan állíthatnánk olyasmit, hogy minden keresztyén, aki vette a Szentlelket, elvezettetett minden igazságra? Közel két évezred hibái és viszálykodásai lehetetlenné teszik, hogy még csak gondoljunk is ilyesmire, hogy az egyház korszakokon át az igazság útjait járta a Lélek vezetése alatt. Nem, ennek a szövegnek az interpretálását az apostoli kor bizonyságtételére kell leszűkítenünk. Amikor azonban ezt megtesszük, máris van egy autoritatív normánk, amelyből eligazítást nyerhetünk napjaink egyházának vívódásai között. Ha a Lélek azért jött, hogy megtanítsa és elvezesse az apostolokat minden igazságra, és hogy emlékeztesse őket mindarra, amit Jézus mondott, akkor minden kétséget kizáróan az apostoli bizonyságtétel lesz az, ami a huszadik század egyházának előmenetelét biztosítja.

Már volt szó röviden a 15:26-ról. Amikor ismét odafordítjuk figyelmünket azokhoz, akik szemtanúk voltak kezdettől fogva, megint találkozunk az "Igazság Lelke" kifejezéssel. Ez a kijelentés azonban a Lélek bizonyságtételére irányítja figyelmünket, azaz a krisztológiára. A Lélek kinyilatkoztatása mindig a Krisztusról szóló bizonyságtétel összefüggésében vizsgálandó. Éppen ezért a Lélek szerepe mindig Krisztusénak van alárendelve. Krisztust hirdetjük a Szentlélek által, aki velünk együtt munkálkodik a bizonyságtevésben.

A 16:13-mal kezdődő szakasz is a Lélek szerepét hangsúlyozza. Itt a genitívusz alanyi értelme látszik életbe lépni. A Lélek az, aki elvezet bennünket minden igazságra. Azért képes erre, mert azt mondja, amit Istentől hall. Itt ismét a kinyilatkoztatással van összefüggésben a Lélek szerepe. A Szentlélek az Atyától veszi, és azt, amit vesz (az eljövendő dolgokat), kijelenti az embernek. Ez a kinyilatkoztatás a Krisztussal van kapcsolatban. A Lélek Krisztust dicsőíti. Ismételten meg kell jegyeznünk, milyen közeli kapcsolat van a Lélek munkája és a krisztológia között. A Szentlélek munkája minden esetben a Krisztus szerepének kinyilatkoztatása, miután a Krisztus elment erről a földről. Ezt a szerepet különösképpen az apostoloknak jelenti ki, akik Krisztus kiválasztott küldöttei, hogy folytassák munkáját itt, ebben a világban.

Elérkezünk végül a Paraklétosz szerepéhez. Számos tanulmány jelent már meg, amely a Paraklétosz szót etimológiai megközelítésből próbálta vizsgálni, de valószínűleg nincs még egy ilyen szó az Újszövetségben, amelynek gyökere ilyen keveset árulna el önmagáról. Noha a *parakaleó* magában hordozza a vigasztalást, mint mellékjelentést, mégis a "vigasztaló" kifejezés nem is lehetne messzebb attól a funkciótól és munkától, amelyet az itt leírtak szerint a Lélek végez. Még a kifejezés akkoriban szokásban lévő használata utáni kutatások is sok kívánnivalót hagynak maguk után. Ez alapjában véve egy jogi kifejezés. A szó jogi funkciója kitűnik a 16:8-11-ben, de a többi szövegből valószínűleg már nem. A jogi fogalom csaknem beleillik abba, amit mi ügyvédnek neveznénk, aki a vádlott, v. alperes segítségére siet. A 16:8-11-ben vázolt kép alapján inkább egy államügyészt látunk, aki a vádat képviseli a bűnössel szemben.

Valószínűleg a legmegfelelőbb kifejezés, amelyet választhatunk, amely azért hordoz némi jogi mellékjelentést, anélkül hogy egy meghatározott szerepre kötelezne bennünket, a szószóló, pártfogó. De még mindig azt láthatjuk, hogy még így sem fedi le a Szentléleknek azt a szerepét, miszerint megjelenti mindazt, amit az Atyától hallott, vagy Krisztus mondott, vagy az eljövendő dolgokat, illetve hogy elvezet bennünket minden igazságra. Ha ő a szószólója bárkinek is ebben a világban, akkor elsősorban Krisztusé. Ő itt van, és a maga titokzatos módján viszi tovább a Krisztus misszióját a világban. Az első században tekintélyi alapon munkálkodott, ma pedig folytatja a maga munkáját az Ige által, amely az apostolok bizonyságtétele nyomán maradt ránk, valamint a hívők által, akik ezt az Igét viszik a világnak.

Ford.: Csiszár István

JEGYZETEK

1. C. K. Barrett, The Gospel According to St. John (London, 1965), p. 74.
2. R. E. Brown, The Gospel According to St. John I - XII. The Anchor Bible, Vol. 29 (New York, 1966), p. 66.
3. R. E. Brown (n. 2), p. 158; C. K. Barrett (n. 1), p. 189.
4. D. Wead, The Literary Devices in the Gospel of John, (Basel, 1970), pp. 31-32.
5. R. Schnackenburg, The Gospel According to St. John, Vol. 1, Herder's Theological Commentary on the New Testament (New York, 1968), p. 367.
6. R. Bultmann, The Gospel of John (Philadelphia, 1971), p. 138, n. 3; D. Moody, Spirit of the Living God, (Philadelphia, 1968), pp. 153-155.
7. J. D. G. Dunn, Baptism in the Holy Spirit, Studies in Biblical Theology, Second Series, Vol. 15, (London, 1970), pp. 188-194.
8. G. W. H. Lampe, The Seal of the Spirit, (london, 1967), p. 57; H. Schlier, Der Brief an die Epheser, p. 73.
9. C. K. Barrett (n. 1), p. 75.
10. C. K. Barrett (n. 1), p. 249.
11. R. E. Brown (n. 2), p. 300.
12. L. Morris, The Gospel of John, New International Commentary, (Grand Rapids, 1970), p. 385.
13. R. E. Brown (n. 2), pp. 319-328.
14. B. F. Westcott, The Gospel of St. John, (London, 1910), p. 123.
15. L. Morris (n. 12), p. 697.
16. R. E. Brown (n. 2), p. 712.
17. B. F. Westcott (n. 14), p. 228.
18. J. Munck "Discours d'adieu dans le Nouveau Testament et dans la litterature biblique." Aux sources de la tradition chretienne, Melanges M. Goguel, Neuchatel, 1950, pp. 155-170.
19. F. Müssner, Die jochanneische Parakletsprüche und die apostolische Tradition, Biblische Zeitschrift 5 (1961), p. 66-70.

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN

Malcolm Goodspeed

A szolgálat távlatai

A valóságnak csak egy hibája van: túlzottan függ a programkészítő elhatározásától és képességeitől. Tehát egy, a szolgálat távlatait tárgyaló írást állandóan az oldalvonalat figyelve kell olvasnunk. Egy ilyen tanulmány kimondottan személyes lehet, és az író érettsége és tapasztalata formálhatja. Jelen írás egy didcot-i íróasztal mellett született és széles kapukat nyit a jelenlegi tapasztalatok alapján.

Ami összeköt bennünket – a szövetség tagjait –, mint mozgalmat, nem ugyanaz, mint ami másoktól megkülönböztet.

Retrospekció (visszatekintés)

Harmincévi különböző gyülekezetben töltött szolgálatom alatt az egyik legállandóbb kérdés a változásokkal való együttélés volt. Ez befolyásolja és formálja mindazt, amit Istennek naponta felajánlunk. A karizmatikus élet dinamikája gyakran szembesít minket Istennel és azokkal az eseményekkel, kapcsolatokkal, amelyek tapasztalatunkat alkotják. Ha csak egy-egy eltelt időszak kezdete és vége közötti különbséget vizsgáljuk, olyan mint amikor pillanatfelvételeket hasonlítunk össze a családi albumban. Ha a kamerákat csak a mai gyülekezetre irányítjuk, olyan felvételt készítünk, amely nem biztos, hogy megfelel a világ valóságának.

A háttér, a környezet

Amíg saját felfogásunk szerint élünk, a körülöttünk levő világban egészen elfogadható a vallásosság. A lelkipásztorokat bátorítja az angol nép vallásossága, amelyet a statisztikák mutatnak. A mai pillanatkép meglehetősen különbözik a hatvanas évekétől, amikor a gyülekezet a köznép támadásának idejét élte. Azonban az emberek gondolkodásáért folytatott küzdelemnek még nincs vége. A gyülekezet követte a világot az élmények stresszében, egy átgondolt életfilozófiával szemben. Egyféle keresztyén erkölcsi védekezés határozza meg a nemzet mai gondolkodását. Azoknak a szolgálattevőknek, akik ezen a fronton harcolnak, gyakran a szélsőségesség vádjával kell szembenézniük.

Ha ugyanazzal a kérlelhetetlenséggel kezelnénk például a tartozás kérdését, mint amellyel annakidején a szerencsejátékokat tárgyaltuk, sok lelkipásztor nem sodródna bele a jelen következetlenségeibe. Gyötrődünk a szexualitás kérdéseivel kapcsolatban, de mindezt merő pragmatizmusból, amely nehezen egyezik ki az evangélium fogalmaival, és azzal a világos interpretációval, amellyel régen rendelkeztünk az Igét illetően. A gyülekezet továbbra is abban a veszélyben van, hogy enged a társadalmi körülmények befolyásának, úgy a gondolkodásra, mint a gyakorlatra való tekintettel.

Állásfoglalások

Az egyik legbehatóbb változás a lelkipásztornak a gyülekezethez való viszonyában történt, valamint a kettő kapcsolatában. Ennek oka lehet az a hatástalan védekezés, amelyben az Unióra nyomást gyakoroltak, a lelkészekre való nagyobb gondviselés érdekében. Mindamellett, sokan folyamodnak jogokért és kiváltságokért. Tény az, hogy a lelkészek anyagilag soha nem álltak túl fényesen, és olyan dolgokban jutottak többre, amelyeknek nincs közük a pénzhez. A problémák akkor adódnak, amikor a lelkészi és más hivatások között próbálnak meg párhuzamot vonni. A különbséget mindig egy más szakmabeli személyével látják, és nem egy saját hivatásbeliével. A háziasszonyokon kívül nincs még egy embercsoport, amelyik annyit érintkezne a gyermekeivel, mint a lelkipásztor. A jó időbeosztás lehetővé teszi ezt, mégis az ismétlődik, amit gyakran tapasztalunk, hogy a lelkészházaspár soha nem elérhető gyermekei számára. Ez az állásfoglalás akkor hangzik el, amikor sem a lelkész és munkája nem eléggé megkülönböztetett, hangsúlyozott, sem a házastárs identitása nem megalapozott.

Bizonytalanság

A hasonlóság a szolgálat hatvanas évekbeli és mai pillanatképe között, a bizonytalanság érzésében összpontosul. A gyülekezeten belül a szolgálat természetéről és szerepéről felvetett kérdések hangleverő mennyezetként hatnak a gyülekezeten kívülről érkező vádak számára, amelyek a kinyilatkoztatás hiányát vetik szemre. A szolgálattevők manapság már nincsenek tisztában saját identitásukkal és szerepükkel. A reakció erre a bizonytalanságra sokaknál túlzott autoritáshoz vezet, gyanakodva mindenki iránt, aki kérdéseket tesz föl. Mások megalkuvásba menekülnek és nem indítványoznak többé. Ez a fajta gyülekezeti élet sűketté és kedvetlenné válik. Annak érdekében, hogy meghallgatást nyerjünk, abba a veszélybe kerülünk, hogy eszményítünk egyeseket. A világ metodológiája elrejti bizonytalanságunkat a feladat felől, amelyet be kellene töltenünk.

Egy életszerkezet szükségessége

Ezzel a visszatekintő szemlélettel szemben szükség van olyan struktúrák kiépítésére, amelyek képessé teszik a lelkészeket, hogy megújítsák hivatástudatukat és tartalmasabbnak érezzék munkájukat.

Istennel járva

A hajógerinc nemcsak arra szolgál, hogy a hajó stabilitása érdekében a súlypontot a víz felszíne alatt tartsa. Az ellenőrzi a szélirányból való eltérést is; biztosítja a szélirányba való haladást. Megtapasztalni Istent, akárcsak a hajógerinc, fontos a lelkipásztorok számára, ha valóban bizonyosságban akarunk élni, miközben semmit sem tehetünk az ellen, hogy sebezhetők vagyunk és annak érezzük magunkat. A rettegés mellett, hogy nem vagyunk mindig a csúcson, nem érjük el az élet felszínét, szükségünk van a Krisztussal való közösség ellensúlyára lényünk

legmélyén. Jézus szellemiségében tartani fenn magunkat, nagy figyelmet igényel belső emberünkkel szemben, mivel Krisztus teljessége az, amit mások keresnek szolgálatunkban.

Mint minden emberi lénynek, a lelkipásztornak is segítségre van szüksége ahhoz, hogy ezt az életstílust megvalósítsa. Isten szolgája különböző szinten növekedni fog, ha ereje megújul. Egy gyermeknek akkor van önbizalma a családon kívül, amikor bizalma van szüleihez. Ilyen értelemben identitást és energiát nyerünk, amelynek segítségével szembenézhetünk a világgal.

Pál első parancsa az efézusi vénekhez, bármilyen szerepük legyen is a szolgálatban (lásd Alastair Campbell könyvét) az, hogy fordítsanak figyelmet saját magukra. A tanítványképzés kenyér és vaj szolgálata a lelkészi elhíváson belül, rendszerességet követel az idő- és energiabeosztásban, hogy a Szentlélek által éljünk és fejlődjünk. Minden lelkipásztornak tudnia kell, hogyan élvezheti legjobban az áhítat előnyeit. Ez nem azt jelenti, hogyan hatnak ezek az áhítatok érzelmileg. Hanem azt, hogy mennyire ösztönöznek a szentségre ebben a világban. Az emberi személyiség bibliai képe azt tanítja, hogy a belső és a külső élet kongruens. A hitben való élet tehát megköveteli az igyekezetet, hogy természetünket isteni társunk, Jézus Krisztus természetéhez igazítsuk.

Társaink

A segítség leginkább a közeli emberi kapcsolatokból jön. Ezen a szinten a függéstől való félelem a személyes önrendelkezés szükségességét veti föl. Bármelyiknek a tagadása megbontja a személyiség finom és bensőséges egyensúlyát, amelyben a teljességet a "kapcsolat valós megélése" jelenti. A lelkipásztornak, mint bármely más embernek ápolnia kell az építő kapcsolatokat, amelyek harmóniában, nempedig egyedüllétben növekszenek. Ezek a kapcsolatok a biztatásban erősödnek, nem kimondottan a konformizmusban, különösen olyankor, amikor nehéz kérdésekben kell dönteni.

A bizalmasságtól való félelem gyakran megakadályozza, hogy a házastársak lelkigondozzák egymást. Ezért és még sok más okból a szolgálatnak azok a formái, amelyek a lelkészházaspár számára a segítség egyetlen fő forrását jelentik, veszélyekkel vannak kirakva. Másrészt fontos a közvélemény szempontjából is ez a fajta kapcsolat, még a lelkésszé avatást megelőzően. A kézrátétellel való imádkozás egy házaspárért szintén zavarba hozhatja a gyülekezetet, és olyan személyiség-összeolvadás gondolatát táplálhatja, amely az "egy test"-et nem a Biblia szerint értelmezi.

Bármi legyen is a baptista megfelelője a szellemi vezetőnek, a lelkipásztornak szüksége van erre. Fontos valakinek a jelenléte, aki elkíséri a vándort az úton, aki megfogja a kezét és előremegy fényben és sötétben. Nagyon gyakran a lelkipásztoroknak kell elindulniuk és megkeresniük ezeket a személyeket. Gyakran ez a személy változik. Olykor egy csoport is betöltheti ezt a szerepet, amelynek tagjai mély, szövetségi odaszánásban egyesülnek. A lelkipásztori találkozók nem vezettek ilyen irányban eredményre, és általában ezek túl nagy méretű összejövetelek ahhoz, hogy ilyenfajta intim lelkigondozást folytatni lehessen, amit ez az út megkövetel. Más feladatok alól felszabadulva egy szuperintendens (egyházkerületi elnök) ideális pozícióba kerülhet ennek a szolgálatnak a betöltésére. Ez a jelenlegi gyakorlat sok irányban történő kiigazításával járhat és a felelősségi szféra szűkítésével.

A megértés polarizációja

Irányt változtatva, hogy újból a hajós példával éljek, a szuperintendens szerepéről szóló vélemények után közelebb hozzák az Unió által napirendre tűzött kérdéseket. A lelkipásztorok szerepe és a szolgálat megértése legalább három folyóiratban szerepel a Tanács előtt. "A szolgálat feltételei", "Az egység teológiája felé", valamint A szuperintendencia áttekintése sok időt és figyelmet igényel minden odaszánt baptista részéről. Mivel valamennyiünket érint ez a kérdés, érzelmi felhangok is helyet kaphatnak és könnyen polarizáció jöhet létre közösségünkön belül.

Kinek a napirendje?

Érdemes föltenni a kérdést, hogyan vetődtek fel közöttünk a különböző kérdések. A szolgálati felfogás alapvető kérdése tulajdonképpen évek óta napirenden van már a baptisták körében. A Tanulmányi csoport a szolgálatról nehéz kérdéseket tett fel tíz évvel ezelőtt és akkor még bölcstelennek tűnt egy nagyobb bizottság felállítása. Egy fontos tényező azonban, amint a szuperintendens szerepköre létrejött, a mód, amellyel más felekezetek és azok szolgálati keretei mellé állunk. Minthogy minden hagyománynak van egy rendje a szolgálatot illetően, amely bizonyos hierarchiával jár, a baptisták számára a kölcsönös felismerés kérdései olykor nehezek. Sokan más csoportosulások tagjai közül olyannyira eszmei eltolódásnak látják egyházi szokásainkat, hogy saját kérdéseink is értelmetlenek ezzel kapcsolatban. Ugyanígy, a baptista célzások mások felé azt bizonyítják, hogy mi sem gondolkodunk másképpen. A baptista szokások és szavak minden bizonnyal ökumenikus vitára kerülnek. Mégis úgy kell értelmezni azokat, ahogy elhangzanak ill. megnyilvánulnak és nem kell feltétlenül mások gondolkodásmódjához igazítani őket. Ha az ökumenikus napirend az uralkodó, akkor saját felfogásunk veszélyben van.

Identitás

Az ökumenikus viták egyetlen őszinte megközelítési módja, ha biztosak vagyunk identitásunkban és annak megfelelően élünk. Ezen az identitáson belül található a helyreállítás iránti elkötelezettség - a bibliai igazság radikálisabb kifejezésének keresése, és a készség a változásra az újonnan megértett igazságok fényében. Ugyanez az életstílus az, amely arra ösztönöz, hogy távol maradjunk a gyülekezetiségnek azoktól a formáitól, amelyek az evangélium szellemét sértik. Ez a határozottság az igazság követésében teszi céltudatossá a baptistákat egy mozgalmon belül, mint puszta intézmény. Ez azt is jelenti, hogy meghallgatjuk azokat a szemléleteket, amelyek különböznek a mienktől és tisztelettel megvizsgáljuk azokat, mielőtt interpretálnánk őket.

Így jutunk a gyülekezet alapvető tantételei és az olyan tantételek közötti különbséghez, amelyek nem változtatják meg a test formáját. Így húzták meg elődeink többször is a vonalat egy-egy kérdésben mielőtt csatlakoztak egy kötelékhez. Ez a kötelék határozta meg a közösséget, amely elkülönült éppen azáltal, ahogyan új látásmód szerint értelmezte a gyülekezetet. Történelmünk mutatja, mennyire rugalmas volt a kötelék. Manapság azért küzdünk annyira ezzel a rugalmassággal, mert ez határozza meg, hol végezzük mi és hol kezdik a nem-baptisták.

Ha szorosabbra húzzuk ezt a köteléket és az elveszíti rugalmasságát, megszűnünk annak a mozgalomnak lenni, amik tulajdonképpen vagyunk. Megkötöződünk a dogmák és rendszerek által, bárhol húzódjanak a határvonalak, és ez intézményesíteni fogja életünket. A polarizáció ebben a folyamatban, ahogyan az a szolgálathoz viszonyul ebben a vitában, megoszt minket és kioltható az életet a mozgalomból, amely a gyülekezetet a királyság határaira juttathatná, kívül a bárkivel is való érintkezésen.

ÉNEK-ZENE A GYÜLEKEZETBEN

Nyilatkozat

DOKUMENTUM

az ifjúság egyházzenei neveléséről

Ifjúsági lelkipásztorokhoz és hitoktatókhoz

Mivel

– "Maxima debetur puero reverantia" – a gyermek iránt a legnagyobb tisztelettel kell viseltetnünk, és a "gyermeknek a legjobb is éppen csak hogy jó" (Kodály),

---

Folytatás az előző oldalról –
Malcolm Goodspeed: **A szolgálat távlatai**

Radikális szövetségek

Ami összeköt bennünket, mint mozgalmat, nem ugyanaz, ami másoktól megkülönböztet. Sokkal inkább az, amire együtt odaszánjuk magunkat a vándorúton. A szövetkezés gyakorlata, a megegyezés csak egy módja annak, ahogyan identitásunk kifejezésre juthat és mozgalmi természetünk megnyilvánulhat. A szolgálathoz való viszonyában ennek számos kidolgozása lehetséges. A nemzeti elismerés azoké lesz, akik szövetségben élnek a vándoremberekkel. Mindegyik következtetés eredménye az lesz, hogy szövetségre lépjünk a helyi gyülekezettel. Ebben a szolgálatban osztozva egyesülhetünk egy regionális vagy nemzeti csoportosulásban.

Szükséges kiaknáznunk a szövetségek fajtáit ezekben a különböző kontextusokban. Éppen ahogyan a Szövetség teológiai kiadványa több értelmezést is javasol ennek a szónak, a fogalomnak ez a gyakorlata minden bizonnyal különbözik attól, ahogyan azt elődeink értelmezték. A kölcsönös megegyezés az együttjárásban az Úr előtt megbízhatóságot igényel, amely követeléseket is támaszt, de támogat is. Mint ahogyan a római légionáriusok pajzsai egyetlen védelmező teknősbékává egyesültek, a szövetségek elősegíthetik az előrehaladást az ellenség területén. Mindegyikre szükség van a láncszemben ahhoz, hogy előre juthassunk. A szövetség közösség és misszió; elválaszthatatlan egyesülések a gyülekezet tapasztalatában. A szolgálat csak ebben kontextusban találhatja meg helyét.

Felruházó struktúrák

A Szövetségnek, mint nemzeti egyesületnek a feladata, hogy felruházó, felhatalmazó struktúrákat biztosítson, amelyeken keresztül a szövetségtartás megnyilvánulhat. Ez az összpontosított élet fontos és olyan lehetőségeket biztosít, amelyekben a szolgálat és a szolgálattevők megtalálhatják megfelelő helyüket. A gyülekezeten kívül nincs szolgálat, és bármely szemlélet vagy struktúra, amely elválasztja a lelkipásztor Istennek a misszióval elfoglalt népétől, eltorzítja a képet és alkalmatlanná teszi a szolgálatot.

A Szövetségről vagy Tanácsról, mint szolgálatról való fejtegetés csak akkor lehet ésszerű, ha az magába foglalja a gyülekezetek egyesült akaratát, és valóban szinonímája annak, hogy így együtt járjanak és vigyázzanak egymásra az Úrban. A szolgálat baptista perspektívája azt kéri tőlünk, hogy a nép között maradjunk és szolgájuk azt. Bármely olyan benyomás, amely azt sugallná, hogy a lelkipásztor egy magasabbrendű keresztyén, nem elfogadható.

/Dr. Edward Jordan közlése/

– mivel a nevelés célja az, hogy a reánk bízott javakat utódainkra is átörökítve a felnövekvő ifjakat mint oszthatatlan személyiségeket az igaz, a jó, a szép és a szent értékeivel kapcsolatba hozzuk;

– mivel a legszentebb célokat is érvénytelenítjük, ha nem hozzájuk méltó eszközökkel akarjuk elérni őket;

– mivel a szellemi értékek rendje egységes, és bármit építünk vagy rombolunk egyik tekintetben, az épít vagy rombol a szellemi élet másik területein is;

– mivel az Egyház erkölcsileg csak akkor követelhet nagyobb részt az ország szellemi újjáépítésében és a nevelésben, ha maga is minden tekintetben elkötelezett a szellemi értékek mellett, és a pedagógusoktól megkívánt felelősségérzetet tanúsítja;

– mivel minden pedagógusnak szolidárisnak kell lennie a szellemi élet más területein fáradozó társaival, és tanúskodnia kell az azok által képviselt értékek mellett is;

– mivel az ifjúsági lelkipásztorkodás nem egy új, szeparált, "ifjúsági egyházat" akar építeni, hanem az új generációt beépíteni a gyülekezetbe és azon keresztül az örök Egyházba;

mivel továbbá

– "a régi görögöktől Comeniusig élt az a felfogás, hogy a zene föltétlenül szükséges az ember fejlődéséhez, a nevelés része, nem pedig valami nélkülözhető élvezeti cikk, puszta szórakozás" (még kevésbé agitációs eszköz);

– mivel a jó zenének nem csak szövege miatt van általános embernevelő hatása, hanem "mert sugárzik belőle a felelősségérzet, az erkölcsi komolyság", ellenben a rossz zene "romboló hatása odáig terjedhet, hogy megingatja az erkölcsi törvényben való hitet", tehát a ledér zene szent szöveggel is ledérré tesz;

– mivel az Egyháznak kezdet óta meggyőződése, hogy a zenének teológiai üzenete van, és a jó zene igaz, a rossz zene pedig hamis istenképet, hamis egyházképet, hamis lélekképet formál az emberben;

– mivel a zene az Egyház prófétai és papi küldetésének megvalósulását szolgálja, s így nem lehet tisztán emberi szempontok szerint megítélni;

– mivel az egyházi törvények is megkívánják, hogy az istentiszteleti zene jellegében szent és művészileg értékes legyen, és azt is, hogy

a világi asszociációkat és szórakoztatóipari reminiszcenciákat keltő dallamokat, a giccset és a "hetérák világához tartozó zenét" (Alexandriai Kelemen kifejezése) a templomtól tartsuk távol;

mivel végül

– az Egyház örök ifjúsága abban nyilvánul meg, hogy a pedagógián keresztül a jobb, a több, a hitelesebb nyer nagyobb teret az Egyházban, s ily módon az ifjúság az értékesebb avantgarde-jává (élcsapatává) válik;

– mivel a magyar pedagógiának a szellemi és kulturális értékek melletti hagyományos elkötelezettsége miatt és kiemelkedő személyiségektől kapott érvek, tanítások és minták alapján inkább nekünk kell példát adnunk a külföldnek, semmint kritika nélkül átvennünk az ott található silány zenei divatokat;

– és mivel így méltatlan lenne, ha az egyházak, akik önmagukat a szellemiség, az igazi kultúra tanítóinak állítják, mindennapi gyakorlatukban ezt az igényt meghazudtolva, még a világi kultúra hordozóival szemben is alulmaradnának,

A NYILATKOZAT ALÁÍRÓI nem a vádaskodás és öncélú kritizálás szellemében, hanem saját felelősségük átérzésétől indíttatva féltőn és szeretettel kérik az egyházak ifjúsági lelkipásztorait, hitoktatóit: tegyék mérlegre egyházzenei tevékenységüket, és jó pedagógus módjára tegyenek meg mindent azért, hogy az evangéliumi üzenet zenei szempontból is a tartalom és méltó forma harmóniáját érje el, és intse meg a rájuk bízott lelkeket.

Ennek megfelelően:

1. Gondoskodjunk szervezetten arról, hogy az új nemzedék ne szakadjon ki a teljes egyházi közösségből, hanem megtanulva annak értékes énekeit, együtt tudjon énekelni a szülőkkel, nagyszülőkkel.

2. Azt a fogékonyságot, nyílt érdeklődést, mely az ifjúságot mindig képessé teszi az új megtanulására és begyakorlására, továbbá azt a sok energiát, melyet a lelkipásztor és munkatársai az ifjúság nevelésére fordítanak, ne rövidéletű selejt terjesztésére használjuk, hanem az eddig talán nem eléggé ismert és nem eléggé megbecsült kincseknek, az egyes felekezetek leghitelesebb zenei örökségének átadására. Ne feledjük, válságban lévő korok számára mindig az "ad fontês" (vissza a forrásokhoz) jelentett biztos tájékozódást.

3. Teremtsük meg a hitoktatás és az énektanítás szerves egységét. Akit nem a tetszeni akarás, a személyes hiúság, puszta ötletek vezetnek a tanításban, hanem az igaz hitet akarja hiteles formában közvetíteni, az olyan énekkel kapcsolja össze oktatását, melyek összhangban állnak hittartalommal, a tiszta és teljes hitet közvetítő szövegeket szólaltatnak meg hozzájuk méltó dallamokon.

4. Az ének elsősorban szövege révén lesz az istentisztelet része. Ezért az oktatás segítse az ifjakat afelé, hogy viszonyukat az énekekhez ne hangulati benyomásokra alapozzák, hanem értelmes emberek módjára – a szövegeket átgondolva, hittanilag is mérlegre téve – fogjanak el vagy utasítsanak el énekeket.

5. Fejtsük ki és illesszük be a hitoktatásba a legfontosabb ősi énekeink szövegeit, elsősorban a Biblia szavait idéző énekszövegeket.

6. Az egyes felekezetek hagyományai alapján határozzuk meg azt az ének-törzsanyagot, melynek ismeretét a hitoktatás különböző szakaszainak végeztével (elsőáldozás, konfirmáció stb.) az ifjaktól elvárjuk. A hittantanmenetek foglalják magukba a tanulandó énekanyagot is.

7. Az öt-hat évtizeddel ezelőtti egyházzenei és zenepedagógiai megújulás egyik fő motorja az egyházi iskolák és tanáraik kiváló munkája volt. Ha egyházi iskoláink méltók akarnak lenni elődjeikhez, el kell határolódniuk mindentől, ami az egyházzene lezüllesztéséhez vezet, s élve kivételes lehetőségeikkel, az énekórákon is, az istentiszteleten is a legnemesebb zenének kell teret nyitniuk.

«...a rossz zene "romboló hatása odáig terjedhet, hogy megingatja az erkölcsi törvényben való hitet", tehát a ledér zene szent szöveggel is ledérré tesz.»

8. Mindezen feladatok végrehajtásához nélkülözhetetlen a lelkipásztorok és az egyházzenében képzett szakemberek együttműködése. Ahogyan a felelős lelkipásztor nem tűrheti el, hogy a hitben képzetlen tanítók megrontsák a nyájat, úgy viszont magát sem tekintheti illetékesnek abban, hogy az ifjúság egyházzenei nevelését – a teológiai szempontokon túlmenően – irányítsa. A felsőbb szinteken az egyházi vezetésnek a magas képzettségű egyházzenészekkel kell szót értenie. Helyi szinten a lelkipásztornak a templom egyházzenei vezetőjére kell támaszkodnia, s célszerű, hogy zeneileg képzett (pl. zeneiskolát, zenei általános iskolát végzett) segítőket találjon, akik a megállapodott tanterv szerint a hittanórai énektanítást elvégzik. A nyilatkozatot aláíró szervezetek és tagjaik e tekintetben a legkészségesebben felajánlják szolgálataikat mind országos, felekezeti, mind helyi szinten.

9. Minthogy a vallási- és más szellemi értékek között belső összhang áll fenn, a lelkipásztor segítse az ifjakat az igazán értékes és maradandó zenekultúra megbecsülésére és megszeretésére.

Budapest, 1995. január 1.

Magyar Egyházzenei Társaság
– Dobszay László elnök
a Magyarországi Baptista Egyház zenei bizottsága
– Beharka Pál elnök
a Magyarországi Evangélikus Egyház zenei bizottsága
– Trajtler Gábor elnök
a Református Egyházzenészek Munkaközössége
– Karasszony Dezső elnök
Szent Ágoston Liturgikus Megújulási Mozgalom
– Barsi Balász OFM elnök
Országos Magyar Cecília Egyesület
– Tardy László társelnök

Az Országos Magyar Cecília Egyesület a gyakorlati javaslatokkal összességükben egyetért, az elvi kérdésekben, a helyzetértékelésben a nyilatkozattól eltérő szemléletet vall.

TANULMÁNYI SZEMLE

Dr. Meron Menachem

Mit várnak ma a zsidók a hívő keresztyénektől?

Elsősorban is megváltoztatnám a címet: Mit várnak ma a zsidók a hívő keresztyénektől, s a "zsidók" szó elé is hozzátenném a "hívő" szócskát.

A megkeresztelt csecsemő a dogmák szerint keresztyén, de a valóságban csak felnőtt korában lehet hívő keresztyén, mikor magában hordozza értelmileg és érzelmileg egyaránt a keresztyén hit tanítását.

Ugyanakkor másképp fogalmaznám meg a címkérdést is. Mit vár az emberiség – minden ember a hívő keresztyénektől?

Mint ahogy fentebb említettem a zsidók szó elé is oda írnám a "hívő" szót. Mert nem mindegy, hogy valaki csak formailag (dogmák szerint) tartozik egy vallási közösséghez, vagy pedig vallása hittételeit hiszi is.

Miben hisz a " hívő " zsidó ember? Hisz az egyetlen élő Istenben – nem egy nép, nem egy vallás, hanem az egész világ egyetlen Istenében. Hisz a büntetésben és jutalomban, amit az ember a cselekedetével érdemel ki, az emberi lélekben és annak halhatatlanságában, illetőleg a feltámadásban. Hisz abban, hogy az emberi kötelességek két csoportra oszthatók: Isten és ember között lévő kapcsolatokra és ember és ember közötti kötelességekre. Az utóbbi a zsidó vallásban előnyben van. Vallásunk úgy értelmezi ezt, hogy a hívő ember bensőjében lakik az Isten, és aki embertársával úgy viselkedik, ahogy kell, akkor tulajdonképpen Istent szolgálja, (Isten az embert saját képére teremtette). A zsidó hit és a zsidó vallás az Ószövetségen alapszik, de az Ószövetség nem csak a zsidósággal, hanem az egész emberiséggel foglalkozik. A Genesis első 11 fejezete a világ teremtésével, a bűnbeeséssel, az özönvízzel, Noé bárkájával, Sodomával, vagyis nem Izraellel, hanem a világ jelenségeivel foglalkozik. Külön ki kell emelnünk az első gyilkosságot – Kain és Ábel esetét, – ami testvérgyilkosság volt. S ha azt mondjuk, hogy minden ember "testvére" felebarátjának, úgy minden gyilkosság testvérgyilkosság.

Ugyanez az elbeszélés kihangsúlyozza az ember szabad választását jó és rossz között. "Ajtód előtt van a bűn, de te uralkodj rajta" (Gen 4:7), – így szól az Úr Kainhoz a gyilkosság előtt. Ugyanakkor a bűn és bűnhődés (földönfutó lett a gyilkos) elve is megjelenik, végül az ugyancsak szabad akaratból való megtérés – Igy szól Kain Istenhez: "nagyobb a büntetésem az elviselhetőnél" (Gen 4:13).

Tehát ez a pár mondatból álló elbeszélés hangsúlyozza, hogy az élőlények közül csak az embernek van szabad akarata. Az állatoknak csupán ösztöneik vannak, s az ösztönök diktálják cselekedeteiket. A farkas nem gonosz azért, mert széttépi a bárányt, neki nincs választása.

A másik tanulság a fenti elbeszélésből, hogy mindenki egyénileg felelős tetteiért. Az Ószövetség szerint nincs olyan dolog, hogy egy közösséget teszek felelőssé egyének bűneiért.

A zsidó hitben legfőbb érték az emberi élet. Nemcsak a Tízparancsolat "Ne ölj!" parancsa hangsúlyozza ezt.

Olvassuk el Ábrahám imáját Sodomáért (Gen 18). Ő nem a jámborokért, hanem a gonoszokért könyörög, hogy a jámborok kedvéért kegyelmezzen nekik is az Úr. Mert minden ember Isten képmásává teremtetett – még a gonosz is. Mert a gonosz is megtérhet gonoszságából.

Az Ószövetség sokat foglalkozik idegen népekkel. Akkor az idegen népek bálványimádók voltak, maguk készítette szobrokat imádtak, előttük borultak le. A világban a politeizmus a sokistenimádás uralkodott. A fejlődés során a természet erőit imádták istenekként: a napot, a holdat, a tüzet, a vizet stb. – ismeretesek a görög, római mitológiából. Ugyanakkor Ábrahám imádkozott Sodomáért és így szólt: "Az egész világ Istene ne tegyen igazságot?". Vagyis a természet egésze, a világ egyetlen Istenének alkotása!

Mit hiszünk?

Azt, hogy Isten teremtette, fenntartja és vezeti a világot. "Az egész világ Bírója ne tegyen igazságot?" Gen 18:25). A világ vezetése Isten által igen fontos tényező a zsidó hitben. Hitünk szerint a világ folyása nem a véletlenek sorozata (vagy sors), mint a görögök hitték, hanem a világ megteremtője, fenntartója, egyszersmind irányítója is a világ folyásának. Ez hitünk, erkölcsi odaállásunk alapja!

A mi Tízparancsolatunk (csak sorrendben tér el a keresztyénekétől) 7 ember és ember közötti kötelesség és csak 3 Isten és ember közötti kapcsolat. Az Ószövetség szent a keresztyénség és az iszlám szemében egyaránt. A mi nagy filozófusunk (XII. sz.) Maimonides kijelentette, hogy mind a keresztyénség, mind az iszlám monoteista vallás.

Az előadás elején hangsúlyoztam, hogy nem úgy kell fogalmazni, mit vár a zsidóság a keresztyén hívőktől. Nos, megismétlem, nem a zsidóság, hanem az emberiség mit vár a keresztyénségtől. Nem kis különbség. Mindenki tudja, hogy a keresztyénség a zsidóságból származik. Igy azt mondhatjuk, mit vár az "öreg" apa felnőtt gyermekétől?

Szeretetet!

Jézus és az apostolok maguk is zsidók voltak, és tanítóik közül az Újszövetség is megemlíti Simon ben Gamliélt. Ha most a keresztyénség mint "apjára" tekint a zsidóságra, akkor a helyes út az lehet, hogy keressék a közöst és nem azt, ami elválasztja a két közösséget.

Mi a közös ?

A felvilágosodás korában két híres ember, Lessing a német költő és Mendelsohn zsidó filozófus (Felix Mendelsohn zeneszerző apja) sokat foglalkoztak ezzel a kérdéssel – s hozzá baráti alapon. Közös hit az egy Istenben, ember és ember közti kapcsolatban, a lélek halhatatlanságában, és az ember Isten képmására való teremtésében.

És mi a különbség ?

A megváltás fogalma és a Megváltó személye.

Először azonban egy másik kölönbségre mutatnék rá. A keresztyénség szerint minden ember az "eredendő bűnnel" születik (Ádám bűne), és Krisztus halála, illetőleg a keresztelés tisztítja meg az eredendő bűntől. Ezt a zsidó vallás nem fogadja el, szerinte minden ember mint "fabula susor" születik, és mikor felnő, ő dönti el, hogy az erény vagy a bűn útját választja (szabad akarat!)

A másik különbség, hogy a Megváltó el jött-e már, vagy még várjuk. A keresztyén hit szerint az Ószövetségben sok utalás van Jézusnak mint Megváltónak az eljöveteléről (pl. Ézs 53).

Befejezve ezt a témát, meg kell említenem újból, hogy az ember Isten képmására teremtődött. Minden ember, akármilyen színű, vagy vallású, vagy néphez tartozó. Isten a tökéletesség, minden lénynek legfőbb forrása. Az ember hivatása, hogy igyekezzék azokat utánozni, elérni. Nem képes, azért ember. Az Isten tulajdonságait a könyörületességgel, a szeretettel, a megbocsátással kell az embernek követnie. Éppen ezért mondom így: nem a zsidóság mit vár a keresztyénektől, hanem mit vár az ember egy hívő keresztyéntől: szeretetet, megértést – mindent, csak egy dolgot nem: gyűlöletet! A másságot, ha nem is kell elfogadni, de úgy viszonyulni hozzá, mint ahogy embernek az emberhez. A Biblia tükrében kívánhatjuk, hogy ember az embernek nem farkasa, hanem embere legyen.

Most pedig engedtessék meg, hogy e híres mondás: "Szeresd felebarátodat, mint önmagadat" (Lev 19), amit nagyon nehéz megvalósítani, mert ellenkezik az emberi természettel. Ezt úgy értelmezzük, ahogy Hillél (A.C.100), úgy magyarázzuk "Amint magadnak nem akarsz, ne tedd másnak". Ezt meg lehet másítani! És ha mindenki megvalósítaná – talán sohasem lenne háború a földön.

A zsidó megpróbáltatások

Ezek a megpróbáltatások nagyon régiek s különböző hátterük volt: másság, vallásüldözések, rágalmazások s végül fajelmélet. Talán először tisztázzuk azt a fogalmat, hogy "kiválasztott nép". Nagyon sokan nem zsidók és zsidók is félremagyarázzák ezt. Az elméletben fennhéjázást, más népek lenézését, sőt még fajelméletet is látnak. Hát ez kérem abszolút tévedés! Idézek egy prófétát (Amosz 5.), aki így fogalmazott: "Csak titeket ismerlek meg a népek közül, ezért hozom mától a legnagyobb büntetéseket." Vagyis a " kiválasztottság" nem több jogot, hanem több kötelességet ír elő! Ha a zsidó nép úgy élne – nem mondom, hogy úgy él –, ahogy elő van írva, akkor mintaképül kellene szolgálnia más népeknek, elsősorban az emberiségnek. Viszont, ha nem így él, akkor a megpróbáltatások, büntetések özöne zúdul rá. Elkezdhetem Mózessel, ki minőségi és mennyiségi megpróbáltatásról beszél és folytathatnám tulajdonképpen minden prófétánál.

Azonban tudnunk kell, hogy az összes büntetés, megpróbáltatás maximális foka – a száműzetés (Izrael földjéről). Egy dolgot – kezdve Mózestől – minden próféta megígért, hogy Izrael népe soha nem pusztul ki. Még ha csak 10 % marad is, miután megtisztul, megmarad.

A történetíró Dubnor úgy hívja a zsidóságot: az örök nép. És ez az ígéret megvalósult. Nagy népek: asszírok, babiloniak nincsenek, a zsidó nép van. Kérem, én izraeli vagyok, és azt a nyelvet beszélem, melyet a próféták beszéltek, s amilyen nyelven az Ószövetséget írták. És ugyanazon a földön élek, ahol a próféták prófétáltak. Igy hát a régi próféciák megvalósultak. Hogy mik voltak ezek a megpróbáltatások, erről ugye nem kell beszélni. Erről az Újszövetség is szól, amit majd később idézek.

Na, most arról kell beszélni, hogy mi az, amit ki kellene küszöbölnünk, mint negatívot, mondjuk a zsidósággal szemben.

Alapelvünk az egyéni felelősség elve. Sok néppel szemben – nemcsak a zsidósággal – léteznek előítéletek, a nép "képviselőinek" sztereotipje: ez a nép ilyen, az a nép olyan. Mindez nem igaz! Minden népben vannak jók és rosszak. A rossz megkapja, amit megérdemel, a jó is, amit megérdemel. Nem bűnhődhet valaki ártatlanul, mert más, ahhoz a néphez tartózó valaki, valami rosszat csinált. (Antiszemitizmus, idegengyűlölet!) Ez az alapelve az Ószövetségnek és a zsidó létnek.

És most, ha azt kérdezzük, mit várnak a zsidók a keresztyénektől? Ezt várják! Ha valaki rosszat tett, kapja meg a büntetését, de a másik nem felelős érte. Nincs úgynevezett kollektív felelősség! Vannak ugyan elszórt esetek ezen a téren, de lényegileg az az alaptanítás, hogy minden ember egyénileg felelős tetteiért. "Fiú ne bűnhődjék atyjáért, és atya gyermekéért". A kollektív felelősségről szólva az írásmagyarázók így fogalmaznak: "Mikor engedély adatik az égből, néha nem tesznek különbséget a jámbor és a gonosz között".

A zsidó nép megpróbáltatásait nem kell részletezni. De mikor Deutero-Ézsaiás vigasztalni kezdte a babiloni száműzötteket, már más néphez beszélt. A zsidó nép Babiloniában teljesen kigyógyult a bálványimádásból. Látták, hogy a babiloni "istenek" nem védték meg az országot Kyrosszal és a perzsákkal szemben. Ott lett a zsidó nép igazán monoteista, és ott született meg a hite: az egész világnak egy Istene van. És ott értette meg igazán az írás szavát (Lev 26): "Az idegenben sem felejtkezem meg rólatok, hanem összegyűjtelek benneteket a népek közül". Vagyis kettős ígéretet kapott Istentől: a megmaradást és a visszatérést hazájába. Ézsaiás így vigasztal: igaz "sokat bűnöztetek, de már kétszeresen megszenvedtetek érte" (Ézs 40:1-2). Itt mindig eszembe jut Kölcsey Himnusza: "Megbűnhődte már e nép a múltat s jövendőt" (Kölcsey jól ismerte a Bibliát).

A vigasztalás értelmében kettős csoda történt, a nép megmaradt, és visszatért hazájába. A csoda szó vallási fogalom, a történelem "fenomén" szóval jelöli a szokatlan, párját ritkító eseményt. Ez a visszatérés Babilonból "fenomén" esemény volt.

S ez elmondható ma is. Több mint 2000 évi szétszóratás után a zsidó nép nemcsak fennmaradt, hanem egy része vissza is tért az óhazába. Ma 4,5 millió zsidó van Izraelben, kiknek több mint 90 % héberül, azaz a próféták nyelvén beszél. Talán a legnagyobb csoda éppen az, hogy a "holt" nyelvek közül egyedül a héber lett újra élő nyelv. Talán csodálkozni fognak, hogy én magyarul beszélek és a kezemben lévő vázlat héberül van.

Még egy harmadik dolgot szeretnék megemlíteni. A mai Izrael állam tulajdonképpen a cionizmus szülötte. Talán meglepően hangzik, de az első cionisták keresztyének voltak Angliában (pl. Georg Elliot). Állították, ahhoz, hogy a világ megváltassék, és "együtt lakozzék a farkas a bárránnyal", elsősorban a zsidókat kell megváltani. Ez a megváltás a nép, az ország és a nyelv megváltását jelenti. Egyébként szabadjon megemlíteni – egy agráregyetem hallgatói előtt –, hogy több mint 100 évvel azelőtt egy mezőgazdasági iskola felállítása – Mikvé Jiszráel Tel Aviv melletti helyen – jelentette a megváltás kezdetét, 1878-ban. A föld megváltásáról beszél a próféta is (Ézs 61): s idegenek jönnek majd újjáépíteni a romokat és új városokat létesítenek. Talán van tudomásuk arról, hogy rengeteg keresztyén önkéntes van Izraelben, főleg a kibucokban. A legtöbben Svájcból, de vannak Magyarországról is. Ezek az idegen önkéntesek úgy érzik, hogy itt valami rendkívüli dolog történik, a próféták szavai teljesednek be. Az Újszövetségben a Zsidókhoz írt levélben ezt olvashatjuk: "Annak okáért megvan a szombatja az Isten népének" (4:9). Ez a mondat vigasztalja a zsidó népet, hogy megtalálja "nyugodalmát"(szombatját).

A messianizmus

Mit jelent a Messiás szó ? A "felkent", mint ahogy "felkenték" olajjal a Dávid házából származó királyokat. Görögül "felkent" azaz Christos (Krisztus). Az Újszövetség Jézus származásával kezdődik, a "felkent" Dávid király utóda. A messianisztikus hit egésze az volt, hogy a Messiás felszabadítja a népet a római iga alól. Igaz a rómaiak sok népet igáztak le, de úgy látszik a monoteista zsidóság kemény dió volt számukra. Sehol annyi lázadás nem volt, mint Júdeában. A rómaiaknál a császárt istenként tisztelték, de a monoteista zsidók erre nem voltak hajlandók. Ez pedig felségsértésnek számított. Amikor Caligula, a "bölcs" császár fel akarta állítani szobrát a szentélyben, a zsidók végig feküdtek a Szíriába vezető úton, mondván: csak a holttestünkön keresztül!

Csak később jött – és ez már a keresztyénség kezdete –, hogy nem a rómaiak igája alól kell felszabadítani az embert – minden embert –, hanem a benne lévő rosszról. S mikor ehhez hozzájön az "eredendő bűn" (Ádám bűne) fogalma, akkor a keresztyén hit szerint Jézus keresztrefeszítése megszabadított minden embert ettől az eredendő bűntől. Igy magukat a rómaiakat is. (Az előadó elfeledkezik a Római levél nagy üzenetéről: "hit által" – A Szerk.)

A zsidó hit szerint – de még az angol keresztyén cionisták szerint is – az emberiség megváltásának előfeltétele a zsidó nép megváltása. Az ENSZ épületének egyik falán Ézsaiás 2. fejezetből való felirat díszeleg: "Mert Sionból indul ki a tanítás, ... a kardokból ekevasak lesznek, egyik nép nem készül háborúra a másik ellen, ... együtt lakozik a bárány a farkassal, stb " Vagyis az Egyesült Nemzetek Szervezetének eszméje Ézsaiás 2. fejezetéből, az Ószövetségből származik. Ez a gondolat: az örök béke bibliai gondolata. A mi hitünk és nemcsak a mi hitünk szerint.

Messiás a mi hitünk szerint: egy egyén vagy egy korszak (vagy mindkettő?). Hogy egyén, azt Ézs 11. alapján állítják: "ág sarjad ki Dávid törzséből, ki nem szeme látásával és füle hallásával ítél majd, hanem Isten szelleme uralkodik rajta." A keresztyénség ezt is Jézus személyére vonatkoztatja. A zsidóság mindenesetre inkább a korszakra gondol, mint az egyénre. A középkorban több hitvita volt keresztyének és zsidók között (mint 1215-ben Spanyolországban), ahol a zsidó nézeteket vallók arra hivatkoztak, hogy nem lehet "megváltott" az a világ, ahol erőszak, gyűlölet uralkodik és háborúk dúlnak nép és nép között.

Ezzel szemben a középkorban, mikor sok volt a szenvedés – és nemcsak a zsidóké – gondoljanak a 30 éves háborúra, amikor feldúlták egész Európát, Németországot felosztották 80-90 törpe államocskára. Ebben a korban mindenki várta a megváltást. A megváltást személyektől várták, és ezért születtek az úgynevezett álmessiások. Sok olyan ember akadt, aki hirdette magáról, hogy ő hozza el a megváltást. A leghíresebb volt a 16. században Sebtai Coi, aki után mentek ezrek és tízezrek, és aki végül nemcsak, hogy nem váltott meg, hanem még át is tért az iszlám hitre. Annyi volt a megpróbáltatás – zsidónak és nem zsidónak –, hogy aki magát Messiásnak hirdette, tömegesen mentek hozzá. Sokan számítgatták is misztikus, kabalisztikus módon, hogy mikor kell megjönnie.

Ugyanakkor különböző próféták mint korszakot ábrázolták a messiási időket. Ilyen volt többek között Jeremiás, ki így szólt "És telve lesz a világ Isten ismeretével" (31. fejezet). Abban az időben Isten az emberben fog lakozni. És amennyire én tudom, a keresztyén tanítás is úgy hirdeti, hogy Jézus újra megjelenik a földön. Egyébként ez az egyik különbség a zsidó és a keresztyén vallás között, hogy mi nem "újra" várjuk a Megváltót, hanem várjuk.

Azt is meg kell említenem , hogy mint más felekezeteknél (pl. iszlám), nálunk is vannak un. fundamentalisták. Ezek a "super" ortodoxok Izraelben, s talán New Yorkban is van belőlük. Ezek nem ismerik el Izrael államát. Az izraeli fundamentalisták fiai nem katonáskodnak, számuk 4-5% között mozog. Véleményük szerint, amíg nem jön el a Messiás, addig nem lehet zsidó állam. Ezek a super-ortodox zsidók úgy érzik magukat Izraelben, mintha idegen országban élnének. Nem beszélnek héberül (bár tudnak), mert a héber az imák szent nyelve, és az egész cionizmus negatív jelenség, (Isten elleni lázadás!). Ugyanakkor vannak vallásos cionisták is, akik szerint Isten nem azt akarja, hogy tétlenül várjuk a Messiást, mint a "sült galambot", hanem tegyük meg a magunkét, a föld és a nép megváltásáért. (Ezért van sok vallásos kibuc). Ők a jelenlegi helyzetet úgy értelmezik: a megváltás kezdete. Ezek száma kb. 10%. Ők is hisznek a Szentföld szentségében, de a Biblia szerint a Szentföld határa a Jordán. (Közülük került ki a több mint 100.000 letelepülő a "megszállt" területeken.) Az igazság az, hogy 1917-ben az un. Balfour deklarációban az angolok is úgy értelmezték a Zsidó Nemzeti Otthon fogalmát, hogy az a Jordánig terjed.

Ami a héber nyelvet illeti, ma 4,5 millió ember beszéli ezt a tudomány, a művészet területén. Egyébként a magyar klasszikus irodalom alkotásai (Petőfi, Arany, Madách, Ady) mind le vannak fordítva héberre. Ugyancsak sok újhéber irodalmi alkotást fordítottak le magyarra.

A modern Jeruzsálem

Jeruzsálem az a pont, ahol teljes konszenzus van a zsidó népben. Jeruzsálem nélkül nincs megváltás vagy "megváltás kezdete", vagy egyáltalán Szentföld (a vallásosok szemében). A nép minden rétege (vallásos, vallástalan) elismeri, hogy Jeruzsálem nélkül nincs semmi. És itt van a nagy probléma. Ez a legnehezebb pontja a mostani béketárgyalásoknak is. A Város szent mind a három monoteista vallásnak. A keresztes hadjáratoknak is ez volt a háttere, a Szent Sír felszabadítása a muzulmán török uralom alól. Az iszlám hite szerint Mohamed innen szállt fel az égbe. Időben legrégibb a szentség-igény Jeruzsálemmel kapcsolatban, s nincs olyan próféta, aki ne kötné össze Izrael megváltását a Szent Várossal. A mai zsidó vallásban nincs olyan központi ünnep (Engesztelő-nap, Peszach, stb), ahol ne hangzana el ez a mondat: "Jövő évben Jeruzsálemben". Jeruzsálem fogalom lett. Egy Nobel díjas írónk, Agnon, aki Jeruzsálemben élt, azt írta, hogy a Jeruzsálem névhez nem kell hozzátenni, hogy a szent város, mert magában a névben benne van a fogalom. Szó szerint Jeruzsálem azt jelenti: a Béke Városa. Eredetileg a Teremtés könyvében előfordul Malkiadek "Salém" királya (Ábrahám kora) Sálém=Béke.

Több olyan gondolat merült fel a megoldásra, mint ahogy Olaszország egyesítésekor megoldották a Pápai Állam problémáját az Örök Városban. Felállították a Vatikán városát. Ezt kellene csinálni a három vallás szent helyével is, (Szent Sír, Omán mecset, Nyugati Fal). Egyesíteni őket egy Vatikán szerű keretben. Egyébként a Vatikán most készül elismerni Izraelt, egybekötve a pápai látogatással Jeruzsálemben. (Az új városban a lakosság száma 500.000!)

Elhangzott a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Vallási Szemináriumán, 1993-ban

ISTEN NÉPE A GYÜLEKEZETBEN

Hegyi András

A gyülekezet növekedése – 2.

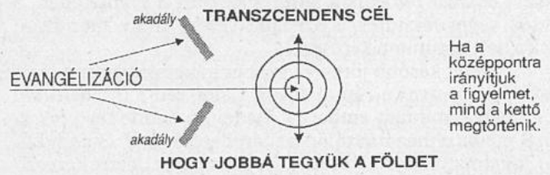
IV. FEJEZET

Az evangélizáció és annak módjai

Jézus nagy misszióparancsa (Mt 28:18-20) elmondja, hogy miért van az Ő egyháza a világban. A parancsoló igemód a tanítvánnyá tevésre vonatkozik. El kell indulni, tehát a tanítvánnyá tevés első mozzanata, hogy a leendő tanítványokat nem várjuk helybe. Mi kutatjuk fel őket. Nem lesznek tanítvánnyá, ha nem tesszük őket tanítványokká. Sohasem jutnak el a bemerítkezés elkötelezésére, ha nem juttatjuk el őket erre. A statikus gyülekezet nem alkalmas az evangélizációra. Azzal, hogy vasárnap reggel kinyitjuk az imaházajtót, nem evangelizáltunk még. Hogy megtartunk minden istentiszteletet, amit a táblára kiírtunk, ez nem egészen az, amire Jézus gondolt. Amikor a pásztor az Úr példázata szerint elment az elveszett bárányt keresni, meg is találta. Nem keresnie kellett a bárányt, hanem megtalálnia. Nem gondolhatta magáról, hogy "én megtettem mindent", ha csak kereste. A bibliai időkben, aki a juhokat őrizte, annak a végsőkig el kellett mennie a bárányokért (Ám 3:12).

Hinnünk kell az evangéliumban. Senki sem olyan jó, hogy nincs szüksége Krisztusra. Senki sem olyan rossz, hogy Krisztus ne tudná megmenteni. Amikor mi keresztyénné akarjuk tenni, azt szeretnénk, hogy úgy gondolkodjon, mint Isten, azt akarja, amit Isten akar, úgy szóljon és viselkedjen, ahogy erre Isten fogja megtanítani. Az evangélizáció által az embereket átsegítjük a maguk világából Isten országának világába. Ennek a célnak rendeljük alá gyülekezeti életünket is, és erre a célra szenteljük oda önmagunkat is.

Vannak dolgok, amiket nem tudunk direkt módon megváltoztatni. A mai ún. "metodista szisztéma" az, hogy felejtsük el az evangélizációt addig, amíg társadalmi bajok vannak ezen a világon. Előbb ezeket kellene megváltoztatni. Máskor kifogásokat keres a gyülekezet az evangélizációval kapcsolatosan. Melyik fontosabb? Több vagy jobb keresztyének legyenek. Erre egyetlen válaszunk van: több és jobb keresztyének kellenek.



Ha a középpontra irányítjuk a figyelmet, mind a kettő megtörténik.

Mi is tulajdonképpen az evangélizáció vagy az evangélium hirdetése? Néha nem tudjuk pontosan mit kell ezen értenünk, bár emlegetjük e szavakat. Néha az evangélizációt leszűkítjük azokra az istentiszteleti alkalmakra, amelyeket az emberek megtérésre hívására rendezünk. Kíséreljük meg a válasz megkeresését!

Az evangélizáció lényege:

Az emberek első számú problémája az, hogy elveszettek. Ezenkívül még sokféle más probléma létezik: szegénység, betegség, igazságtalanság, tudatlanság, leromlott természeti környezet, stb. Sokan dolgoznak a felsorolt bajok megoldásán. Politikusok, orvosok, tudósok, intézmények, egyéb különféle célra létrehozott társadalmi szervezetek. A gyülekezet az első számú probléma megoldását kapta Istentől. Ezt rajtunk kívül senki nem csinálja. Ha a gyülekezet sem vállalja, akkor elvégezetlen feladat marad.

A következő vázlat segít ennek megértésében:

1. Mindaz, aki nem békült meg Jézus által: elveszett. Minden egyéb probléma ennek a következménye. Jézus számára ez volt a legfájdalmasabb az emberrel kapcsolatban.

2. Az üdvösség csak Jézus által van. Nincs sok üdvözítő, csak egy: Jézus Krisztus, az Isten Fia. Jn 14:6; ApCsel 4:12

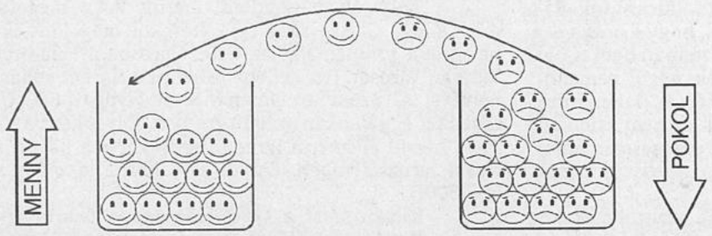
3. E világon csak elveszettek és megmentettek vannak: Jn 3:14-18, 36. Ez akkor is igaz, ha nem dolgunk megmondani, ki az, aki megmentett, ki az, aki elveszett.

4. Isten szereti az elveszetteket: Jn 3:16.

5. Isten azt akarja, hogy az elveszettek megmentése által a gyülekezet, az üdvözülők száma növekedjen: 2Pt 3:9.

6. Ezt a munkát a gyülekezetre bízta. Általunk akarja megkeresni az elveszetteket. Felhatalmazást kapott a gyülekezet az evangélizálásra.

A gyülekezet evangélizációs munkájának értelme



7. Isten azok által tud munkálkodni, akik bölcsen, szorgalmasan és imádkozva odaszentelik magukat erre a munkára.

Az evangélium Isten megoldása az emberi szükségletekre. William Temple így határozza meg az evangélizációt: "Úgy mutatni be Jézust a Szentlélek erejében, hogy az emberek hit által Istenbe vessék bizodalmukat, és elfogadják Őt, mint Megváltójukat, szolgálják Őt, mint Királyukat a gyülekezet közösségében." C. H. Dodd megfogalmazása: "Ahogy a Szentírás megmondta, a beteljesülés korszaka eljött, Isten elküldte az Ő Messiását, aki gyalázatos módon meghalt a kereszten. Isten azonban feltámasztotta őt a sírból. Jézus most az Isten jobbján ül, hatalommal képvisel Isten előtt, és a Szentlélek által jelen van az emberek között. Eljön a történelem végén. Ezért térjetek meg, higgyetek az evangéliumban, és merítkezzetek be!"

Mi is történik akkor, amikor valaki keresztyénné válik? Mit teszünk mi és mit tesz Isten? Milyen segítő és gátló tényezők működnek közre az evangélizációban?

1. A bűn az embert elválasztja Istentől. A bűn rossz paradigma, de az ember képes megérteni az Isten által adott új paradigmát, ez az evangélium.

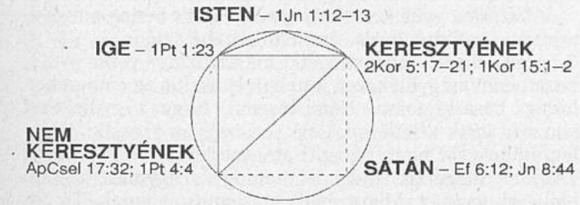
2. Isten az evangélium által adta meg az utat az üdvösséghez. Ez a Biblia főtémája. Isten megmentésünkről kegyelemből gondoskodik. 2Kor 5:21 szerint elvette büntetésünket. A bűnbocsánat a múltra, jelenre és jövőre egyaránt vonatkozik. Nekünk adta Krisztus igazságát. Ezt az újszövetségi korban csodálattal szemlélték. Számunkra, mintha megszokott és megkopott volna.

Aki meg akar dolgozni a kegyelemért, sose boldog, és sohasem lehet bizonyos, hogy vajon megtette-e már? Elégséges-e az üdvösséghez, amit már megtett?

3. A keresztyén, mint Isten megbízottja, és Isten kezében eszköz, elmondja az evangéliumot, képviseli a nem keresztyén számára.

4. A nem keresztyén feleletet ad. A megszólítottban elkezdődik egy harc az evangélium meghallása után. A hívő bátoríthatja őt az Isten melletti pozitív válaszra, de nem teheti meg helyette. Segítheti, figyelemmel kísérheti azt, ami benne történik, és ez nem kevés.

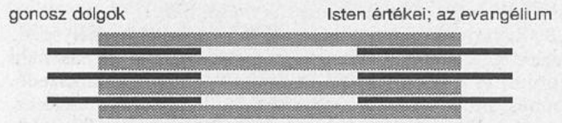
5. Isten elvégzi, amit csak Ő végezhet el, hogy újjászüli a megtérőt. Nem mi ajándékozzuk meg a megtérőt bűnei bocsánatával, és nem ő ajándékozza meg önmagát ezzel. Ezt egyedül Isten végezheti el. Tehát az evangélizációban közreműködik:



Az evangélizáció tehát folyamat, amelyben egy keresztyén bizonyságot tesz egy nem keresztyénnek. A keresztyénben lévő lelkület áthatja ezt a bizonyságtételt. A keresztyén és nem keresztyén bizonyos tekintetben nagyon hasonló. A keresztyén is ismeri az Istentől való eltávolodás állapotát. Ezért bele tudja élni magát a nem keresztyén lelkiállapotába. Kettejük között az a különbség, hogy ő már megváltott ember. A nem keresztyénnek meg kell tapasztalnia a másikban Isten jóságát, szentségét és szeretetét. Ehhez sok finomság, beleélőképesség, hűség, önfeláldozás kell a hívő részéről. Amikor valaki az evangéliumot be akarja fogadni, a Sátán erőteljesen támadja. Realistáknak kell lennünk ezen a területen. A megtérés nem szükségszerűen a sok tudás következménye. Nézhetem az ételt, de ha nem eszem meg, nem sok hasznom belőle. Ez a hit. Üdvösség Isten kegyelméből, hit által, bemerítkezve Jézus halálába a jócselekedetekre – ez egy teljes válasz az evangéliumra. Nincs egyik se külön.

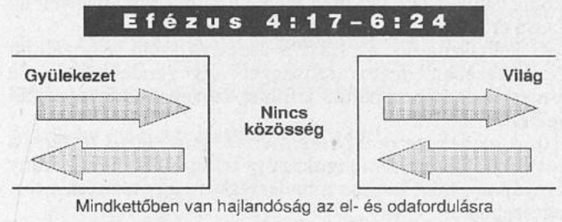


A hívőnek hinnie kell az evangéliumban! Tudnia kell, hogy az evangélium nagyon beleillik az emberek lelkébe, ugyanúgy, ahogy a rossz dolgok is:



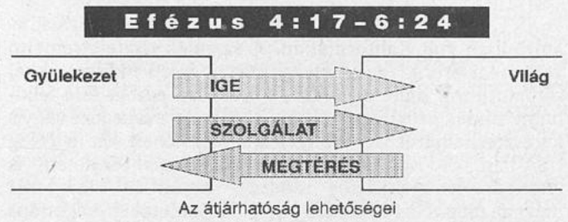
Az evangélium Isten utolsó szava az emberhez. Benne az emberek megkapják mindazt, ami e földi és az eljövendő élethez kell /2Pt 1:3/.

Az evangélium nem jelent engedményeket az emberek számára. Ne gyengítsd az evangéliumot, mert nem fognak érte becsülni. Szándékosan hangoztatjuk az evangéliumot a törvénnyel szemben. A törvény követelményeivel az ember magára marad. Vagy azt képzeli, hogy képes megtenni azokat és önteltté válik. Az evangélium magába foglalja az evangéliumnak megfelelő életvitelt. Az evangélium által Isten kimunkálja az ember életének rendjét. Néha az evangélium nagyon áthatotta az emberi társadalmakat. Mégsem vált az egyház világgá és megfordítva, a világ sem egyenlő az egyházzal, az úgynevezett keresztyén társadalmakban sem.



Mindkettőben van hajlandóság az el- és odafordulásra

A világból az egyetlen lehetséges mód a gyülekezetbe való bekerülésre, a megtérés. A gyülekezet az Ige és az Ige hatása alatt lévő szolgálatával felkeresi e világot, és felkínálja számára az Isten értékeit.



Az átjárhatóság lehetőségei

A Római Birodalomban a koloniális város olyan volt, mintha Rómából letörtek volna egy kis darabot, és azt elhelyezték valahol másutt. A gyülekezet nem megjaví-

tott világ, hanem Isten kolóniája ebben a világban 1Kor 2:6-10, Ef 2:19. Isten nem azt akarja, hogy alkudozzunk vele akaratának teljesítése felett. Erőt ad hozzá, hogy megtegyük. Enélkül nem volnánk képesek megtenni. Ezért nem képviselhetjük az evangéliumot úgy, mintha az érdemünk volna. Felülről vagy arrogáns módon, büszkén, hanem jóakarattal, szelíden. Ha a gyülekezet nem képviseli az evangéliumot, befelé fordul, és megsavanyodik. Nézzük meg az evangélium továbbadásának lehetséges módozatait:

A/ Win Arm: Hogyan végezte az ősegyház

1. A cél világos volt előttük: jó tanítvánnyá kell lenni, hogy másokat is tanítvánnyá tehessenek.
2. Minden keresztyén bizonyságtevő volt. Nem lehetséges, hogy valaki keresztyén és nem bizonyságtevő. Nem tudtak minden ellenállást legyőzni, de eleget tudtak Istenről, hogy ezt elmondhassák másoknak.
3. Együttérzéssel tették. Az elveszettek iránti mélységes szeretet töltötte be Jézust, és ezt ők tudták. Jézus nem fordult el a lenézettektől és utáltaktól: leprás, vámszedő. bűnös nő... Mi néha úgy közeledünk az emberekhez, mintha dühösek lennénk rájuk. A Bibliával akarjuk őket ledorongolni.
4. Koinónia, vagyis közösség. Tudták, hogy Jézus bennem van és Jézus benned van. Nem voltak tökéletesek, de szeretetteljesek voltak egymás felé. Amikor szükséget láttak, megosztották a vagyonukat. Ez egészen eltért attól, amit a környezet ismert.
5. Figyelmüket a fogékony emberekre koncentrálták. A Jézus példázata szerinti 4 féle talajból a legjobb földet keresték, miközben nem feledkeztek meg a többiről sem.
6. A missziót a Szentlélek irányította és tette eredményessé. Ezért erőteljes volt a szolgálatuk.
7. Sokat imádkoztak. Azóta minden ébredési mozgalom imádkozással indult. Nem volt eredményes misszió eleven imádkozó közösség nélkül sohasem.
8. Bátrak voltak. Hittek abban, hogy Isten együttmunkálkodik velük. Nem alkudtak meg a hit követelményeivel. Ez belső erőt adott nekik, félelem nélkül szóltak.
9. Felhasználták az Írást a Jézusról szóló evangélium terjesztésében. Írásos szöveggel alig rendelkeztek, de ismerték és felhasználták a Biblia szövegét a bizonyságtételben.
10. A gyülekezetre úgy tekintettek, mint Jézus testére, a hívők testületére. Önmagukra úgy tekintettek, mint bárány a nyájban, mint katona a hadseregben, egy testrész a test egészében.

Ezek a jellemvonások minket is lelkesítenek és tanítanak az evangélium továbbadásának munkálására.

B/ Mai módszer: Tömegevangélizáció

Az első "light campaign" – villámevangélizáció e században volt Kaliforniában. A szándék tiszteletreméltó volt, nem érünk rá az evangéliumot lassú módszerekkel célbajuttatni, hanem rövid idő alatt sok ember felé felkínálni. Ennek örököse a nálunk is jól ismert crusade, vagyis kereszteshadjárat az evangélium érdekében. Ez a főleg USA-ban, de Európában és a világ más területein is elterjedt evangélizációs módszer hatalmas tömegeket mozgat meg. Nagy összefogott előkészületeket és gondos utómunkát igényel. Egyfajta demonstrációja is a keresztyénségnek, aminek hazánkban is óriási jelentősége volt, különösen akkor, amikor nem lehetett felmérni sem, hány ember hozható mozgásba az evangéliummal.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a tömegevangélizációk ott eredményesek igazán, ahol megfelelő előkészített légkör van már az evangélium befogadására, ott is csak akkor, ha megvan az a befogadó és munkás gyülekezeti háttér, akik az ott életjelt adókat körülveszik és továbbsegítik a Krisztus-követés útján. A tömegevangélizációk nem jelentenek egyetlen és nem is a legfontosabb módszert a hitre segítésben. Inkább kiegészítik az evangélium terjesztésének munkáját, mintsem annak alapját képeznék.

Önmagáért beszél az egyik villámevangélizációs kampány utólagos felmérése. Egy hét alatt:

515.000 embert értek el az evangéliummal
98.000 ember jött ki a hívások nyomán
27.000 tért meg belőlük, akiknek kapcsolatuk alakult ki valamilyen gyülekezettel,
15.000 megtérő volt megtalálható 1 év múlva,
4.200 három év múlva.

Amerikai felmérések szerint a tömegevangélizációkon a gyülekezetek 0,6 %-a jutott olyan hitre, amely tartósan el is kísérte. Ez a nem nagy szám nem szabad, hogy elkedvetlenítsen az evangélium hirdetésének ettől a formájától. Vannak Istennek erre a speciális szolgálatra elhívott eszközei. Közülük kiemelkedően ismert ma világszerte Billy Graham és munkássága.

C/ A gyülekezet végzi az evangélizációt

Ha csak kinyitjuk az imaház kapuit, hogy jöjjenek be, nem jönnek be az emberek, hanem elmennek a kapu előtt. A gyülekezetet fel kell készíteni az evangélizációra, el kell érni, hogy fontos legyen az evangélium terjesztése, mozgásba kell hozni és mozgásban kell tartani ebbe az irányba. A gyülekezetnek a következő eszközei állnak e célból rendelkezésre:

Win Arm: Az evangélizáció négy ösvénye:
1. Kötetlen, spontán evangélizáció. Ne kampányszerűen végezzük, hanem amikor alkalom adódik, kinyújtjuk kezünket valaki felé. Bármikor, bárhol megállunk, ha lelki érdeklődést tapasztalunk, erre megfelelő lelki érzékenység kell.
2. Az örömhír átadására a gyülekezet rendszeresen tanítva van. Van rá a gyülekezetnek éppúgy, mint benne a testvéreknek szisztémájuk, és van némi organizáció is.
3. A gyülekezet vonzóvá válik: magnetizmus van a gyülekezetben. Van gyülekezet, amelyik eltaszítja az embereket, hideg, barátságtalan. Nem hiszem, hogy a gyülekezet vonzóvá válik véletlenül. Csak, ha nagyon akarják. A meleg gyülekezet nem gyengíti az evangéliumot. A bejövők azonban megérzik, hogy itt boldog és egymást szerető emberek vannak. Mikor énekelnek, mosolyognak. Törődnek azzal, aki bejött.
4. Szisztematikus programjuk van az evangélizálásra. Stratégiát dolgoznak ki. Mindegyik módszer használható egy ideig.

Ha idegen lennék, és bemennék a gyülekezetedbe, tudnám-e, hogy hova kell ülni? Köszöntenének-e? Nem lennék-e feszélyezve attól, hogy valakinek a helyére ültem? Tudnám-e, hogy a gyülekezet hogyan végzi az istentiszteletét? Nem várnak-e tőlem valamit, ami nekem kínos, amit én nem tudok csinálni? Zavarba hoznak-e? Értem-e, azt, aki beszél? Látnám, hogy az emberek beszélgetnek egymással, de senki nem beszélget velem.
Bemutatja-e a gyülekezet, hogy Isten családja vagyunk?

D/ Oikosz módszer

Az ApCsel 10:33-ban Kornélius azt mondja Péternek, hogy itt vagyunk én és a házamnépe, vagyis baráti köre, családtagjai, mindazok, akikkel emberi kapcsolata volt, hogy meghallgassák azt, amit Péteren keresztül üzen az Isten. A gadarai megszállott is visszament házanépéhez, hogy nekik tegyen eredményesen bizonyságot szabadulásáról. Erről nevezzük oikosz, vagyis háznép effektusnak ezt a módszert. Tehát a személytől-személyig terjedő evangélizációs lehetőség.

Miért eredményes az oikosz módszer?

1. Természetes körben otthon vagy a mi otthonunkban éri el a meghívottakat Isten Igéje. Nem érzik magukat fenyegetetteknek.
2. Ezek a csatornák már megvannak. Baráti kapcsolatok, rokoni szálak. Az oikoszhoz tartozók a legfogékonyabbak az evangéliumra. Nem olyan, mintha idegen mondaná.
3. Nem sietős módszerrel dolgozik. Nem erőltet dolgokat. Jönnek a napok egymás után, a bizonyságtevő különböző helyzetekben éppen annyit mond, amennyit a másik el tud fogadni, fel képes dolgozni.
4. A gyülekezetben lehetnek problémák, amit egy kezdőnek nehéz megemészteni. Ha otthonában juttatjuk el a megtérésig, és felkészítjük, nem fog meggyengülni.
5. Utána az új megtérteket eredményesen asszimilálhatjuk. Ha barátságosan kísérjük, az idegenséget áthidaljuk, ami előadhatja magát.
6. Könnyen megnyerhetünk egész családokat. Kapcsolatok hálózata épül ki. Állandóan táguló kapcsolatok forrásává válhat.
7. Az új hívők nem tökéletesek, de hajlamosak a bizonyságtételre, könnyedén, örvendezve és nem komplikáltan tesznek vallást Krisztusról. Thesszalonikában úgy terjedt a hit, mint a futótűz. Ha megállítjuk a megtérteket, utána nehezen lehet újra munkába lendíteni bárkit is.

A kiterjesztett család tagjait hogyan érhetjük el?

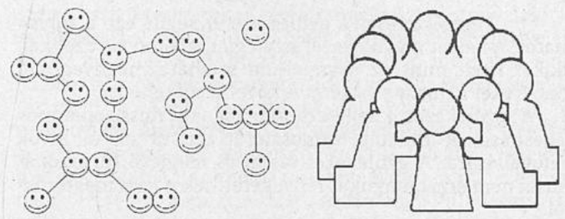
1. Törődéssel. Te mint keresztyén megszemélyesíted Jézus szeretetét számukra. Némelyek azt hiszik, akkor vagyunk jó bizonyságtevők, ha jól tudunk beszélni és jó fellépésünk van. Pedig inkább Isten szeretete kell, hogy átáradjon rajtunk Mt 25:35. Ha igazán törődünk velük, szeretjük őket, felvesszük a terheiket, megkeressük a segítés alkalmait, a világ világossága leszünk egy szobában.
2. Erősítenünk kell azokat a kapcsolatainkat, amelyek már megvannak. A barátság nemcsak egyirányú utca. Segítséget nyújtunk, és elfogadjuk a segítségüket. Nem azért törődünk másokkal, hogy keresztyének legyenek, hanem azért lesznek keresztyénné, mert törődünk velük. Ezt, ha egészséges lelkűek vagyunk, élvezhetjük is! Megpróbálunk ebbe annyi krisztusit belevinni, amennyit csak lehetséges.
3. Megengedjük, hogy Krisztus testének más tagjai is segítsenek. Nem sajátítjuk ki a megtérteket. Ha más segít, ez leveszi a felelősség egy részét a vállamról. A keresztyénség különféle megnyilvánulását látja meg, ahogy egyre több keresztyént megismer. A keresztyénséget nem úgy kapják el az emberek, mint a náthát, ezt tanítani is kell.
4. Az, akit Krisztushoz szeretnénk vezetni, minél többször és minél többféle formában érintkezzen az evangéliummal. Én is, más is bizonyságot teszünk. Bekapcsolja a TV-t, ott is azt hallja, kezébe veszi az újságot, benne is azt találja. Minél több csatornán érkezik az evangélium, annál jobb. Az új hívőktől kérdezték, hányszor hallották az evangéliumot barátaiktól, másvalakitől, szószékről, gyülekezeti csoportban? (Átlagban 6-szor hetente!)

M. Green összefoglalja, mit és hogyan kell feltétlenül elmondanunk, amikor bizonyságot teszünk, miután kapcsolatot építettünk ki emberekkel:
1. barátság alakul ki egy keresztyén és egy nem keresztyén között;
2. egy valaki érdeklődése különösképpen felé fordul;
3. elhívja az istentiszteletre, besegíti egy bibliatanulmányozó csoportba;
4. jóízű beszélgetés alakul ki köztük, aminek fontosnak kell lennie, de nem általánosnak, vonatkozzék rá;
5. világosnak kell lennie, általában az emberek nem ismerik a teológiai kifejezéseket, a jó és kéznél lévő példák segítenek;
6. bibliainak kell lennie, amelyből rájön, kicsoda ő, mik a szükségletei, hogyan tett már Isten érette, hogyan válaszolhat Isten hívására.

Kell, hogy legyen saját bizonyságtételünk, amit gondosan felépítettünk, átgondoltunk, esetleg kipróbáltunk. Ennek a bizonyságtételnek:
1. személyesnek kell lennie, ami
2. nem mond ellene a Szentírásnak
3. utaljon a beszélgetőpartner fontos kérdéseire
4. jó, ha valami témát követ
5. legyen Krisztus-központú, Ő a fontos!
6. legyen hihető (egyre jobban kidolgozod)
7. legyen pozitív: az evangélium nem rossz hír, hanem jó hír!
8. ne legyen tele kánaáni zsargonnal
9. legyen konkrét, ha ismered partnered, lehet speciális, az Ő számára
10. jól elkészített, de nem merev és mesterkélt
11. vezessen párbeszédhez, vonjuk be a másik személyt is
12. légy becsületes hited mértékében, ne túlozz, amikor gyülekezetedről szólsz
13. ne légy hosszú
14. ne légy prédikáció-szerű
15. nagyon más, ha toborzunk embereket, mintha hozzásegítjük őket ahhoz, hogy a bennük lévő képességeket kifejtsék.

Tegyük félre e komplikációkat, és csináljuk úgy, ahogy a Biblia tanít. Pál és más apostolok ezt a módszert eredményesen alkalmazták. Szintén amerikai felmérések szerint a megtérők 90 %-a így lett hívővé.

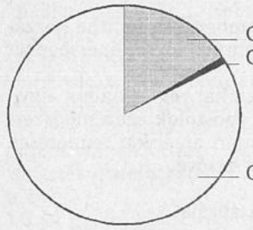
Az oikosz módszer megértésének ábrája:



Az oikosz módszer alkalmazásakor nagyon fontos a bizonyságtevő személyisége. Általánosságban igaz, hogy senki sem segítheti önmagánál magasabb lelki szintre a másikat. Az is, hogy a megtérésre segítésben lelki fertőzéseink is gyakran átkerülhetnek megtérítettjeink lelkébe, mint a hit tartozékai. Ezért jó, ha egészséges lelkű ember tesz bizonyságot. Persze erre mindenki vágyhat és törekedhet, aki Krisztusban új teremtéssé lett. Ennek érdekében vedd figyelembe a következő tanácsokat:
1. Megfogalmaztad-e már a benned személyesen élő reménységet? Ha nem, tedd meg önmagadért, és azért, akit

szeretnél Krisztushoz vezetni. A jó reménység, de a reménytelenség is átüt a bizonyságtételeden.
2. Ismerd meg a rád bízott üzenetet, a *kérügmát*. Ha felszínes ismereteid vannak a Szentírás igazságairól, nem bizonyulsz megbízható útikalauznak. Az üzenet megismerése nem jelent komplikációt. Valószínűleg a legtöbb igazságra bonyolult magyarázatokat találsz. Maradj meg az evangélium egyszerű és világos kifejezéseinél!
3. Fedezd fel a lelki ajándékaidat. Vizsgáld meg, melyek az erős és melyek a gyenge pontjaid. Szüntelenül erősödj ott, ahol gyenge vagy. Vedd igénybe bátran mások segítségét!
4. Légy érzékeny mások lelki szükségletei iránt. Hallgasd meg őket. Légy fogékony arra, amit elmondanak. Mindenki különleges személy, ne skatulyázd be azokat, akikkel kapcsolatod van. Nem kezelhetsz mindenkit egyformán.
5. Légy nyitott a Szentlélek vezetésére. Valószínűleg nem fogsz hallani "különféle hangokat", nem így fog vezetni. De gondolatodban keresheted állandóan, hogy őszerinte egy-egy konkrét esetben mi a jó megoldás. Ha egy napra visszatekintesz, látni fogod mi volt jó, és mit kell másként tenni.
6. Addig nem teljes a szolgálatod, míg a rád bízott be nem kerül Krisztus testébe a gyülekezetbe, és annak védelmét nem élvezi. Ott válik szolgáló és növekedő hívő testvérré.
7. Legyünk türelmesek, ha valakivel elkezdünk foglalkozni, és nincs munkánknak látható eredménye, akkor is sokára adjuk fel a kapcsolatot, és akkor se végleg. Idő után, esetleg évek múlva visszatérhetünk. Láthatjuk, hogy Isten Ígéje csíraképes mag maradt, és korábbi magvetésünk nem volt hiábavaló.

Az oikosz módszer eredményességét ábrázoló statisztika:



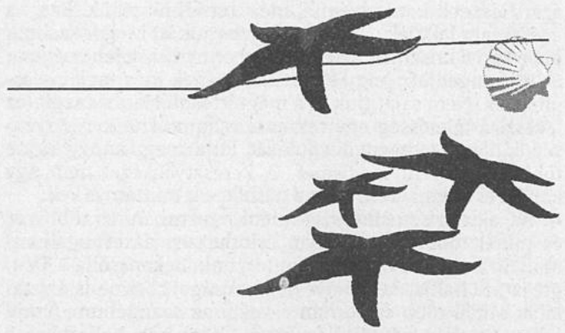
Természetesen a gyülekezet is segíti ezt a folyamatot, amelyet a gyülekezet egy-egy tagja folytat azokkal, akiket Isten mint az evangélium számára megnyerendő embereket nehezít a szívére. A következőt teheti:
1. A gyülekezet kifejleszti magában a missziópárancs teljesítésének tudatát. Atmoszférát teremt az új hívők befogadására. A gyülekezet tagjai és meglévő funkcionáriusai nem érzik magukat fenyegetettnek a friss megtérőktől.
2. A gyülekezet felkészíti tagjait a bizonyságtételre. Terveket dolgoznak ki, hogyan lehetne elérni városrészeket, rétegeket. Bátorítja és felelőssé teszi ez ügyben tagjait.
3. A gyülekezet szolgálatot ajánl fel azoknak, akik megtérnek, és a gyülekezet tagjaivá válnak. Elismeri azok megtérését, és igyekszik beépíteni őket munkás tagjai sorába.

Az új hívő akkor tekinthető a gyülekezet aktív tagjának, ha:
1. Azonosult a gyülekezetben élő Krisztus céljaival.
2. Rendszeresen résztvesz az istentiszteleten, és nem passzív, hanem annak aktív résztvevője.
3. Az Úr Jézus Krisztussal személyes kapcsolata alakult ki.
4. Megteszi azokat a lépéseket, amelyek lelki fejlődéséhez nélkülözhetetlenek.
5. Új barátai lesznek. Megfigyelhető, hogy lelkileg azok esnek vissza, akiknek nem alakul ki kapcsolata a gyülekezetben. A régi hívőknek törekedniük kell, hogy az újaknak barátaivá legyenek.
6. Felfedezi, hogy mit tehet a gyülekezetben. Mi a lelki ajándékának megfelelő. Vigyázni kell, hogy eleinte ne kérjünk túl sokat, amit nem képes teljesíteni.
7. Mindenkinek benne kell lennie egy kis működő csoportban.
8. Maga is gyakorolja a tanítvánnyá tételt, az evangélizálást.

Figyelem, tanulom > Teszem > Tanítok másokat

A gyülekezet növekedése egyenesen arányos azzal, hogy hányan tudják és képesek elmondani az evangéliumot. A gyülekezet tagjai tudatosan készülnek erre. Megtanulják, elmondják egymásnak, utána kimennek és elmondják másoknak. Amikor felveszik a kapcsolatot egy-egy emberrel, amikor végighallgatják, amikor az elmondja a problémáját, amikor körülményeikhez képest segítik őket problémáik megoldásában, akkor jogot nyernek arra, hogy őket is meghallgassák. Egy ideig a jelenlétünk fontos, azután ahogy az életben adódnak e helyzetek, elmondjuk, hogy mi arra vonatkozóan mit tanultunk Krisztusról, és a végén eljutunk a kérdés gyökeréig, a megtéréshez. Ez látszólag hosszadalmas és aprólékos, valójában alapos és eredményes munka.

A tengerparton sétálva Joe Ellis látja, hogy kint a sok a tengeri csillag, amely a dagály után a fövenyen elpusztul. Milliószám ott vergődik. Egy fiatalember jön szembe. Fura tornamutatványokat művel, közelebb jutva látja, a tengeri csillagokat dobálja vissza a vízbe. A professzor elképed a feladat nagyságán. – Fiatalember, mit használ annak a millió élőlénynek az a pár, amit visszadobál? – Hogy a milliónak mit használ, – hangzik a válasz, – azt nem tudom. De azt tudom, hogy amelyiket visszadobom, annak használ. – Legyen ez az oikosz módszer mottója. Akit Krisztusnak megnyersz, annak az használ!
Ha megtérésre és üdvösségre akarunk embereket segíteni, s számunkra fontosak ezek az emberek, meg kell próbálnunk megérteni őket, felmérni, hogy az Istenről, vallásról, hitről vallott ismereteikben és állásfoglalásukban egyáltalán hol tartanak.



"...azt tudom, hogy amelyiket visszadobom, annak használ."

Engel féle skála

Bizonyságtétel a fontos	többszöri visszaesés lehetséges	– 10	esetleg sejt valamit a természetfelettiről
		– 9	eddig nem érdekelte a keresztyénség
		– 8	kezdi a hit felkelteni az érdeklődését
		– 7	kapcsolatba kerül a keresztyénekkel
		– 6	egyre többet ismer meg az evangéliumból
		– 5	kezdi önmagára vonatkoztatni
		– 4	pozitívan kezd viszonyulni hozzá
		– 3	ráébred bűneire, elveszett állapotára
		– 2	hívást hall a döntésre
		– 1	bűnbánatra, megtérésre, hitre jut
Bűneire bocsánatot kap Istentől, új tanítvány születik – Mt 28:19-20			
különösen az elején fontos a jelenlétünk	meggyőzés	+ 1	a döntés kiértékelése
		+ 2	beépül a gyülekezetbe
		+ 3	másokat megtéréshez segít
Isten hűséges jelenléte és munkája végigkíséri		x	növekszik hitben és ismeretben
		x	erősödik keresztyén jelleme
		x	lelki ajándékait felismeri és használja
		x	hite átfogja élete minden területét
		x	javai fölött sáfárságra jut
		x	egyre mélyülő imaélete lesz
		x	nyitottá válik mások felé
		x	a hitben eredményessé válik

(Az x azt jelenti, hogy ezek a folyamatok nem olyanok, amelyeken a megtért ember átmegy, és maga mögött hagyja őket, hanem egész további életében állandóan folytatódnak, egészen a sírig, és az Isten előtt való számadásig.)

Nos, értékeljük ki az Engel féle skálát. Igen tanulságos dolgokra fogunk rájönni. Mint, ahogy ez az úriember Amerika egy nagyon sikeres menedzsere volt. Amikor megtért, vizsgálni kezdte, a maga üzleti életéből hozott módszereivel, hogy a Graham evangélizációk miért eredményesek az egyik, és miért eredménytelenek a másik városban. Rájött, hogy ott eredménytelenek, ahol sokan élnek a mínusz 9-10 táján, és ott eredményes, ahol sokan vannak a mínusz 3-4 környékén. Az is az ő megfigyelése, hogy ezen a skálán nem lehet ugrálni. Nehezen képzelhető el, hogy valaki a mínusz 9-10 állapotából hirtelen az összes fokozatot átugorva bűnbánatra, megtérésre és új életre jut. Bár ez sem kizárt. Egyik személyes ismerősöm, akik 19-es kommunista, ateista családban nőtt fel, és semmi érdemleges tudása nem volt Istenről, ha volt, csak negatív: a vallás marxista módon besulykolt bűnei. Elmondása szerint egyszer áttörte autóval a Mecsek egyik szakadéka fölötti szalagkorlátot, háromszor perdült a levegőben. Abban a pillanatban tudta, hogy van Isten, van számadás, és ő úgy hal meg, hogy élete nincs elrendezve Istennel. Amikor csodával határos módon életben maradt, és hozzátartozói felkeresték a kórházban, első szava az volt feléjük: tudom, hogy van Isten. Az ilyen esetek azonban ritkák, és nem ez a megtérés mindennapi és természetes útja. Hanem az, hogy az emberek lépegetnek Krisztus felé, ha van aki őket ebben segíteni. Ez pedig a mi Istentől kapott feladatunk.
Hogy segíthessünk, először is, akit szeretnénk hithez, és ezáltal üdvösséghez segíteni, meg kell ismernünk. Ehhez türelemre, alázatra, odaszenteltségre, és némi szaktudásra, emberismeretre van szükségünk.

1. Jelenlét

Az első időszakban ezért a legfontosabb a jelenlétünk. Majdnem azt mondanám, hogy pusztán jelen vagyunk, az illető számára, mint ahogy Isten jelen van ebben a világban. Minden különösebb befolyásolási szándék, parancsolgatás nélkül. Először is meg kell tanulnunk lakatot tenni a szánkra. Nem tanácsolni, nem szólni, mégcsak bizonyságot sem tenni. Legalábbis nem szóval, "csak" az életünkkel. Meg kell tanulnunk az illetőt hallgatni és "meghallgatni". Szívvel. Érdeklődéssel, figyelemmel, beleérzéssel, ítélkezés és utálkozás nélkül. Ami akkor is kiülhet az arcunkra, ha nem szólunk.

A legfontosabb, hogy egy szintre helyezkedjünk vele, hogy ne érezze magát fenyegetettnek. Hogy ne érezze felsőbbségünket. Hogy ne alázzuk meg. A keresztyénség átadása a szó legszebb értelmében interperszonális akció, ahogy ma divatos szóval mondják. Ami azt jelenti, hogy mivel ő megérzi és csalhatatlanul felfogja, hogy nekünk fontos az, ami neki fontos, fáj az, ami neki fáj, örvendünk annak, aminek ő örül, ezért számára is fontossá válik az, ami nekünk fontos. Átérzi, amit mi átérzünk. Amikor mi beleéljük magunkat az ő helyzetébe, öntudatlanul is Krisztus illatát árasztjuk felé.

Ilyenkor a leggyakrabban elkövetett hiba, ha sietünk. Fel kell mérnünk, hogy az Engel féle skálán körülbelül hol tart. Ott hozzákapcsolódnunk, és ahhoz szabnunk a kevés és megértő mondanivalónkat, ahol éppen tart. Tudomásul kell vennünk, hogy neki időre van szüksége, míg megemészti, amit elmondtunk, vagy tettünk érte. Tisztába akar jutni vele, hogy nem akarjuk-e kihasználni, nincsenek-e hátsó szándékaink, nem akarunk-e ráerőltetni valamit, amit ő nem tud, vagy nem akar elfogadni. Tisztába akar jönni azzal, hogy mi magunk mennyire gondoljuk saját életünkben komolyan azt, amire nézve egyelőre a puszta törődésünkkel ajánlatot teszünk. Meg akar győződni arról, hogy tényleg önzetlenek vagyunk-e, vagy őt ugródeszkának használjuk a magunk sikeres gyülekezeti előrehaladásában, hogy lélekvadászok vagyunk-e, vagy szerető szívű testvérek. Egészen más beszervezni valakit a gyülekezetbe, ezt is lehet. Néha nagyon eredményesnek tűnik, különösen felfutó stádiumban lévő mozgalmi egyházaknál, vagy pedig önmagáért szeretjük, Krisztuson át tekintve rá. Eleve lemondunk mindenféle rejtetten is meghúzódó önző célról. Valószínűleg helyzetek fognak adódni, amikor ez világosan kiderül. Nekünk ezek a kísértés pillanatai: elmenjek-e mégegyszer, amikor eddigi befektetésemet nem koronázta eredmény? Pillanatnyi, fáradtságunk, lehangoltságunk felett, ha győzni tudunk, a legmeglepőbb eredményeknek lehetünk boldog átélői. "Megérezzük", hogy el kell mennünk. A szó legtisztább értelmében interakció: ő is megérezte, hogy mi megéreztük. Létrejön a kontaktus. Nem szeretne elveszíteni minket.

Hibát követünk el, ha nem vagyunk képesek egy szintre helyezkedni. Ha mi vagyunk a "szakemberek", és ő akit oktatni, vagy éppen kioktatni akarunk, esetleg ellenünk fordul, de még ha elfogadja ezt a pozíciót is, ártunk vele. Önmagunkhoz és nem Krisztushoz kapcsoljuk. Felesleges függő viszonyt alakítunk ki. Ha megtér, kiskorú keresztyén marad, akinek mindig kell valamiféle emberi te-

kintély, az igazi, Krisztus mellé vagy éppenséggel helyett. Átvesszük a döntést tőle, ezzel a felelősséget is. Tudomásul kell vennünk, hogy képtelenség helyette döntenünk. Itt az ő megtéréséről és újjászületéséről van szó. Nem tehetjük meg helyette. Örökre bizonytalanná tehetünk valakit üdvössége felől, ha mindent mi iparkodtunk megtenni helyette. A mi szerepünk itt a keresztelő Jánoséhoz hasonlít: mi vagyunk a Vőlegény barátja. Eljön az idő, amikor magára kell hagynunk Krisztussal. Nem velünk, hanem Krisztussal van dolga.

Az azonos szintre való helyezkedésnek megrendítően szép példái vannak. A dr. Gyökössy Endre nevű, ébresztő prédikátor, akinek szolgálatait Pest különböző negyedeiből elmentek meghallgatni az emberek. Aki gerinces volt az egyház marxizmussal való bepiszkolódása idején, akinek óriási pacientúrája volt és van, s aki a TV-ben ma egyre többször kap szerepet. Ha valaki, bárki felkereste egyszerű életének kicsike problémáival, néhány perces beszélgetés után: eltűnt a szorongása, nem véletlenül hívják egyszerűen csak "Bandi bácsinak". Kedvelt mondása: az egyik bűnös hallgatja a másikat. Kettejük között az a különbség, hogy a kegyelmet nyert bűnös segíteni próbál isteni megbízás és felhatalmazás alapján a kegyelemre váró bűnösnek.

Hibát követünk el, ha meglankad a figyelmünk, megszakad a kontaktus. Idővel nagy a kísértés, hogy az embereket, akikkel foglalkozunk, esetnek tekintjük. A beleérző és együtt érző szeretet, mai népszerű nevén: empátia, némelyek számára pusztán szlogen számba megy. Ha cselekedet és valóság, meglehetősen fárasztó dolog. Egy idő után a lelkigondozó megüresedik. Szolgálata formálissá válik. Vajon mi magunk megtaláljuk-e sajátmagunk felüdülésének, feltöltődésének helyét és idejét, hogy egész odaadásunkkal hallgatni tudjunk.

Az első időszakban erkölcsi alapot nyerünk szolgálatunk által, hogy minket is meghallgassanak. Ekkor kiderül, hogy szeretjük, akinek Krisztusról akarunk bizonyságot tenni, vagy pedig nem. Ez jó magvetés, jó megalapozás a következő számára.

Az egy szintre való helyezkedésnek természetesen a továbbiakban is megvan a maga szerepe és áldása. Hiszen "Egy a ti mesteretek, a Krisztus...", ti pedig egymásnak tagjai vagytok, testvérek. Bármekkora műveltségbeli, társadalmi, helyzetbeli vagy egyéb különbség van a keresztyének között. Ennek igazolására hadd legyen előttünk egy életes példa. Egy amerikai család beköltözik egy városba. Közel van lakásukhoz több gyülekezet. Néhány nap múlva megjelenik az egyik lelkipásztor. Utána jelentkezett egy idős ember, aki az alacsonyabb néposztályból származott, de megtanulta, hogy hogyan kell lenézni a másként gondolkodó, más kegyességi árnyalatban élő hívőket. Azután jött a harmadik, aki ugyanarról a vidékről származott, ugyanabból a társadalmi rétegből való volt, de tanultabb, tehát felnéztek rá. Megkínálták süteménnyel, amit elfogadott. "Ilyen finomat akkor ettem utoljára, amikor az édesanyám sütötte..." – mondta, mert tényleg így is gondolta. Beszélgetés közben előkerültek egyes közösen ismert családok. Egy kívülálló nem értette volna meg őket. Azonos szavakat használtak, azonos akcentussal beszéltek. A család hasonszőrűnek ítélte ezt az embert. Hittek: tudja mit beszél. Érzékelték: a mi oldalunkon áll. Ő a mi emberünk. Természetesen az ő gyülekezetét választották. A lelkipásztor megteremtette az ETHOSZÁT. Erre a következőkben, mint a missziómunka fontos tényezőjére még visszatérünk.

Természetesen nem lehetünk minden alkalommal ebben a kedvező helyzetben. De az első időszakban, a kapcsolat felvétele és kiépítése idején a kontaktus kialakítása, amint mondottuk, a jelenlétünk a legfontosabb. Akkor vagyunk eredményesek, ha a lehető legkevesebb hibát követjük el. Pál apostol tudott a zsidók között zsidó módon forgolódni, pogányok közt pogány módon forgolódni, (1Kor 9:19-23) anélkül, hogy opportunista lett volna. Ha nem ezt tette volna, eredménytelen munkás lett volna. Eltalálta a szót a zsidóval éppúgy, mint a pogánnyal. Alkalmazkodott az erőtelenhez is, meg az erőshöz is. Másként beszélt Athén főterén, mint Jeruzsálem főterén, mert mások voltak a hallgatói, és más problémával kellett szembenéznie. A mi szolgálatunkban sincs két egyforma ember, s nem a módszerünkhöz az embert, hanem a módszerünket az emberhez bölcsebb alakítanunk.

2. Tanítás

Valószínűleg az első és a második időszak között nincs éles átmenet. Természetes módon következik be, hogy partnerünk egyre többször fogja kikérni véleményünket, és elkezdődhet a tanítás fázisa. Az evangélizáció nagyrészt tanítás. Nem pusztán elméleti ismereteknek, hanem az életmódnak az átadása (2Tim 3:10). Ez az ÚT: (Jn 14:6). A keresztyénség nem filozófia, nem vallás, nem sekély gyülekezeti elvárások összessége vagy keveréke, hanem annak megtanulása és átvétele, ahogy Jézus élt, és felszólított az ő követésére. Tehát azt fogalmazzuk meg szóban, amit már életünkkel bemutattunk. Méghozzá nem valamiféle vasárnapiiskolai módszerrel, hogy nekilátunk, és sorra szedjük hitünk igazságait, és valamiféle katekézis formájában, mint elméleti anyagot, "leadjuk".

Az átlagembernek meglehetősen homályos fogalmai vannak a vallásról. Templom, liturgia, dogma, tan, stb. Nincs meggyőződve arról, hogy ezekre szüksége van. Elbeszélnénk a feje fölött, ha ezzel kezdenénk. Ennek a maga idején meglehet a szerepe.

Valószínűleg pártfogoltunk életproblémákkal küzd. Nem egészen jól jön ki a családjával, problémái lehetnek a munkahelyén. Esetleg nincs munkahelye. Kevés a pénze, azzal se úgy bánik, ahogy kellene, beteg, depressziós, vagy az élet ki tudja hányféle bajával küszködik. Természetesen lehetnek fiatalok, egészségesek, boldog házasságban élők, gazdagok, sikeresek és irigyeltek. Bár a próféciák és az evangélium kevesebbet beszél a baj nélkül élőkről (Ézs 61:1-3 nem szól, csak a szükségben lévőkről. Mt 9:12-ben Jézus határozottan kimondja, hogy nem az egészségesekhez küldetett, hanem a betegekhez.) Ad abszurdum senkit sem lehet baj nélkülinek tekintenünk, mert ha csak megromlott bűnös szíve és Isten nélküli élete a "betegsége", már semmi más nem segít rajta, mint az evangélium. Kétségtelen, hogy a szükségben lévők fogékonyabbak az evangélium jó híre iránt. Számukra jól jön a segítség.

Nos, partnerünk életproblémákkal küzd, és mi elmondjuk, hogy hitünk által, az Úrral való közösség áldásaként mit kaptunk Istentől. Hogyan tanít a mi Urunk az élet egy-egy nehéz helyzetében. Mit tanácsol, mitől óv. Elmagyarázzuk, és megteremtjük a légkörét, hogy türelemmel sokkal többre megy. Imádkozunk érette, és ha már eljött az ideje, akkor vele. Ezzel értésére adjuk, hogy a "vallásunk" nem életidegen, papír ízű, dogma ízű, vagy klubéletre emlékeztető valami, hanem Jézus azért jött, mert nem tudjuk mi emberek jól csinálni az életünket. Kipróbálhatja, vajon Jézus beválik-e az életben? Meggyőződhet róla, hogy tényleg jó tanácsot ad. Jézus beválik.

Eközben lépegetünk. Nem kell sietnünk. Nem a magunk, nem a gyülekezetünk, nem egy kegyes csoport felpörgetett elvárási tempójához, hanem a megmentésre váró ember tempójához igazodunk. Jákób lépése szerint.

Bátran elmondjuk, hogy ezt mi a Bibliából tanultuk. Kezébe adjuk a Bibliát, elolvastatjuk vele, hogy szemével lássa, maga is meggyőződjön róla. Ezzel megtanítjuk a Biblia használatára, és megszerettetjük vele a Szentírást.

Itt is megvannak a hibás lépéseink területei. Óvakodjunk attól, hogy mindentudónak lássanak. Nagyon hamar ki fog derülni, hogy nem vagyunk azok. Nem is szükséges, hogy azok legyünk, hogy embereket Krisztusnak megnyerjünk. Ne féljünk attól, hogy kiderülnek fogyatékosságaink és hibáink. Nagy hiba, ha tökéletesnek tűnünk fel a másik szemében. Mivel mi beszélünk neki Krisztusról, és nem megfordítva, természetes módon alakul ki számára tekintélyünk. Nem kell mesterségesen tönkretennünk. De nem szabad visszaélnünk ezzel. Ne szégyelljük, hogy nekünk magunknak is harcaink vannak, hogy mi is sok idő után döbbentünk rá valamire, hogy sok tévedés és csalódás kíséri hívő életünket. Mindezek nem rontják az evangélium hitelét. Sőt rámutathatunk, hogy számos alkalommal általa nyertünk gyógyulást, szükségünk volt Isten bűnt eltörlő kegyelmére, és ő tanított meg rossz lépésektől való őrizkedésre. Bizonyságtételünk életszagúvá válik. Akit Krisztushoz kívánunk vezetni, nekibátorodik. Rájön, hogy az, amit hit által Istentől kap, arra nagy szüksége van. Felfedezi az evangéliumot. Jézus Krisztus nem vallásnak jött erre a világra, hanem életnek. Mi emberek szégyellhetjük magunkat, hogy egymással sok esetben rivalizáló vagy civakodó intézményt vagy szektát csináltunk az evangéliumból. Pedig Ő az élet. Aki Őt felfedezi, az élete lesz már itt szebb, boldogabb, emberibb.

Az evangélium továbbadása nem mechanikus. Nem valamiféle előregyártott technika vagy begyakorolt metódus szerint történik, hanem ezek csupán emlékezetünket támogatják meg. Eszközök, amelyek lehetnek jók a kezünkben, lehetnek gátolók. Egyesek sehogy nem akarnak egyik előre gyártott forgatókönyv szerint megtérni, hanem ragaszkodnak a maguk egyéni és megismételhetetlen megtérésükhöz. Nem szabad megbántódnunk emiatt. Jó, ha minél több módszert ismerünk, sőt begyakoroltunk. Ma ezekből hála Istennek bőségesen állnak rendelkezésünkre segédanyagok. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy egyik módszer sem helyettesíti az embert. Az evangélium továbbadásának egyik legfontosabb tényezője a bizonyságtevő maga. Mint ahogy a lelkész minden istentiszteletre magával viszi Bibliáját, és saját magát. Száját, szemét, eszét, hitét, irgalmas szívét, bölcsességét, jó vagy rossz lelkiállapotát. Keménységét, hitetlenségét, irgalmatlanságát.

Istennek tetszett, hogy gyarló emberek adják tovább az evangéliumot. Miközben másokat tanítunk, mi magunk is tanulunk. Miközben másokat építünk, mi magunk is épülünk. Ne gondoljuk, hogy a tanítás egyirányú utca. Ha így lenne, abszolút rossz lenne. Ez a politikai agymosások módszere. Akit Krisztus által, Krisztus szeretetével befogadunk testvérünknek, testvér jelöltnek az Ő gyülekezetébe (Róm 15:1kk), attól hallatlanul sokat kapunk mi magunk is. Minél inkább így van, annál eredményesebb lelkigondozók, és missziómunkások leszünk. Olyan szempontokat vet fel barátkozó testvérünk, ami nekünk eszünkbe sem jutna. Olyan mély szeretet-közösség szövődik két ember között, amely csak a jézusi küldő parancs engedelmes betöltése árán lehetséges. Olyan hittapasztalatokat oszt meg velünk, amit Isten neki ad.

Ezt a hitre vezetés hallgató, meghallgató, tanító folyamatát minden ép lelkű lelki munkás hallatlanul élvezi. Teljes jó lelkiismerettel tegye. Ez az arató öröme. Itt e földön nem lehet nagyobb örömünk, mint amikor teljesítjük Urunk parancsát, átadjuk az Ő Igéjét annak, akinek erre a legnagyobb szüksége van, a másik embernek.

Mert ez a munkánk a LOGOSZ, a ránk bízott mennyei üzenet továbbadása. Erre ugyancsak visszatérünk a következő fejezetben. Igen fontos része munkánknak.

Összegezve az eddig elmondottakat, a tanítás időszakában ügyeljünk, hogy bizonyságtételünk legyen: világos, egyszerű, kapcsolódjon a megtérni vágyó problémáihoz, vonatkozzon rá. Kerüljük az általánosságokat. Valószínűleg semmire sem megyünk a kánaáni nyelvvel, egyenesen visszatetszést váltunk ki a hívő frázisokkal. Ne használjunk szakkifejezéseket. Ne hozakodjunk elő korábbi tapasztalatunkkal. Ne legyünk kíváncsiak, legyünk titoktartók.

Jézus megértette a körülötte lévők szükségleteit. Tanítása világos volt. Rövid és egyszerű. Nem volt bonyolult, és szakember-szerű, mint az írástudók. Hétköznapi életünk eseményeivel illusztrálta a lélek legmélyebb rejtelmeit, és Isten országának legelvontabb igazságait. Ethosza volt, ami igehirdetését alátámasztotta. Nem rejtette el igazi arcát.

Jó, ha bekalkuláljuk, hogy az emberek általában nem képesek egyszerre túl sok információt befogadni. Jézus prédikációi rövidek. Szavunk szóljon a szívhez. A jó és életszerű bizonyságtétel megmozgatja az érzelmeket. Ha azt hisszük, hogy valakit meg tudunk győzni érzelmei nélkül, ez ostobaság.

Ha túlzottan hatni akarunk az érzelmeire, valószínűleg úgy fogja megélni, hogy manipulálni szándékozunk, és ellenünk fordul, vagy védekező mechanizmust épít ki velünk szemben. Az Úr az ő érzelmeit egyszerűen és természetes módon, a maga idején fogja megragadni, a mi manipulációnk nélkül. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül kérdéseit. Valószínűleg a legtöbbre bibliai jártasságunknál fogva minden nehézség nélkül azonnal tudunk válaszolni. Ha nem így van, ne szégyelljük. Csak azért nem szabad valamit mondanunk, hogy megőrizni véljük a tekintélyünket. Vállaljuk, hogy utánanézünk, vagy segítségül hívunk nálunk tapasztaltabb keresztyéneket, lelkipásztorunkat, vagy akiről feltételezzük, hogy tud segíteni.

Hinnünk kell abban, és imádkoznunk kell azért, hogy Isten megáldja és felhasználja munkánkat arra, hogy akit szeretnénk megnyerni Krisztusnak, eljut a megtérésre. Eljön az a pillanat, amikor lehet, hogy velünk, lehet, hogy valahol másutt, a földnek egészen más pontján, de akit vállaltunk, és tanítottunk, eljut odáig, eljut arra a pontra, hogy megnyílik a szíve a megtérésre, átadja múltját, bűneit, jövőjét, egyszóval teljes önmagát Istennek. Nagyszerű, ha ezt mi saját szemünkkel látjuk, vagy ennek részesei vagyunk. Ez nem adatik meg minden alkalommal. Jézus maga mondja, hogy időnként más a vető és más az arató. (Jn 4:37-38) Nem szabad úgy értékelnünk, ha máskor és máshol tér meg, akit mi szerettünk, és tanítottunk, mint ha ez kudarcunk volna. Majd Isten színe előtt sokféle rejtett dolog között sok szépség, hűség, jól végzett munka világossá válik. Nekünk vetni kell hőségesen alkalmas és alkalmatlan időben. Bízva Isten Igéjének csíraképességében, és ezt az Igét kell továbbadnunk. Ez az Ige a LOGOSZ, az Isten teremtő, és újjáteremtő, üdvösségre megőrző hatalma, bármilyen gyengének is tűnjön egyesek szemében. (1Kor 2:1-10, 1:18-25). Bizonyságtételünknek van egy számunkra láthatatlan fonala. Mégpedig az, ami a ránk bízott ember lelkében végbemegy. Ahogy ő felfogja, feldolgozza, megérti, megharcolja belső emberében Isten színe előtt. Ezt Isten látja világosan, és Ő teszi élővé, a mi bizonyságtételünket, ő használja fel az illető megmentésére.

3. Döntés

Az embereket Istenhez vezető munkánkban elérkezik "a pillanat". Elérkezik, vagy elérkezhet az az időszak, amikor a lelki szülőszobához hasonlít szolgálatunk: világra segítjük, akit Isten ránk bízott. Vigyázzunk a szülőszoba higiéniájára. Egyes fertőzéseket azonnal megkaphatnak. De, ha tiszta a szívünk és egészséges a hitünk, ez szolgálatunk legszebb része. Egy idős, tapasztalt lelki munkás mondogatta: egészséges gyülekezetben születtem. Sok ferde dolog között mindig megmaradt józannak, bölcsnek, Isten szempontjait tisztán látónak.

Ez a végső szolgálatunk a legnagyobb titkok közé tartozik, és leginkább rászorulunk Isten konkrét vezetésére, hogy se el ne siessünk, se le ne késsünk. Ha elsietjük, életképtelen magzatok vetélésének erőszakos szakbarbáraivá válunk. Ha lekésünk, a túlhordott magzat esetleg meg sem születik. (Ne törődj a képpel, lelki igazság megértését segíti. Mint Pál teszi, lépjünk túl egy-egy képnél, hogy az igazság vonalánál megmaradhassunk.)

Hogy egészen világos legyen ennek az igazsága, hadd idézzem dr. Joe Ellis professzor sokat mondó vallomását:

"Néhányszor missziói, lélekmentő, oikosz-módszer" szolgálatom során, amikor mély vonzalom, barátság alakult ki köztem, és partnerem között. Amikor sokat beszélgettünk az Úr szerinti életmódról, sikerült átadnom a megtérésre, Krisztusban nyerhető új életre szóló ismereteket, amikor tudtam, láttam, milyen mélyen érintette mindez barátomat. Amikor én már felfogtam, ami benne még csak homályosan gomolygó gondolatok, érzelmi hullámzás, akarati harc, beteljesülésre vágyódó és immár arra érett lelkiállapot lett. Amikor már majdnem megtért. Bűnbánat, szent életre való készség, a gyülekezethez való csatlakozásra való nyitottság alakult ki, de még nem «döntött». Még nem mondta ki Istennek az igent. Egyfajta hezitáció. Elhatározást és elbizonytalanodást tapasztaltam, akkor a sarkamra álltam.

Sok lelki tusakodás, és Istentől való felkenetés, mennyei segítség kérése után elkértem Istentől az alkalmas órát, amikor nem engedtem megfutamodni az én barátomat. Szelíd «kényszert» alkalmaztam. Egyetlen olyan esetre sem emlékszem, amikor az illető ne döntött volna Isten mellett, és ne maradt volna a továbbiakban is derék hívő ember.

Egyiket, másikat akik munkatársaim lettek, vagy ismertem későbbi áldott gyülekezeti forgolódásukat, évek múltán megkérdeztem: mit éreztél akkor, amikor abban a bizonyos órában Isten színe előtt együtt voltunk? Kellemetlen volt számodra az én határozottságom? A legtöbben elmondták, hogy egyáltalán nem. Sőt már várták, és utólag nagyon is kellemesen emlékeznek erre a napra."

McGavran emleget semleges embereket. A semleges ember úgy véli, hogy minden meggyőzés rossz. Ha valakit meg kell győzni, majd Isten meggyőzi. Mi nem hisszük, hogy a semleges álláspont egészséges. Krisztus szavai ennek ellene mondanak. Lk 14:16-23 példázatában a gazda azt mondja a szolgáknak, hogy kényszerítsetek bejönni mindenkit. Lk 15 hármas példázatában: elveszett drachma, elveszett bárány, elveszett fiú, nagyon erőteljes kifejezéseket használ. Ha elveszítem a lakáskulcsomat, nem elég, ha lagymatagon keresem. Valószínűleg addig keresem, amíg meg nem találom. A példázat szerint, semmi haszna a báránynak abból, ha én keresem. Abból lesz a haszna, ha megtalálom. Ma sok keresztyén teljesen elégedett, ha azt mondhatja széttárt kezekkel: kerestem, kerestem, hát nem találtam meg... Talán a keresés idején is tudta, már előre tudta, hogy úgysem fogja megtalálni a bárányát. Némelyik bárány nem szereti, ha megtalálják. 2Kor 5:20-21-ben Pál apostol azt mondja: mintha Isten kérne általunk, Krisztusért kérünk, béküljetek meg az Istennel. Júd 23 azt mondja, hogy vannak, akiket rettentéssel lehet kiragadni a rájuk váró kárhozat tüzéből.

Mindenkit óvunk az erőszakosságtól, lerohanástól, lelki megzsarolástól, pokol tüzével való fenyegetődzéstől, a menny rózsaszínűvé, operettszerű csalinak használt ügyeskedésétől. Ha van, ami sok-sok kárt okozott a keresztyénségnek, lejáratta a legszentebb szolgálatot, a keresztyénségnek ezen a területén van mit pironkodnia. Lélekhalászat egymás vedréből, lélekkufárság saját gyülekezeti adófizető, vagy párttagsági növekedés visszataszító buzgalmai sok szégyent hoztak Krisztus egyházára. Nem erről van szó, és nem erre szabadít fel sem e tanulmány, sem pedig Isten Igéje. Ha Isten tiszteletben tartja az ember akaratát, mi sem tehetünk mást. Mindenkinek szíve joga elkárhozni. Borzalmas, de így van.

Az evangélium alapján azonban megkülönböztetendő: van olyan kényszerítés, ami az igazságból és szeretetből ered, és van, amit totalitariátusból, mint a Jehova tanúi és más nem keresztyén vagy nem a Szentírás tanításához hű szekták módszere.

A "kényszerítés" Isten akarata szerinti módjára és mértékére álljon előttünk egy gyönyörű bibliai példa. Amikor a feltámadott Jézus találkozik az Emmaus felé igyekező tanítványokkal, úgy tesz, mintha tovább akarna menni, de ők unszolják: "maradj velünk, mert immár alkonyodik" (Lk 24:29). Figyeljük meg ezt a szép történetet. Bizonyára e két tanítvány egész habitusa elárulta: érték vagy nekünk, nem akarjuk elveszíteni a társaságodat! És Jézus sem akart valójában elszakadni tőlük, csak próbára tette szívüket. Nos, eddig szabad elmennünk! Egész belső emberünk kívánja az illető megtérését. Intelligens módon és ha ez természetesen jön, lelkesen mellé állunk, kifejezzük iránta szeretetünket, segítőkészségünket, de bármikor készek vagyunk hátralépni. Tiszteletben tartjuk akaratát, bármi legyen az. Azt is, ha elodázza, elüti vagy megtagadja a döntést. Értésére adjuk, hogy a mi magatartásunk, megbecsülésünk, támogató szeretetünk ez esetben sem változik meg irányában. A legnagyobb hiba, ha ilyen esetben csalódást lát az arcunkon. Lehet, hogy elsiettük a pillanatot. Lehet, hogy nem sok idő múlva ő maga fog visszatérni hozzánk. Ne nehezítsük meg ezt számára. A megtérésre nincs kaptafa. Mindenki teljesen egyéni módon, mondhatnánk, "egyéni stílusban" tér meg. A megtérésről az eredménye beszél hitelesen. Megváltozott élete. A megtérés gyümölcsei. Jaj a megtérést megjátszóknak! Ehhez is "szimat" kell, észrevenni, és be nem dőlni, amikor valaki a kedvünkért vagy akaratgyengeségből "tér meg". Kínos számára tolakodó beszélgetésünk, rámenős modorunk, és a lerázás egyik módja, hogy inkább akkor "megtér". Kedvünkben jár.

A döntés órája, ha a mi lelkünkben valóban Isten Szentlelke lakik, és Isten Szentlelke használ fel emberek megmentésére, igen szent pillanat. Katalizátorok vagyunk. Nem mi bocsátjuk meg az elveszett ember bűneit. Jaj neki, ha ez így lenne. Isten teszi ezt meg. Nem mi adunk neki új életet. Hogyan tehetnénk ezt meg, amikor önmagunknak sem voltunk képesek ezt megadni? Isten adja ezt neki. Mi csak "jelen vagyunk". Minél halkabban, minél lélekben félreálltabb módon, hogy teret kaphasson, szóhoz juthasson az Isten, annál jobb. Fiatal koromban egy párnák között aszalva fekvő öregasszonyhoz jártak a fiatalok megvallani bűneiket, és letenni azokat az egyetlen helyre, ahol azok megbocsáttatnak. Amikor az egyik felébredt református lelkész megkérdezte a nénit, hogy tessék mondani, mit tetszik csinálni akkor, amikor valaki eljön ide, és

kiborítja élete szemetesvödrét. Mert a "megtérésben" ez elkerülhetetlen. A néni azt válaszolta: "Olyan kicsivé húzom össze magam, amilyen kicsivé csak tudom. Neki ugyanis Jézusra van szüksége!" – Vajon mi tudjuk-e? Vagy azt hisszük, hogy a mi szakszargonunkra, csinnadrattánkra, és egyéb más tisztátalan, beképzelt manipulációnkra van szüksége?

Nevezzük ezt a harmadik fázist olyan szolgálatnak, amelyben mi a PÁTHOSZT használjuk. Vigyázzunk ezzel a ma nem divatos kifejezéssel, mivel van álpáthosz, nem jelenti feltétlenül, hogy igazi nincsen. Próbáljuk lefújni erről az amerikaiak által bátran használt szóról a port. Nekünk magyaroknak sem szabadna megfeledkezni Kölcsey vagy Vörösmarty őszinte emelkedett páthoszáról. Ma közönségessé váló korunkból nem a szentség lelkének hiánya űzte messzire?

Arisztotelész szerint a páthosz = meggyőző erő, amely a másik legmélyebb mozgatóerőit indítja meg.

Lélekmentő szolgálatunkban leggyakrabban elkövethető hiba, ha ezzel kezdjük. Tulajdonképpen a Krisztusnak megnyerni óhajtott emberrel, még nincs is megfelelő kapcsolatunk, vagy nem elég mély, hanem csak felszínes, futólagos. Alig valamit adtunk át az evangéliumból. Lehet, hogy ezt is emészthetetlen formában. Nem ellenőriztük, hogy megértette-e, megindította-e? Nem korrigáltuk mondandónkat az ő szükségleteihez. Nem ért oda a bűnbánat, megtérés és új élet vágyához, és mi máris a "döntést" erőltetjük. Ma igen sok közösség, különösen a felületes érzelmi, esetleg kierőltetett döntéssel manipulál. Pedig ez esetben hasonlítunk a gonosz munkásokhoz. Ott is aratni akarunk, ahol nem vetettünk.

4. Mi van egy átlagember lelkében?

Hallatlanul régi hívő ostobaság, hogy a hitetlen emberek ebben a világban alapjában véve boldogabbak a hívőknél. Igaz, hogy a hívők lelkiismerete érzékenyebb (?), de valamire való felmérések azt igazolják, hogy aki még Istennel nem békült ki, valami nem stimmel nála.

Paul Tillicke mondja: csaknem minden ember, akivel találkozol, nagy harcot folytat a bensőjében.

Yeakley szerint a legtöbb embernek nincs célkitűzése. Nem tudják honnan jönnek, hova mennek. Elidegenültek Istentől és egymástól. Nem is képesek megfogalmazni azt az űrt, amit önmagukban hordoznak.

Paul Little szerint ez a belső állapot így összegezhető:

1. Belső üresség 2. Életcél hiánya 3. Halálfélelem 4. Belső béke utáni vágy 5. Magányosság 6. Önkontroll hiánya 7. Szétesső (szórt) gondolkodás	}	MINDEN EMBERRE JELLEMZŐ VALAMILYEN MÉRTÉKBEN

Ha elég őszinték vagyunk önmagunkhoz, mi sem mondhatjuk, hogy ezek teljesen ismeretlenek. Ez segít megérteni a másik embert.

Dr. Ills szerint az emberekben leggyakrabban rejtetten a következő tulajdonságok találhatók:

1. Vannak sérülései. Fizikai, pszichológiai, lelki, esetleg mindhárom. Fáj belül valami. Ezért nem szükséges, hogy valaki még jobban megbántsa.
2. Nem nagyon szereti önmagát. Mi ezt gyakran nem így gondoljuk. Vannak egoista, önámító, dicsekvő emberek. Mi minden nagyszájút le akarunk nyomni, s ő annál jobban harcol ellenünk. Ez azonban csak külső máz. Belül ettől lehet félénk, bizonytalan, önértékelés utáni vággyal küszködő.
3. Helytelen módon próbálja megoldani problémáit. Sokszor önpusztító módon. Másoknak is bajt okoz ezzel.
4. Belső szükségét érzi, hogy elfogadják és megértsék. Ha olyan valakitől jön, akit becsül, szívesen fogadja a támogatást.
5. Hajlamos arra, hogy a tömeget kövesse. Az emberiség legnagyobb része manipulálható. Divattal, eszmékkel, stb.
6. Lebecsüli önmagát. Valószínűleg sokkal több jó képesség rejlik benne, mint amennyiről tudomása van.
7. Vonakodik, tétovázik, elodázza a dolgokat. Tipikus eset a megtérés halogatása. Mikor valakinek a lelke érett a megtérésre, és nem teszi meg, egyre nehezebb lesz később.

Nos, ez nem túl derűs kép, de ne feledjük, pontosan ezért van szüksége az evangéliumra. De hát Jézus is ezt mondja, nem az igazakat hívogatni jöttem, hanem a bűnösöket a megtérésre. Bruss Larson tanácsa a személyes bizonyságtételhez:

1. Ne feltételezz semmit! Ez az ember sem nem olyan jó, sem nem olyan rossz, mint ahogy kinéz. Ha ellenáll, ne feltételezd, hogy annyira ellenáll. Kezdd tiszta lappal.
2. Ne bíráld, ne kritizáld! Ha magot akarsz vetni, előtte ne taposd a földet keményre, mert nem fogod tudni belevetni. Elsegítheted jó irányba akkor is, ha nem vitatkozol, akkor is, ha nem értesz vele egyet.
3. Kezdd olyan ponton, ahol egyetértetek! Még az ellenséges módon viselkedővel is találsz ilyen pontot.
4. Olyan tapasztalatodat említsd, ami hasonlít az övéhez!
5. Segíts neki, hogy világosan mondja el, hogy mi hiányzik neki. Ha depressziós, mi okozta?
6. Vigyázz, ne légy feleslegesen kíváncsi! Bizalmatlanságot eredményezel magad ellen! Használd ki, hogy olvasol a sorok között is. Gyorsabban gondolkozol, mint ő beszél.
7. Törekedj, hogy körülötted a bizakodás légköre legyen. Az evangélium nem rossz hír, hanem jó hír számára.
8. Biztasd arra, hogy forduljon Isten felé!
9. Gyakran gondozd utólag is!

/Folytatása következik/



Törekedj, hogy körülötted a bizakodás légköre legyen. Az evangélium nem rossz hír, hanem jó hír számára.

"...SOKAN ÉLNEK MÁSKÉPPEN..."

Gál Péter

Levél minden testvérnek a reinkarnáció divatjáról

Szeretett Testvér, aki keresztyénként keresed az Úr Jézus útját, aki elindultál ezen, s bár bukdácsolsz rajta, mégis hiszed, hogy világít számodra az Ő világossága, aki megtapasztalod közben a kísértéseket, Neked is szól a kinyilatkoztató Isten szelíd figyelmeztetése: "Ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy Istentől származnak-e, mert sok hamis próféta rontott a világra" (1Jn 4:1).

Könnyen észrevehetjük, hogy általános vallási keresgélés újul meg napjainkban. Az ember természetfeletti igazságokra, de sokan még inkább vallási élményekre vágynak. Érthető, hogy az ember ebben is a könnyebb, olcsóbb, s talán a tetszetősebb megoldásokat keresi. Így élednek fel újra napjainkban álvallási mozgalmak, amelyek szellemi divattá válnak. Azért történhet ez, mert egy hamis békülékenység, vagy hamis ökumenizmus jegyében, illetve a liberalizmus általánossá váló gondolkodása alapján sokan így beszélnek (különösen az ifjúság körében): "neki is igaza van, meg neked is, és nekem is..." Veszélyes igénytelenség ez, mert ha az ember nem veszi a fáradságot, hogy keresse és tisztelje az igazságot, könnyen manipulálható lesz.

A gyorsan terjedő vallási divatok közül, amelyek nem ártatlan játékok, hanem erőteljesen támadó kísértések, most a reinkarnációt hozom szóba. Szomorú tény, hogy nem szükséges nagyon magyarázni, mit is jelent ez a fogalom, amit eddig főként a keleti vallások használtak. Az újraszületés tanát, a léleknek minduntalan új testben történő "leszületését" napjainkban a keresztyén kultúrkör területén is terjesztik. Rögtön feltehetjük a kérdést: kik azok, akik oly könnyen magukévá teszik ezt a vallási gondolatot? Azok, akik esélyt látnak benne elrontott vagy boldogtalan életük újrakezdésére. Ők sajnos nem ismerték meg komolyan és részleteiben a kinyilatkoztatást, nem fogták fel teljességében Jézus üzenetét, nem egészen adták át magukat például a keresztségük megújításában, bérmáláskor, stb. Jézus Krisztusnak és az Ő Lelke vezetésének, akik ennélfogva nem is tudják élni és tudatossá tenni a feltámadás egyedülálló hitét, vigaszát és örömét. De a reinkarnáció tanát sem gondolták végig, mert ha megtették volna, Gandhival együtt "elviselhetetlen tehernek" tartanák.

A keresztyén hit ellene mond a reinkarnáció tanának, olyannyira, hogy a kettőt nem lehet egyszerre hinni. Hitünk középpontja ugyanis Jézus halála és feltámadása. Azért osztozunk vele életében, hogy részesülhessünk feltámadásában is.

Már az ószövetségi kinyilatkoztatás világosan beszél a halálról: "Mint felhő tovaszáll, eltűnik a távolban, nem tér az vissza, kit az alvilág elnyelt. Házába nem mehet soha többé vissza, és otthona nem látja soha viszont" (Jób 8:9-10).

"A holtaknak soha többé nem lesz részük abban, ami a nap alatt végbemegy..." (Préd 9:6b).

Az Újszövetségben a Zsidókhoz írt levél röviden és pontosan foglalja össze a keresztyén hit lényegét arról, mi történik a halálban: "Az ember számára az a rendelkezés, hogy egyszer haljon meg, és utána ítéletben legyen része" (Zsid 9:27).

A szegény Lázárról szóló példabeszédben Jézus kifejti, hogy a halál utáni sorsunk szorosan összefügg azzal, hogyan valósítottuk meg Isten akaratát, elsősorban a szeretet, de az ennek nyomában bekövetkező állapot odaát, az örök életben végérvényes, igazságos és megváltoztathatatlan, s onnét a földre nem térhet vissza senki. (Lk 16:26).

"Akik jót tettek, feltámadnak az örök boldogságra, akik gonoszat tettek, feltámadnak az örök kárhozatra" – mondja az Úr.

Ismerjük az egyik megfeszített latorral folytatott párbeszéd nagy jelentőségét. Jézus mondta: "még ma velem leszel a paradicsomban" – teljes egészében tagadja az újraszületés szükségességét. Hiszen ennek a bűnös kivégzettnek a reinkarnáció értelmében igazán szüksége lenne az újabb földi életre.

Az újabb és újabb testet öltést a hinduista "karma" törvénye szerint a megtisztulás, illetve az elkövetett bűnökért való földi bűnhődés kényszerűsége kívánná meg. Jézus mégsem ezt írja elő a jobb latornak, hogy egy alacsonyabb rendű állatnak, vagy egy kitaszított és beteges embernek a testében születve szenvedje le tetteinek "karmáját", hanem a mennyország feltámadt életét adja neki rögtön a megbocsátás nagy isteni ajándékának jegyében.

A balga szűzek is hiába kopogtatnak már a vőlegény megérkezése után, eldőlt és lezárult a menyegzőn való részvétel kérdése (Mt 24:1-13).

Az újraszületés felfogása összeegyeztethetetlen a zsidó-keresztyén kinyilatkoztatás alapján felismert emberképünkkel is. Az ember hitünk szerint Isten képmása, szabad akarattal, személyi méltósággal rendelkezik. Személye teljesen egyedi, vagyis nem ismételhető meg, nem is helyettesíthető, nem folyik át egy másikba (mint ahogyan ez az amőbák életében történik). Az állatok egyediségét a faj jelenti, az egyes állat valójában és a tudomány szemében nem külön "egyéniség", az ember azonban az. Ebben az emberi személyiségben a test és a lélek szoros egységet alkot, nem úgy, mint az ókori és keleti pogány vallások felfogásában. Az utóbbiak szerint, a reinkarnációs gondolat jegyében az emberi test csupán a lélek burka, sőt börtöne.

"A test és lélek megkülönböztetése nem vezethet ahhoz az elképzeléshez, hogy az ember két, előzetesen létező komponensből tevődik össze utólag; ahhoz sem, hogy a lélek lényegében már maga az ember" – mondja a német teológus-professzor, Augustin Schmied. Jézus testben való feltámadásával a test-lélek egységét és a test örökre szóló megdicsőülését mutatja be. A feltámadt test jelzi változatlan önazonosságunkat. A feltámadáskor kinyilvánult, hogy ugyanaz a jézusi test támadt fel és jelent meg, amelyiket keresztre szögezték, amelyik meghalt.

A feltámadás tanításából kiderül számunkra, hogy Isten nem valamilyen tévedésből alkotta a testet, s a test nem megvetendő, hanem ezt is, sőt az emberi testben a teremtett anyagot is megdicsőíti Isten a megváltás nyomán: "A mi hazánk a mennyben van. Onnan várjuk az Üdvözítőt is, Urunkat, Jézus Krisztust. ...átalakítja gyarló testünket és hasonlóvá teszi megdicsőült testéhez" (Fil 3:20-21).

Hogy lenne lehetséges tehát az, hogy a személyiség egy következő születés kedvéért felbomoljon, és egyik összetevője, a lélek beleolvadjon egy másik személyiségbe? A reinkarnáció embertani képtelenség. Csak a léleknek egy olyan felfogásával lehetne elképzelni, amely szerint az ember lelke nem más, mint egy darabkája valami általános, egybefolyó "világléleknek", amelynek sem nevét, sem jellegét nem tudják egyértelműen meghatározni. Ez a homályos, panteista világlélek fogalom Istent akarja helyettesíteni. Ezzel azonban tagadnánk az önálló, teremtő Isten létét.

Miért van annyiféle ember, annyiféle jellem, a teremtett egyedek gyönyörű változatossága, ha úgyis az a cél, hogy ez megszűnjék és minden egybeolvadjon? Ezek az álvallási tanítások, ugyanúgy mint a hinduizmus, azt hirdetik: "minden egy", és a lélekdarabka célja szerintük az, hogy a kényszerű születések sorozata után e nagy Egységbe esetleg visszajusson. Mi mégis azt kérdezzük: mi lesz velem? Miféle vigasz, miféle boldogság, hogy kikerülök az állítólagos örök körforgásból és eggyé válok valamivel, beleolvadok valami egyformaságba? Úgy maradunk megválaszolatlanul ezzel a kérdéssel, mint a költő, aki leírja: "nem vigasztal, hogy síromon egykor majd szép virág terem". Ez az egységtan nem sokban különbözik az ateista hitetlen gondolkodástól: a marxisták szerint testem molekulái a halál után visszakerülnek a végtelen, egységes anyagvilág névtelenségébe, személyiségem pedig megszűnik.

A reinkarnáció hirdetői gyakran hivatkoznak hipnotikus élményekre. Azt állítják, hogy az úgynevezett regressziós hipnózisban felidéződhetnek az "előző életek" emlékei. Valójában e veszélyes gyakorlatok során a tudatban előtörhetnek bizonyos eltemetett, tudattalanba került emlékfoszlányok, amelyeket az elme ki is színezhet, sőt értelmezhet a hipnózis alatt és után; nem nehéz az sem, hogy a hipnotizőr saját gondolatait juttatja át a hipnotizált személy tudatába, s ezeket aztán mint saját tapasztalatát mesélheti el. A hipnotizált transzállapotában elidegenítő démoni zavarás is beléphet, ahogyan ez a spiritiszta médiumok eksztázisában is történik, s "az igaz történet"valójában csaló kísértés sugallata.

A reinkarnáció nem az üdvösség elmélete, nem válaszolhat az ember boldogságkeresésére, és nem felel meg a kinyilatkoztatott üdvtörténetnek. Az ember valójában személyesen, tudatosan és közösségileg akar tovább élni, a tökéletes teljességben, ahol az én "könnyeimet törlik le, ahol nem lesz sem gyász, sem jajgatás". Igazi reménnyel csak a keresztyén hit bíztathat minket.

A reinkarnáció elfogadásával teljes egészében tagadnánk Jézus feltámadását és az ember feltámadásának boldogító útját. De ugyanúgy tagadnánk, ha ezt hinnénk, a megváltás egészét, s ezen az alapon Jézus kereszthalála is "fölösleges" lenne, sőt kikezdhetővé válna istensége is. Ha jól odafigyelünk, ennek az elméletnek tudatos népszerűsítése napjainkban a New Age (új korszak) álvallásának terjesztését szolgálja, amelyben bizonyos körök a keresztyénség kiszorításával távol-keleti alapokon próbálnak létrehozni egy "egyetemes vallást".

/Folyatatás a következő oldalon/

Sun Myung Moon Budapesten

"Mert lesz idő, amikor az egészséges tanítást nem viselik el, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük. Az igazságtól elfordítják a fülüket, de a mondákhoz odafordulnak." /2Tim 4:3-4/

A Vigadó oldal-páholyából – ahol helyet kaptam – az egész megjelent közönséget látni lehetett. Teljesen normális, minden tekintetben elfogadható embertömeg töltötte be a termet. Kinézetre akár egy baptista gyülekezet is lehetett volna. Semmi különleges látható jel nem volt rajtuk, sem szélsőséges öltözet, sem kirívó viselkedés. Kérdés, miért gyűltek össze ezek az emberek ilyen számban az ország minden területéről? Miért fordították el fülüket az igazságtól? Esetleg nem is volt alkalmuk az igazságot hallani? Talán kívánságaikat kereső, viszkető fülű emberek ezek? Vagy talán keresők, akiket valakik megtaláltak és ide irányították őket?

A szervezés tanítanivalóan jól működött, mindenki időben elfoglalta helyét, a későn jövők, a helykeresők nem bontották meg a terem rendjét.

A szervezők mind jól beszéltek magyarul, még azok is, akiken világosan látszott, hogy gyökereik azonosak azzal az emberrel, akit meghallgatni jött össze ez a közönség, Sun Myung Moont.

Néhány előzetes információ Moonról:

Sun Myung Moon 1920-ban született Koreában. Gyermekként konfucionista iskolában tanult. Szülei 1930-as években presbiteriánusok lettek. Moon gyermekkorától kezdve mély érdeklődést mutatott a spiritizmus iránt, és tizenhatéves korában, – mondja – megjelent neki Jézus, s arra kérte, hogy folytassa azt a munkát, amelyet Ő majdnem kétezer évvel ezelőtt elkezdett, és vigye el békéjét az emberiségnek.

Rendszeresen olvasta a Bibliát. Japánban villamosmérnöknek tanult. A második világháború végén egy szélsőséges pünkösdi gyülekezethez csatlakozott Pyong Yang-ban, ahol az egyéni misztikus kijelentések fontosságát hirdették, és a Messiás megjelenését, aki koreai lesz.

Az Alapelvek című könyvében írja 1945-ben: számtalan sátáni erővel vívott harcot, úgy a szellemi mint a fizikai világból teljesen egyedül, és legyőzte azokat. Állítása szerint, ettől kezdve ő a teljes győztes a mennyben és földön. A teremtés Ura és a szellemi világ teljességben hódol neki.

Észak-Koreában nem egészen tisztázott okok miatt bebörtönözték, de a vádpontok között volt bigámia, házasságtörés, társadalom-ellenesség és kommunista-ellenesség. A börtönből MacArthur tábornok csapatai szabadították ki, mikor az ENSZ csapatai elfoglalták azt a területet.

1954-ben Szöulban alapította meg a "Szentlélek Szövetség a Világ Kereszténységének Egyesítéséért" nevű egyházat. Ugyanebben az évben elhagyta első felesége. Moon erre azt mondta, nem értette meg a vallásomat.

Egy év múlva megint börtönbe kerül, most Dél-Koreában. A vád hadkötelezettség elkerülése, házasságtörés, erkölcstelen cselekedetek. A vádat azonban nem tudták bizonyítani.

Valószínű, hogy Moon négyszer házasodott. A mostani feleségével Hak Ja Han-al 1960-ban kötött házasságot, melyet ő "a Bárány menyegzőjének" hív, és nyolc gyermeküket bűntelennek mondja, mert ők a messiás gyermekei.

Moon sikeres üzletember lett, és nagy vagyont gyűjtött össze, gyógyszer, tea és fegyver-kereskedéssel foglalkozott.

1978. április 30-án a The Times Peter Hazelhurst riportjában azt állítja, hogy "Moon fegyvergyárosként jobban ismert Koreában, mint az Egyesítő Egyház alapítójaként. A Chang-von Industrial Complex Pusan egy titkosnak nyilvánított hadvédelmi gyárként működik, és Szöultól huszonegy mérfölddel északkeletre, a Sutack Ri légpuska gyár tulajdonosa is egyben. Moon Korea legnagyobb Ginseng exportálója (White Fire Company), csak Japánban évente tíz és fél millió dollár értékben. Magánvagyona lehet, hogy meghaladja a húsz millió dollárt."

1972-ben Isten megjelent neki és kérte, hogy készítse fel az Egyesült Államokat az új messiás eljövetelére. A hetvenes évek közepén nagy sikerei voltak Amerikában.

Moon nagy számokkal bizonygatja missziói sikereit, de ezeket nem lehet ellenőrizni. Tak Myung Hwan a Koreai Theológiai Szeminárium professzora szerint Moon tanításainak része az úgynevezett "Mennyei ravaszság" (csalárdság), amely szerint tanításainak terjesztésében igazolt és elfogadott a csalás használata.

Az Egyesítő Egyház nem keresztyén egyház. Moon saját szavai szerint az új messiás. Az Egyesítő Egyház egy hamis kultusz.

Levél minden testvérnek a reinkarnáció divatjáról
Folytatás az előző oldalról

Aki jógairányzatokhoz vagy a reiki álgyógyító technikájához csatlakozik, előbb-utóbb oktatói által a reinkarnáció hitére is meghívást kap, hiszen e kurzusokon gyakran megkívánják ezt a fajta háttér-hitet.

Halljad, mai keresztyén testvér, Pál régi figyelmeztetését: "ha Krisztus nem támadt fel, nincs értelme a ti hiteteknek" (1Kor 15:14). "...hozzá hasonulok a halálban, hogy ezáltal eljussak a halálból a feltámadásra is" (Fil 3:11).

Vizsgáljad tehát, testvér, hitedet kitartóan és hűségesen a kísértések közepette. Jézus ma is megkérdezi sokaktól: "hát ti is el akartok hagyni"? (Jn 6:67) Szabadok maradunk a válaszadásban. Elhagyhatjuk Mesterünket azzal is, ha nem ismerjük meg örömhírének teljességét; ha nem ismerjük fel, milyen zavarkeltő kísértés keveredik bele, mint a konkoly a búza közé. Ha a reinkarnációban hiszel a feltámadás helyett, s ha egyéb keleti tanításokat helyezel tudatodban és szívedben az evangélium mellé, akkor nem nevezheted magad tovább keresztyénnek. Úgy is dönthetsz azonban, hogy megvallod Péterrel: "Hová mehetnénk, Uram, hiszen nálad vannak az örök élet igéi."

Az Ő világosságával láthatod, ha körülnézel, hogy mennyire működik napjainkban a zavarkeltés lelke, annak érdekében, hogy "ha lehet, még a választottakat is megtévesszék..." (Mk 13:22) A Jó Pásztor bíztat téged, hogy maradj meg tanítása egyszerűségében: "Nem rakok rád más terhet. De amitek van, ahhoz ragaszkodjatok, amíg el nem jövök!" (Jel 2:24-25) "Emlékezzél vissza, hogyan kaptad és hallottad; tarts ki mellette..., és életet adok neked győzelmi koszorúul" (Jel 3:3, 2:10b).

Sun Myung Moon állítása

Istenről: "Isten él énbennem, és én Ő vagyok, bennem van megtestesülve, az egész világ az én kezemben van, és én leigázom és uralkodok az egész világon."
Bibliáról: "Amíg nincs vége a keresztények közötti missziónknak, nekünk addig idézni kell a Bibliából, hogy megmagyarázzuk az isteni alapelvet. Amikor megkapjuk a keresztények örökségét, szabadok leszünk Biblia nélkül tanítani." (Sun Myung Moon: A Mester Beszél, 1965. március-április)

A program megkezdődött

Az operaénekes előadását, aki Moon-ról énekelt – talán egy kicsit szégyenlősen, de hűségesen (vagy csak én próbáltam valami mentőt találni számára) – az Eötvös Lóránd Tudományegyetem professzorának szavai követték. Ezek után maga Moon következett, "Az igaz család és én" című előadásával. Ebből a beszédből itt csak részleteket akarok idézni, amely összességében mintegy hét oldalra terjed.

Miért küzd a lélek és test egymással?

Moon állítása és a Biblia szava:
Moon: "Önmagunkra nézve nem tagadhatjuk, hogy lelkünk és testünk között küzdelem zajlik, de ennek a küzdelemnek az eredete és oka máig tisztázásra váró rejtély".
Biblia: "Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kisértésbe. Azután a kívánság megfoganva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz". /Jak 1:14-15/

Moon: "Ha egyet értünk abban, hogy az ember volt az, aki bűnt követett el, érthetővé válik, hogy ezt neki kell jóvátennie. Isten nem vállalhatja át ezt a felelősséget és nem is avatkozhat bele".

Biblia: "Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk." /Róm 5:8/
"Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen." /Jn 3:16/

Moon: "A Biblia tanítása szerint Ádámot és Évát bűnük elkövetése után Isten kiűzte az Édenkertből, s ez után születtek gyermekeik. Bűnbeesésük és kiűzetésük után Isten nem áldhatta meg házasságukat. Akkor kinek az áldásával házasodtak össze? A Sátán volt az, aki az elkövetett bűn miatt áldását adhatta erre a kapcsolatra."

Biblia: "Isten megáldotta őket, és ezt mondta nekik Isten: Szaporodjatok és sokasodjatok, töltsétek be és hódítsátok meg a földet." /1Móz 1:28/.
"Az Úristen pedig bőrruhát készített az embernek és feleségének, és felöltöztette őket." /1Móz 3:21/.

Moon: "A bűnbeesés erkölcstelen szeretetből indult ki. Az az ötmilliárd ember, amely ma a földön él, s mint Sátán leszármazottjai, bűnös szülők hamis vérvonalát örökölte. A probléma az, hogy egyikünk se tudta, hogy a házasságtörő Sátán vére folyik ereinkben."
A szerző megjegyzése: A bűn nem Évának a Sátánnal való paráználkodása volt, hanem Isten parancsának megszegése Ádám és Éva által.

Biblia: "Aki bűnt cselekszik, törvényszegést követ el, mert a bűn törvényszegés." /1Jn 3:4/.
"Ahogyan tehát egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre átterjedt a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett." /Róm 5:12/.

Moon: "A messiásnak, mint igaz szülőnek az a vágya, hogy megvalósuljon a lélek és test, a férj és feleség, a gyermek s végül az egész világ egysége." – Itt azt tanítja, hogy ő a messiás, és az ő családja a szent család.
Biblia: "Ha valaki akkor ezt mondja nektek: Nézd, itt a Krisztus! Nézd, ott van! Ne higgyétek! Mert hamis krisztusok és hamis próféták jelennek majd meg" /Márk 13:21-22/.
Biblia: "Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a menybe" /ApCsel 1:11b/.
Moon: "Sokáig nem értettük, hogy a test a pokol, a lélek pedig a menny bástyájává vált. Ennek következtében az ember e két világ ütközőpontjában áll.
Biblia: "Nem tudjátok, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke bennetek lakik? /1Kor 3:16/.
"Mert mi az élő Isten temploma vagyunk, ahogyan az Isten mondta: Közöttük fogok lakni és járni, Istenük leszek, és ők az én népem lesznek" /2Kor 6:16/.
Moon: "Isten jól ismerve az emberek helyzetét, nem hagyhatja magára a bűnbeesett emberiséget... A vallások azok a történelmi jelentőségű mennyei eszmerendszerek, amelyek az ember megváltásáért jöttek létre".
Moon: "Miképpen tudják különböző, Isten által elindított vallások gyengíteni a testnek a lélek fölötti hatalmát?"
"Az ember volt az, aki bűnt követ el... Isten nem vállalhatja át ezt a felelősséget, és nem is avatkozhat bele.
Biblia: "Akik pedig Krisztus Jézuséi, a testet megfeszítették szenvedélyeivel és kívánságaival együtt" /Gal 5:24/.
"Mert a mi harcunk nem test és vér ellen folyik, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen" /Ef 6:12/.
Moon: "Sokan azt gondolják, hogy elég csak hinni egy vallásban ahhoz, hogy megváltásban részesüljenek. Például a keresztény tanításban való hit elég a mennybejutáshoz".
Biblia: "Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjá szült minket Jézus Krisztusnak a holtak közül való feltámadása által élő reménységre, arra az el nem múló, szeplőtlen és hervadhatatlan örökségre, amely a mennyben van fenntartva számotokra. Titeket pedig Isten hatalma őriz hit által az üdvösségre" /1Pt 1:3-5/.
Moon: "A vallás azt is kívánja tőlünk, hogy szükség esetén akár életünket is fel tudjuk áldozni. A Biblia ezért tanítja nekünk azt, hogy aki önként életét adja, visszanyeri azt, aki meg akarja tartani, elveszíti. Ez azt jelenti, hogy aki a test vágyait követi, a pokolba kerül, aki pedig felülkerekedve testi vágyain, szabaddá teszi a lelkét, a mennybe jut."
Biblia: "Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám; aki jobban szereti fiát vagy leányát, mint engem, az nem méltó hozzám; és aki nem veszi fel a keresztjét, és nem követ engem, nem méltó hozzám. Aki megtalálja életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti életét énértem, az megtalálja azt" /Mt 10:37-39/.
"Azután (Jézus) így szólt mindnyájukhoz: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel naponként a keresztjét, és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki pedig elveszti az életét énértem megmenti azt" Lk 9:23-24/.
Moon: "Mi az, amire Istennek leginkább szüksége van? Ki is Ő valójában? Isten az igaz szeretet ura, és az igaz szeretet királyaként szüksége van egy királynőre. Ez az alapvető törvényszerűség."
"Isten él bennem, én vagyok Ő megtestesülve. (Sun Myung Moon egy korábbi kijelentése)
Biblia: "Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az Úr. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, az én gondolataim a ti gondolataitoknál." /Ézs 55:8-9/.
Moon: "Mindenkinek szüksége van pénzre, tudásra és hatalomra".
Biblia: "Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön!" /Mt 6:19/.
"...nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak." /Mt 6:24/.
Moon: "Ha lelkiismeretünket az igaz szeretet vezérli, automatikusan a mennyországba kerülünk. Ha egy ember nem válik fogékonnyá Isten szeretetére, csupán a Jézusban vetett hit által nem üdvözülhet."
Biblia: "Jézus így válaszolt: Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam." /Jn 14:6/.
"Aki nem hisz Istennek, az hazuggá teszi őt, mert nem hisz abban a bizonyságtételben, amellyel Isten bizonyságot tesz Fiáról. Ez a bizonyságtétel pedig az, hogy Isten örök életet adott nekünk, és ez az élet az ő Fiában van. Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban." /1Jn 5:10-12/.
"Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék." /Ef 2:8-9/.

A beszéd befejező egyharmadában Sun Myung Moon kétségbe vonja, hogy Isten mindent tud (idézve 1Mózes 2:9 "Hol vagy?"). Állítása szerint Jézus, Buddha, Konfuciusz és Mohamed helyett is valaki majd visszatér, hogy vallásaik élére álljanak. Majd felteszi a kérdést: Ki a Messiás? A válasz egyértelmű, az ő beszéde alapján Sun Myung Moon a messiás, az ő felesége és családja a szent család.

Sun Myung Moon saját magát dicsérve fejezte be beszédét.

"Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy azok Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jött el a világba. Az Isten Lelkét erről ismeritek meg: amelyik lélek vallja, hogy Jézus Krisztus testben jött el, az Istentől van. Amelyik lélek pedig nem vallja Jézust, az nem az Istentől van. Ez az Antikrisztus lelke, amelyről hallottátok, hogy eljön, most pedig már a világban van" /1Jn 4:1-3/.

Sun Myung Moon tevékenységeit, sok általa alapított szervezeten át álcázva is végzi. Vagyona megengedi, hogy befektessen olyan tevékenységekbe, mint sajtó, kultúra, tudomány, technika, politika, amelyek tevékenységeikkel befolyásolják a társadalmat.

Az Egyesítő Egyház nem keresztyén, hanem világi kultusz, és törekvése evilági hatalom.

Összeállította: Chaplar József

Irodalom

Sun Myung Moon saját jegyzetei
"Az igaz család és én" kiadvány –(Sun Myung Moon budapesti beszéde, Vigadó, 1995. november 10)
Truth Under Attack. By Dr. Eryl Davis. (Evangelical Press ISBN 0 85234 271 3)
Biblia /Károli/

MISSZIÓTÖRTÉNETI SZEMELVÉNYEK

Ifj. Mészáros Kálmán

MAGYAR BAPTISTÁK A NAGYVILÁGBAN

Történelmi okok idézték elő a magyar baptisták nagymértékű kivándorlását a Kárpát-medencéből. A 19. század utolsó évtizedeiben az Osztrák-Magyar Monarchiában is jelentkeztek azok a társadalmi, politikai feszültségek, amelyek az erőteljes iparosodással, a parasztság elszegényedésével, a nemzetiségek önállósodási törekvéseivel jártak együtt.

Sokan látták kilátástalannak jövőjüket szülőföldjükön, ezért vándorbotot fogtak, s a szükség és a nyomor elől az "új világ" felé vették útjukat. Az első kivándorlási hullám idején, a századforduló táján, több mint egy millió magyar állampolgár hagyta el hazáját. Kezdetben csak a férfiak, a családfők indultak "szerencsét próbálni", először még abban a reményben, hogy visszatérnek. A történelem azonban másként alakította a családok életét, inkább az otthon maradtak utaztak az előrement családfők után. Az első világháborút követő ún. trianoni békediktátum politikailag teljesen fölszabdalta és elszigetelte a Kárpát-medence területén élő különböző nemzetiségek életét és ezzel nagyon megnehezítette az anyaországtól elszakított, határon túlra került közel öt millió magyar sorsát is. A második világháború és az azt követő ateista diktatúrák, a levert forradalmak, a szomszédos utódállamok magyar nemzetiségieket elnyomó politikája, mind újabb és újabb okot adtak a magyarság tömeges kivándorlására.

1. MAGYAR BAPTISTÁK ÉSZAK-AMERIKÁBAN

A magyar emigráció elsődleges célpontja Észak-Amerika volt. A kivándorló tömegekben a többi felekezet tagjai mellett a baptisták is jelen voltak. A jobb megélhetésen kívül az is vonzotta őket, hogy Amerikában a baptista egyház elismert, sőt a legnagyobb protestáns felekezet volt már ebben az időben is. Az észak-amerikai baptisták vezetői támogatták és átsegítették hittestvéreiket a kezdet elkerülhetetlen nehézségein. A magyar baptista gyülekezetek elsősorban a nagyobb amerikai városok magyar kolóniáiban alakultak meg.

Cleveland (OH) mindig fontos őrhelye, szinte egyik fővárosa volt a határon kívül élő magyarságnak. Még ma is közel 80-100 ezren vallják magukat a város és környékén lakók közül magyarnak vagy magyar származásúnak. Az első magyar baptista gyülekezet ebben a városban jött létre 1899-ben. Azóta folyamatosan nyomon követhető Clevelandban a magyar missziómunka, hol látványos létszámgyarapodással, máskor hanyatlást mutató apadással. Mindez természetes összefüggésben volt azzal, hogy éppen mi kényszerítette a Kárpát-medence politikailag fölszabdalt területén élő magyarokat a századfordulótól kezdve szülőföldjük elhagyására.

Clevelandon kívül más amerikai városokban is alakultak gyülekezetek ezt követően. 1908-ban a pennsylvániai Homesteadben a 13 gyülekezet képviseletében összejött küldöttek létrehozták az Amerikai Magyar Baptisták Szövetségét. A rendelkezésünkre álló adatok alapján ezek a gyülekezetek és misszióállomások a következők voltak: Cleveland (OH), Bridgeport (CT), Homestead (PA), McKaesport (PA), New Castle (PA), New York (NY), Passaic (NJ), Perth Amboy (NJ), Philadelphia (PA), Rankin (PA), Scranton (PA), Trenton (NJ) és Chicago-West Pullman (IL).

Ezen az első konferencián létrehoztak egy irodalmi bizottságot és elhatározták az "Evangéliumi Hírnök" c. baptista havilap kiadását. Ennek első szerkesztője a chicagoi Ulbrich Sámuel volt. Elhatározták azt is, hogy a magyar baptista misszió hatékonyabb működése érdekében évenként konferenciát tartanak. Már a második közgyűlésen, 1909-ben Clevelandban fölvetődött egy magyar misszióiskola megalapításának a terve. Az előkészítés feladatával Balog Ferenc és Zoboray László lelkipásztorokat bízták meg. Mivel a gyülekezetek tagjai közül sokan igen veszélyes munkahelyen dolgoztak, ezért létrehozták a Magyar Baptista Betegsegélyező Egyletet is. Szükségesnek látták egy magyar misszionárius kiküldését a New York állambeli Ellis Islandra, a partra szálló magyarok fogadására és útbaigazítására. 1909-től kezdve az Evangéliumi Hírnök szerkesztését Orosz István, clevelandi lelkipásztor vállalta, aki Budapestről érkezett az amerikai magyar baptisták lelkigondozására.

A prédikátorképző misszióiskola 1911-ben kezdi meg működését Zboray László vezetése alatt Scrantonban (PA). Ez az intézmény 1915-ben ugyancsak Clevelandba költözik és Orosz István lelkipásztor veszi át irányítását. Az 1913-as Bridgeport-i (CT) konferencián megalakítják, az Amerikai Magyar Baptisták Külföldi Misszió Társulatát. Ezáltal az óhazai testvériséget akarják segíteni. Gyűjtést indítottak a magyarországi "Árvaház" létrehozására Ócsán, ami később Budapestre került. 1915-ben jött létre az Amerikai Magyar Baptisták Nőegylete a szövetség bel- és külmissziójának hatékonyabb támogatására.

Az I. világháború idején körülbelül másfél millió magyar élt Amerikában. A háború után többségében az "elcsatolt" országrészekből vándoroltak ki újabb menekültek. A velük érkezett magyar baptisták a meglévő gyülekezetekhez csatlakoztak. 1924-ben az idősebbek megsegítésére "agg-menházat" nyitottak Bridgeport-on (CT). A két világháború között Dulity Miklós és Orosz István lelkipásztorok szorgalmazására jelentős segítséget nyújtottak az amerikai magyar testvérek az "óhazai" segélyakcióikkal. Ennek keretében 16 vagon ruhaneműt küldtek Budapestre. Élelmiszer- és ruhaszállítmányt indítottak az elcsatolt területekre, főleg Szlovákiába, Romániába és Jugoszláviába. A készpénzben küldött segély összege 100 ezer dollár körül volt. 1928-ban a szövetséghez már 27 gyülekezet és misszióállomás tartozott. Az Egyesült Államokban élő magyar baptisták létszáma ekkor 2.032 fő volt. Ezen kívül Kanadában 5 gyülekezetben 225 tagot tartottak nyilván. Az amerikai és kanadai magyar baptisták ez évtől kezdve közösen tartották konvenciós közgyűléseiket.

A 30-as évek gazdasági válsága nagy nehézségeket okoz a magyar baptisták missziómunkájában. Súlyos anyagi gondokkal küszködnek a családok és a gyülekezetek. Mégis, a misszió erőteljes fejlődést mutat. Ekkor éri el a szövetség taglétszáma a mindenkori legmagasabb létszámot: a 46 észak-amerikai magyar baptista gyülekezetben 2.427 tag él.

Az éveken át áldásosan működő East Oregon (NJ) nemzetközi baptista szeminárium 1941-ben bezárja kapuit a növekvő pénzügyi nehézségek miatt. Ettől kezdve komoly gondot jelent a magyar nyelvű lelkész-utánpótlás. Az 1945. évi jegyzőkönyv szerint 25 lelkipásztor közül 21 az Egyesült Államokban, 4 pedig Kanadában működött, a 8 évvel korábbi 32 prédikátor helyett. Néhány pásztor érkezett ugyan a háború után az óhazából, mégis egyre komolyabb gonddá válik a magyar nyelvű igehirdetés. A két világháború között az istentisztelet nyelve még a magyar volt. A vasárnapi iskolán és az ifjúsági egyletben azonban az angol nyelv vált használatossá.

A második világháború után több gyülekezet – magyar lelkipásztor híján – angol nyelvű pásztort hívott. Ennek következtében egyre erősebb átáramlás figyelhető meg a magyar gyülekezetekből az angol nyelvű baptista gyülekezetekbe, különösen az ifjúság körében. A magyar gyülekezetek sorvadnak, több meg is szűnik, komoly kérdéssé válik a kétnyelvű istentiszteletek tartása. Fölvetődik egy angol-magyar énekeskönyv kiadásának a gondolata. Ez az elhatározás 1953-ban valósul meg, amikoris "American Hymnal" címen kiadásra kerül a kétnyelvű énekválogatás, népszerűbb nevén a "zöld énekeskönyv".

A II. világháborút követően 12 ezer magyar érkezett Amerikába, majd az 1956-os levert szabadságharc után 38 ezer honfitársunk telepedett le az új világban. Mindkét menekülthullám fellendítette a missziót, de egyik sem olyan mértékben, mint ahogy ez elvárható lett volna.

1958-ban Cleveland (OH) városában ünneplik meg az Amerikai Magyar Baptista Szövetség 50 éves jubileumát 600 résztvevővel. Erre az alkalomra jelentetik meg "Az amerikai magyar baptisták történelme 1908-1958" című 206 oldalas könyvet, dr. Kautz L. Ödön, Petre Gábor, Balla B. György és Vér Ferenc gondozásában. A kongresszus egyik fő előadója dr. Udvarnoki Béla volt, aki később jelentős szerepet vállalt a szövetség munkájában.

A magyar nyelvű misszió egyre nagyobb nehézségekkel küzd, több helyen egészen meg is szűnik. Néhány helyen viszont új misszióállomás jön létre. Igy 1960-ban a floridai Palm Bay-ben gyülekezet alakul, egyúttal az aggmenház kap új elhelyezést 26 gondozottal. Ide kerül a szövetség levéltára és történelmi emlékgyűjteménye is. A kanadai Montreálban és a floridai St. Petersburgban szintén magyar gyülekezetek jönnek létre.

1961-ben a Torontóhoz közeli Rámában tartják első nyári bibliai konferenciájukat a magyar baptista testvérek. Azóta ebben a Tahihoz hasonló ifjúsági táborban jönnek össze minden évben néhány napra, magyar nyelvű bibliatanulmányozásra az USA-ból és Kanadából a magyar baptisták.

1962-ben tér vissza a brazíl és argentín missziómunkából Molnár Antal, a szövetség misszionáriusa. Helyette Pintér Sándort küldi a szövetség a dél-amerikai misszióba. Ugyancsak ebben az évben kap kiküldetést Bolíviába Cserepka János torontói lelkipásztor és felesége, a kanadai Baptista Szövetség megbízásából. A Cserepka házaspárt az Amerikai Magyar Baptista Szövetség is saját misszionáriusának tekinti.

1971-ben a fokozatos elangolosodás miatt már mindössze 10 gyülekezete és 731 tagja van a szövetségnek. Fölmerül a szövetség esetleges föloszlatásának gondolata is. Ekkor vetődött föl először magyarországi lelkipásztorok meghatározott időre való meghívása az amerikai magyar gyülekezetek megsegítésére. A lelkészcsereprogram szervezésére, kordinálására dr. Haraszti Sándor kapott megbízást a szövetségtől.

Ennek a programnak a keretében a következő lelkipásztorok érkeztek Magyarországról: dr. Viczián János (1972-77. Torontó, ON), dr. Gerzsenyi László (1973-78. Cleveland, OH), Herjeczki András (1976-83 és 1988-89. Detroit, MI), Gerő Sándor (1977-80. Torontó, ON), Oláh Lajos (1978-88. Kipling, SK. és 1988- Torontó, ON), dr. Almási Tibor (1979-81. Cleveland, OH), dr. Herjeczki Géza (1981-88. Torontó, ON. és 1989- Detroit, MI), dr.Almási Mihály (1982-86. Cleveland, OH), Lovas András (1984-88 Detroit, MI), és ifj. Mészáros Kálmán (1986-90. Cleveland, OH).



A clevelandi magyar Bethánia Gyülekezet 1989 óta használt imaháza

1980-ban nyelvi, szervezeti nézetkülönbségek, valamint az óhazával való kapcsolattartás különböző megítélése miatt törés következett be a szövetség életében. A közel 10 évig tartó megosztottság idején gyakorlatilag két szövetségben folytatódott a missziómunka. Az egyik tábor az "Evangéliumi Hírnök", a másik "A Kürt" című magyar baptista lap körül tömörült. Az Evangéliumi Hírnök szerkesztését két évtizeden keresztül dr. Udvarnoki Béla testvér végezte. Mivel ebben a lapban egyre inkább angol nyelvű híradások jelentek meg, szükségesnek látszott egy magyar nyelvű folyóirat beindítása. Emiatt került sor dr. Haraszti Sándor testvér szorgalmazása nyomán a két világháború között közkedvelt óhazai baptista ifjúsági lap, A Kürt újbóli életrehívására. Ennek szerkesztői Hunter Vadász János (1981-1982), dr. Almási Mihály (1982-1986) és ifj. Mészáros Kálmán (1986-1990) lelkipásztorok voltak.

A nyolcvanas évek közepétől újra népesebbek lettek a magyar gyülekezetek. Ennek oka az erdélyi magyarok tömeges kivándorlása. Ez a létszámgyarapodás a szövetség(ek) munkájában is új helyzetet teremtett. A gyülekezetek "megfiatalodtak" a gyermekek és ifjak nagy száma miatt. Énekkarok, zenekarok alakulnak, ifjúsági konferenciákat szerveznek, a gyülekezetek kölcsönösen meglátogatják egymást. Még 8-10 órás autóutakat is szívesen vállalnak, csakhogy jobban megismerhessék egymást, és ápolják a testvéri kapcsolatokat. Igy jött el az 1990-es esztendő ún. "egyesülési konferenciája", amire Clevelandban került sor. Ekkor egyesült a két korábbi magyar baptista lap, megtartva az "Evangéliumi Hírnök" címet. Az újság szerkesztését dr. Herjeczki Géza vette át.

1991-ben újra megalakult az Amerikai Magyar Baptista Ifjúsági Szövetség és a Lelkipásztorok Szövetsége. 1991-ben Kish Ernő elnök és dr. Haraszti Sándor tiszteletbeli elnök vezetésével egy tízezer dolláros kampányt indítottak el, az óhazai misszió támogatására. Örvendetes hír, hogy a szövetséghez tartozó gyülekezetekben az 1990-95. közötti években 68 fehérruhás merítkezett be. A Rámai Tábor egyre jelentősebb helye az amerikai magyar baptistáknak. A torontói gyülekezet a tábor fenntartásával, működtetésével a saját érdekein túl a szövetség létezéséhez, munkálkodásához is nagyban hozzájárul.

Évközben is rendszeresen tartanak ifjúsági konferenciákat. E találkozók megrendezésében elsősorban a Nagy Tavak városai: Chicago, Cleveland, Detroit és New York vesznek részt. A fiatalok örömmel készülnek ezekre az alkalmakra. Szükségük is van erre, mert a hatalmas távolságok miatt találkozásra más mód nem nagyon kínálkozik.

A szövetséghez az 1995-ös jelentés szerint 9 aktív gyülekezet tartozik: Alhambra (CA) – Novák József; Bridgeport (CT) – Rev. George Rowe; Chicago (IL) – Lőrincz István; Cleveland (OH) – Zeffer Béla; Detroit (MI) – dr. Herjeczki Géza; New York (NY) – Kulcsár Sándor; New Brunswick (NJ) – Rev. Henry Austin; Palm Bay (FL) – Rev. Barton Brown; Torontó (ON) – Oláh Lajos. Kapcsolatot tartanak még a következő magyar gyülekezetekkel is: Santa Monica (CA) – Smith D. Henrik; Kelowna (Kanada, BC) – dr. Viczán János; Cleveland II. (Tiedman Rd.) – Pintér Zoltán; Cleveland III. (Kegyelem) – Balla Gábor, dr. Fazekas László, László Imre.

A szövetséghez tartozó gyülekezetek tagjainak együttes létszáma a kilencvenes évek közepén nem éri el az ezret. A szórványban élő magyar származású baptista gyülekezeti tagokkal az Evangéliumi Hírnökön keresztül igyekeznek kapcsolatot tartani. A Kürt-tel egyesült, 86 éves, 650 példányszámban megjelenő Evangéliumi Hírnök nemcsak Amerikában olvasható, hanem eljut a tengeren túli országokba is. A gyülekezetek életéről, jelentősebb eseményekről havonta tájékoztatják a lap olvasóit.

2. MAGYAR BAPTISTÁK DÉL-AMERIKÁBAN

Dél-Amerika a múlt század végétől vált az európai népek, és közöttük a magyar bevándorlók számára is egyre vonzóbb földrész. Már az 1848-as szabadságharc leverése után is kerültek ide szórványosan magyarok, 1880 után azonban egyre többen telepednek le a Sao Paulótól mintegy ezer kilométerrel délebbre fekvő Santa Catarina államban, melynek éghajlati hőmérséklete az európaihoz hasonló.

A századforduló tájékán szinte népmozgalommá fokozódó kivándorlási lázban sok magyar sodródott Brazíliába és telepedett le Sao Pauló környékén, még az első világháború előtt. Újabb tömeges kirajzás az első világháborút lezáró országcsonkító trianoni békediktátum miatt következett be. 1923-25 között több mint százezren vették az irányt Brazília felé Magyarország románok és szerbek által megszállt területeiről: Bihar, Szatmár, Szilágy, Arad megyékből, valamint a Vajdaságból.

Ezek közül sokan Sao Paulóban, Brazília legnagyobb gyárvárosában telepedtek le. Az úgynevezett Lapa-i városrész ma is a magyar telepesek és leszármazottaiknak otthona, ahol még ma sem ritka az utcán a magyar beszéd. De voltak olyanok is – és ezek voltak többen, – akik a paraszti munkához értettek inkább és itt is ezt szerették volna folytatni. A gond csak az volt, hogy a bevándorlók számára Sao Paulótól kb. 900 km-re, bent a szárazföld belsejében, a Parana folyóhoz közeli őserdőben adtak földet. Bár a földterületet az állam ingyen adta, az ügyeskedő földkiosztó üzérek munkájukért óriási adósságot terheltek az újtelepesekre.



Bibliai Konferencia a kanadai Ráma Táborban, 1988 nyarán

Így került sok tízezer derék, becsületes és egyszerű hazánkfia a messzi idegenbe, köztük nem kis számban baptisták is. Az új környezet, a szélsőséges klíma, idegen nyelv és szokások, fogyatékos táplálkozás, kedvezőtlen egészségi viszonyok – szinte mind felértek azokkal a szenvedésekkel, amik otthon érték volna őket az elveszett hazában, itt mégis szabadnak érezhették magukat önként vállalt emigrációjukban

A viszontagságos körülmények ellenére jónéhány magyar kolónia alakult az őserdő közepén. Egy-egy ilyen lakóközösség létszáma 400-1500 között mozgott. Hogy mennyire élt bennük a magyarság-tudat, azt bizonyítja a települések, illetve falvak elnevezése, például: Árpádfalva, Bethlenfalva, Boldogasszonyfa, Mátyáskirályfalva, Rákóczifalva, Szentistvánkirályfalva, stb. Sajnos, a gazdasági helyzet nem kedvezett e virágzó településeknek a későbbiek során. Bár a talaj bőségesen fizetett a jó munkáért, de mivel utak még nem voltak, nem tudták értékesíteni terményeiket, ezért sokan tönkrementek. A harmincas évek végén megkezdődött a városba való betelepülés, aminek következtében több falu mára szinte meg is szűnt, vagy elvesztették magyar jellegüket. Mivel a baptisták közössége legnagyobb létszámban a több mint ezer lakosú Árpádfalván élt, ezért a következőkben ennek a településnek a jellemzőit ismerhetjük meg.

Árpádfalván 1926-ban alakul meg a baptista gyülekezet Kelemen Gábor munkája nyomán. Nemsokára énekkar is szerveződik több mint harminc taggal, Erdélyi Imre vezetésével. Az 1933-as statisztika szerint a falu felnőtt lakosságának 12%-a vallja magát baptistának. Hozzászámítva azt a tényt, hogy a baptisták általában nagycsaládosak, a gyermekeikkel együtt a lakosság 25%-a a baptista közösséghez tartozik. Gyönyörű imaházat építettek brazíl keményfából. Az énekkaron kívül, otthoni erdélyi gyülekezeti mintára hamarosan egy 20 tagú fúvószenekar is segít az Isten-dicséretben. Amikor 1934-ben a település fennállásának 10. évfordulóját ünnepelte, akkor a baptista zenekar emelte az ünnepség fényét.

Mivel a brazíl és argentín területre került magyar gyülekezetek az észak-amerikai magyar baptisták felügyelete alá tartoztak, 1947-ben Dulity Miklós lelkipásztor látogatást tett közöttük. Az Evangéliumi Hírnökben részletesen beszámol Árpádfalván szerzett élményeiről. Ebből megtudhatjuk, hogy ottjártakor a gyülekezetnek 56 úrvacsorázó tagja és ígéretesen népes gyermekserege volt. Az igehirdetést magyar és román testvérek végezték felváltva. A gyermekek és ifjak lelki nevelésére a szülők nagy hangsúlyt fektettek.

Dulity Miklós az említett beszámolójában írt az Árpádfalváról elvándorolt baptistákról is. Parana állam déli szomszédja Sao Pauló államnak Brazíliában. A kedvező éghajlati körülmények miatt ez a terület a hatalmas kávéültetvények hazája. A magyarok közül sokan ezen a vidéken vásároltak földet a vadonban, és a bokrokat, erdőket kiirtva művelésre alkalmassá tették a földet.

Apucarana település a Brazíliából Argentínába vezető vasútvonal mentén található. Itt is sok magyar telepedett le. 1946-ban Molnár Antal lelkipásztor végzett itt gyülekezet-plántáló munkát, sőt egy éven belül már imaházat is építettek a gyorsan szaporodó közösség számára. Ezzel párhuzamosan három szomszédos településen, ahol baptista testvérek éltek, új misszióállomást is létrehoztak. Őket is Molnár Antal látogatta.

Sao Paulo a hasonló nevű Sao Pauló állam fővárosa Brazíliában. Ez a város magyarjaink odaérkezése idején indult gyors fejlődésnek. A hatalmas gyárak, ipartelepek vonzották a sok munkáskezet. A magyar kolónia a Lapa nevű városrészben alakult ki. A magyarok közti missziómunka nyomán itt jött létre a legnagyobb és legtovább működő magyar baptista gyülekezet. A közösség első jegyzőkönyve 1924-ből való. E jegyzőkönyv beszámol az árpádfalvi kolóniáról és az ottani missziómunkáról. Említést tesz a Ribeirao Preto település és környékén letelepedett tagokról, akik Balog Sándor vezetésével a lapa-i gyülekezet egyik misszióállomásán működtek hosszú évtizedekig. Megemlíti a Parana államban korábban alakult gyülekezetet is, amit Erdei Imre vezetett a Rio Claro nevű településen.

Később ezek a közösségek szétszóródtak, illetve tagjaik nagy része betelepült a Sao Pauló Lapai Első Baptista Gyülekezetbe. Ez egy spanyol nyelvű közösség volt. Hetente egyszer azonban magyar nyelvű bibliaórát is tartottak egymás lakásán. Hivatalosan 1926-ban alapították meg 14 taggal az első magyar baptista gyülekezetet a városban Erdős Sámuel vezetésével. Az év végén már 25 tagja volt a gyülekezetnek. 1930-ban avatják fel lelkipásztornak Erdős testvért. A további erősödés jele, hogy 1931-ben önállósították magukat a brazíl gyülekezettől. 1934-ben pedig megépítik Lapán szép kápolnájukat alföldi stílusú homlokzattal és belső berendezéssel. (Később 1938-ban a szomszédságban épít kalotaszegi stílusban impozáns templomot a kivándorolt református gyülekezet teljes alagsorral és gyülekezeti házzal.)

Ez a magyar baptista gyülekezet Molnár Antal idejében virágzik föl igazán. Míg 1932-ben 41 tagja van a gyülekezetnek, addig 1940-ben 119, két évvel később, 1942-ben pedig már 131 tagot regisztrálhatnak, emellett 6 vasárnapi iskolai osztályba sorolva közel száz gyermek és ifjú tartozik a gyülekezethez.

A háború éveiben a létszám elérte a 200 főt, de a lendület veszített erejéből, aminek több oka is van. Az egyik az, hogy a befogadó ország már joggal elvárja, hogy beszéljék a portugál nyelvet, a gyülekezet viszont görcsösen ragaszkodik a magyarhoz. 1943-44-ben pedig Magyarország hadiállapotban van Brazíliával. Az utcán már nem lehet bizonyságot tenni, hívogatni magyarul. Isteni gondviselésnek tartották, hogy legalább az imaházban magyar nyelven folyhatott az istentisztelet. A németeket már kötelezték arra, hogy istentiszteleteiken a portugál nyelvet használják.

A gyülekezet elerőtlenedésének másik oka, hogy tehetséges lelkipásztoruk, Molnár Antal Argentínába ment misszionáriusnak. Az új lelkipásztor, Nagy István is odaszánt életű, feleségével együtt teológiát végzett, felkészült munkások voltak, de a megkérgesedett magyar szíveknek már nem tudták olyan eredményességgel hirdetni az evangéliumot. Mindkét lelkipásztor munkáját nyomon lehet kísérni az Evangéliumi Hírnökben közölt jelentésekből. Molnár Antal Argentínából, és később Kanadából, illetve az USA-ból is többször meghívott vendége a gyülekezetnek, különösen evangélizációk idején.

1963-ban egy fontos döntésre határozta el magát a gyülekezet vezetősége. 1924-től 1963-ig csak magyaroknak, magyar nyelven hirdették az evangéliumot, de ettől kezdve két nyelven kezdték hirdetni az igét: magyarul és portugálul. A magyarok ugyanis lassan megöregedtek, fiatalok kevesen tértek meg. Az óhazából sem a második világháború után, sem 1956-ban nem özönlöttek ide magyar emigránsok, még ha az akkor új főváros építése miatt a propaganda hívta is a munkásokat. Igy nem növekedhettek a gyülekezetek bevándorlók által, mint ahogy ez Észak-Amerikában többször is megtörtént. Növekedett viszont a portugál-brazil nemzeti nyelv által, melynek köszönhetően ma is háromszáz tagja van a gyülekezetnek. Bár a gyülekezet hivatalos nyelve a portugál, mégis van egy magyar felnőtt vasárnapi iskolai osztály, melynek vezetője Nagy Ferenc presbiter testvér.

Carapicuiban, Sao Pauló egy másik külvárosában szintén több magyar telepedett le. 1960-ban önálló misszióállomást hoztak létre, amikor a lapai gyülekezetben a kétnyelvű igehirdetés bevezetésére gondoltak. A lapáról ideköltözött id. Oláh József és családja házánál vasárnapi iskolát nyitottak, amelynek tanításában részt vettek az anyagyülekezet munkásai is. Két év múlva imatermet

kellett bérelniük mert úgy megnőtt a létszám. Nyolc évvel az alapítás után pedig, 1968-ban kétszáz ülőhelyes imaházat építettek az anyagyülekezet segítségével. 1978-ig a lapai anyagyülekezethez tartoztak Nagy István lelkipásztor felügyelete alatt. Ekkor avatták presbiterré ifj. Oláh Józsefet, aki azóta is lelkesen vezeti az egyre erősödő, jelenleg 235 tagú gyülekezetet. Az ifjúság sorai közül már hét fiatal végzett a Teológiai Szemináriumban, három hallgatót pedig jelenleg is támogatnak anyagilag tanulmányuk ideje alatt. Hetenként három házi bibliaórát tartanak. A jövőre nézve is reményteljes terveik vannak, három telket vásároltak két házzal, új missziómunka végzése céljából.

Buenos Aires a dél-amerikai kontinens másik nagy államának, Argentínának a fővárosa. Ebben a nagyvárosban is élnek magyarok. Közöttük Molnár Antal lelkipásztor végzett áldásos missziómunkát, aki korábban a Sao Paulo Lapa-i gyülekezetnek volt első lelkipásztora. Innen került 1952-ben Argentínába az északon működő Amerikai Magyar Baptista Szövetség megbízott misszionáriusaként. Kezdetben egy belvárosi templomot béreltek, ahol vasárnap délutánonként és szerda esténként magyar nyelvű bibliatanulmányozásokat tartottak, vasárnap délelőttönként pedig lakásukban folytattak vasárnapi iskolai tanítást. Az alapítás évében még csak 12-15 fő látogatja az istentiszteleteket. A gyors növekedés azonban lehetővé tette, hogy 1957-ben önálló imaházhoz jussanak. 1958-ban bemerítések által már 37-re emelkedett a taglétszám, az érdeklődőkkel együtt pedig 45-70-en vannak a közösségi alkalmakon. A vasárnapi iskola három osztályában 42 beiratkozott fiatallal foglalkoznak. Molnár Antal 1963-ban Buenos Aires-i szolgálatát befejezve az észak-amerikai Detroitba távozik. Helyére Jugoszláviából érkezik új lelkipásztor, Pintér Sándor testvér személyében. Az 1967-es évi statisztikai jelentés 54 úrvacsorázó tagról számol be és még legalább ennyi gyermekről a vasárnapi iskolában.

Az emigráció magyarsága, különösen a dél-amerikai kontinensen sokkal gyorsabban olvadt be a befogadó országok kultúrájába, mint másutt. Ennek oka, hogy újabb kivándorlási hullám, a második világháború után nem töltötte fel kívülről az itteni közösségek megritkult sorait, mint ahogyan az 1956-os forradalom után, vagy a '80-as évek erdélyi kivándorlási hullámát követően az észak-amerikai és az ausztráliai gyülekezetekben ez megtörtént. A kényszerű gyors beolvadásnak egzisztenciális okai is voltak. Brazíliában például nemcsak a magasabb állami intézetekben, hanem a postán, a közigazgatásban, az iskolákban sem vállalhatott vezető szerepet, vállalati igazgatói posztot az, aki idegen nemzetiségű. Csak meghatározott százalékban – pld. 10 brazil mellett 1 bevándorló – tölthetett be bizalmi állást idegen nemzetiségű a befogadó ország társadalmában. Ezek a tények természetesen meghatározták bevándorló honfitársaink további sorsát.

A dél-amerikai gyülekezetek nagy jelentőségű emlékként őrzik az idelátogató testvérek köztük végzett szolgálatát. Jegyzőkönyvek, missziói lapok, az Evangéliumi Hírnök hasábjai számolnak be például Cserepka János és felesége, dr. Ilonka Margit 1972-ben tett itteni látogatásáról, akik a kanadai missziós társaság Bolíviába kiküldött misszionáriusai voltak. Dr. Ilonka Margit a Sao Paulo-i Egyetemen a trópusi betegek gyógyítását tanulmányozta, férje Cserepka János testvér pedig a Butantan Intézetben kígyók, skorpiók és mérges pókok csípésének a kezelését tanulmányozta. Ezt a munkát összekötötték a misszióval, az ottani magyar gyülekezetek látogatásával. A hetvenes évek végén az északi kontinensről dr. Haraszti Sándor és Vadász János is látogatást tettek az Amerikai Magyar Baptista Szövetség képviseletében.

A magyar hátterű brazíliai gyülekezetek életében jelentős eseményként értékelik dr. Mészáros Kálmánnak a Budapesti Baptista Teológiai Akadémia nyugalmazott igazgatójának az 1993-94. év fordulóján tett öthetes látogatását közösségükben. Ugyanis a Sao Paulo-i gyülekezet 70 éves történelmében ekkor történt először, hogy egy óhazai lelkipásztor érdeklődött utánuk, majd hosszú levelezés után személyesen is ellátogatott közéjük.

3. MAGYAR BAPTISTÁK AUSZTRÁLIÁBAN

Az első magyar bevándorlók az 1848/49-es szabadságharc bukása után az ún. Kossuth hadsereg emberei voltak, akik Anglián keresztül érkeztek Ausztráliába. A magyarok első nagyobb hulláma, mintegy 15 ezer honfitársunk a második világháború után, 1948-53 között érkezett. A második nagy csoport – az 1956. utániak – létszáma megközelítette a 20 ezret. A 60-as években Jugoszlávia magyar területeiről kb. 8-10 ezren érkeztek ide. A '80-as években pedig Erdélyből kényszerültek többezren kivándorolni. Ma körülbelül 50 ezer magyar származású állampolgár él Ausztráliában.

Melbourne városában az 1960-as évek elején érkeztek baptista közösséghez tartozó bevándorlók a jugoszláviai Vojlovicáról, igy például a Bilac és Gál család. Kezdetben lakásaikon tartottak ima- és bibliaórákat más evangéliumi keresztyén testvérekkel. A baptista gyülekezet hivatalosan csak 1969-ben alakult meg, több baptista család összefogásával.

A jugoszláviai származású Katona Lajos és családja előbb Argentínába ment, majd onnan érkezett Ausztráliába 1969-ben. Az itt talált magyar testvérekkel, majd a hozzájuk csatlakozó Kerekes családdal és Mádó Vilmos magyar származású román lelkipásztor segítségével még ebben az évben megalakították a Melbournei Első Magyar Baptista Gyülekezetet 7 taggal és 4 gyermekkel. E kicsiny magból indult el a magyar baptista misszió, melynek 1970-ben Molnár Árpád és felesége lett az első gyümölcse. Katona Lajos testvért 1971-ben avatta lelkipásztorává a gyülekezet. Ekkor szerveződött a vasárnapi iskolai munka Fonyódi Istvánné tanító vezetésével. 1974-ben alakult meg a Női Kör és az énekkar. Új családokkal erősödött a gyülekezet a Jugoszláviából érkező Biszák, Fábrik, Jaska és Győrfi testvérek házanépével. A Melbourne-i gyülekezet 1974-ben lett hivatalosan is elfogadott tagja a Victoriai Baptista Uniónak.

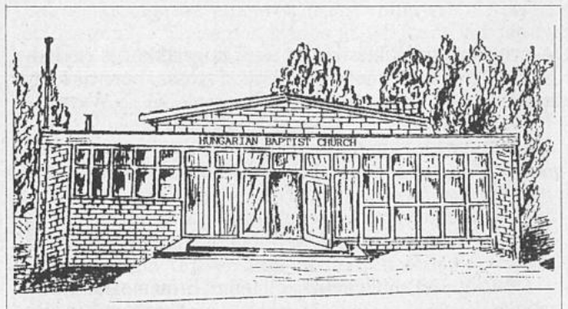
1976-ban a gyülekezet Katona testvér személyén keresztül felvette a kapcsolatot a magyarországi baptisták budapesti központjával, ahonnan rendszeresen kaptak segítséget magyar nyelvű bibliák, énekeskönyvek, vezérfonal, naptár és egyéb evangéliumi irodalom formájában. 1977-ben meglátogatta a gyülekezetet Laczkovszki János, akkori egyházelnök és a teológia volt dékánja dr. Nagy József kíséretében, a Melbourne-ban rendezett Baptista Világszövetség főtanácsülése alkalmával. 1991-ben dr. Viczián János kereste fel őket, aki ez időben mint egyházelnök vett részt a Canberrában tartott Egyházak Világtanácsa ülésén. 1995. tavaszán pedig dr. Mészáros Kálmán, a budapesti baptista teológia professzora látogatott el közéjük, aki a melbourne-i magyar gyülekezeten kívül felkereste a Sydney, Adelaide, Brisbane, Gelong városokban élő magyar baptista és más felekezetű testvéreket is.

A melbourne-i magyar gyülekezet tagjainak 80 %-a az elcsatolt országrészek magyarságából – Jugoszlávia, Erdély, Szlovákia – származik. Az óhazaiak jórésze házassági kapcsolatok révén és az 1956-os forradalom idején nyugatra menekülők közül kerültek ide. Katona Lajos alapító lelkipásztor 1977-ig 27 lelket merített be. Itteni szolgálatát még ez évben befejezve az Egyesült Államokba távozott, majd onnan visszatért és a dél-ausztráliai Adelaide-ban telepedett le. Katona testvér távozása után a

melbournei gyülekezetnek több vezetője is volt. 1978-tól Balla Dávid vezette a gyülekezetet 1980-ban bekövetkezett tragikus autóbalesetéig. Volt, aki kiállt a munkából, s volt, aki megöregedett. Jelenleg nincs lelkipásztora a közösségnek, a vezetőség felváltva látja el az igehirdetés szolgálatát. Amíg 1988-ban közel 40 tagja volt a gyülekezetnek, addig ma csak 20-25 az átlagos létszám. Sajnos, itt is sok kárt tesz a Sátán megosztó, nézetkülönbségeket szító munkája.

A gyülekezet jellemzője ma is az élni akarás. Ez azonban sok fáradságot és áldozatot igényel. A három milliós Melbourne hatalmas kertvárosra hasonlít. A metropolis átmérője legalább száz kilométer. A gyülekezet tagjai szétszóródva élnek, általában a város peremén, vagy annak határain túl. Tömegközlekedés nincs, autókkal órákig utaznak, hogy egy-egy istentiszteleten részt vehessenek. Az óriási távolságok miatt természetes, hogy a gyülekezetekben az istentisztelet végén, az erre készített helyen szeretetvendégséget rendeznek. Ez alkalmat ad a beszélgetésre, a közösség ápolására. A misszió egyik eszközének tekintik ezt, hiszen itt szövődnek lelki barátságok, kötetlenül lehet beszélgetni a látogatókkal is.

A melbourne-i magyar gyülekezet 1994-ben ünnepelte fennállásának 25. éves jubileumát. Több mint húsz éve alakult meg az énekkaruk. Bár a Balla Ferenc testvér által vezetett kórusnak csak 12 tagja van, az utóbbi évtizedben jó hangú nagyváradi, aradi énekesekkel erősödött az énekegyüttes. Szolgálataik nyomán ismertek lettek a város magyarjainak körében. Jó kapcsolatokat ápolnak más magyar keresztyén egyházakkal, így a katolikus, református, pünkösdi, adventista, valamint a szomszédos angol és román nyelvű gyülekezetekkel is. Időnként fölhasználják a sajtó és a rádió nyújtotta lehetőségeket, istentiszteleti alkalmaik hirdetésére és a fontosabb gyülekezeti eseményekről való beszámolókra.



A Melbourne-i első magyar baptista gyülekezet imaháza

E kinti gyülekezetekre jellemző az erős magyarságtudat. Templomaik, imaházaik szószéke mellett ott van az ausztrál, a keresztyén és a magyar zászló. Az egyházi ünnepek mellett rendszeresen megemlékeznek a magyar nemzeti ünnepekről is. Hosszú távon azonban az a tapasztalat, hogy a nemzetiségi gyülekezetek lassan-lassan beolvadnak a befogadó ország hivatalos nyelvét beszélő gyülekezetekbe.

4. MAGYAR BAPTISTÁK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Időrendben talán először a Nyugat-Európába menekülő és ott letelepedő magyar származású testvéreink történetével kellett volna kezdeni ezt a fejezetet. A rendelkezésünkre álló feljegyzések, híradások azonban kevésnek bizonyulnak arra, hogy nyomon követhessük a különböző időben és hullámban ideérkező és a szétszórtságban itt meggyökerező honfitársaink életútját. Azért is tűnik lehetetlennek ez a feladat, mivel az Európa nyugati országaiban letelepedő magyarok általában nem maradtak egy etnikai tömbben, mint ahogy ez a többi kontinenseken jellemzőjükké vált, hanem kezdettől fogva beépültek és elég gyorsan asszimilálódtak a befogadó ország közösségébe. Ausztria, Svájc, Anglia, Svédország, de különösen Németország fogadott be nagy számban magyar származású bevándorlókat az elmúlt évtizedekben. Közülük sokan eleve német nemzetiségűek voltak. A több hullámban tapasztalt kivándorlás politikai okai mellett gazdasági megfontolások is szerepeltek.

Kimondottan magyar nyelvű baptista gyülekezet Nyugat-Európában jelenleg nincs, de vannak olyan városok, ahol nagyobb számban élnek magyar származású baptisták, akik beépültek a helyi gyülekezet közösségébe. Bécs, Zürich, Bern, Monte Carlo, London, Manchester, Malmö, Berlin, Dortmund, Frankfurt, Nürnberg, Hanau, Meerholz, Reutlingen, Passau, Stuttgart városok környékén, és ezen kívül még sok helyen élnek magyar testvéreink. Ezek közül most csak egy gyülekezetet emelünk ki, ahol a magyar baptisták nagyobb csoportja otthonra talált és identitásuk megőrzése mellett sikerült beépülniük befogadó országuk gyülekezeti közösségébe.

A *Stuttgartban* működő *Nemzetközi Baptista Gyülekezet* múltja a 60-as évekre nyúlik vissza. A Stuttgart környékén szolgálatot teljesítő amerikai katonák egy német baptista gyülekezetben, az istentisztelet után rendszeresen visszamaradtak angolnyelvű biblia-tanulmányozásra. A kis közösség Isten áldása folytán szaporodni kezdett. Néhány év múlva lelkipásztort hívtak Amerikából. A Német Baptista Szövetség szorgalmazására egy internacionális gyülekezetet hoztak létre. Ezt a gondolatot az Európai Baptista Szövetség és az amerikai Déli Baptista Szövetség is fölkarolta és támogatta. Amikor a nemzetközi gyülekezet taglétszáma 170 fölé emelkedett, a meglévő épület már alkalmatlanná vált a további növekedésre.

Nagy áldás volt a stuttgarti közösség számára Szántó Ottó és felesége, Ari -Pécsről, illetve Szegedről elszármazott testvéreink - 1979-ben történt csatlakozása a gyülekezethez. Az építkezés során Szántó testvér szakmai jártassága, feleségének építészmérnöki, ingatlan ügynöki, közgazdászi felkészültsége nagy segítséget jelentett. A költségek csökkentésére a gyülekezetbe járó más magyar testvérek is nagy áldozatokat vállaltak, többek között pl. Kondács Zoltán testvér. Rajtuk kívül amerikaiak, németek és más nemzetiségű testvérek vették ki részüket, úgy az anyagiakban, mint a kétkezi munkában. Az új templom 1989 tavaszára készült el.

Azóta mintegy 20 csoportban folyik a vasárnapi iskolai tanítás. Egy 20 fős felnőtt magyar osztály is működik, amit Szántó Ottó vezet. A városban és környékén "hírük" van, egyre többen kapcsolódnak be a lelki életbe. Időnként közös ebédet tartanak, így gyakorolják a vendégszeretetet. Az érdeklődők számára egy magyar nyelvű mini könyvtárat is berendeztek. Gyermekeik inkább a német nyelvű vasárnapi iskolát látogatják. A vasárnap délelőtti közös istentisztelet angolul és németül folyik. A más nyelvet beszélők szinkron-tolmácsoláson keresztül hallgathatják az istentiszteletet. A látogatók mintegy 15-20 nemzetiséget képviselnek. Az erdélyi kivándorlás idején jelentősen megszaporodott a magyarok létszáma. Mindezek nyomán reményteljes jövő elé néz a stuttgarti nemzetközi gyülekezet.

ÖSSZEGEZÉS

A Kárpát-medence különböző területein élő magyar testvéreink és annak határaitól messze sodródott honfitársaink összefogását és lelkigondozását a nagy távolságok mellett a világ politikai, ideológiai megosztottsága, a hidegháborús propaganda, az évtizedekre legördült "vasfüggöny" hosszú időre megakadályozta. Bár voltak egyéni kezdeményezések, sőt tartósnak mutatkozó missziós vállalkozások, amelyek ezt az akadályt próbálták leküzdeni.

Ezek között meg kell említenünk az 1963-ban alakult, stuttgarti székhelyű Evangéliumi Iratmisszió munkásságát. Bár ez a misszió nem kimondottan baptista kezdeményezésre jött létre, mégis a munkatársak és anyagi támogatók jelentős részben baptisták voltak. Ez a felekezetközi szervezet sokezer magyar nyelvű bibliát és más iratmissziós anyagot juttatott titkos csatornákon át a szigorúan őrzött határokon. A Vetés és Aratás című negyedéves evangéliumi folyóirat mind a mai napig kedvelt olvasmánya a határon innen és túl élő magyar hittestvéreinknek.

A másik nagy jelentőséggel bíró missziós kezdeményezés a Trans World Radio (TWR) Monte Carlóból sugárzott magyar nyelvű adása volt. Ennek a rádiómissziónak a vezetője 1961-től, tehát kezdettől fogva Steiner József magyar baptista testvérünk volt. Hosszú évtizedeken keresztül szervezte és irányította ezt a munkát, később Dobos Kálmán testvér segítségével. A rádió hullámain keresztül sok magyar lelkipásztor hirdethette ily módon az evangéliumot, amely áthatolt a népeket megosztó határokon, ébrentartva ez által is az élő reménységet. Az 1989-es rendszerváltás után új lehetőségek adódtak a rádiózás terén is. A TWR magyar osztálya 1991-ben alakult meg Budapesten, Magyar Evangéliumi Rádió Alapítvány (MERA) néven. Ettől kezdve a Monte Carló-i adón kívül az albániai Tiranából is sugároznak rendszeresen evangéliumi programot a Kárpát-medencében élő népek, köztük a magyar hallgatók számára.

Az 1992-es esztendő ismét egy jelentős állomása a nagyvilágba szétrajzott magyar baptistáknak. Ez év augusztusában a budapesti Olimpiai Csarnokban és Tahi Táborban tartották meg a Magyar Baptisták I. Világtalálkozóját (MABAVIT I.). Ezen a konferencián nem csak a Kárpát-medence magyar baptistái vettek részt nagy számban, hanem a távoli kontinensek magyar képviselői is. Ekkor vetődött fel először egy, a nagyvilág magyar baptistáit összefogó missziós szervezet megalakítása. A kezdeményezés jó visszhangra talált, aminek nyomán 1995. augusztusában Tahiban megalakult a Magyar Baptisták Nemzetközi Missziója. A szervezet első feladataként fölvállalta az 1996-os jubileumi évben Nagyváradon megtartandó MABAVIT II. konferencia megszervezését.

FELHASZNÁLT FORRÁSMUNKÁK

1. Magyar baptisták Észak-Amerikában — Dr. Kautzki-Petre-Balla-Vér: Az Amerikai Magyar Baptisták Történelme – (1958. Cleveland, OH); Dr. Gerzsenyi László: Az Amerikai Magyar Baptista szövetség 70 éves története, az évi konvenciók fényében – Kézirat (1978. Cleveland OH); dr. Almási Mihály: A Clevelandi Magyar Baptista Misszió 85 éves története – (1984. Cleveland, OH); Komjáthy Aladár: A kitántorgott egyház – (1984. Budapest); Szántó Miklós: Magyarok Amerikában – (1984 Budapest); dr. Herjeczki A. Géza: Az amerikai magyar baptista misszió a jelenben – Kézirat (1995. Detroit MI); Az "Evangéliumi Hírnök" és "A Kürt" alkalmi híradásai.

2. Magyar baptisták Dél-Amerikában — "Brazíliai Magyarok" – Vázlatok a brazíliai magyar élet kialakulásáról (Sao Paulo 1938); Dulity Miklós: Az árpádfalvai Magyar Baptista Gyülekezet – (Evangéliumi Hírnök 1948. ápr. 15.); A Sao Paulo-i Magyar Baptista Gyülekezet jegyzőkönyvei – (Kézirat 1924-1936); Molnár Antal: Beszámoló az Argentína Magyar Baptista misszió munkáról – (Evangéliumi Hírnök 1958. szept. 1); Pintér Sándor: Buenos Aires, Argentínai – (Evangéliumi Hírnök, 1968. febr. 15); dr. Mészáros Kálmán: Magyar baptisták a délamerikai kontinensen – (Kézirat, Budapest 1994); Lelkipásztor, Evangélikus Lelkészi Szakfolyóirat (1994. 7-8-as szám); Teológiai Szemle (Budapest 1994/3. – Új évfolyam 36. 173-181. o)

3. Magyar baptisták Ausztráliában — Balázs Dénes: Ausztrália, Új-Zéland, Óceánia – (Budapest 1980); dr. Mészáros Kálmán: Ausztráliai útinapló – (Kézirat. Budapest, 1995); Balla Erika: Jegyzőkönyvek, névsor és statisztika a gyülekezet életéről – (kézirat); Ambrózi Anna: Az ausztráliai Victoria államban élő magyarok egy szociológiai felmérés tükrében – (Victoria 1990); Australian Baptist Statistics – The Baptist Union of Australia (1994); Dr. Mészáros Kálmán: Az Első Magyar Baptista Gyülekezet jubileumi ünnepe, Melbourne – (Békehírnök, 1995. júl. 16.); Szolgatárs, Baptista lelkésztájékoztató – (IV. évfolyam 5. szám Budapest, 1995. október 37. o.)

4. Magyar baptisták Nyugat-Európában — Dr. Mészáros Kálmán: Magyar Baptisták Stuttgartban – (Békehírnök 1993. dec. 5.); A Világmisszió Hírei – (A Kürt, 1988. május-június); Nemzetközi baptista gyülekezet Stuttgartban – (A Kürt, 1990. január-február);
Szépfalusi István: Lássátok, halljátok egymást! – (Berlin, 1979)

IDÉZETEK

A gyülekezeti éneklésben az a jó, hogy akkor is énekelhetsz, ha nincs hangod. És az a rossz benne, hogy ugyanezt a szomszédod is megteheti. C. D. Warner

A békés tenger nem nevel ügyes hajósokat.
Afrikai közmondás

Nincs üresebb ember annál, aki önmagával van eltelve.
Benjamin Whichcote

Döntsétek el, mit lehet és kell tenni, és mi megtaláljuk a módját. Abraham Lincoln

A gyom olyan növény, melynek a hasznosságát még nem fedezték fel.
Ralph Waldo Emerson

Aki a disszonanciát nem ismeri, a harmóniát értékelni sem tudja. Kodály Zoltán

Az Úr által ígért feltámadás nemcsak a könyvekben található, magában hordozza minden tavaszi levél.
Luther Márton

A nagy országok kormányzása hasonlít az apró hal sütéséhez. Tönkremegy, ha sokat piszkálják.
LAO CE

Reader's Digest

Szemelvények a századelő baptista sajtójából

A Friedensklänge írásaiból

E folytatásban közölt szemelvények írásanyaga eddig magyar nyelven nem volt olvasható. Így mintegy nyolcvanéves múlt eseménysorozata válik magyarul is olvashatóvá, kutathatóvá missziónk történetének e figyelemreméltó időszakából – Schöneck Gábor testvér kiváló fordításában.

Kolportőr-beszámoló

"Uram, az égig ér a te kegyelmességed; a te hűséged a felhőkig!" (Zsolt 36:5) Ezt tapasztalhattam meg a távoli Erdélyben.

Anélkül, hogy kívántam volna e szép hegyvidéken élni és dolgozni, az Úrnak úgy tetszett, hogy ide vezessen. Feleségemmel az Ő akaratát ismertük fel, amikor az I. Budapesti Gyülekezet ide küldött. Nehezen szoktuk meg; gyakran mondtuk: "Uram, hová küldtél minket?" – mivel sem a szászok, sem a románok nyelvét nem értettük. Kis testvérkörünkben is vannak magyarok, románok, szászok és svábok. De Istennek hála, a szeretet győzött; együtt haladunk a keskeny ösvényen.

A kolportőrködésben csodálattal tapasztalhattam az Úr kezét. Elutasítások ellenére kétszer is engedélyezték a kaszárnyákba való belépést, hogy Isten szavát terjesszem. A legénység – kicsiny zsoldja ellenére – szívesen vásárol Bibliát, Újszövetséget. Gyakran megindít, amikor némelyik utolsó fillérjét is erre költi, és olvassa is.

Azonban nem mindig megy ilyen simán. Egy százados nagyon megharagudott, amikor bőröndöm ellenőrzésekor Újszövetséget talált. "Mit csinál maga itt – ordította –, kicsalja az emberek utolsó fillérjét? – Mindjárt lecsukatom." – "Ó, nem százados úr. Missziós feladatomat végzem, és nézze, milyen olcsó az Újszövetség." – Ő azonban még jobban kiabált: "Ki küldte ide? – Először is a jó Isten, és engedélyemet is megmutattam neki. Ő azonban tovább kiabált: "Ennél az ütegnél én vagyok az isten!" – aztán elment.

Örömömre néhány Bibliát pályaudvarokon, vendéglőkben, kávéházakban is eladhattam – sok gúnyolódást eltűrve.

Az újonnan megtértek is nagy örömöt okoznak. Az egyik, Wolf testvér által bemerített férfi hét vágyódó lélekkel jött istentiszteletre a szomszédos faluból.

Szelindeken szépen látogatott összejövetelünk volt. Vidám éneklésünk alatt egy férfi jött be, és botjával nagyot dobbantott a padlón: "Ide figyeljenek – mondta –, itt én vagyok a bíró; megtiltom, hogy összejöjjenek, mert nincsen bejelentve." – Odamentem hozzá és azt mondtam: "Bíró úr, ne tessék zavarni minket, Isten békéjével jöttünk; énekelünk, imádkozunk barátainknál, akik meghívtak, és ezt senki sem tilthatja. A bíróval jött esküdtek felírták nevünket, aztán a bíróval együtt távoztak. – Később hallottuk, hogy a bíró bocsánatot kért. Valószínűleg azért, mert az iskolaigazgató azt mondta neki: "Az ördög küldte magát oda, zavarni az embereket, akik a jót teszik, és minisztériumi engedélyük is van."

Az a kívánságunk: Isten küldjön a szemináriumból egy testvért. Bizonyára áldásul szolgálhatna. Jakob Kreis

Gyülekezeti hír

Budapest I. A Lélek fuvallata jár az ifjúság soraiban. Futball és más szórakozás helyett Isten igéje után érdeklődik, hő imára hajtja térdét... Július 7-én 6 ifjú, 3 leány és 3 idősebb személy lépett a medencébe, hogy Krisztus által történt megváltásuk megvallása után megkeresztelkedjenek. A. Wolf

1912. szeptember

Ismertetés, keresztelés előtt

Kedves Gyülekezet! Mielőtt e hívőkké váltakat megkeresztelnénk, rövid magyarázattal szolgálnék. Nem kellene, hisz keresztény tanon nevelkedtünk...

Évszázadokkal ezelőtt a kereszténység a keresztelést illetően tévedésbe esett. A reformátorok bár felismerték e tévedést, mégsem korrigálták, s így a Jézus példája szerinti bibliai keresztség teljesen elfelejtődött, helyébe a csecsemők vízzel meghintése került. A Bibliát felületesen ismerők úgy vélhetik az Úr Jézus rendelkezett így, és a tanítványok is ezt gyakorolták. Nekünk, baptistáknak nem a zsinatokon hozott emberi határozatok adnak szilárd alapot a keresztség igazságára, hanem az Ige dicső fénye.

Aki az Úr Jézusban lett hívő, és utolsó parancsát tisztán látja (Mt 28:19-20), az a komornyikkal kérdi: "ímhol a víz: mi gátol, hogy megkeresztelkedjem?" (ApCsel 8:36). Normálisan gondolkodó, e szavakból megérti: a keresztség nem a gondolkodásra képtelen csecsemőknek rendeltetett, hanem azoknak, akik Isten szavát szívükbe fogadják. Az a keresztség, melyben Jézus részesült és melyet tanított, a Jézust szerető, Szentléleknek engedelmeskedők számára rendeltetett. Ilyenek állnak előttetek most fehér ruhában. Különös dolog ez a mai, Istentől elidegenült korszakban...

A keresztény tanítást gyorsan befogadták zsidók, pogányok, magasrangúak és a köznép. Sok pap is engedelmeskedett a hitnek (ApCsel 6:7). A kincstárnok, Saulus, Kornelius százados, Ciprus helytartója, Lídia bíborárus, a börtönőr, egy iskola igazgató házanépével, és mind e személyiségeken túl Jézus lett legfőbb példaképünk a keresztségben. Ily keresztséget kell-e szégyellnünk? Szebb-e a csecsemők meghintése?...

Három igehelyre utalok, melyből kitűnik: a keresztelés nem megöntözéssel, meghintéssel, hanem teljes alámerítéssel történt. Titus 3:5: fürdőnek mondja; Róma 6:4: a sírhoz hasonlítja. A fürdőben, a sírban az ember teljesen elmerül. A harmadik alapot Jézustól vesszük. Lk 12:50-ben a halálos kínszenvedését a keresztséghez hasonlítja. Ha akkoriban a keresztelés csupán leöntéssel, meghintéssel történt volna, halálos szenvedését aligha hasonlította volna ahhoz. Az alámerítéssel történő keresztelés volt ennek igazi előképe. Legszebben példázza: hogyan hal meg az ember a világnak, hogyan lesz eltemetve és támad fel új életre.

Ez a keresztelés, melyet most végzünk, teljesen megfelel Jézus példájának. Bizonyosak vagyunk abban, hogy az igazságot nem hamisítjuk meg. Tegyük hát, amit Ő parancsolt. J. Bauer – Pozsony

A Császárvárosban

Hőn óhajtott úti célom felé indulva vártam július 12-én,a hajó indulását a budapesti hajóállomáson. Kedves feleségem, akitől mostanában oly gyakran el kell válnom, búcsúztatott a stégen.

Pont 6-kor oldódtak a láncok, és a gőzös árral szemben elindult. Kb. két óra múlva a lassan letűnő nap még láttatta velünk a Duna két oldalán húzódó hegyeket. Mikor újra feljött, Komáromot elhagyva, már a távoli pozsonyi vár romjait köszönthettük. Késő délután volt, mikor Bécsben a Duna-csatornán kikötöttünk. Metz testvérek házában barátságos szállás fogadott.

Négy vasárnapot tölthettem a kedves bécsi gyülekezetben. A nyári hőség ellenére idegenek is szép számmal látogatták az összejöveteleket.

Közel 24 év telt el azóta, hogy egy vasárnapot itt tölthettem. Új generáció nőtt fel azóta. Sajnos a törvényes szabadság még mindig hiányzik; az együttlét egyesületi alapon történik, ami a belső fejlődést nem gátolja, de a külső missziót gyakran korlátozza. Az egyik gyülekezet vasárnapi iskoláját azért szüntették meg, mert a gyerekek saját szavaikkal, és nem könyvből imádkoztak. Ha ezt egy falusi hatalmasság rendeli el: sajnálatosnak tartjuk, de mit gondoljunk a 20. századbeli császárváros hatóságáról?

Különös örömöt jelentett számomra, hogy Hemt testvér Boszniából, szabadságát Bécsben töltötte. Nem csak azért, mert évek óta jó barátom, de munkáját a gyülekezet is nagyra értékeli.

Hess testvérnek, a hamburgi teológiánk tanárának július 21-24-i itt tartózkodása is nagy élvezetet jelentett.

Felejthetetlen számomra Schmidt testvérrel tett kiruccanásunk a pompás Simmeringre, és a ternitzi gyülekezetben, három estén tartott evangélizálás.

Peters testvérre, a leendő prédikátorra nagy munkamező vár a császárvárosban. Az ő javaslatára és bátorítására lett az evangélista meghíva.

Utam ezután Sopronba, a magános pionírhoz vezetett. Walterék itt és a környék hét falujában áldott munkát végeznek. Nem lehet eléggé becsülni azt, aki sajátjából ezreket áldoz, hogy új missziót nyisson. Gyülekezet ilyen pionírmunka nélkül ritkán jön létre, és marad életben. Nagyrabecsülni kellene ezt, akár a kameruni Dualában, vagy a katolikus lelki tudatlanságban végzik ezt. Ilyen falvakat látogathattam. Nagy öröm az olyan családban tartózkodni, melyben mindenki imában tárja ki szívét Istennek, miközben kint, rendőrök járkálnak fel-alá, mert előtte nagy felbolydulás volt a faluban... Botokkal akarták agyonverni a pionírt, és házának felgyújtásával fenyegetőztek. Az éji háborgásnak a rendőrség vetett véget. A család bojkottálásával fenyegetőztek, de ők állhatatosak maradtak.

Pozsonyba, a régi koronázóvárosba is ellátogattam, ahol nagyrabecsült szerkesztőnk áll kicsiny, de örömteli gyülekezet élén. 5 nap alatt 4 összejövetelt vezettem, és a vasárnapi iskolát is meglátogattam.

Szívesen maradtam volna, de egy új, hosszabb utazásra készülődés hazatérésre késztetett.

A ti Wiegandtok

Úti élmények

Amikor Sz-ben a vonatról leszálltam, hogy R-be menjek, esni kezdett. Egy darabig várakoztam, azután megkérdeztem a vasúti őrt: milyen messze van R. – Kb. 2 óránya – válaszolta. Sokan talán nem is tudják: mily kellemes dolog trópusi hőségben csomagokkal, felöltővel, esernyővel hétórás vonatozás után várakozni. – Hiszen R-ből itt áll egy kocsi! – mondta a bakter. Odamentem hát a csinos fiákerhez és megkérdeztem a barátságos kocsist: R-be megy? – Igen. – Kit vár? A tiszteletes úrért jöttem. – Egy pillanatra meghökkentem; igaz, feladtam egy lapot, melyben tudattam, hogy megyek, de nem mint tiszteletes úr. Ki küldte magát? – A tiszteletes úr asszonya. – Ja! Akkor ez a tiszteletes úr kocsija. – Igen, mindjárt jönnie kell; nyugodtan tegye föl csomagjait, maga is jöhet a kocsival. – Egy darabig fontolgattam. Szép dolog is lenne az ilyen alliance: az Egyesülés evangélistája és a tiszteletes úr, egy kocsiban! Némi kételyem azért volt: lesz-e ennyi alliance szellem a tiszteletes úrban? Megragadtam hát csomagjaimat és a derék öregnek azt mondtam: előre megyek, ha a tiszteletes úr magával akar vinni, majd szól az úton. Neki vágtam hát. Közben villámlott, dörgött és súlyos cseppek potyogtak a földre. Hamarosan jött a tiszteletes úr; elterpeszkedve, mintha minden helyre szüksége volna. Barátságos köszönésem viszonozta ugyan, de tovább robogott. A zivatar egyre közeledett, de várt, hogy elérjem a legközelebbi falut. Egy nyitott kapu alatt leltem védelmet. Hatalmas zápor kerekedett; 5/4 órát kellett várakoznom. Az út fellazult; cipőim nagyra nőttek, súlyossá váltak; az elhagyott erdőben csak nehezen jutottam előre. – Kocsizörgést hallottam; a tiszteletes úr, aki bizonyára szintén a faluban keresett menedéket, látszólag egy könyvbe mélyedve elhúzott mellettem.

Később egy ószeres jött; sovány gebével, kocsiján mindenféle ócskasággal. Amikor odaért, ahol fáradsággal dagasztottam a sarat, megkönyörült rajtam, és felkínálta mellette a helyet, amit hálásan elfogadtam.

Sokáig ott időzni nem mertem: féltem a múzeumi lim-lomokban rejtőzködő, esetleges útitársaktól. De azért áldottam a barátságos férfit, aki – zsidó volt.

W.

Gyülekezeti beszámoló

Budapest I. Kápolnánkban ismét megmozdult a víz. Sánta fiatalember örömmel tette félre rövid időre mankóit, hogy a Megváltó nyomdokába vezessék. Egy fiatal özvegyasszony, aki gyermekeivel sok szomorúságon ment át, a keresztségben szintén követte az Urat.

Augusztus 5-én, hétfő este fél nyolckor volt Dobner testvér és Schönek Anna tv-nő menyegzője.

Az ifjú pár kívánsága szerint a szeretetlakomán a délkelet-európai egyesülésnek tartottak gyűjtést. Követendő példa ez születésnapi és más, gyülekezetben tartott családi ünnepségek számára.

A nagyvárosi élet sok hátránya – szűkös lakásviszonyok, tülekedés, lárma, rossz levegő, gyakori balesetek, öngyilkosságok, tolvajlások, betörések, stb. – mellett akadnak örömök is. Júl. 28-án, délelőtt és délután a hamburgi teológiánk tanára, Hess testvér építően szolgált a gyülekezetben. Este 8-kor, mindkét magyar gyülekezet is jelen volt. Udvarnoki testvér tolmácsolt magyarra.

Felemelő volt, amikor befejezéskor mindenki a saját nyelvén énekelte: "Koronázzátok Jézust..." A befejező imádságot Baranyai testvér mondta el.

Sajnos, Hess testvér a többi gyülekezetet nem látogathatta meg. Félig betegen kellett hazautaznia. A. Wolf

1912. október

A Bácskából

Augusztus 20-án, István király napján elhangzott: "Indulás Cservenkára!" – a vasárnapi iskola és az ifjúsági szövetség ünnepére...

Szeghegy, Feketehegy, Torzsa, Beocsin, Titel és Újvidék szépen képviseltette magát. Az újvidéki énekkar szinte teljes létszámmal volt jelen.

Árnyas fák alatt egész nap víg gyereksereg volt együtt... A cservenkai leánykör énekekkel, szavalatokkal vett részt az ünnepen. M. Wolf, L. Ritter, A. Jakschits, J. Turóczy testvérek és alulírott hangsúlyozták, hogy az ifjúság az Úré kell hogy legyen. Sok szép Sion-éneket énekeltek az újvidéki énekesek. Egy angol és egy magyar ének is elhangzott, mellyel a fiatal Irma Rosidlak, ill. Udvarnoki testvérnő szolgált. Alkalomhoz illő szavalatokban sem volt hiány.

Julius Peter

A késmárki munkamező elfoglalása

"Örömmondót adtam Jeruzsálemnek" (És 41:27). Késmárki szövetségeseink is ezt tapasztalhatták meg.

Diabo testvér tavaly ősszel hagyta el e területet, hogy német hazájában folytassa szolgálatát. Szorongással kérdezték a késmárkiak: ki jön ide szolgálni? Szolgálattevőt Németországban is nehéz találni, hát még Magyarország Felvidékén, ahol ez sokkal több áldozatot kíván.

Kétéves hamburgi tanulmányát befejezve Zdrához testvér és az itteni gyülekezet egymásra talált, így augusztus 11-e, örömnappá válhatott.

A beiktatásra Vazulik testvér és alulírott voltunk meghívottak, és Budapestről néhány testvérnő is eljött.

Tatter testvér – Magyarország legidősebb pionírjainak egyike – üdvözölte a gyülekezet nevében Zdrához testvért.

Zdrához testvér a délutáni összejövetelen mondta el bemutatkozó prédikációját, egyszerű, meggyőző erejű szavakkal... Megindító volt, az idős Tatter testvérnő sok melegséggel elmondott verses köszöntője.

Nyolc órakor kezdődött az esti összejövetel, Vazulik testvér bevezetőjével... A Róma 2:14 szavaihoz kapcsolódva meleg szavakkal szólt Zdrához testvérhez és a gyülekezethez.

Gablik testvérnő (Budapest) és mások köszöntői után imára hajtottuk térdünket az előtt, Aki Késmárkon is hatalmas népet tud előhozni...

A. Wolf

Gyülekezetek, figyelem!

A budapesti konferencián született határozat alapján legközelebbi konferenciánkat Bukarestben – valószínűleg 1913. jan. második felében – tartjuk.

Kérjük a gyülekezeteket, hogy ezzel kapcsolatos indítványaikat alulírottal közöljék...

Ismételten megemlítem: amennyiben Egyesülésünk evangélistájának szolgálatát igénylik, időben közöljék...

Kérem, imádkozzatok érte és munkájáért.

Testvéri köszöntéssel A. Wolf.

Délkelet-Európa német baptista gyülekezeteinek Egyesülése

"Adj számot a te sáfárságodról!" (Lk 16:2)

Konferenciai évünk végéhez közeledik. Mi, baptisták boldog nép vagyunk, jó lelkiismerettel szolgálunk Istennek és embereknek. Mindamellett, hogy a testvéri bizalmon csorba ne essék, munkánkról nem csak Istennek, embereknek is becsülettel be kell számolnunk. Ezt is szolgálja konferenciánk...

Isten iránti hálával gondolunk azokra a napokra, melyeken Románia fővárosában nyújthatunk testvérkezet szövetségünkhöz tartozó testvéreinknek

Gondolom, nem szorul bizonyításra, hogy az ilyen konferenciák nagyon fontosak szövetségi munkánkra. Legjobbat kell nyújtanunk, ahogy ismereteinket felülbíráljuk és kibővítsük; hogy a hiányosságokat felismerjük, a hibákat kijavítsuk; hogy a célhoz mind közelebb kerüljünk...

A. Wolf

Korabeli kiadványokról:

Megjelent az 1913-as Kalendárium. DIE JAHRESZEITEN (németül), A NÉGY ÉVSZAK (magyarul). PATRU ANOTIMPURI (románul). STYRI CIASTKI ROKA (szlovákul), Ára: 50 fillér. Megrendelhető: Josef Welker, Budapest, VII. Hársfa u. 33-ban.

1912. november

A mi Egyesülésünk

E legfiatalabb lánykának hosszú neve, nagy munkaterülete, és amennyiben egészségesen fejlődik, nagy jövője is van.

Igen, ha egészségesen fejlődik a német szövetségi nagybácsi örömére; és felnő a nagy világszövetséghez, Délkelet-Európa áldására. Vagy gyermekbetegségek veszélyeztetik fiatal életét? – Az is egyfajta betegség, hogy ahol két német van együtt, háromféle véleményt hangoztatnak, és mindegyik a sajátját véli helyesnek. Különböző jó vélemények összeolvasztása művészet, melyet tanulni kell, erre szolgálnak egyesülési konferenciáink. Mindenki elhozza legjavát, és alárendeli az egész hasznára.

Magyarországon és Romániában mi, németek soknyelvű népek között szétszórtan, diaszpórákban élünk, és ezekben baptistaként kisebbségben vagyunk. Ezért is kell összefognunk.

Ez az igény több mint húsz évvel ezelőtt, az akkori Osztrák-Magyar Egyesülésben – melyhez Románia is tartozott – már kifejezésre jutott. Sajnos korai halált halt. Halálának egyik oka az volt, hogy hiányzott a konferenciai felkészülés; sohasem lehetett tudni, miről lesz szó. Pl. előző este bíztak meg azzal, hogy másnap a vasárnapi iskola helyzetéről tartsak beszámolót. Ez általában mindig így volt. Az elhalálozás másik oka az lehetett, hogy a konferenciák közötti időszakban hiányzott az összekötő eszköz; a küldöttek haza utazásakor megszűnt minden kapcsolat, és a megbeszélt látogatások is ritkán valósultak meg.

Ez utóbbi hiányosságokat a Friedensklänge részben kiküszöböli, és az evangélista, gyülekezetek közötti élő összekötő szeretne lenni. Az először említett hiányosságot pedig jó előkészítéssel kell kiküszöbölni. A Friedensklänge decemberi számában már közölni kell a januári konferencia világos programját, hogy a küldöttek és gyülekezetek megtudják, miről is lesz szó.

Nem helyeslem, hogy egyes kis német gyülekezetek olyan szövetséghez csatlakoznak, melynek konferenciai nyelve magyar vagy román. Ezek a kis német gyülekezetek a nagy, másnyelvű gyülekezeteket nem képesek segíteni, viszont németségüket elveszíthetik...

Kellenek viszont olyan vezető férfiak, akiknek érzékük van a nagy egészhez; egymás konferenciáin kapcsolatot képesek teremteni, ezáltal olyan közös mederbe kerülhetnénk, melyben régóta lennünk kellene. Közös érintkezési pont van bőven. Példa erre a pénzügyminiszter úr legutóbbi rendelete, mely szerint: privát vagyonként kell adóztatni azokat a kápolnákat, melyek az el nem ismert gyülekezetek tulajdonai. Ez a szegény gyülekezeteknek nem csak több ezer korona veszteséget jelentene, de fennmaradásukat is veszélyeztetné.

A német gyülekezetek egysége és megértő együttműködés minden más szövetséggel – ez a legfőbb követelmény!

A. Wiegand

TALLÓZÓ

Látószögünkből nézve

A szakadás jegyében

A keresztyénségen belüli egyre növekvő szakadásra szeretném felhívni az alábbiakban a figyelmet. Ennek az élő Isten szavától való elszakadásnak a következménye a keresztyénséggel szembeni csábítás. Az Isten szava helyébe egyre inkább hamis tanítások, "jelek" és "csodák" lépnek, melyek antikrisztusi lélektől származnak, és alattomos módon csapják be azokat, akik elhagyták az igazság szeretetét. A Biblia világosan kimondja, hogy azok az emberek, akik Isten szavának hátat fordítanak, azok eltévednek, mert a hazugságban is hisznek.

Isten szavának tekintélyétől való elszakadás

Azt, hogy mily hátrányos, mondhatnám káromló módon férkőzik be az Antikrisztus lelke az egyházba, azt megmutatták a Hamburgban ez év június 14. és 18. között megrendezett Evangélikus Egyháznapok is.

Az "Idea Spektrum" 23/95 száma többek között így ír: "Mindenki a neki megfelelőt".

Itt a választási lehetőség, mindenki összeállíthatja a "saját" egyházi napjának programját: az áhítatos a saját evangélizációját, a feminista az istennőjét, a "langyos" a meleg fészket, a zöldek a környezetvédő istentiszteletüket, a moszlim a Korán meditációját, a Rock-Lady az ő rock oratóriumát. Hogy mi a "jó", azt mindenki maga döntheti el. A választási szabadság, nem rossz, hiszen napról-napra a "lehetőségek piacán" élünk. Viszont egy egyházi napnak, amely megérdemli ezt az elnevezést, az lenne a feladata, hogy keresztyén tájékozódási ösvényt készítsen a pluralista őserdő sűrűjében.

És valóban, már a Biblia szövegével (Mikeás 6:8 a szerk.) kezdődtek a nehézségek. Az egyházi napok számára nyilvánvaló problémát okozott a módosított Luther fordítás: *"Megjelentette néked, óh ember, mi légyen a jó, és mit kíván az Úr te tőled! Csak azt, hogy igazságot cselekedjél, szeressed az irgalmasságot, és hogy alázatosan járj a te Isteneddel."*

Az ökumenikus egységfordítás, melyben a "kíván" helyett "elvár" és "Isten szavának megtartása" helyett "igazságot cselekedjél" került, nem kielégítő. A feministák is megütközhettek az "Úr" megnevezésen; a zsidóknál sem lenne megengedhető Isten nevének ily módon való fordítása a bibliai szövegmunkákban. Ezért elkészítettek egy egyházi napi változatot, ami így hangzik: "Ember, megmondotta neked, mi a jó, és Isten mit keres benned; semmi mást, csak azt, törvényesen élj, keresd a szeretetet, és legyél figyelmes Isteneddel szemben". Az egyházi napokon részt vettek olyan biblia-magyarázók is, akik a Német Evangélikus Egyház zsinatánál imáikkal már többször heves megütközést váltottak ki: a brazíl felszabadítási teológus Milton Schwantes, akit német munkaadója 1993-ban "kizsákmányolónak" titulált, és a hamburgi Fulbert Steffensky professzor, akinek a múlt évben kétségei támadtak Jézus áldozati halálának jelentőségével kapcsolatban.

Bibliai feldolgozásokra és Korán-meditációkra került sor a templomokban és a mecsetekben. Más helyeken jógát, és a buddhizmusból származó zen-meditációkat ajánlottak "keresztyéneknek", de természetesen úrvacsorákra is sor került, valamint csendességekre, ájtatosságokra, meditációkra és lelkigondozásra. "Spiritualitás és ellenállás", ezt gyakorolhatták azok is, akik résztvevői voltak az atomerőmű előtt megrendezett virrasztásnak. 15 személy vehetett részt azon a sminkkurzuson, melyet "Gréta Gallus Sodoma, Gomora nélküli bárónője" tartott.

Természetesen nem csak ezek voltak az egyedüli etikai témák, melyekkel az egyházi napok foglalkoztak. Szó volt a tömeges állattartás problémaköreiről is. "Állat bátyám és növény nővérem" címmel tartottak beszélgetést e témában. "A víz és az egész teremtés ünnepe" alkalmából felszólították a vendégeket, hogy hozzanak magukkal vizet otthonról.

Ennél plasztikusabban már nem is képzelhető el az Isten szavától való elszakadás. Az antikrisztusi szellemiség épp abban mutatkozik meg, hogy eltávolodik Isten szavától.

A Dávid H. Stern által fodított zsidó nyelvű Újszövetségben ez áll, a bevezetőben már idézett 2Thessz verseiben: "Ne csaljon meg titeket senki semmiképpen. Mert a nap csak akkor jő el, amikor bekövetkezik a szakadás, és az ember eltávolodik a Tórától, és nyilvánvalóvá válik az, ami bukásra van ítélve" (3. v.).

A "Tóra" a Biblia törvényeit jelenti, a tanítást illetve utasítást, mely a Mózes öt könyvének tartalma.

Ezért ez a fogalom vonatkozik a teljes Ószövetség tanítására. Így talán már láthatjuk, mily messzire is sodorta az antikrisztusi áramlat a mi keresztyén világunkat?! Egy napilapban olvashattuk: Kanadában egyházilag engedélyezett Istennek nőként való megjelenítése.

A kanadai anglikán keresztyének szavazás útján úgy döntöttek, hogy a jövőben Istent mint asszonyt ábrázolhatják. Ezt az ottawai zsinat határozta el. A jelenlévő zsinati tagok arról is határoztak, hogy a jövőben tartózkodnak a harcias tartalmú dalok éneklésétől. Ezekhez tartozik az "Onward Christian Soldiers" ("Krisztus katonái, sorakozzatok!") című közkedvelt ének is. A zsinat résztvevői méltatták a homoszexuális férfiaknak és nőknek az egyházi életben végzett tevékenységét. Kanadában az anglikán egyház a harmadik legnagyobb keresztyén felekezet, az adatok alapján mintegy 780.000 taggal rendelkezik. Önállóak, de az angol egyházzal és az amerikai episzkopális egyházzal szoros kapcsolatban vannak. Az Isten szavától való elszakadás tehát már megkezdődött – ami majd igazán az Antikrisztus működésében válik nyilvánvalóvá, amikor a Gyülekezet már elragadtatott.

A perifériákra szorultak a Bibliához hű keresztyének. A szakadás természetes velejárója az, hogy az ilyen közösségek a szélekre szorulnak, és "szektásoknak" bélyegzik őket. A "fundamentalista" fogalmát egy kalap alá veszik pl. az iszlám fundamentalistákkal, akik a "szent háborút" írták zászlajukra a mást hívők ellen.

A zürichi kanton evangélikus-református zsinati választásán két jelölt ezzel a jelmondattal ajánlotta magát:

Mi egy nyílt és reformokra kész egyház mellett állunk. A fundamentalista (értsd: bibliahű) és kizáró tendenciákat elutasítjuk.

Aki ma kompromisszumok nélkül fogadja el Isten szavát, és kiáll a Biblia tanításai mellett, az fundamentalistának, intoleránsnak, olyan valakinek számít, aki más tanítási irányzatokat kizár.

Hogyan viselkedjen akkor egy keresztyén? Ha a Biblia azt mondja Jézusról, hogy Ő az egyedüli közbenjáró (1Tim 2:25), akkor viszont nem lehet az sem Buddha, sem Mohamed, sem Mária.

Karl Heinz Binder mondta a keresztyén üzletemberek nemzetközi találkozóján: "Ha engem valaki azért szid, hogy én a Bibliát, mint Isten szavát hirdetem, akkor szívesen vállalom a fundamentalista jelzőt."

Szeretnénk Isten minden kedves gyermeke mellé állni, akik szenvednek a hamis és a valós tanítások közti dilemma miatt, hogy bátorításként idézzük Isten szavát a 2Tim 2:4-ből: "Egy harcos sem elegyedik bele az élet dolgaiba; hogy tessék annak, aki őt harcossá avatta."

Hazugságok, jelek és csodák a bibliai igazságok helyett

A 2Thessz 2:9-12-ben ezt olvassuk: *"Akinek eljövetele a sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival, és a gonoszságnak minden csalárdságával azok között, akik elvesznek; mivelhogy nem fogadták be az igazságnak szeretetét az ő idvességökre. És ezért bocsátja reájok Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak; hogy kárhoztassanak mindazok, akik nem hittek az igazságnak, hanem gyönyörködtek az igazságtalanságban. Mi pedig mindenkor hálaadással tartozunk az Istennek tiérettetek, atyámfiai, akiket szeret az Úr, hogy kezdettől fogva kiválasztott titeket Isten az üdvösségre, a Lélek szentelésében és az igazság hitében;"*

Azok a keresztyének, akiknél hiányoznak a bibliai alapok és már nem csak Isten szava alapján tájékozódnak, gyorsan zavarba jönnek, és nyíltakká válnak a hamis tanítások előtt. Nincs már szellemi döntőképességük, hogy mi is az, ami Istentől van: *"Mert mindaz, aki tejjel él, járatlan az igazságnak beszédiben, mivelhogy kiskorú: Az érettkoráknak pedig kemény eledel való, mint akiknek mivoltuknál fogva gyakorlottak az érzékeik a jó és a rossz között való különbségtételre"* (Zsid 5:13-14).

Mily nagy is tehát a felelősségük azoknak, akik Isten szavát helyesen akarják tanítani, és a gyülekezet tagjait a Biblia tanításaiba igyekeznek bevezetni. Ahol ez nincs meg, ott a hamis szellem, mint pl. az úgynevezett "Torontó áldás", akadálytalanul terjedhet. Emberiségünk ott, ahol Isten szavának igazsága fokozatosan kevesebb teret kap, ott rögtön egyre nyíltabban jelentkeznek a kétes csodába vetett hamis hitek, melyek nem az Úrtól vannak, és jelentkezhetik az úgynevezett "szellemgyógyítás", ami a mágiából származik. Ahol az ember elzárkózik az igazságtól, azzal utat enged a hazugságnak, amint ez Dr. A. Whitenek a walesi Cardiffban lévő egyetem alkalmazottjának jelentéséből is kitűnik:

Egy új karizmatikus ajándék? 1993 júniusában feleségemmel részt vettünk annak a pünkösdi gyülekezetnek a reggeli istentiszteletén, ahol sógorom mint képesítés nélküli pásztor tevékenykedik. A prédikátor, mint vendég egy kb. 40 kilométerre lévő másik pünkösdi gyülekezet pásztora volt. Az istentisztelet során bejelentette, hogy kapott az Úrtól egy új lelki ajándékot. Az ajándék: házak eladása. Feleségemmel egymásra néztünk, és azon törtük a fejünket, hogy ennek az ajándéknak hol található a bibliai igazolása, de ezt sem akkor ott, sem később konkordancia segítségével sem találtuk.

A prédikátor elmesélte, hogy miként imádkozott együtt kézrátétellel azokkal, akik saját házukat szerették volna eladni. Elmondta, hogy ezek legtöbbje már a következő napon vevőt talált, jóllehet előtte hónapokig hiába hirdettek, mégsem jelentkezett egy vevő sem.

Az "Ámen"-ból, "Hallelujá"-ból és "Az Úré a dicsőség" bekiáltásokból lemérhető volt, hogy a hallgatóságra nagy hatást gyakorolt a beszámoló. Rögtön előre is ment egy idősebb hölgy, hogy kézrátétel segedelmével a házát hamarabb eladhassa. Ez a hölgy elég távol lakott, és a házát eladva szeretett volna a közelben élő lányához költözni.

Imádkoztak együtt, majd a prédikátor azt mondta a kedves testvérnőnek, hogy már örülhet is a ház eladásának. Bizalommal vártak egy héten keresztül a vevőre. Még több "Ámen" és "Halleluja" hangzott el. A valóságban az asszonynak sok-sok hónapjába került, mire vevőt talált a házára.

Most visszatérek az összejövetelre: a gyülekezet pásztora és felesége (a sógorom és a húgom) emlékeztették a vendég prédikátort, hogy a gyülekezeti ház, amiben az istentisztelet folyt, eladás alatt áll, de ha nincs rá jelentkező, akkor lebontás fenyegeti, és a telket egy lakónegyed építésére használják.

A prédikátor imádkozott és bejelentette a gyülekezetnek, hogy a veszély elhárult, egy héten belül megveszik az objektumot. Nos, az épületet még egy év múlva is árulták.

Mit tartsunk az úgynevezett "Torontó áldás"-ról?

Mivel már igen sokan írtak erről a témáról, most szeretnénk az e témában megjelent megbízható publikációkat olvasóinknak közreadni: Az alábbi tanulságos cikket olvastuk Christoph Morguer professzor tollából az "Idea Sepktrum" 13/95. számának 30-31. oldalán, amit a kiadó engedélyével közlünk: "Torontó áldás", vagy nem?

Mindenütt az országban az úgynevezett "Torontó áldás"-ról beszélnek. Mit tartsunk erről? Sok keresztyén bizonytalan, sokuknak olyan érzésük van, hogy talán elszalasztanak valamit, ha nem részesülnek belőle.

Milyen hatása van a "Torontó áldás"-nak?

Egy Torontó (Kanada) melletti kis karizmatikus közösségben 1994 elején különleges jelenség volt tapasztalható: "Isten Lelke fújta meg" az embereket. Ezek hátra estek. Kapálózva ordítoztak a földön. Némelyekből hisztérikus nevetés (szellemben nevetés) vagy hangos sírás tört ki. Mások önuralom nélkül ugrándoztak és táncoltak. Időközben számtalan érdeklődő hívő, főleg a karizmatikus pünkösdi körökből "átvette az áldást". A világ minden tájáról repülnek Torontóba, hogy az ottani jelenségeket átvigyék más kontinensek közösségeibe is. Úgy gondolják, hogy az "áldást" nyertek máshol is kiválthatják ezt a hatást. Egy dél-németországi karizmatikus gyülekezetből jelentik: "Az emberek tucatszámra esnek hanyatt. A földön fekve ordítoznak, órákig nevetnek, dorombolnak, vagy kotkodácsolnak. A földön való hempergés miatt a nők számára a nadrág viselete elkerülhetetlen".

Egy pásztor ismerősöm jelenti Angliából: "A prédikáció után a padsorokat és a székeket az oltár-részbe tolják, hogy az elesések folytán nehogy sérüléseket okozzanak. Görcsös csuklás és reszketés keríti hatalmába a földre zuhant embereket, akik az áldásért előre mentek. Az istentiszteletet vezető hölgy szakadatlanul "kotkodá-

csolt" a mikrofonba, mint egy tojó tyúk. Ez másokból is hasonló hangokat csalt ki. Ez így ment vad összevisszaságban tovább". Hollandiából azt jelentik, hogy több helyen "szellemben való csaholás" létezik.

Más valami Angliából: "Azóta mulatságos dolgok történnek, x és y hívnak fel, hogy telefonon imádkozzam értük. Erre mondom: tegyétek a fejetekre a hallgatót! Miután megtették, leesnek az asztal alá a «Szentlélek erejétől»... Micsoda élmény! Az érintett csoportok tagjai a mély isteni közelség és szeretet megtapasztalásáról beszélnek. Boldogító érzés kiteljesedése. Jézus iránti új érzés ébred, a lelki ajándékok új megtapasztalásáról szól a fáma. Mégis, más dolgok is megfigyelhetők: az érintettek nagy része pszichés zavarokban szenved, sokuknak beteges félelmeik vannak. Némelyeknek pszichiátriai kezelésre van szükségük."

Az evangélium igazsága forog kockán

Felelősségteljes teológiai ítéletet nem lehet mondani bizonyos hatások és érzelmek felett, amiket valakik éreznek, csakis Isten szaván keresztül. Ebből kifolyólag pedig csak egyértelmű nemet tudok mondani az ilyesfajta "áldás"-ra, és minden keresztyént arra kérni, hogy ne menjen bele az ehhez hasonlókba. Itt nem a kegyességnek a mikéntjéről folyik a vita, ami különbözőképpen létezhet és értékelhető, hanem az evangélium igazsága forog kockán. Mert arról van szó, amin a mi hitünk nyugszik, és ami alapján tájékozódhatunk: Isten szava, vagy szubjektív élmény? Mivel minden személyes megtapasztalás, melyeket nem az Isten szavával való találkozás vált ki, és nem Isten szaván áll, a mögött ott van az a veszély, hogy azt az antikrisztusi szellemiség lovagolja meg. Csakis Isten szavából kiindulva járhatunk ezen a nehéz ütköző zónán, mely a mi bensőnkben van: Isten, és a mi saját akaratunk között. Isten Lelke és a mi lelkünk között, az isteni tapasztalatok és a mi lelki életünk, a tiszta és a démonikus között.

Milyen vaknak is kell lennie annak lelkileg és teológiailag, aki azt hiszi, hogy az ilyen "Torontó áldás" jelenségeket összhangba lehet hozni a Szentlélekkel, annak hatásával és közösségével! Hol van valami is az Újszövetségben a Szentlélek hasonló hatásáról? Sehol!

A megkülönböztetés szempontjai:

A Szentlélek naggyá és nélkülözhetetlenné teszi bennünk Jézust. Az értelmünket teljes mértékben Őrá irányítja, a Megmentőnkre, a mi Üdvözítőnkre. A Szentlélek megdicsőíti Jézust. Hatását arról ismerhetjük fel, hogy mélyebben ismerjük meg Isten útjait, izzóbban szeretjük Jézust és munkatársainkat, aktívabban dolgozunk saját közösségünk dolgain. Hitünk krízismentes lesz. A Szentlélek nem "feldob", hanem szorgalmasabbá, alázatosabbá, hitben buzgóbbá tesz. A Szentlélek a gyülekezetet arra ösztönzi, hogy az istentisztelet minden mozzanatában azzal szolgáljon, hogy a kívülállókat megszólítsa, és azokkal együtt azt "építse". Amit egy igazi keresztyén összejövetel magán visel, az annak a jó ismertetője. Ami a saját lélek bálványozását szolgálja, az nem építi a nyilvánosságot. Pál inti a gyülekezeteket: *"Mindenek ékesen és jó renddel legyenek"* (1Kor 14:40), mert a mi Istenünk a *"békességnek Istene"* (1Kor 14:33). Pálnak ezek a figyelmeztetései elengedhetetlenek voltak, mivel az akkori korinthusi gyülekezetet veszélyeztette az enthuziasztikus (túlságosan lelkesedő) kegyeskedés. Ez már az akkori gyülekezeti légkörben is érezhető volt. A nyelveken szólás, a kegyes extázis, elesések és más ehhez kapcsolódó jelenségek a világ egyéb vallásainál is megtalálhatók, különösen a természeti népek vallásaiban. Az eksztatikus, feltűnő kegyesség kezdettől fogva megigézte az embereket.

Ezeket a hatásokat a Szentlélekkel egy síkra helyezni, a vele szembeni tiszteletlenséget és hitelének elvesztését jelentené. Itt nem kevesebbről, mint Isten káromlásról van szó, mivel a Szentlélek nem egyfajta kegyes fluidum (egyes idealista filozófiai áramlatok elképzelése szerint, láthatatlan szellemi áram "energia", amely az istenségből, vagy az emberi testből kisugárzik), hanem maga Isten. Mit tegyenek tehát a keresztyének?

Három dolgot szeretnék ajánlani:

1. Tanuljuk meg – sokkal jobban mint eddig – a lelkeket megkülönböztetni (1Jn 4:1)! Napjainkban meg kell azt szoknunk, hogy ezek a látványosságok egyre nagyobb mértékben jelentkeznek, mivel végidőkben élünk. Ezek az idők egyre irritálóbbak és átláthatatlanok lesznek. Nem csak a mi Istenünk, hanem az Ő ellenlábasa, az ördög is működik.

Szükség van egy új "Berlini nyilatkozatra"?

Sokan azt követelik: Most már egy új "Berlini nyilatkozat" esedékes. Ez a szabadegyházak és az evangélikus egyház közös mozgalmának 56 testvér által létrehozott 1909-es nyilatkozata. Nos, én viszont azt mondom: Nincs szükség új nyilatkozatra. A régi épp úgy megfelel. Ezt mindenek előtt a Kasselban lejátszódott hasonló események tették szükségessé, mint amilyen ez a "Toronto-jelenség" is. Annakidején a rendőrség volt kénytelen beavatkozni. Micsoda szégyen ez az evangéliumra nézve!

Azt tanácsolom mindenkinek anélkül, hogy a karizmatikusokat keményen megdorgálnánk, vegyük elő a "Berlini nyilatkozatot" és olvassuk el alaposan: "A csúnya jelenségek, mint a hanyattesés és arcrángás, reszketés, ordítás, visszataszító hangos nevetés stb. lépnek fel az alkalmak során. Hogy ezek közül mennyi démoni, vagy mennyi lelki eredetű, azt nem tudni – mindenesetre az ilyen jelenségek lehetnek nem isteni eredetűek. Az ilyen mozgalmat, mint Isten ajándékát elfogadni számunkra lehetetlen." Ehhez nincs mit hozzáfűzni.

2. Imádkozzunk intenzívebben a "Toronto-áldás"-tól megérintett, megzavart és eltévedt emberekért. Ezek mind vágyakozó emberek. Sokszor olyan fiatalokról van szó, akik igazi életre, melegségre vágynak. De sajnos, a vágyakozásuk az egyre hidegebbé váló társadalomban elvész. Sokan csalódtak a mi keresztyén csoportjainkban is – a már ismert okokból kifolyólag. Imádkozzunk azokért is, akik másokat összezavarnak és szerencsétlenségbe döntenek.

3. Gondoskodjunk arról, hogy istentiszteleteink az evangéliumhoz méltó, örömteli, szívélyes formában menjenek végbe, hogy senkinek se legyen kedve az ilyen zavarodott jelenségekkel működő csoportokhoz menekülni. Az ilyen mozgalmak mindig kihívást jelentenek számunkra. De, aki csak elhárítja ezeket, az nagyon kevésre vállalkozik.

(N. L.)

Éjféli Kiáltás — 1995. szeptember

(A Szerkesztő megjegyzése: Az író és a lap, melyből az idézetet vettük, minden esetben Szent Szellem kifejezést használ, melyet a mértékadó magyar nyelvi szokásoknak megfelelően Szentléleknek írtuk át.)

INNEN - ONNAN

AZ EURÓPAI BAPTISTA SAJTÓSZOLGÁLAT HÍREI

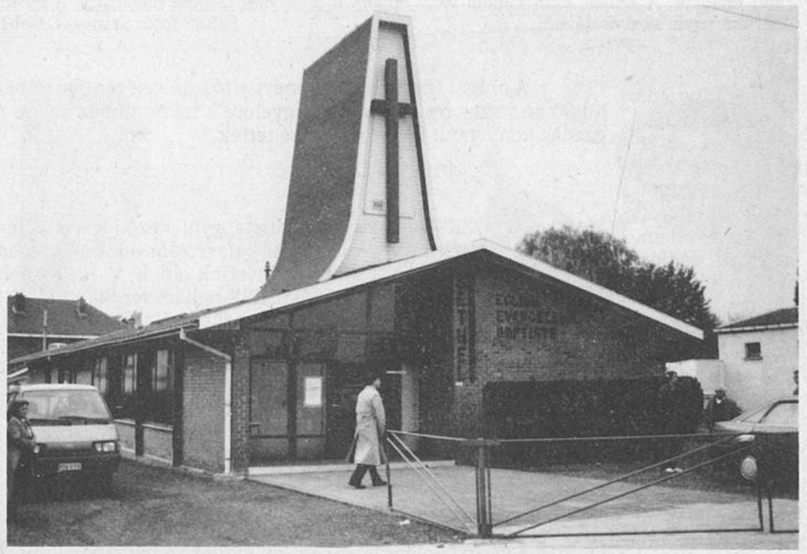
BAPTISTÁK BELGIUMBAN: FIATALOK ÉS NÖVEKEDNEK

Az EB Sajtószolgálat a közelmúltban ellátogatott számos baptista gyülekezetbe Belgiumban. Azt találtuk, hogy a létszám nem lényeges, ha megvan a vágy és az elhatározás, hogy növekedjenek és szolgáljanak. A fejlődéshez csupán találékonyságra és időre van szükségük.

AYWAILLE, BELGIUM – A 19 gyülekezetben élő, összesen 850 bemerített taggal a belgiumi baptisták létszám tekintetében talán a legkisebbek között vannak Európában. Az elszántság és a szolgálatra való felkészülés terén azonban bizonyára nem a legkisebbek.

A Belgiumi Baptista Szövetség (BBSz) főtitkára Samuel Verhaeghe. Ő, valamint a Szövetség titkára, egy nyugdíjas gyári munkás, névszerint Gaston Wathieu, a közelmúltban elkísérte az EBPS-t egy országos körútra, ahol megtekintették a baptisták munkáját. Útközben megálltak baptista gyülekezeteknél, hogy elbeszélgessenek a lelkipásztorokkal, azok családjával és a gyülekezeti tagokkal.

A kis csoport tizenkét gyülekezetet járt be, a BBSz gyülekezeteinek több mint felét. Majdnem minden helyen a növekedés utáni vágy és a fejlődés pozitív jelei mutatkoztak. Néhány településen találkoztak olyan testvérekkel, akik éppen keményen dolgoztak egy akkortájt vásárolt régi épület felújításán. Új imatermek, vasárnapi iskolai helyiségek, oktató termek, sőt néhány helyen könyvtárak kialakításán fáradoztak.



A Bethel Baptista Gyülekezet Grâce-Hollogne-ban, 15 km-re Liege-től, észak-kelet Belgiumban. A gyülekezetnek 50 tagja van, de a közelmúltban vészelte át a kivándorlás következtében néhány család elvesztését. A legtöbb belgiumi baptista gyülekezetre jellemző módon a Béthel gyülekezetnek szép számú fiatalsága van, akik egy ifjúsági klubban találkoznak, valamint a közösség egy börtönmissziót is támogat. [EBPS fotó: Stanley Crabb]

Az újjáépítő tevékenység annak a kemény munkának és tervezésnek a közvetlen eredménye, amelyet Verhaeghe és a Szövetség titkára végzett. A baptista vezetők tökéletesen tisztában voltak azzal, hogy valamit tenni kell az istentiszteleti helyek állagának javítása érdekében. Az épületek jórésze lerobbant és ijesztő állapotban volt. A tagok szégyelltek kívülállókat hívogatni ilyen imaházakba. Ha azonban valaki eljött az alkalmakra, joggal érezhette úgy, hogy nem könnyű istentiszteletet tartani ilyen körülmények között. Európa végül is a hatalmas templomok és székesegyházak földje, és a legszebb épületek némelyike éppen Belgiumban található.

"Így tehát megalapítottuk a Belföldi Missziós Társaságot (BMT)" – magyarázza Samuel Verhaeghe. "A BMT létrehozott egy forgótőkét, hogy segítsen a gyülekezeteknek tisztességes ingatlanokat vásárolni. A gyülekezetek kölcsönöket vehetnek fel az alapból, és tartozásukat egy legfeljebb tíz éves időszakon belül kell kiegyenlíteniük."

A látogatócsoport számára nyilvánvalóvá vált, hogy a terv működik. Az egyik pozitív előrelépés abban mutatkozik meg, hogy a gyülekezeti épületeknek azóta már van valami "templomias" kinézetük. Túl gyakran történik meg a misszómunka közepette, hogy az emberek alábecsülik az istentiszteleti hely szépségének fontosságát. Ezekkel a testvérekkel, akik most a munka nagy részét végzik, a belgiumi baptisták igencsak vonzó istentiszteleti helyeket teremtenek. Egyre gyakrabban jelenik meg a homlokzaton egy kereszt, vagy egy kisebb tornyocska.

Egyéb jelei is vannak, a belgiumi baptisták között tapasztalható fejlődésnek:

– A legtöbb meglátogatott gyülekezetben a vasárnap délelőtti létszám sokkal nagyobb, gyakran duplája a bemerített tagok számának! Például Jemeppeben, közel Liege-hez, a Chapelle Protestante Baptiste gyülekezetnek 31 tagja van. Vasárnaponként azonban 40-45 felnőtt és ezen kívül 35 gyermek vesz részt az istentiszteleten.

– A lelkipásztorok nagy része 40 év alatti. Bár egyáltalán nem vetik meg az idős korosztályt, mégis az egyház vezetőinek fiatal átlagéletkora fényes jövőt sejtet a belga baptisták számára.

– Az építkezési project a befejezéshez közeledik Ougree-ben, Belgium legrégibb baptista gyülekezetében. Ez a gyülekezet egy rendkívül aktív élelmiszer bank volt, ahol minden héten 40 hajléktalan, vagy rászoruló ember kapta meg mindennapi betevő falatját. 1985 óta, mióta ez a szolgálat beindult, a gyülekezet minden évben mintegy 5 tonna élelmiszert osztott szét.

– A Malmedy-ben élő gyülekezet jelenleg egy régi teherautó garázs felújításán dolgozik. Az olajozó aknát alakították át bemerítő medencévé. Az egyik helyiséget a Szövetség fogja használni, ahova majd az új Baptista Teológiai Szeminárium irodáját költözteti be. Egy quebec-i (Kanada) baptista intézet mintájára kialakítva, ez a Szeminárium már elindított egy munkásképző programot, ahol lelkipásztorokat és gyülekezeti munkásokat képeznek. Máris 90 hallgató szerepel a listán, ami a belgiumi baptisták összlétszámának több mint egytizedét jelenti. Bámulatba ejtő.

– Az Aywaille-i Keresztyén Központ, melynek pásztora Jacques Lallemand, szerény kezdetek után indult növekedésnek, amikor is 1986-ban mindössze heten látogatták a video-vetítési alkalmakat. Most a gyülekezetnek 20 bemerített tagja van, a vasárnaponkénti átlagos látogatottság pedig 40 fő, valamint 35-50 gyermek. A gyülekezet nemrégiben vásárolt egy épületet, és egy nagyon kellemes kinézetű imaházat alakított ki benne. Már azon gondolkodnak, hogy az egyik közeli faluban kellene új misszióműnkát elindítani.

– Némely gyülekezet a lelki ajándékok kitűnő felhasználásáról tanúskodik, amit a faliújságon olvasottak is megerősítenek. Minden tagnak megvan a maga saját feladata. A 9.000 lakosú Bruay-en-Artois városkában élő baptista gyülekezet például négy kisebb missziós csoportot, valamint a gyülekezeti élet öt szakterületéért felelős csoportokat hozott létre, amelyek munkája az oktatástól az istentiszteleti életen át, a külső kapcsolatoktól a gyülekezet ruhaosztó szolgálatáig mindenre kiterjed. Ugyanez a gyülekezet keményen fáradozik azon, hogy egy kölcsönkönyvtárat hozzon létre, ahova a városlakók is eljárhatnának olvasási szükségletük kielégítésére. A lelkipásztor, Frank Van Muylem kezdte a munkát tíz évvel ezelőtt egy helyi adóról közvetített rádióprogrammal. Azidőtájt még nem voltak a városban evangéliumi hívők. A rádiós munka olyan eredményes volt, hogy Van Muylem végül megvásárolta az adóállomást. Hamarosan 10 ember tért meg. Volt olyan időszak, hogy 45-en dolgoztak a keresztyén rádiónál. Egészen addig tartott a műsorsugárzás, amíg a belga kormány el nem rendelte a nem kormányzati kézen lévő (szabad) rádióadások szüneteltetését.

A belgiumi baptisták növekedésnek indultak. A belga törvények és egyes régebbi protestáns egyházak előítéletei gyakran akadályozzák a szabadságot, amely lehetővé tenné számukra a még nagyobb fejlődést. Csak az idő lesz a megmondhatója, vajon leomlanak-e egyszer ezek a korlátok, vagy inkább egyenes arányban növekednek ennek a kicsi, de elszánt hívő csapatnak a növekedésével.

Ford.: Csiszár István

Hírek a kelet-európai baptista gyülekezetek életéből

PRÁGA – A Nemzetközi Baptista Teológiai Szeminárium (ang. röv.: IBTS) megtartotta az intézet új területén az első gazdasági bizottsági ülését. 1995. november 2-től 5-ig tartó, három napos tanácskozáson fontos ügyekben értekeztek. A testület új elnököt választott Wiard Popkestől ünnepélyesen búcsúzva, utódjául választották Walter Füllbrandt testvért, aki 30 évi szolgálat után egy diakonissza szervezet által gondozott hamburgi egészségügyi és szociális intézetből vonult nyugdíjba.



Úrvacsorázó gyülekezet a prágai megnyitó ünnepségen. Első alkalommal osztják ki a szent jegyeket. A cseh keresztyének szimbólumát képező, egyéni fa-kehely megtartható volt emlékül. A kenyai John Kimola veszi éppen át a kelyhet Debbie Blevinstől, a szeminárium egyik tisztviselőjétől. [EBPS fotó: Stanley Crabb]

A prágai szemináriumon tanévnyitó ünnepségén körülbelül 80-an vettek részt. A tanítás egyelőre 3 tanteremben zajlik. A gazdag könyvtárat is üzemképessé tették.

•

MINSZK – Belorusszia baptista gyülekezeti vezetői levélben köszönték meg a csernobili katasztrófa óta beteg gyermekek támogatását. Alekszander Firiszjuk elnök, V. Krucskó és J. Rakovszki alelnökök írták alá az EBF-nek írt sorokat.

A Fehér-Oroszországban élő, két és félmillió gyermek közül 2/3-ad rész, közel másfél millió sugárfertőzött. Növekszik a gyermekek halálozási aránya. Német, svéd, dán, skót, svájci, magyar és olasz baptisták járultak hozzá, hogy Kobrin volt katonai táborában 700 gyermek gyógyítását és nyaraltatását megszervezhessék.

•

VÁRNA – Nyugat-európai angol és más nemzet hívői segítették a várnai bolgár evangéliumi gyülekezetek szolgálatát. A Fekete-tenger melletti városban létesített új intézet, evangélizációs otthon klubja baptista, metodista és pünkösdi gyülekezetek elhívott munkásaival lehetővé teszi a gyermekek hathatós evangélizációit.



Az Európai Baptista Konvenció 1995-ben az angliai Brackley-ben tartott ülést. Minden Európába érkező lelkész, misszionárius hivatalos a feleségével ünnepi köszöntésre. John Merritt főtitkár (középen a szószék mögött) köszönti az új 14 pásztort és a velük érkező házastársakat. Ma már Európában az Azori-szigetektől Moszkváig 62 angol nyelvű gyülekezet van. [EBPS fotó: Stanley Crabb]

SZIGETSZENTMIKLÓS – Errol Simmons, az IBLA vezetője ismerteti a sajtó-szolgálat hasábjain a gyülekezeti munkásképzés sürgető anyagi helyzetét. Említi, hogy a várakozásoktól eltérően képesek a kelet-európai diákok kb. havi 250 dollár fejenkénti hozzájárulással részt vállalni az intézet fenntartási költségeiből, de további sürgős segítségre lenne szükség. EBPS, 1995. nov. 8.



Wiard Popkes (középen) Istennek hálás mindazért, amit 6 évi szolgálata alatt elérhetett. Feleségével ő is tanult Rüschlikonban. Ma Hamburgban tanít a teológián újszövetségi tárgyakat. Mellette ül az új bizottsági elnök, Walter Füllbrandt felesége és az iskola elnöke, John David Hopper. [EBPS fotó: Stanley Crabb]

KERESZTYÉN - ZSIDÓ KAPCSOLATOKRÓL

Az idén másodszor osztottak ki a keresztyénség és a zsidóság közötti történelmi megbékélést szorgalmazóknak emlékplakettet. Hazánkban több altruisztikus szervezet működik ezzel a céllal. A legtöbb bibliai alapon, felekezeti és interkonfesszionális összetétellel. Van természetesen olyan is, amelyik a két ország – Izrael és Magyarország – közötti társadalmi, esetleg csak turisztikai kapcsolatokat ápol.

A Keresztyén-Zsidó Társaság 1991-ben alakult, tagjai egyének 11 keresztyén egyházból és zsidó közösségekből. A Társaság vallásos jellegű. Dr. Szécsi József főtitkár 1995. november 20-án, a Ráday Kollégium dísztermében bensőséges alkalmat rendezett. Elsőként Mons. Angelo Acerbi bíboros, pápai nuncius vette át a kitüntetést dr. Hegedűs Lóránt református püspöktől. Az izraeli nagykövet, Joel Alen betegsége miatt a követség egyik tisztviselője által vette át a művészeti alkotást. Zsidó, római katolikus, református, evangélikus és másfelekezetű személyiségek részesültek a megtisztelteltetésben. Frölich Róbert, Iványi Tibor, dr. Kis György, Markovics Zsolt, Muntag Andor, Nagy Antal, Schweitzer József felekezeti, közösségi személyiségek, és Szilárd Gyula iparművész vett át kitüntető plakettet.

Egyházunkat az ünnepség elnökségében Révész Árpád elnök testvérünk képviselte.

Ézsaiás 40:1 szavainak jegyében és imádsággal teljesedett ki az ünneplés.

•

ÚJRA ZSENDÜLŐ MISSZIÓ A KÁRPÁTOKBAN

Jó híreket kaptunk a Kárpátok vidékéről. Újra zsendül a baptista misszió a Szepességben, ahol a gyülekezetről úgy tudtuk, hogy régen megszűnt már.

A 19. század Magyarországán – Budapest, Nagyszalonta és Újvidék után – a negyedik baptista gyülekezet Késmárkon keletkezett. 1876-ban járt Meyer Henrik (1842-1919) először Késmárkon Isten igéjének képviseletében. Bár a helyi hatóság tiltotta, hogy akár családi körben, egy asztal körül kettőnél többen tanulmányozzák a Bibliát, munkája mégis áldott maghintésnek bizonyult. A Magas-Tátra lábainál, 1878. október 26-ikán az első hitvallók követték az Úr Jézus Krisztus példáját, és bemerítkeztek. Erről a vidékről sok áldott missziómunkás került ki, akiknek utódai ma szinte mindenütt megtalálhatók a világon. Atyáik életkörülményektől vagy gyülekezeti tisztségektől függetlenül hirdették az örök érvényű igazságokat, és vállalták a kemény megpróbáltatásokat Jézus Krisztusért.

Meyer Henrik részletes feljegyzései szerint 1888-ban 64 volt a taglétszám Késmárkon. Utódai – August Meereis (1847-1929) és Richard A. P. Diabo (1878-1961) – növelték az üdvözülendők számát. Amikor Diabo testvér a feleségével Késmárkra költözött, fiatal házasok voltak még. A férj áldásos munkálkodását az első világháború szakította félbe. Jézus Krisztus békességének hirdetőjét fegyverbe és mundér felöltésére kényszerítették. Az embertelenség vérzivatarában kellett szolgálnia. Áldásos gyülekezeti emlékeit, a házaspár leveleit, a frontokról küldött képeslapjait nemrég adták ki ízléses formában, J. G. Oncken (1800-1884) "az európai baptista misszió atyjának" szülővárosában. A könyvben sok magyarországi kapcsolatot találunk (Diabo und Lüllau: "Was sagt Ihr zum vaterlichen Erbe?" Varel, 1993.)

Az egykori Szepesség német anyanyelvű cipszer lakossága lojális volt a magyarsággal. A történelem későbbi kegyetlen viharaiban talán ezért és nemzetiségük miatt sújtotta őket kétszeres elmarasztalás.

A Poprád folyó partján a németek masszív, erős imaházat építettek. Az 1921-ben hivatalos nyelv rangjára emelt szlovák anyakönyvezésnek Adolf Zdrához (1875-1967) tett eleget. Már csak 15 késmárki gyülekezeti tagot és 16 gyermeket anyakönyvezett. Közülük is többen korosabb emberek. A legrégibb hívő, az akkor 56 éves Prokopy Mária 1884-ben baptizált Késmárkon. Az "első zsengék" közül kívüle már nem tartózkodott a híres szepességi városban, sem a körzethez tartozó három további gyülekezetben. A német hívő testvérek hamar fölismerték az új történelmi körülményben őket veszélyeztető ellenszenvet, és önként hagyták oda évszázados lakóhelyüket. Így kerülhették el a második világháborút követő kényszerkitelepítést. Az imaház a Poprád partján addigra szinte teljesen elnéptelenedett, legfeljebb külföldi látogatói akadtak néha napján. A Szövetség (B.J.B.) bérbe adta az imaházat az adventistáknak, akik oda telepítettek a városba egy prédikátort. A csekély összegű bérletet könnyen kifizették. A rájuk jellemző, és a baptistákat szokásosan lekicsinylő magatartásukkal, saját jövendőjüket rózsás színekkel ecsetelték.

Az olcsón kiadott épület felértékelődött a rendszer megváltozása óta. Az új, megemelt bérleti díjat az adventisták nem bírták fizetni és kiköltöztek. 1994-ben az amerikai "Déli Baptista Szövetség" (S.B.C.) szlovákul tudó külmisszionáriust küldött Késmárkra, aki a patinás épületet szépen helyre állítva újra kezdte a lelki munkát.

A késmárki cipszer gyülekezetből Lengyelországba, a mai Ukrajnába, Romániába, Magyarországra, sőt Kelet-Európán kívül elkerültek a kivándorlók igen távolra, Kanadába és az Egyesült Államokba is. Rájuk igen sokat bízott az ÚR. Késmárkról származtak a Bretz, a Glaser, a Tatter család tagjai. Jártak a késmárki gyülekezetben az egykori Kelet-Poroszországból vendég igehirdetők. Egyikük leszármazottja volt Herbert Weist (-1968) testvér, a volt NDK "Evangéliumi-Szabadegyházi Gyülekezetek Szövetsége" néhai, hosszú időn át szolgálatban álló, megbecsült elnöke. A Kárpátoknak ezen a vidékén is tartózkodott Vlauvity József, a bibliaterjesztő szabósegéd, aki Kiskunhalason és Nyíregyházán volt eredményes gyülekezetplántáló. Glaser Sámuel izsákfalvai (Eisdorf) diakónusának leszármazottait is megtalálhatjuk Budapesten, Erdélyben, sőt a nagyon távoli Dél-Afrikában is. Jelen vannak Isten gyülekezeteiben, tőlünk közelebb és távolabb.

A Kárpátokban ötven év után újra zöldül egy szélvésztől kitört fa törzse. Valamikor roppant terebélyes volt, miként a mustármagból növekvő fa. Sokaknak adott a gyülekezet biztonságot, igazi lelki otthont. Mélyek voltak a gyökerei. A hívők imádságos bizalmukat Istenbe vetették, és kezére bízták egyéni meg a gyülekezeti sorsukat. Bizonyos, hogy a legjobb kézre!

(1995. október hó)



Eine Urkunde der in der Zips gelegenen "Käniglichen freyen Stadt KaysersMarckt" (Kesmark/Kezmarok) aus dem Jahre 1717; die Zips ist Teil der bis 1918 allgemein als "Oberungarn" bezeichneteten Slowakei:
"Magyarische Grafen und Barone, deutsche Bürger und Handwerker prägten das Gesicht eines Landstrichs, in welchem die ursprüngliche, westslawische Bevölkerung ein Leben fristete...
Die meisten Städte der Slowakei sind von deutschen Einwanderern gegründet worden. Jahrhunderte lang wurden in den Atlanten nur die deutschen Städtenamen gedruckt."*
*Wolfgang Venohr: Aufstand der Slowaken

XIII. századi okmány, Késmárk "szabad királyi város" alapításáról. (E cipszer irat hasonló a hutteri kódexekhez.)



Visszakerült Jeruzsálembe a világ legrégibb Ótestamentum-kötete, melyet Izraelbe áttelepült szíriai zsidók csempésztek ki Szíriából – laponként. Az Aleppói kódex a X. században keletkezett a Genezáret-tó partján fekvő Tiberiasban. Ez az első általunk ismert nem tekercs, hanem könyv alakú Ószövetség, ugyanakkor, mint Menahem Cohan, a tel-avivi Bart Ilan Egyetem bibliaszakértője mondja, a leghitelesebb, nyelvtanilag is tökéletes példány. /Népszabadság/

EGY RÉGI KÁRPÁTALJAI KÉZIRAT

Terjedelmes igehirdetés-gyűjtemény került egy kárpátaljai kis magyar falu XVIII. századi református lelkésze keze alól Budapestre. Bódis Kováts István készítette 1747. március 12-ikétől folyamatosan 1752. július 30-áig 36 igehirdetésről. Mária Terézia korában a teológia katedráin a latin nyelv kötelező volt, sőt a "Hungarizmust" büntették. Bódis Kováts István lelkész és társai alkalmazták templomi beszédeikben mind a latin, mind a Biblia eredeti két nyelvét, szószékeiken mégis elsősorban magyarul beszéltek. Feltűnő, hogy ezekben az igehirdetésekben semmiféle teológiai spekuláció nem nyilvánul meg, a gyűjtemény tiszta evangéliumot tartalmaz.

Az első prédikáció intés (a töredékből kiolvasható első szót alkalmazva), hogy távolítsa el Isten népe a "kovászt" mindennapi életéből és szent szolgálatából (2Móz 12:15, 19, 20). A biblikus újszövetségi tanulmányban kifejti az igehirdető a kovász feltételezhető pozitív és negatív jelentéseit: 1. Igaz tudomány (Mt 13:33), illetve Isten országa. 2. Gonoszság, hamisság. "minden megveszett erkölcs" (1Kor 5:8). 3. Kevélység, gőg, amely kovászként "fúj fel mindent", Isten helyett embereket magasztal (Júd 16. v.). A keresztyénnek meg kell szabadulnia ezektől, ki kell vetnie a háztartásából minden kovászost.

Botfalva és Tamóc az ukrán-szlovák határ közelében, távol van a főbb útvonalaktól, vasutaktól. Társközségek elsősorban koros emberekkel, akik ukrán tanácselnököt választottak. A kézirat szerint a két község "Ungh megyében" van. A helyszín azonosításához, és a mai viszonyok ismertetéséhez Stumpf Jenő Béla, egykori kárpátaljai baptista lelkipásztor és fiai járultak hozzá.

Szentmihályi Szabó Péter

LIBERALIZMUS

E rendkívül összetett fogalom első meghatározásáért az idegen szavak szótárához érdemes folyamodnunk: "a szabadelvűség latin elnevezése; a feudalizmusba a nemességgel való kompromisszummal beilleszkedni akaró, a polgári szabadságjogokért nem forradalmi úton küzdő polgárság politikai irányzata, amely gazdasági téren az állami beavatkozástól mentes szabad versenyt népszerűsíti".

A liberalizmus mint filozófia és mint politikai mozgalom nevéből is eredően az emberi szabadságot tartja legfontosabbnak mint kormányzati és társadalmi erőt, s elsősorban az egyén szabadságát. Először egy spanyol politikai párt nevezte magát liberálisnak a XIX. század elején, ám maga a fogalom egyidős a zsidó-görög-keresztény kultúrkörrel, melyben az egyéni szabadság eszméje először megfogalmazódott.

Aranykorát 1750 és 1911 közé tehetjük, hiszen eszmerendszerét a farancia forradalmat előkészítő és megalapozó francia és angol filozófusok tették alkalmassá arra, hogy a feltörekvő polgárság, a reformokkal egyetértő nemesség modern értékrendjét politikai dokumentumok sorában is megfogalmazzák az amerikai függetlenségi háború és a francia forradalom során. A felvilágosodás óriásai valamilyen módon mind a feudalizmus hagyományait és kötöttségeit bírálták a "józan ész" nevében, elég, ha a teljesség igénye nélkül felsoroljuk Voltaire, Locke, Goethe, Rousseau, Huma, Kant, Diderot, Jefferson, Lessing, Adam Smith, Giovanni Vico, Montesquieu vagy Benjamin Franklin nevét. Az új filozófia Isten helyére többnyire a Természetet ültette, az ember úgynevezett természetes jogaiból vezette le a szabadság, egyenlőség, testvériség hármas jelszavát. Az állam és egyház szétválasztásának igénye erős egyházellenességgel párosult, mert a nemesi előjogokon túl a liberalizmus elsősorban a katolikus egyházban látta a legyőzendő feudális hagyományt. A szabadságot mindenféle tekintéllyel szembeállító liberalizmus magában az állampolgári jogok védelmében, s az angol alkotmányos, kompromisszumos, toleráns állameszményben találja meg gyökereit. Nem véletlen, hogy a magyar Szabadelvű Párt is a Deák-pártból alakult ki, s 1875 és 1906 között Magyarország kormányzó pártja volt, nyolc kormányt adva az országnak, de egészében véve Tisza Kálmán korszakának nevezhető a magyar fejlődésben páratlan békeidő, mely Magyarország modernizációját sikerrel hajtotta végre.

A huszadik században a liberalizmus elveszítette markáns, egyéni arculatát, részben azért, mert – legalábbis a nyugati civilizációban – elveiket mintegy "államosították", s már egykori ellenfeleik is ritkán vonták kétségbe azok érvényességét. A szociáldemokrácia, a szocializmus, a kereszténydemokrácia, de még a konzervativizmus is számtalan liberális elemet tartalmaz, hiszen a nyugati világ filozófiájának és politikájának, társadalmi gyakorlatának meghatározó értékeit egyetlen demokratikus erő vagy mozgalom sem utasítja el.

A huszadik századi neoliberalizmus bonyolult helyzetét több tényező hozta létre. Egyrészt erősen kérdésessé vált a "szabadversenyes" kapitalizmus szabadsága, másrészt a korlátlan haladás és fejlődés eszméje is végképp illúziónak, mégpedig veszedelmes illúziónak bizonyult. Még tragikusabb a neoliberalizmus erkölcsi hozadéka: a társadalmat egyénekre szabdaló ideológia család- és közösség-ellenessége, minden tekintély és hagyomány felszámolásának igénye az egyéni emberi jogok, a tolerancia (mással) jegyében erőteljesen hozzájárult a nyugati civilizáció jelenlegi válságához és kiúttalanságához. A liberalizmus atomizálja a társadalmat, alapjaiban támadja a hagyományos (és tekintélyelvű) közösségi formációkat, a családok, egyházak, nemzetek létezésének alapjait, s elvei egy nemzetek feletti fogyasztói és egységes információs globális társadalom vágy- vagy rémképét szolgálják. A nyugati civilizáció huszadik századi válsága egyúttal a liberalizmus válsága is, ugyanakkor az is kétségtelen, hogy nagy gondolkodóinak eszményeit egyetlen jövőbeli társadalom sem vetheti el. A liberalizmus eddigi történelme bebizonyította, hogy csupán fékként képes hatékonyan működni, nem pedig motorként. De a fék sokszor fontosabb, mint a motor, ezért a szabadelvű gondolatokra érdemes figyelni Voltair óta. **/Új Magyarország/**

Konferencia a demokratikus ethosz témakörében

Feljegyzés a csehországi Vilemovban lévő Szent Gorazd ortodox kolostorban 1995. november 28-tól december 3-ig tartott ökumenikus konferenciáról.

A konferenciát a demokratikus ethos, a demokratikus intézmények kialakítása témakörében tartották az Európai Egyházak Konferenciája és a Németországi Evangélikus Egyház támogatásával. Fő meghívott delegációk az ún. "visegrádi országokból" érkeztek (Csehország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia). Az ún. nemzeti csoportok is ebből alakultak munkacsoportként, ahol a magyar csoporttal még két német küldött és az egyetlen bolgár delegátus (dr. Angelov baptista elnök) is részt vett a munkában. A nemzeti csoportban volt alkalmunk elmondani az országban végbement változásokat és ellentmondásokat, valamint a nehézségeket. A kisebbségek helyzete eléggé jó hazánkban a többi térségbeli országhoz hasonlítva.

Az emberjogi kérdésekben szerepet kapott az a látásunk is, hogy a munkához, a munka piaci béréhez való hozzájutás is az emberi jogokhoz tartozik éppúgy, mint az országok egymás közötti viszonyában a kölcsönösség és viszonosság követelménye, egyébként újra gyarmatosítás történhet Európa közepén. A vallási kisebbségek kérdésében a szabadegyházak szövetségéről is beszámoltunk, de az ún. destruktív szektákkal kapcsolatos intézkedésekről is, amelyek méltók a demokratikus intézmény-rendszerhez, viszont nem adhatnak lehetőséget adminisztratív módszerekkel való üldözésre.

A cseh delegáció szolgáltatta az esettanulmányt a nyelvi csoportok munkájához (angol és német). Magam az angol nyelvű csoportban vettem részt. Hangot adtam annak a meggyőződésemnek, hogy a demokratikus átalakulások lassan mennek végbe, mivel a régi beidegződések működnek, és a gondolkodásmód megváltoztatásához idő, néha nemzedékváltás is kell. Ezek mellett egyházaink – hagyományaiknak megfelelően – teljes igyekezetet fordítanak az evangélium hirdetésében és az oktatásban is az egyén jogának tiszteletben tartására. Nemzetiségeink saját nyelvükön hallgathatják templomaikban az istentiszteletet és megtalálhatják anyanyelvi iskoláikat is.

A plenáris üléseken tartott vitákban sikerült – különösképp Kovács Attila püspök úr delegációnk által támogatott hozzászólásai által – több magyar javaslatot is bevenni a zárónyilatkozatba. Általában tapasztalható volt a szervező német küldöttség mellett a magyar álláspontok és képviselet iránti tisztelet és megbecsülés, amit az is mutatott, hogy egyik ülésszakon dr. Szentpéteri Péter professzor vezette az ülést. Egyöntetű volt az a vélemény, hogy a Közép-Kelet-Európa térségének országaiban is kívánatos lenne létrehozni – az ökumenikus szervezetekhez kapcsolódva – emberi jogokkal foglalkozó kislétszámú csoportot, bizottságot, amely a megfelelő hazai és nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatot tartaná a megfelelő tájékoztatás és tájékozódás miatt.

Későbbi konferenciák követik a vilemovit, amelyek a regionális problémákkal foglalkoznak. Kívánatos a magyar részvétel is, hogy rólunk ne nélkülünk beszéljenek.

Kiss Emil
teológiai tanár

Albán testvérek között

1995. április 10-től egy néhány napot töltöttem Albániában, a Szkipetádok országában. Néhány lelkész szolgatársammal, és kísérőinkkel utaztunk, hogy az ott élő kis magyar missziós csoportot segítsük és támogassuk abban a kemény, de az Úrtól vett megbízatásukban, melyet hűséggel és kitartással végeznek.

Tenkely Csaba (korábban a Debreceni Szabadkeresztyén Gyülekezet lelkésze) Tiranában és hét faluban végzi a Krisztushoz hívás és Krisztushoz szeretés parancsának feladatát. Albániába felesége és négy gyermeke is elkísérte, s immár mindnyájan kiválóan beszélik a nyelvet. A három év alatt két albán testvérünket is megnyerték a Krisztus küldő parancsának, így együtt végzik az evangélizációs szolgálatot, a családlátogatásokat, az elesettek megsegítését. Jó irányba halad a lelki munka, mert feltett szándékuk, hogy helybeli munkatársakat hagyjanak maguk után magyar testvéreink. A gyülekezet-növekedés érlelődő szakaszába érkezett a munka, melyet egy egészen más kultúrában kell, hogy kifejtsenek testvéreink, mint azt itthon tették.

Egy másik család is – Katona Pál és Ibolya – szorgoskodik Albánia más részében, a misszió területén; valamint egy erdélyi testvérünk, Máriusz és felesége, Izabella, is ezt teszik.

Örvendetes, hogy legalább a hitvalló egyházak részéről felismerték a nagy missziós lehetőséget, és engedtek a "Ki megyen el nékünk?" kérdezőjének!

Egyébként korábban, 1936-38 között a Magyar Református Egyháznak is volt Albániában misszionáriusa Parragh Lajos református lelkész személyében. Testvérünk Korcsa városában végezte szolgálatát, s még e sorok írásakor is örvendezve vette hírül azokat a lehetőségeket, amit akkor a világháborús események miatt meg kellett szakítania. Kérjünk fiatal munkatársakat az Úrtól, hogy a nagyobb egyházak is részestársai lehessenek e legszebb feladatnak!

Enver Hodzsa egy embertelen világot hozott létre Albániában 1946-ot követően, amikor kikiáltották az Albán Köztársaságot. Az "eredetileg" keresztyén gyökerű Albániát, ahol Pál apostol is járt, s akkor Illyriának nevezték (Róm 15:6) – a hadjáratok, az iszlám és a kommunizmus tették hárommilló rabszolga országává.

A nagy hadvezér az országot 1967-ben ateista államma nyilvánította (amely tett a történelemben egyedülálló), magát az ateizmus főpapjává nevezte ki, s írásai szolgáltak mindenkinek ideológiai alapul, melyet meg kellett tanulni, mint a betűvetést. Az országban rettenetes fogolytábort csinált, kiirtotta az értelmiséget, s mindazokat, akik nála okosabbak voltak. Találkoztunk egy olyan férfival, akinek apját személyesen lőtte le Enver Hodzsa. A diktátor tanácsadója egy modern Jézabel volt, vagyis a felesége, aki 72 évesen börtönben ül, s a kis misszió egyik albán munkatársa szokta őt meglátogatni.

A másokkal szemben félelmet nem ismerő Enver Hodzsa mégis annyira félt mindenkitől, hogy ezt ellensúlyozandó 300.000 betonbunkert építtetett ki kínai segítséggel, börtönné változtatva országát, hol egyetlen vallást tűrt meg: a maga irányította démoni ateizmust.

Enver Hodzsa nem érte meg a 90-es évek elején történt változásokat, a nagy bálványszobor összeomlott.

Akinek a sírkövéhez úgy járultak az emberek, mintha "szent" lett volna, s akinek a sírkövét csókolgatták az emberek, az az Enver Hodzsa mára semmivé lett. Isten megengedte neki, hogy a benne tomboló gonosz kifussa magát, de a magának épített mauzóleumba nem engedte be hulláját. Isten Ura a történelemnek, s a gonosz munkáját is beépítette a sötét erők által nem ismert tervébe. Így történt meg az, hogy a bálványnak készült mauzóleumban adták át az államelnöknek – Ramiz Aliának – az első teljes, albán nyelvű Szentírást, s ebben a mauzóleumban hallgatták végig Tiranában Billy Graham tévé-közvetítette evangélizációs szolgálatát is. Így lett az istentelen Enver Hodzsa által létrehozott alkotás Isten közelében jóvátétel az albán nép számára.

Alkalmunk volt felkeresni a tiranai gyülekezeti sejteken kívül annak a hét falunak némelyikét is, melyek pásztorolását Isten Tenkely Csabára bízta. Utunk során minden adandó alkalommal éltünk a bizonyságtétel lehetőségével. Albánia 70 %-a hegyi falvakban lakik, a misszió társaságok egymásközti megegyezéssel térképezték fel a területek feladatait. Az angol Baptista Misszió látja el a falvakat vetőmagvakkal, de jelen vannak a svájciak, hollandok, németek, s jó békességgel szolgálják egy Uruk irányításával a felebarát üdvösségét. A közös anyagi és szellemi támogatás szépen kifejezi belső akaratuk tisztaságát, önzetlenségét, áldozatvállalását. Mindenki előtt egy cél lebeg: Krisztus számára megnyerni Albániát.

Mivel Enver Hodzsa minden vallást kiirtott, így az iszlámot is, ez esélyegyenlőséget kínál minden vallásnak az emberek elérésére nézve. És noha Albánia a közelmúltban belépett az Iszlám Szövetségbe, a missziói parancs végzése szempontjából itt mégis sokkal előnyösebb és jobb a helyzet, mint más iszlám országokban. Gondoljuk meg, hogy napjainkban a mohamedán országokban még mindig hitehagyottnak tartják azokat, akik a keresztyén hitet választják. Egyiptomban letartóztattak egy keresztyén hitre tért fiatal leányt, az őt megkeresztelő lelkészt és egy diakónust is, a templomi alkalmazottakkal együtt, s vádat emeltek ellenük, "az iszlám megsértése és hitehagyás" címén. Albánia ma a legfogékonyabb az evangéliumra az iszlám országok közül, ezért a lehetőséget is a legnagyobbnak kell tekintenünk. Imádkozzunk a másokért! A hegyi lakók egy része írástudatlan, a Koránt soha nem látták. Az öregek azt sem tudják, hogy hány évesek!

Ámuló csodálattal álltunk meg a fölénk magasodó 2.000 méteres hegyek koszorújában. Imádatunkkal róttuk le hálánkat Isten felséges nagysága és tettei előtt. Kinek ne jutna eszébe az Ige: *"Hol voltál, mikor a földnek alapot vetettem, s a hegyeket alkottam, s azt kifeszítettem, s határt szabtam a tengereknek?"* (Jób 38:6, Ézs 40:15). A természet pazar gazdagsága és a szegénység nyomorúságának disszonanciája olyan paradoxon, melyet csak a bűn elhatalmasodásával értelmezhetünk.

A hegyi lakók építkezéseikhez 1200 méterig is felhordják kicsiny termetű hegyi lovaikon a patakmedrekből az évezredek óta összetöredezett, ún. "beszélő" köveket. Elhódítva néhány tenyérnyi földet a kősivatagtól, lakóhelyüktől függetlenül mennek azt megművelni. Elsősorban az asszonyok dolgoznak, a férfiak az ekét és a vetőmagos zsákot felkötik a lovak hátára, s hajmeresztő meredekeken kaptatnak céljuk felé.

Tenkely Csaba a 7 falu központjában egy missziós ház megépítésén fáradozik, ahol egy helybeli albán testvér fogja a lelkigondozói szolgálatokat, családlátogatásokat elvégezni több faluban. Így gondolhatunk anyagiakban arra a sokrétű szükségre, ami a missziós munkát megterheli. Örülünk, hogy mi, magyar reformátusok is, a lepramissziós alkalmaink perselypénzével támogathatjuk azt a munkát, amit önzetlen testvéreink helyettünk is végeznek!

Némely falvakban vannak úgynevezett népiskolák, melyeknek tanítói – nem szakképzett pedagógusok – a legszükségesebb elemi tudásra, betűvetésre tanítják a gyermekeket, akik egy részének még cipője sincs. Az iskolák állapota leírhatatlanul szegényes. Néhány összetákolt pad, tábla, kréta, és kész.

A hegyi lakók általában a földön alusznak, s ha valahol ágy van, az már "jómódról" árulkodik. Van család, ahol egy pohárból iszik mindenki, mert nincs több poharuk.

Érdeklődésünkre és kérdéseinkre a hegyi lakók elmondták, hogy leginkább az útépítést tartják fontosnak településükhöz. Az utat jelenleg a patakmedrek jelentik, melyek időnként teljesen járhatatlanok.

A missziók hitelét a hegyi emberek az általuk igényelt segítség megadásán tudják lemérni. Mivel a keresztyén missziós társaságok ezt felismerték, így az irgalmas samaritánus készségével közelednek Albánia sebesült és bekötözésre váró népéhez.

Orvosok alig vannak. A "rendelő" fogalom itt nem létezik. Láttuk, amint egy fiatal orvos a patak mellett mérte a vérnyomást. A kis magyar közösségnek az is kiváltsága, hogy egy Magyarországon tanult orvos – ha idős is – segít a betegek ellátásában úgy, hogy időközönként helikopterrel kiviszik őt ezekbe a falvakba.

Jó lenne, ha a külmissziói munkaág támogatásában a szabadegyházakon kívül az intézményes egyházak és azok gyülekezetei is részt tudnának vállalni. Segítőkészségünk az imádságon túlra is tudjon kiterjedni, ami a konkrét céladományt, adakozást jelenti. Úgy érzem, mindebben példát mutat a Kelet-Európa Misszió Alapítvány magyarországi csoportja, akik szívünkön viselik az albán misszió minden gondját. Albánia népe nem ismerte Istent, de szívében a hegyek Ura él, akit nem ismerve is imádtak; s ezt az ismeretlen Istent teszik ismertté Jézus Krisztusban Albánia misszionáriusai (ApCsel 17:23).

Nagy János, ny. református lelkipásztor

KELET-EURÓPAI MISSZIÓ hírlevele,
1995. október

PÓTBÁRKI

Tokióban egyedül élő emberek egy erre szakosodott irodán keresztül néhány órára felfogadhatnak képzett "családtagokat". Ezeknek a "rokonoknak" az a dolguk, hogy tökéletesen eljátszák szerepüket. Egy özvegy nagyapa például 120 ezer jenért (kb. 1600 dollárért) egész napra kivehet egy nagymamát, egy fiút, hozzá menyt és gyerekeket.

Amíg az asszonyok a konyhában tesznek-vesznek, a nagyapa megvitatja "fiával" az üzleti ügyeket, de fél szemét a gyereken tartja, aki leckét ír. A nap végén aztán a vendégek szétszélednek, mennek a maguk dolgára.

Akiknek, legalábbis átmenetileg, tekintélyre van szükségük, azok "beosztott"-at is rendelhetnek, s az illetőt a "főnök" jól letolhatja mások előtt.

/Reader's Digest/

Bibliafordítások 1995-ben

Pápua Új-Guinea az indonéz szigetek folytatásaként, mint önálló állam, a Brit Nemzetközösség egyik tagja. A távoli és kiterjedt szigetvilág lakosságáról azt tartják, hogy a büszke európaiak civilizációjától ők maradtak távol leginkább. Az ország fővárosában (Port Moresby) már egyetem működik.

Ehhez az államhoz tartozik az északi Manus-sziget, ahol egykor Molnár Mária misszionáriusnő tevékenykedett. Szolgálati helyén ölték meg a japánok. Molnár Mária a két világháború között egyszer Tahiban tartott beszámolót, nagy érdeklődés kísérte.

Német nyelvtudósoknak sikerült kiadni az Újszövetséget az egyik ottani nyelven. Bár az országban az angol vált hivatalos nyelvvé, létezik egy angolból és más fajtákból ötvözött "pidgin" (ejtsd: pidzsin) nyelv is, elsősorban kereskedők használatára. Mindezek ellenére sok elszigetelt törzs saját nyelvén beszél. Fehér ember nem tud mit kezdeni a legtöbb törzsi nyelvvel, mivel nincsenek szótárak, könyvek. Nagy jelentőségű tehát a nemrég kiadott Újszövetség-fordítás.

Az Egyesült Államokban több, mint 250 000 ember afro-amerikai gullah nyelven beszél, és egy tizede másként nem ért. Főleg egyes szigeteken. A Florida északi részén és Észak-Karolina keleti partjaihoz közel élő, bőrük színe szerint kreol nép megőrizte saját nyelvét. Gullah szavakkal Jézus neve Jedus, Máriáé az angolt követve Mary, Józsefé hasonlóan Joseph. A jegyespár az összeírásra Betlehembe ment, vagyis a szigetlakók nyelvén: "Betlam een Judea" (a júdeai Betlehembe).

Szent Ilona sziget (Dél-Karolina, USA) baptista lelkésze, Ervin Greene gyermekségétől szerette ezt a népet. Tudós nyelvészek és gullah segítők közreműködésével ezért készülhetett el az Újszövetség jelentős része. Utóbb 5000 példányban adták ki Lukács evangéliumát. A vegyes bőrszínű, hívő gyülekezet testvéri közössége nagy ünnepséget tartott az elmúlt évben, és Istentől az evangélium leendő olvasóira áldást kért. Reménykedve várják a teljes Újszövetséget. Mostani örömüket így fejezik ki: "Isten már gullahul beszél!"

A Kamerunban élő 120 000 főnyi kom lakos kö-zül még csak minden ötödik tartozik valamilyen keresztyén egyházhoz. Ennek egyszerű oka az, hogy a misszionáriusok nem tudták megtanulni nyelvüket. Bibliájuk sem volt. Egyelőre csak néhány újszövetségi történetet fordítottak kom nyelvre, Jézus Krisztus születését és feltámadását. De már ez is kiváltotta az érdeklődést. A kutató misszionáriusok egyidejűleg új írásmódot is kreáltak, amelynek nyomán az elmúlt nyáron megkezdődhetett a gyermekek rendszeres iskolai oktatása írásra és olvasásra.

A burbachi német Wycliffe bibliafordítók 1995-ig 400 különféle nyelvű teljes Bibliát, Újszövetséget vagy egyes részeket adtak ki a Távol-Keleten, Afrikában és a Föld más körzeteiben. A munkát az egyes államok kormányai általában támogatják. A német kutatók hármas feladata: nyelvkutatás, az új nyelvek betűírásának megalkotása és bibliafordítás.

1995 végén, a Wycliffe Biblie Translators német és angol kiadványai alapján

A Biblia nyelvrokonaink között

A Független Államok Közösségéhez (a volt Szovjetunió) tartozó nemzeti kisebbségeknek nincs saját bibliafordításuk. A svédországi Szláv Misszió (Slaviska Missionen) hivatást érzett arra, hogy az Urál-Altájon és a hegységen túli finnugor népek állapotán segítsen. A mordvin népnek 1973 óta csak a 4 evangélium készült el saját nyelvén. A távolabbi burját nyelven még csak kettő. Az ujguroknak ennyi sem. Pedig még sokkal több nyelvrokonunk él Szibériában és Urál-Altajon. Ők elég sokat tudnak európai rokonaikról, a finnekről, észtekről és magyarokról. Rendkívül barátságosan fogadják őket. Vallásuk animizmus, varázslás, bár az oroszok már krisztianizálták a legtöbbjét, a "népszokások" szintjén megmaradt a pogányság. A térhódításra törekvő iszlám is megjelent köztük és működik.

A Szláv Misszió felkérte az említett európai államok evangéliumi hívőit, hogy tegyék szívügyükké nyelvrokonaik között a missziómunkát. Az elmúlt év nyarán hazai és erdélyi magyar baptisták közül talán 15-en utaztak közéjük, finn, észt és svéd támogatással. Vállalták az úttal járó kényelmetlenséget, a rossz közbiztonság számos próbatételét. A nyugat-szibériai tundrán épített Hanti-Manyszijszk városban átadhatták az első hanti nyelvű Márk evangéliumot. A fiatal magyar nyelvészek bátor vállalkozását támogatta az ottani egyetem is.

A Szeretet című erdélyi folyóirat folytatásos beszámolóiból, és Dobner Győző szóbeli tájékoztatása alapján.

Teret hódít az új

A Biblia kritizálgatása, a hitetlenség a világ legtöbb táján ma már avas régiségnek számít. Az elrejtett és tiltott könyv milliókhoz szól az újdonság erejével. Nagyon sokan veszik kézbe, és új világnézetre, sőt lelki megújulásra jutnak. Felsorolunk néhány apróságot a nagyszerű Bibliáról:

150 éves hazai missziónk egyik legfőbb tanulsága, hogy a Szentírás, Isten élő igéje minket is megújíthat, ahogy ezt atyáink korában tette. Vegyük kézbe, fogadjuk életünkben a legfőbb szabályozónak, és ajánljuk másoknak is. Korai missziómunkánk ereje a bibliaterjesztésben rejlett.

C. H. Spurgeon mondta: "Harcolunk a Biblia minden szaváért, mert az Isten szava, és nincs benne semmi tévedés".

Meyer Henrik írja önéletrajzában: "Éjjel elővettem édesapám Bibliáját és olvastam. Utána a Zarándok útja című könyvet is elolvastam. Úgy tűnt, mintha lépést tartanék a zarándokkal. Egy hónap múlva, nagy tusakodás és küzdelem után hithez, lelki békességhez és bűneim megbocsátásának bizonyosságához jutottam".

Kornya Mihály és nagyszalontai református társai "A Szentírást olvasva, imádkozva és böjtölve keresték a helyes utat. Kornya kiment a városból, kis élelmét magával vitte és naphosszat a Biblia mellett elmélkedett a búzatáblák között", – írja Kiss Ferenc orvosprofesszor.

Balázs János kiskőrösi szőlősgazda egyszerű, tanulatlan ember volt. Számolni kártyázás közben tanult meg, még amikor világi volt. Amikor hívő lett, megtanult olvasni a Bibliából. Így vált Isten szava szellemi és kultúrális forrássá egyszerre. Nem csak neki, mert hamarosan a környék vándor igehirdetőjeként másoknak is elmondta, hogyan zárta szívébe az Úr Jézus Krisztust.

A régi és az új dolgok elfogadása, sima egymás mellé rendeződése nem feltétlenül bizonyos. Így van ez a hazai konzervatív nézetű gyülekezetekben. Közöttük mindig elsőbbsége volt a "régi Károli szövegnek", az új, 1975-ös, protestáns fordítás rovására. Mégis tapasztalható már bizonyos fordulat. A régi, ószövetségi nevek esetében például az új írásmódot használják (Akháb, Áháb; Sedékiás, Cidkijjá; Nabukodonozor, Nabukadneccar, stb.)

A legjobb eszköznek a börtönmisszióban a sajtótermékek bizonyulnak. Köztük is első helyen áll a Szentírás. A rabok szívesen olvasnak, és az olvasottak fölött véleményüket is kicserélik. A római katolikus börtönmissziósok is sok Újszövetséget osztogattak ki közöttük.

A szegedi piacon nézelődéssel idejét töltő diák csupán annyit tudott a Bibliáról, hogy minden szava hazugság. Ezt hallotta az egyetemen. Most egy földre terített pokrócon meglátta a Bibliát, és az árus csak 1 forintot kért érte. A diák úgy döntött, hogy annyit megér. A vonaton kinyitotta és olvasgatni kezdte. Elejétől kezdve az volt a véleménye, hogy ez lehet igaz, vagy tévedés, de semmi esetre sem hazugság. A következő állomáson felszállt egy férfi, odalépett hozzá, és ezt kérdezte: "Érted-e, amit olvasol?" Furcsa volt, hogy miért tegezi, de megismerkedtek. Boros Gergely testvér volt és legközelebbi látogatásán az érdeklődő diák jelen volt az igehirdetésen. Azóta sem szakadt el a gyülekezettől.

Egyház a kommunikációs társadalomban

A fenti címen rendezett tanulmányi napot a magyar jezsuiták által létrehozott Faludi Ferenc Akadémia. A rendezvényre a Pázmány Péter Katolikus Egyetem új belvárosi épületének dísztermében került sor. A neves szakemberek előadásai és az azokat követő vita lehetőséget nyújtott a modern társadalmat is megszólító vallási nyelv felé vezető út közös keresésére.

Morel Gyula innsbrucki jezsuita professzor egy új vallási nyelv mielőbbi kialakítását sürgette előadásában. A jelentés és jelentőség krízisből kiindulva mutatott rá arra, hogy a "vallás elnémulásából" való kitörés útja a nyelv érthetőségén, foghatóságán és a valósághoz ragaszkodó hűségén keresztül vezet.

Tomka Miklós szociológus felvázolta, hogyan és milyen intenzitással kommunikálnak a magyar egyházak a társadalom különböző rétegeivel. Arra is megpróbált előadásában rámutatni, mi várható az elvárosiasodás, elvilágiasodás folyamatában az egyes társadalmi csoportok és korosztályok esetében, melyet a kommunikációs eszközök egyre nagyobb térhódítása tovább erősít.

Bencze Lóránt nyelvész a kommunikációból, mint az élet szükségszerű megnyilvánulásából indult ki. E nyelv természeténél fogva változik, állandó kölcsönhatásban és viszonyulásban az adott helyzettel, kultúrával és személyiséggel. Ebben az értelemben fogható fel minden szektásodás és egyházszakadás a kommunikáció beszűkülésének és válhat minden változtatás egyidejűleg a nyelv leszűkülésévé, torzulásává is.

Czakó Gábor író az ipari- és médiakorszak paradigmaváltását elemezte, ahol a kommunikáció középpontjából az Isten és ember párbeszéde kiszorul, s helyére az értelem és tudomány lépett. Ennek nyelve az információ, melynek alapvonása, hogy számára az igazság értelmezhetetlen, és helyette csak a fejlődés, a haladás és a siker megtámadhatatlannak tűnő szavait ismeri.

A nyugtalanító vendég

A Magyar Nemzet (december 8.) Szabó Ferenc jezsuita szerzetessel, a Távlatok című folyóirat főszerkesztőjével készített interjút, akinek most jelent meg *Szomjazod, hogy szomjúhozzalak* című kötete, mely válogatott verseit tartalmazza. Arra a kérdésre, hogy a haláltól való félelem és a hitetlenség kísértése is ott bujkál verseiben, pedig ezek nehezen illeszthetők bele a szerzetesekről alkotott képbe, azt felelte: "Nem a haláltól való félelem, hanem a végesség szomorúsága inkább, hogy el kell egyszer menni, pedig olyan nagyon szerettem ezt a földet. Nem kell azt hinni, hogy ha valaki hisz, nincs semmi gondja az életével. A hívő ember is megéli a hitetlenség kísértéseit." A jezsuita atya idézi Paul Claudelt. Ő az egyik megtért barátjának, aki attól tartott, hogy unalmas lesz az élete a megtérése után, ezt írta: aki Istent befogadja, olyan vendéget fogad be, aki többé nem hagy nyugtot neki. "Istent állandóan keresni kell, vagy ő keres minket. A hit nagy kaland, és ez kifejeződik a verseimben. Szabó Ferenc azt is elmondta, hogy a jezsuitáknak megvannak az eszközeik és fórumaik ahhoz, hogy a modern módra pogány Európát a keresztyén hithez ismét elvezessék, "emberünk nincs hozzá elegendő".

Vallási élmény Isten nélkül?

König bíboros egy pódiumbeszélgetés során beszélt arról a mai paradox helyzetről, hogy a vallást az emberek igénylik, a vallási élményre szükségük van, ezzel szemben Istent elutasítják. A vallásra szükség van, hiszen a bizonytalanság érzése az emberben csak nő, általánosan azonban azt gondolják, hogy az egyház nem ad igazi vallási élményt, ezért sokan a maguk vallását kívánják létrehozni. Az egyre inkább terjedő kételkedés mellett elsősorban a fiatal generációban erősödik a vallás utáni vágy... A vallástól az emberek választ várnak életük megoldatlan kérdéseire.

A pódiumbeszélgetést, amelyen neves teológusok vettek részt, az Osztrák Tudományos Akadémia rendezte "Vallás Isten nélkül?" címmel. Johann Baptist Metz német teológus a mai ember istenképével foglalkozott. Kijelentette, hogy "nincs olyan Isten, aki valakihez, vagy valamihez illik". Se a "klerikális hatalmi elképzeléseknek" megfelelő Isten nem létezik, se a pszichológiai önmegváltó törekvések Istene. Bár ma állandóan változik minden, ki kell tartanunk a konzervatív istenkép mellett. Isten mindenható, Isten nemcsak az öröm, az ujjongás Istene, hanem a szenvedésé, aki mindenhatósága révén azon is változtatni tud.

Metz arról is beszélt, milyen jelentősége van a vallásnak a mai demokrácia számára. A modern jogállam nem tudja létrehozni saját erkölcsi alapján, s a vallás ebben a demokrácia partnere lehet. A monoteizmus nem a győzelem vallása, hanem a szenvedéstörténeté. Ez lehet egy erkölcsi univerzalizmus alapja, mely figyelembe veszi az ellenség, az idegen szenvedését is. Így lehet a békéhez közelíteni, így cselekedtek most a Közel-Keleten.

Ma a világ "privatizációja" folyik: megkövült az istenkép, mondta Günther Schiwy publicista. Az istenképet az intézmények előrajzolják. Ezért Schiwy szerint nem Istent tagadják a mai kritikusok, hanem ezeket az istenképeket. Schiwy szerint ma Auschwitz szörnyűsége miatt ellentmondásba került a jóságos Istenről alkotott kép Isten mindenhatóságával. Hogy mentse az ember a jóságos Istent, tagadja mindenhatóságát.

Thomas Halik cseh teológus professzor is felszólalt a beszélgetésen. Hozzászólásában hangsúlyozta, hogy ma az egyházaknak elsősorban meg kell tanulniuk megérteni a modern ember szellemi szituációját. A szekularizmust ma átfogó minimalizmus váltotta fel. Ma az ember nem Istennel küzd, hanem csak árnyképével. Halik szerint az egyház feladata átsegíteni az embert a sötétségen. Fel kell fedezni újra a misztikát, így boldogulhatunk.

Magyar Kurír, 1995. december 12.

JELENTÉS A KÁRPÁTALJAI MISSZIÓRÓL



1993-ban Révész Árpád szövetségi elnök, Győri Kornél szövetségi főtitkár és Bayer György missziói titkár fölkereste a kárpátaljai magyar baptista szórványt. Az ekkori első látogatás után két évvel, az azóta elérhető szóbeli és írásos tájékoztatás ismeretében november 3-tól 5-ig, szolgálati út keretében személyesen akartam meggyőződni arról, hogyan is halad ott a misszió. Egyházunk hivatalosan kirendelt misszionáriusával, Tóth Gábor testvérrel és feleségével, Zsuzsával vettük sorra a Beregszászból sugárirányban kiágazó utak mentén elhelyezkedő gyülekezeteket, állomásokat.

Amikor Kárpátalján járunk, lépten-nyomon érzékeljük, hogy a határaink menti magyarság egyes csoportjai közül az itt élők sínylették meg legjobban a nagyhatalmaknak az első és a második világháborút követő diktátumát. A velük egy nyelvet beszélő anyaországtól elszakíttattak, az önkényesen nekik rendelt új ország pedig nyelvi elszigeteltségük miatt nem válhatott befogadó közegükké. Az így kialakult légüres térben a kárpátaljai magyarokat, így a baptistákat is – önhibájukon kívül – sok évtizeden át elkerülte mindaz a fejlődés, ami az első világháború óta akár Magyarországon, de még Ukrajnában is a mindennapi és a hívő élet terén végbement.

Öt évvel a rendszerváltás után még most is kísért a sehova nem tartozás állapota. Hisz jogilag és szervezetileg a kárpátaljai magyar baptisták az Ukrajnai Baptista Szövetséghez tartoznak, de a gyakorlatban ennek szinte nincs jelentősége. A földrajzi távolság és a nyelvi korlátok miatt – még ha megvan is erre a szándék – a kijevi baptista vezetők nem tudnak mit kezdeni a magyar szórvánnyal. E megváltoztathatatlan tény ismeretében óriási felelősség hárul egyházunkra.

E felelősséget felismerve indultak útnak és indulnak ma is Magyarországról az első lépcsőben, alkalmilag kilátogató lelkipásztorok és teológiai hallgatók, valamint a spontán szerveződő, felbuzduló csoportok. Ezek haszna azonban tüneti és csak rövidtávon érzékelhető. Erre az első lépcsőre épült az argentin és a német baptisták segítségével elindított magyarországi misszionárius céltudatos és rendszeres szolgálata, a tulajdonképpeni második lépcső (A múlt században a hazai misszió is ilyen jellegű munka nyomán bontakozott ki.)

Misszionáriusunknak az első lépcsőre épülő tevékenysége során és nyomán világossá lett – erről személyesen is meggyőződhettünk –, hogy Kárpátalján – az ott tapasztalható lelki éhség miatt – térségünk egyik legreményteljesebb missziója bontakozott ki. Ez a kibontakozás olyan szükségleteket támaszt, amelyek az eddigi eszközökkel és módon nem elégíthetők ki. Sőt fönnáll annak a veszélye, hogy ha nem történik valami, a növekedés megtorpan, esetleg letörés váltja fel. Most már égetően szükség van a harmadik lépcsőre. Ebbe két fő tevékenység tartozik: egyházszervezeti és missziói-szervezési.

(1) Az egyházszervezeti teendők

a) E körbe tartozik Szövetségünk és az Ukrán Szövetség közötti kapcsolatfelvétel, konzultáció a kölcsönös tájékoztatás és ennek nyomán megkötendő, körültekintő tárgyalásokra épülő, a kárpátaljai magyar missziót illető testvéri megállapodásra. Ennek célja és fontos eleme lenne, hogy – az országhatárokon is átnyúló amerikai Magyar Baptista Szövetség mintájára – egyházszervezetileg, vallási ügyek szempontjából a Magyarországi Baptista Szövetséghez tartozna a kárpátaljai magyar baptisták közössége, miközben afféle kettős "állampolgársággal" – az ukrán állam illetékessége alá tartozó ügyek intézhetősége céljából az Ukrán Baptista Szövetségben is megtartanák tagságukat. (Ugyanez a kettős státusz elképzelhető lenne vajdasági testvéreink esetében is.)

b) Szükségesnek tűnik egy Ukrajnában bejegyzett Baptista Kárpátalja Alapítvány létrehozása. Ezt az indokolja, hogy az alapítványi forma lehetőséget ad arra, hogy a kuratóriumban külföldiek is jelen legyenek. A létrehozandó alapítvány, azáltal hogy Szövetségünk képviselői is helyet kapnának benne – alkalmas eszköz lenne arra, hogy a Magyarországról érkező anyagi és missziói segítséget céljaink szerint hasznosítsa. (Jelenleg befolyásunk áttételes és bármikor megkérdőjelezhető.)

(2) A missziói-szervezési feladatok

a) Tóth Gábor misszionárius jól ismeri a terepet, őt is ismerik. A kibontakozó munkát azonban egymaga nem győzheti. A gyülekezet-plántálás mostanra oly szakaszba jutott, hogy már feltétlenül szükséges az öntözés is. Ehhez pedig emberek és csoportok beállítása szükséges. Nem feltétlenül újak bevonásával. Számításba kell venni a már eddig is spontán odajárókat, és még kiegészülhet a létszám jó néhány vállalkozó missziói szakos hallgatóval, lelkipásztorral.

b) A felsoroltaknak azonban az eddigihez képest minőségileg máshogy kell működnie; mégpedig EGYSÉGES SZOLGÁLATI RENDBE ILLESZKEDVE.

Hogyan valósulhat meg ez? Úgy, hogy közösségünk terjessze ki Tóth Gábor testvér megbízását azzal, hogy ő legyen a szervezője, a koordinátora a kárpátaljai missziónak. Hogy a gyakorlatban is az lehessen, föl kell kérni mindazokat, akiket az első lépcsőről szólva említettünk, hogy egy adott időpontban és helyen találkozzanak misszionáriusunkkal, meg azokkal, akik felkérésére újként becsatlakoznak a munkába. E találkozó egyik része foglalkozhatna az eddigi tapasztalatok megosztásával, a teendők fölvázolásával, és nem maradhat el a szolgálati beosztás kialakítása. Ez egy havonta ismétlődő – időről-időre felülvizsgálandó séma szerint alakulhat, amelynek alkalmazásával – a helyi szolgálattevőket sem mellőzve – egy negyedéves, féléves szolgálati terv, beosztás szerint működne a misszió.

c) A földrajzi helyzet, az úthálózat is egyértelművé teszi, hogy Beregszász van a középpontban. A missziói helyzet azonban ettől ma még eltér. Beregszászon ugyanis sem imaház, sem lelkipásztorlakás nincs. Ennek reménye megvan. Ahhoz, hogy valósággá legyen, minden erkölcsi és anyagi segítséget meg kell adnunk. Ez ügyben is Tóth Gábor testvért vegyük igénybe összekötőként.

Győri Kornél (főtitkár)

"SZOLGATÁRS"-NÉ

AZ UTOLSÓ HÚSZDOLLÁROSUNK

Szerda esti kóruspróbánkon karvezetőnk szünetet tartott és azt mondta: "Közöttünk egy házaspár nagy pénzügyi nehézségben van. Nem akarom őket zavarba hozni, ezért nevüket, körülményüket nem ismertetem. Aki segíteni akar rajtuk, próba után jöjjön hozzám."

Kórusunk 130 tagból áll. Kórusvezetőnk, Tom olyan gyülekezeti tagok, családok érdekében szól, akik ima- vagy anyagi támogatásra szorulnak. Tomban megbízunk, tudjuk: jól megfontolja, mielőtt bárki érdekében szólna. Főleg azt értékeljük benne, hogy az illető(k)ről és annak helyzetéről részletes tájékoztatást nem ad.

A kóruspróba végén, kottáink elrakása után feleségem, Susan rám nézett és azt mondta: "Vannak emberek, kiknek sorsuk a miénknél is rosszabb. Mennyi pénz van nálad?" Pénztárcámba néztem, és egy húszdollárost meg három egydollárost mutattam neki. "Ez minden. Miért kérded?" "Hát igen. Ha Tom annak a házaspárnak adományt kér, nekünk is kell áldozni. Nem adhatnánk oda azt a húszdollárost?"

Haboztam, ezután közöltem vele az igazságot: "Tudod, kedves, amikor az imént azt mondtam: ez minden pénzem, igazat szóltam. Valóban nincsen több. És te is tudod, hogy már megfenyegettek: holnap kikapcsolják az áramot, ha a számlát nem egyenlítem ki, folyószámlánkon pedig már semmi sincs."

"Ej, – válaszolta feleségem –, ha számlánk kifizetésére úgy sincs pénzünk, ez a húszdolláros igazán nem számít; jó célra is fordíthatjuk. Olyan érzésem van; Isten elvárja tőlünk."

Már évekkel ezelőtt megtapasztaltam, hogy amikor feleségem Isten akaratával egyező döntésre jut, az én szavamnak nincsen súlya. Mindig neki lett igaza, így most is gyorsan meggyőzött.

Visszamentem a terembe, ahol az imént énekeltünk. Tomot a kórustagok körében láttam. Pénzt adtak át neki, vagy csekk kitöltésével foglalatoskodtak. Semmit sem szóltam, a húszdollárost átnyújtottam és kimentem.

Hazautunkon feleségem megjegyezte: "Hát nem szép dolog, hogy egy kis hozzájárulással mi is segíthettünk annak a házaspárnak?" Igazat adtam neki, azután gondolataim saját anyagi helyzetünk körül forogtak.

Valóban rosszul álltunk. Három évvel ezelőtt legjobb barátaimmal egy kis vállalatot alapítottunk, és minden pénzünket abba fektettük. Kölcsönöket vettünk föl, nyereségünket pedig a vállalkozásunkba forgattuk vissza.

Ennek ellenére egy év múltával sem volt bevételünk, így feleségemnek titkárnői állást kellett vállalnia, de fizetése kiadásainkat alig fedezte. Amikor újabb év múltával számláinkat alig tudtuk rendezni, én is kereső foglalkozás után néztem. Vállalkozásunk rám eső részét üzlettársaimnak adtam el, de mivel bevételük nem volt, kifizetni nem tudtak.

Végül egy élelmiszer-nagykereskedésnek lettem a képviselője. Munkámmal szépen előrehaladtam, s így 11 hónap múlva – némi kölcsönnel – egy kis házat vehettünk. Kölcsönünk első részletét fizettük be éppen, amikor a cég tönkrement, adósságaimban még mélyebbre süllyedtem.

Hogy szilárd talajt találjak, a rákövetkező négy hónapban mindent megpróbáltam, de semmi sem sikerült. Kisteherautóról halat árultam, de mivel utánpótlást nem kaptam, abba kellett hagynom. Azután fonott bútorokat készítettem, de nem gyárthattam eleget, mert az anyag beszerzésére nem volt pénzem; nagyvállalatokkal való versengésben alul maradtam. Mindenfélébe belekezdtem – mindhiába.

Azon az estén, amikor Tom anyagi segítséget kért a kórustagoktól, csekély megtakarított pénzünket is feléltük már, és házunkat kínáltuk eladásra. Autónk eladását is fontolgattuk. Egyik gyermekünk iskolában volt, de pénzt nem küldhettünk neki. Éléskamránk szinte teljesen üres volt. De vakon bíztunk Urunkban annak ellenére, hogy kiutat nem láttunk.

Másnap reggel megszólalt a telefon. Tom hívott fel és azt kérdezte: tudnék-e délelőtt segíteni, egy óránál tovább nem tart. Tétovázva mondtam igent. "Jó – mondta –, akkor egy fél óra múlva legyél nálam."

Amikor irodájában helyet foglaltam, azt kérdezte: "Hogy megy sorotok, Charles?" "Hát – kezdtem kitérően, mert udvarias érdeklődésre gondoltam –, igyekszünk..." Tom ezután nyomatékosan újra érdeklődött: "Találtál-e időközben munkát?" "Nem, tulajdonképpen nem" – válaszoltam meglepődve, s azon töprengtem: honnan tudja, hogy munka nélkül vagyok?

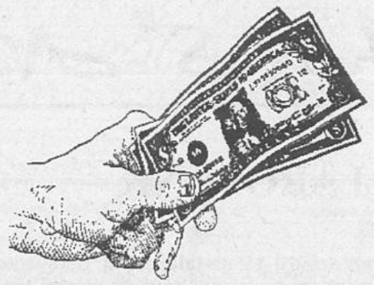
Amikor korábbi munkaadóm csődbe jutott, Susannal elhatároztuk, hogy nehéz helyzetünkről csak szűk baráti körben beszélünk, s azt kértük: ne adják tovább. Nem akartuk, hogy gyülekezetünkben aggódjanak miattunk. Szilárd hittel határoztuk el: egyedül Istenben bízunk, helyzetünk rendezését tőle várjuk. Imaközösségünkben is azt kértük: imáikban hordozzanak minket. Ezért biztosak voltunk abban, hogy helyzetünket a gyülekezet elől el tudtuk titkolni.

Meglepődve hallgattam hát Tom szavait: "Az utolsó hónapokban te és a feleséged a gyülekezet nagy áldására voltatok. Példaképpé, tanúbizonyságtevőkké lettetek olyanok számára is, akiket nem is ismertek. Szeretném közölni veletek, hogy mindnyájan szeretünk titeket és imádkozunk értetek." Az, hogy nehéz helyzetünkben Isten ily módon használ fel minket, könnyekre fakasztott, és amikor Tomra pillantottam, láttam: ő is nagyon elérzékenyült." Fel tudod fogni, milyen érzés fogott el, amikor a húszdollárost a kezembe nyomtad? – folytatta Tom – Tudtam: sejtelmed sincs, hogy a gyűjtés nektek szól. Azt is tudtam, hogy az adományotokat tulajdonképpen nem is tudjátok előteremteni."

Borítékot vett föl asztaláról, és átnyújtotta nekem. "A tiétek – kórusunk szeretetét tartalmazza. Nem kell visszafizetnetek. Tudjuk: szorult helyzetetekből kijuttok majd, de segíteni akartunk nektek."

A boríték felnyitása után több, mint 1500 dollárt találtam benne. Könnyek között rebegtem: "Az Úré legyen a köszönet!"

Csekkfüzetem annak ellenére, hogy fedezete régen kimerült, nálam volt. Elővettem és az imént kapott



Már évekkel ezelőtt megtapasztaltam, hogy amikor feleségem Isten akaratával egyező döntésre jut, az én szavamnak nincsen súlya. Mindig neki lett igaza, így most is gyorsan meggyőzött – és odaadtuk az utolsó pénzüket is.

ajándék tizedét írtam rá. "De hiszen erre semmi szükség sincs." – tiltakozott Tom. "De igen" – mondtam és folytattam az írást. Ezután együtt imádkoztunk.

Az elektromos művek számlájának kiegyenlítése után feleségemet hivatalában fölhívtam. Az örömtől felindultan kérdeztem: "Bizonyára nem jössz rá, ki az a házaspár, akinek a kórusban gyűjtöttek. – Tétovázása alatt újra könnyek szöktek a szemembe –, nem fogod elhinni: nekünk gyűjtöttek." A meglepetés, a megkönnyebbülés és hála ekkor feleségemet is sírásra késztette. Összes számlánk kifizetése után, ezen az estén éppen hat centünk maradt.

Legyen áldott az Úr!

(Entscheidung 95/5) Charles B. Cooper Jr.
Szeretet-Szolgálat (A Pesterzsébeti Gyül. lapjából)

Ford.: *Schönek Gábor*

A gyermek megmentette anyját

December lett. Elérkezett a nap, amikor meg kellett neki mondani: orvosilag mindent megpróbáltunk, de vereséget szenvedtünk. Már csak az Isten dönthet.

23 évesen itt feküdt az ágyában, és egyéves gyereknek az anyukája.

Magyarázatomat Eleanor Munro, a hivő, bátor asszony nyugodtan fogadta. Azelőtt bizonyára csinos volt, most azonban tuberkulózis jegyeit hordta magán, és ezt ő is tudta. Csendesen nézett rám és azt mondta: "Egy kérésem van: Amennyiben karácsonykor élek még, engedje meg, hogy az ünnepeket otthon töltsem."

Nem tudtam, mit válaszoljak, csupán azt, hogy kérését legjobb volna nem teljesíteni. Tüdejének jobb, alsó lebenyében egy egyre növekvő kaverna van. Munro asszony nyílt tuberkulózisban szenved, ezért betegsége baktériumait köhögéssel is terjesztheti.

Ennek ellenére megígértem neki, mert meggyőződésem szerint a karácsonyt úgysem éri meg. Segíteni rajta aligha lehet.

A betegséget férje hozta magával a második világháborúból. Mielőtt felfedezték volna, a fiatalok összeházasodtak, és Eleanor, férjétől fertőződött meg. Betegsége oly gyorsan haladt előre, és a "tűzfészek" oly hozzáférhetetlen helyen volt, hogy a segíteni kívánó orvosoknak kételyeik támadtak.

Az alsó tüdőlebenyben kaverna ritkán fordul elő. Vizsgálatkor derült ki, hogy a halálos üreghez milyen nehéz hozzáférni. Felső tüdőlebenyben a kaverna operálható lett volna.

Különféle gyógyítási módok, műtétek kínálkoztak, de ennél a betegnél egyiket sem lehetett alkalmazni...

Akkoriban 31 éves voltam, és csak rövid ideig szolgáltam a kórházban, ahol 40 betegünk között Eleanor is feküdt. Legtöbbjük állapota nem sok jót ígért. 1947-ben itt ismertem meg őt.

Amikor először láttam, a korábban 55 kg súlyú Eleanor már csak 37,5 kg-os volt. 39-40 fokos láza ellenére a barátságos közeledést mindig mosolyogva fogadta.

Nem akartam feladni a harcot érte, ezért neves specialistákat hívtam; különböző lehetőségek iránt érdeklődtem... Hosszas mérlegelés után felismertük, hogy a rekeszizom szorítása elzárhatja a kavernát, és az üreg begyógyulása elkezdődhet.

Első próbálkozásunkba Eleanor majdnem belehalt, ezért tudomásul vettük, hogy a kísérletet nem szabad folytatni.

Amikor beszélgettem vele, minden részletet elmagyaráztam neki. Nyugodt méltósággal hallgatott meg. Végül azt mondtam neki: most minden a Teremtőnk kezében van. – Rábólintott.

Szenteste, csodálatos módon, még élt, de nagyon gyenge volt. Makacsul emlékeztetett ígéretemre, én pedig – bár erős kételyeim voltak – beváltottam. Azt viszont tanácsoltam neki, hogy gyermekét semmilyen körülmények között se vegye föl. Férjén kívül – aki betegsége folytán a tuberkulózissal szemben immunissá vált –, maszk nélkül senkivel se beszéljen. Megígérte, és akkor is mosolygott, amikor már a mentőautóban ült.

Karácsony után késő esete érkezett vissza. Állapota még rosszabbra fordult. Megindító volt látni, hogyan küzd Eleanor az életért. Február végére 32,5 kiloára fogyott. Táplálékot felvenni már nem volt képes. Gyakran kellett hánynia akkor is, amikor gyomra üres volt.

Tanácstalan voltam. Végül egy idősebb kollégát hívtam hozzá. Megvizsgálta, ő is tanácstalan volt. Azután nevetve, szinte tréfásan kérdezte: lehetségesnek tartanék-e egy terhességet?

Elképzelése valóban nevetségesnek tűnt; biológiai lehetetlenség, hogy ily állapotában terhes legyen. Ennek ellenére a terhesség-tesztet elvégeztem. Meglepetésemre – szinte beszélni sem tudtam – pozitív volt. Életének legvégső határán testében második életet is hordott.

Amikor megmondtam neki, kissé elpirulva mosolygott.

Törvény szerint és orvosilag magzatának elhajtása lehetséges lett volna, hiszen az anya életét valóban veszélyeztette. De paciensem és férje ellenezte. Vallási okból és tudva azt, hogy nem élné túl, a beavatkozást mi orvosok is elvetettük.

Intravénásan tápláltuk, és tehetetlenül néztük, hogyan küzd Eleanor a két élet megtartásáért.

Azon a véleményen voltunk továbbra is, hogy Eleanor halálán van. Ő azonban vonakodott meghalni, és gyermekét is megtartotta.

Március végére hihetetlen változás történt. Meglepetésemre láza csökkenni kezdett, és először tűnt úgy, hogy állapota javul. Enni kezdett, és súlya gyarapodott. A röntgenképen már látszott, hogy a kaverna nem nagyobbodott, és újabb felvétel azt is mutatta: hogy megteremtse a gyermek számára a szükséges helyet, a rekeszizom az alsó tüdőlebenyt felfelé nyomja. A természet éppen azt teszi, ami nekünk "pneumoperitoneumi" kísérletünknél nem sikerült: a tüdő halálos üregét összeszorította. A gyermek megmentette anyját!

Valóban megmentette. Amikor megszületett a teljesen normális, egészséges gyermek, a kaverna összezárult. Az anya rövid idő alatt annyira javult, hogy néhány hónap múlva haza mehetett, és mosolya még szebb lett.

Több éve küldi nekem a karácsonyi lapokat. Egyszerű üdvözlőlapok, nyomtatott jókívánságokkal, de számomra a karácsonyi csoda emlékeztetői.

Dr. Jospeh A. MacDougall
Entscheidung 1995/6.2.

Ford: *Schöneck Gábor*

ILLUSZTRÁCIÓK GYŰJTEMÉNYE

Gyűjtötte, válogatta: dr. Gerzsenyi László

Amikor Görögország királya látogatás céljából hajón Amerikába utazott, személyzetének egyik tagja magával vitt egy gyönyörű kutyát, amely utazás közben a vízbe esett. A kutya gazdája könyörgött a kapitánynak, hogy állítsa meg a hajót, de a kapitány nem tartotta az ügyet olyan fontosnak, hogy hallgasson szavára és a király utazását sem akarta lelassítani. Mit tett erre a kutya gazdája? Megkérdezte: "Megállítaná a hajót, ha egy ember esett volna a vízbe?" "Természetesen" – válaszolta a kapitány. Mielőtt megakadályozhatta volna a gazdát, az beugrott a tengerbe. A hajót leállították és nemcsak az embert, hanem a kutyáját is kiszabadították. Még a királynak is meg kellett állnia egy ilyen önfeláldozó cselekedet miatt. Mennyivel értékesebb az ember, mint egy állat! Isten az ő Fiát küldte e földre, hogy megváltsa a bűn tengerében vergődő emberiséget. – Megváltás

•

Egyszer valaki azt álmodta, hogy a mennyországba jutott és gyönyörködött a dicsőség világában. Nagyon örült annak, hogy végre odaérkezett. Hirtelen valaki odament hozzá és így szólt: "Jöjj csak, mutatni akarok neked valamit." Ezután odavitte őt a menny peremére és így szólt: "Nézz arra lefelé, mit látsz?" "Egy nagyon sötét világot látok." "Figyeld csak, ráismersz-e arra a világra?" "Hogyne, az a föld, ahonnan jöttem." "Mit látsz a földön?" "Bekötött szemű embereket látok, amint egy szakadék felé haladnak." "Akkor itt maradsz-e és élvezed a mennyországot, vagy visszamégy a földre, és még egy kis időt töltesz ott, hogy beszélj azoknak az embereknek erről a világról?" Az álmodó férfi éppen akkoriban volt nagy keserűségben, akárcsak Illés próféta. Élményével kapcsolatban ezt mondta: "Azóta sohasem kívántam meghalni."

– Lélekmentés

•

A hidrofóbia rémülete hatotta át városunkat. A hatóságok elrendelték, hogy minden kutyát meg kell kötni kilencven napra. A szabadon engedett kutyákat mind elpusztította a rendőrség. A rémületet egy veszett kutya indította el, amely a mezőről jött be városunkba és végigment az utcákon. Útközben tizenkét gyermeket megharapott, némelyiket súlyosan, másokat meg csak éppen megkarcolta a fogával. A rémült édesanyák bevitték gyermekeiket az orvosi rendelőbe és kérdezték, hogy van-e valamilyen orvosság. Az orvosok így szóltak: "Igen, van. Hadd oltsuk be a gyermekeket, és meggyógyulnak." Tizenegy gyermeket elvittek az oltásra, és azok ma is élnek. Egy kis árva gyermeket senki sem vitt be a rendelőbe, és azóta már meg is halt. Sok éneket énekelünk a kereszt evangéliumának hatalmáról, és körülöttünk nagyon sokan menedéket találtak már a keresztben a krízis idején. Csak hinni kell az evangéliumban, amely megfelelő orvosságot kínál a bűn halálos betegségére.

– Evangélium

•

Valamikor egy mentőcsónakot építettek Londonban. Míg az építők dolgoztak a csónakon, az egyikük elveszítette a kalapácsát. Tudtán kívül a szerszám a csónak aljára esett, amely fölé deszkát szögeltek. Ha rájött volna, hogy odakerült a kalapácsa, talán csak egy kis veszteségre gondolt volna. De a csónakot vízre bocsátották, és valahányszor a csónak táncolt a hullámok hátán, az alján levő kalapács ide-oda csúszkált, míg lassanként elkoptatta a csónak alsó deszkáját egészen a rézlemezig, mielőtt rátaláltak volna. Csak a rézlemez mentette meg a járművet az elsüllyedéstől. Kezdetben semmiségnek tűnt az egész, de nagy veszélyt okozott. Így vagyunk a kis bűnökkel, amelyek végül romlásunkat okozhatják. Valamennyiünknek így kell imádkoznunk: "A titkos bűnöktől tisztíts meg engem."

– Bűn

•

Az egyik vadász rálőtt egy tigrisre, és azt gondolta, hogy megölte a vadállatot. Amint azonban közeledett a halottnak vélt tigrishez, az fölugrott, átharapta a vadász térdét és összetörte a csontját, majd holtan esett össze. A vadász képtelen volt járni, és kiáltásait sem hallották meg. Néhány óra múlva azonban már elfelejtette a tigrist, sőt eltört csontjait is, mert szörnyű harcot folytatott ezer meg ezer kis hangyával. Ellepték a testét és úgy tűnt, mintha minden idegszálát tüzes árral szurkálták volna. Ha időben segítséget nem kapott volna, megölték volna a hangyák. Ez az emberi élet képe. Nem a bajok és szomorúságok nagy tigrisei ölnek meg bennünket, hanem a mindennapi élet aggodalmainak kis hangyái. – Aggodalmaskodás

•

Van egy bájos kelta legenda, mely szerint az Irgalom angyalát elküldte az Úr egy bizonyos szenthez, akit föl kellett készítenie a mennyei városba való hazamenetelre. A szent ember örömmel fogadta a küldöttet és az üzenetet, majd a kijelölt órában együtt nekiindultak az útnak. Amint elhagyták e világ határait, a szent hirtelen aggódni kezdett a bűnei miatt. Odakiáltott a kísérő angyalhoz: "Irgalom, hova temetted a bűneimet?" Az angyal ezt válaszolta: "Csak arra emlékszem, hogy eltemettem azokat, de nem tudnám megmondani, hogy hova." Aztán így folytatta: "Ami az Atyát illeti, ő már azt is elfelejtette, hogy valaha vétkeztél." Milyen csodálatos az isteni bűnbocsánat! Mennyire tökéletes és teljes!

– Bűnbocsánat

•

Bostonban három férfi odaállt egy vándorfényképész elé, és kérték, hogy készítsen róluk felvételeket. Később azonban nem akartak fizetni a képekért, hanem gorombán összeverték a fényképészt és igyekeztek összetörni a kameráját. Végül elfutottak, és kuncogtak áldozatuk baján és veszteségén. De a fényképész kivette a nyers filmet az összetört gépből, előhívatta a felvételeket, és elvitte a rendőrségre. A rendőrök a képek alapján hamar elfogták a garázdákat és börtönbe zárták őket. Ez az eset jól mutatja be gonosz cselekedeteink sorsát. Azok beszélnek ellenünk. A nagy Bírónak nem szükséges más tanúkhoz folyamodnia, mert a cselekedeteink ítélnek el minket. A zsoltáros ezt mondta: "Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség, és éjszakává lesz körülöttem a világosság: a sötétség nem lenne elég sötét neked, az éjszaka világos lenne, mint a nappal, a sötétség pedig olyan, mint a világosság." – Ítélet

Egy édesapának nagyon sok fájdalmat okozott iszákos fia. Egy napon a szomszédja megkérdezte tőle, hogy miként élnek. A szomorú apa így panaszkodott: "Nagyon rosszul. A fiam megint az ivásnak adta magát és nagyon gorombán viselkedik." A szomszéd így válaszolt: "Ide figyeljen, ha az én fiam lenne, kirúgnám a házamból." "Igen – válaszolt az apa –, én is így tennék, ha az ön fia lenne. De ő nem az ön fia, hanem az enyém."

– Kegyelem

•

A Kínából hazatérő turisták elmondják, hogy egyes bíróságokon két hatalmas könyvet vezetnek. Az ártatlannak bizonyult vádlottak nevét beírják az "élet könyvébe", és a vétkesek nevét beírják a "halál könyvébe." Egyetlen nevet sem lehet beírni mind a két könyvbe egyszerre. A mi nevünk sem lehet a Bárány életkönyvében, ha ítélet alá kerülünk, de nem kell félnünk a haláltól és az ítélettől, ha az élet könyvében van a nevünk.

– Élet könyve

•

Valamikor Colorado-ba ment egy férfi aranyat keresni, és néhány éves nehéz munka után szép kis vagyonra tett szert. Ezután elhatározta, hogy megismerteti magát a világgal. Először egy színházat építtetett Denverben, hogy azzal emlékeztesse a népet a nevére, majd elindult, hogy politikai pályára lépjen az ország fővárosában. Felesége, aki végig kitartott mellette a nyomorúságos évek alatt, túlságosan egyszerű volt ahhoz, hogy magával vigye a fővárosi társadalomba, ezért elhagyta és egy másik asszonyt vett feleségül, akiről úgy vélte, hogy majd megfelelően forgolódik a felsőbb körökben. Amikor a denveri építmény már majdnem teljesen elkészült, visszament a fővárosból és észrevette, hogy egy festőművész valakinek az életnagyságú képét festette a mennyezetre, és már majdnem teljesen elkészült vele. Megkérdezte tőle a büszke tulajdonos: "Mit csinál odafönt? Kinek a képét festi?" "Ez Shakespeare képe" – válaszolta a művész. "Shakespeare? Ki az a Shakespeare?" "William Shakespeare, nem ismeri őt?" "Volt-e valaha Denverben?" "Nem, még sohasem járt itt, de ő volt a világ egyik legnagyobb embere." "Tett-e valamit Denver érdekében?" "Közvetve nem tett, de..." "Ide figyeljen, nem akarok itt semmi ostobaságot. Nem akarom egy olyan embernek a képét látni ebben az épületben, aki sohasem volt Denverben, és sohasem tett semmit Denver érdekében. Én itt voltam, én már tettem valamit a városért. Kaparja le gyorsan a képet, és engem fessen a helyébe... Tudatni akarom önnel, hogy én fizetek ezért a munkáért. Úgy tegyen, ahogy mondtam. Fesse át a képet és engem fessen a helyébe." A művész természetesen engedelmeskedett, és az egykori aranyásó képét festette a mennyezetre. A férfi politikai pályája hamarosan kudarcba fulladt, elvesztette minden pénzét, még az emlékszínházat is meg a képet és mindent, és amikor teljesen leszegényedett, új felesége is elhagyta őt. Mint öreg bányász visszament a bányákba és nemsokára teljesen nyomorékká vált. Egyedül első felesége szolgált körülötte elhagyatott állapotában, és amikor meghalt, egyedül ő kísérte ki a temetőbe. Sokan vannak ma a világon, akik úgy élnek, mintha az egész világ körülöttük forogna. Ha gazdag és beteljesedett életet akarsz élni, amit Isten is elfogad, akkor áldozd föl életed azért, hogy másokat boldoggá tégy. Ne te légy a középpontban, hanem add át a fő helyet az Úr Jézusnak!

– Önszeretet

•

Egy labradori misszionárius írta le a következőket: "Tavasszal megfigyeltük, hogy négy egymást követő vasárnapon nagyon sok fóka úszott az öbölbe, ahol hosszú ideig játszadoztak misszióállomásunk átellenében. A hétköznapokon azonban egyetlen fókát sem lehetett látni a közelben. A negyedik vasárnapon, amikor egy egész fókanyáj jelent meg, megfigyeltem, hogy eszkimók egy csoportja üldögélt a sziklákon a part mentén. Megkérdeztem tőlük, hogy miért nem mennek fókavadászatra. Egyiküket így válaszolt: »Ugye észrevette, hogy ez már a negyedik vasárnap, amikor fókák nagy tömege jön az öbölbe, de egyetlen fóka sem mutatkozik a hétköznapokon?« »Igen, megfigyeltem« – válaszoltam a kérdezőnek. »Tehát láthatja – folytatta az eszkimó –, hogy ez a Sátán munkája, aki csapdát állított nekünk, hogy megszegjük az Úr egyik parancsolatát. De mi nem tesszük ezt.« A hűségükért aztán hamarosan nagyon sok fókát foghattak a hétköznapok folyamán."

– Kísértés

•

Spurgeon a következő illusztrációt használta egyszer egy prédikációjában: A velencei doge-palotában a portrék hosszú sorában az egyik hely üresen áll, és egy fekete függöny van a helyén. Mivel Marino Falierit bűnösnek találták az állam elleni árulásban, ezért lefejezték, és arcképét igyekeztek kitörölni az emlékezetből is. A látogatók tekintete hosszabb ideig mered arra az üres helyre, mint bármelyik kereskedő uralkodó portréjára. Ugyanígy az egyház hitehagyóit gyakrabban emlegetik a beszélgetésekben, mint a jó és hű emberek ezreit, akik mindenben ékességére voltak Isten és a mi Megváltónk tanításának.

– Áruló

•

Emlékszel arra az öregemberre a Quo vadis című műben, aki keresztyénnek tettette magát, belépett a hivők otthonába, gyakran részt vett összejöveteleiken, és beárulta neveiket Nérónak? Napról napra csapatostul vitték őket az ítélő szék elé. Végül a keresztyének fölfedezték, hogy ő az áruló a soraikban. Tegyük fel, hogy némelyikük kemény szavakat mondott felőle. Talán így szóltak: "Nincs a pokolban olyan gonosztevő, aki aljasabb lett volna, mint ez az áruló... Biztosan ez egy olyan ember, akit sohasem lehet elérni az evangéliummal. Ez már az életében elkárhozott." De a történet megy tovább. Az idős áruló ott ült fent a Colosseumban, és figyelte a keresztyének elpusztítását. Látta őket, amint elestek az oroszlánok előtt, és közben énekeltek utolsó leheletükig. Látta őket, amint elborította őket a szurok és égtek a keresztfákon, miközben a menny felé fordították tekintetüket és mosolyogva szemlélték Krisztust. A látvány megragadta. Odament Néróhoz és bejelentette: "Én is keresztyén vagyok." Egy kis idő múlva egy kereszttel többet emeltek ugyanabban az arénában és az új áldozat ez az öregember volt. A tömeg előtt megtagadta Nérót, aztán ég felé emelte tekintetét és ezt suttogta: "Jézus, Jézus." Ezek után kire mernénk azt mondani, hogy "reménytelen eset"?

– Megváltás

•

Egy buzgó keresztyén, a Biblia hűséges olvasója, egy hitetlen ember támadásának keresztтüzébe került. "Nem értem és nem is hiszem el, hogy Jézus Krisztus vére lemoshatja a bűnömet" – mondta a hitetlen. Erre a bibliás hívő így válaszolt: "Ön és Pál apostol nagyon is egyetért ebben a témában. Lapozzon csak a Korinthusi levél első fejezetéhez és olvassa el a tizennyolcadik verset: »Mert a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje.«" A hitetlen lehajtotta a fejét, majd tanulmányozni kezdte a Bibliát, és hamarosan felismerte, hogy a kereszt Isten hatalma az üdvösségre.

– Megváltás

Henry Ward Beecher, múlt századbeli híres prédikátor így emlékezett vissza egyik élményére: "Az első ébredést abban a gyülekezetben éltem át, amelynek lelkipásztora voltam. Akkoriban egy szomszédos városban evangélizáltam, és tele voltam tűzzel és lelkesedéssel, amint igyekeztem hazafelé. Egész úton imádkoztam, százharminc kilométeren át. Emlékszem rá, hogy amikor hazaérkeztem és prédikáltam, beszámoltam arról, amit a szomszéd városban tapasztaltam. A következő este igehirdetési sorozatot kezdtem el. A terem kétharmad részig telt meg, és az emberek nyilvánvalóan érzéketlenek voltak a lelki kérdésekre. A második este felszólítottam a hallgatókat, hogy akik szeretnének beszélni velem, maradjanak vissza. Nagyon erős felhívással fordultam feléjük, de csak egyetlen személy – egy szegény, német származású szolgálólány – maradt vissza. Barátaim gyermekei, a fiatalok, akiket jól ismertem, fölálltak és elmentek, e szolgálólány kivételével, akinek szívében visszhangzott a prédikációm. Abban a pillanatban a lázongás görcse szorongatott. Miért történt ennek a drága kenetnek a pazarlása? A prédikációmra csak ennyi a válasz? A következő pillanatban azonban rádöbbentem, hogy az Úr Jézus Krisztus minden gyermeke igen értékes. Ez a lány Krisztus gyermeke volt, és amikor átéreztem végtelen nagy értékét Krisztus előtt, könnyek öntötték el a szemem és legördültek az orcámon. A velőmig hatott az az érzés, hogy kész volnék mindennap fáradozni Isten népe körében, ha bármit tudnék tenni a legalacsonyabb rangúakért és a legkisebb teremtményekért. Büszkeségem szertefoszlott, hiúságom eltűnt, és megragadott Isten emberek iránti szeretetének áldott érzése. Arra gondoltam, hogy kimondhatatlan kiváltság az, hogy megoldhatom a saruszíját Krisztus legkisebb tanítványainak. Aztán ebből a lelkületből származtak az áldásos következmények."

– Ébredés

•

Torrey elmélete szerint nincs olyan gyülekezet vagy misszió a földön, ahol nem történhetnék ébredés, amennyiben megvan a hűségesekből álló kis mag, akik Istenen csüngnek állhatatosan, míg az ébredés meg nem érkezik. Négy férfi kezdeményezte az ébredést Kellsben, és egész Észak-Írországban nagy ébredés történt 1859-ben. Az egyik egy földműves, a másik egy kovács, a harmadik egy tanító volt, és a negyedikről már nem is tudom, hogy ki lehetett. De ez a négy férfi kitartott Isten mellett hétről hétre, és először ugyan nem látszott semmi eredmény, de végre megjött a mennyei tűz, és Isten hatalma rázta meg Írországot, Skóciát és Walest.

– Ébredés

•

A nagy olasz költő, Dante klasszikusan fejezte ki nagy művében (Az isteni színjátékban) azt a gondolatot, hogy a bűnbánat egyetlen könnycseppje is azt bizonyítja, hogy aki képes bánkódni a bűnei felett, az üdvözülhet. A "Purgatorium" című rész olvasói emlékezhetnek rá, hogy Buonconte, a vérszomjas férfi halálosan megsebesült a Campeldino melletti csatában. Amint haldokolva feküdt a földön, elébe tolultak a bűnei, és közben durva keresztet formált két fadarabból, majd maga elé tartotta, miközben a lelkében mélyen bánkódott. Végül az igazi bűnbánat egyetlen könnycseppje ráhullt a keresztre, és lelke az örökkévalóságba emelkedett. A nagy költő leírja, hogy egy démon követelte Buonconte lelkét a pokolnak, de az egyetlen igaz könnycsepp miatt egy fehér angyal cikázott le az égből, és Istenhez emelte a megtért bűnös lelkét.

Érdekes módon van egy ősi egyiptomi legenda, amely ugyanezt a gondolatot örökíti meg. Egy gazdag egyiptomi urat egy napon a pompa és hiábavalóság között nagyon megzavarta egy mennyei hang, amely megparancsolta neki, hogy rendezze el útjait, mert különben betegségbe esik. "Mit tegyek?" – kérdezte. "Keresd föl a remetét" – hangzott a válasz. A gazdag úr felkapaszkodott a sziklás hegyre, ahol a remete lakott, és miután elmondta történetét, a remete egy kis üveget adott át neki ezzel a paranccsal: "Vidd ezt magaddal, és töltsd meg amott a forrásnál, és lelked feloldozást nyer és bűnbocsánatban részesül." Örült a gazdag úr az enyhe büntetésnek, és igyekezett engedelmeskedni, de akárhányszor vagy akármilyen mélyen merítette meg az üveget a vízben, egyetlen csepp sem került a fiolába. Szíve haraggal telt meg és mármár visszatért a barlanghoz, de büszkesége nem engedte meg. "Biztosan vannak más források is. Nem térek vissza eredménytelenül egy ilyen egyszerű feladat elől." Így lett belőle a "fiola zarándoka", mert sok országot végigjárt sok éven át, hegyeken, erdőkön, nehézségeken, fájdalmakon és szegénységen át, de sohasem tudta megtölteni a kis üveget. Végre, amikor a szenvedések már kiverték belőle a büszkeséget, alázatosan imádkozva kérte a menny vezetését. "Térj vissza a remetéhez, és valld be a kudarcot" – hangzott a mennyei válasz. Megújult reménnyel és összetört lélekkel igyekezett a zarándok a remetéhez. "Atyám – mondta a remetének – messze elkerültem és sok helyet bejártam, de a fiola még mindig száraz. A szívem még mindig nem oldódott fel és nem nyertem bocsánatot." "Fiam – válaszolta a remete – már eleget fáradoztál. Nyugodj meg küzdelmedtől." De ez túl soknak tűnt a még mindig gőgös úrnak. Vajon hazamenjen bűnbocsánat nélkül? Semmivel sem érdemelheti ki a bocsánatot és a békét? Elkeseredettségében összetört a szíve, és egy könnycsepp gördült végig az arcán, majd beleesett a fiolába. A könnycsepp egy pillanat alatt színültig betöltötte a kis üveget. "Feloldoztattál" – mondta a remete. Ilyen áldása van a bűnbánat egyetlen könnycseppjének.

– Bűnbánat

•

New Orleans temetőjében van egy síremlék, melynek érdekes a története. Egy hajót ábrázol a viharzó tengeren, és egy anya és gyermeke együtt kapaszkodik a hajóba. A talapzaton ez a felírás olvasható: 1900. július 4-én merültek el. Ők voltak az egyedüli túlélők egy nagy birtokon, és az volt a kérdés, hogy kinek a neve alatt irányítsák azután a birtokot, az anya vagy a lánya nevén. A bíróság úgy döntött, hogy a gyermek nevén kezeljék a birtokot, arra gondolva, hogy ő merült el később, mert az édesanya a haláláig fönntartotta őt, hogy biztonságban legyen. Ez csodálatos elismerése az anyai szeretetnek.

– Édesanya.

•

Von Zealand, Nagy Frigyes leghatalmasabb tábornoka keresztyén volt, de a király gúnyolta a keresztyénséget. Egy napon a király durva tréfát űzött a Megváltóból, és az egész terem visszhangzott a jelenlevők nevetésétől. Ez túl sok volt Von Zealand tábornoknak, aki már számos nagy csatát megnyert Poroszországnak, és valójában ő tette a koronát a király fejére. Felállt a hízelgők suttogása között, ünnepélyesen megrázta ősz fejét és ezt mondta: "Uram, tudod, hogy nem félek a haláltól, és tudod, hogy harmincnyolc csatát harcoltam végig és nyertem meg. Uram, a hajam megőszült, öregember vagyok, hamarosan annak a jelenlétébe kerülök, aki nagyobb nálad, a mindenható Isten elé, aki megváltott bűnömtől és az Úr Jézus Krisztus elé, akit te megcsúfoltál. Uram, nem hallgathatom tovább Megváltóm gúnyolását. Tisztellek téged, Uram,

VIDÁM ESETEK

Egy irodaépület előtt cipőfűzőket árult egy ágrólszakadt ember. Az egyik irodafőnök az utcai árusnak minden reggel odaadott húsz forintot, de sohasem vette át tőle a cipőfűzőt. Az egyik napon a kéregető ismét megkapta a húsz forintot, de odaszólt jótevőjéhez: "Uram, nem akarok panaszkodni, de ma reggel óta harminc forint a cipőfűző ára."

•

A kis Zsuzsi meglátogatta nagyapja gazdaságát. A nagypapa igen vallásos, komoly ember volt, és nem tűrt meg semmiféle vidámságot a környezetében. A kis Zsuzsi az udvaron keresett feloldódást a nyomasztó szomorúság alól. Észrevette a csacsit, amint búskomor ábrázattal bámult a levegőbe. Meg is jegyezte: "Szegény csacsi, biztosan te is a nagypapa vallását követed!"

•

A gyülekezet diakónusa élesen vizsgálta az utasokat, akik között a vendégprédikátort igyekezett fölfedezni, bár még sohasem találkozott vele. Az egyik embert kiválasztva megkérdezte tőle: "Bocsásson meg, uram, nem ön a hozzánk igyekvő lelkipásztor?" Amaz ezt felelte: "Ó, nem én vagyok az, hanem gyomorbántalmaim miatt nézek ki annak."

•

Valaki vendégeket hívott gombás vacsorára. A kisegítő lány felnyitotta a gombakonzerves dobozokat, és az egyik dobozban a gomba tetején egy kis penészt fedezett föl. A vendégek bármelyik pillanatban megérkezhettek, ezért a háziasszony ezt ajánlotta a lánynak: "Adj a kutyának egy falatot, és ha megeszi, akkor biztosan nincs semmi baj." A kutya mohón felnyalta az ízletes gombás falatot, és még szeretett volna kapni belőle. Erre a vacsorát elkészítették. A fő fogás után a szolgálólány odasúgta a háziasszony fülébe, hogy a kutya elpusztult. Nem lehetett mást tenni, minthogy azonnal telefonáltak az orvosnak, aki gyorsan megérkezett és mindenkit gyomormosásban részesített. A kisegítő lány közben ismét bement az ebédlőbe, és megkérdezte tőle a háziasszony, hogy hol van most az a szegény kutya. A lány így válaszolt: "Hol lenne? Hát az utcán, ahol az autó elütötte."

•

Egy madárkitömő üzlet kirakatában volt egy bagoly, amit sok járókelő megtekintett. Valaki megjegyezte: "Ha csak így tudnám kitömni a madarakat, abbahagynám a szakmát. A feje nem jól áll. A testhelyzete mesterkélt. A lábai sem a helyükön vannak." Mielőtt befejezte volna szakvéleményét, a bagoly megfordult, és nagyot pislantott a műkritikusra.

Egy halászhajó kapitánya az egyik napon ezt írta a kötelező hajónaplóba: "Ma berúgott a társam."

Amikor a munkatársa kijózanodott, észrevette a beírást, és könyörögni kezdett, hogy húzza ki a bejegyzést, mert ha a kikötőbe érnek, és a hajótulajdonos meglátja a beírást, azonnal elbocsátja az állásából. A kapitány azonban nem tágított, hanem ezt felelte: "Amit egyszer beírtam a naplóba, az örökre ottmarad."

Néhány nappal később a kapitány helyettese vezette a hajónaplót. Az egyik lap aljára nagy betűkkel odaírta: "A kapitány ma józan volt."

•

Egy férj az orvost hívta éjféltájban: "Doktor úr, gyorsan jöjjön. A feleségem nagyon beteg. Úgy gondolom, vakbélgyulladása van."

Az orvos így válaszolt: "A feleségének nem lehet vakbélgyulladása. Kilenc vagy tíz évvel ezelőtt saját kezemmel operáltam meg őt ugyanezzel a betegséggel. Hallott ön már arról, hogy egy asszonynak újra kinő a féregnyúlványa?" "Nem doktor úr, de hallott ön már olyanról, hogy valaki másodszor is megnősült?"

•

Mézeshetekre indult egy ifjú pár. Odaértek a kiválasztott szállodához, ahol az ifjú asszony így szólt férjéhez: "Tegyünk úgy, mintha már évek óta házasok volnánk." A férfi így válaszolt: "Rendben van, drágám, de hogy lennél képes négy bőröndöt cipelni egyszerre?"

•

Egy vasárnapi iskolai tanító képeket mutatott be a gyermekeknek, és megkérdezte tőlük, hogy a képek alapján melyik bibliavers jut az eszükbe. Először két kisgyermek volt a képen, akik átölelték egymást. Valamelyik vasárnapi iskolás fölemelte a kezét, majd elmondta a következő bibliaverset: "Egymást szeressétek!" Egy másik képen egy kisleány volt, aki figyelmesen hallgatta édesanyját. Az egyik gyermek bölcsen elmondta az arra vonatkozó bibliaverset: "Engedelmeskedjetek szüleiteknek!" A harmadik képen két fiú fogott egy macskát, és már majdnem szétszakították, mert az egyik a farkát, a másik meg a fejét húzta. A gyermekek sokáig töprengtek azon, hogy ez vajon mit jelenthet, míg végül az egyik kisokos megszólalt: "Amit Isten egybeszerkesztett, azt ember el ne válassza!"

•

Valaki találkozott régi barátjával, akit legutóljára a házasságkötése alkalmával látott. Megkérdezte tőle: "Hé, hol lettél ilyen napbarnított? Talán Ciprus szigetén voltál?" Amaz szomorúan válaszolta: "Nem, barátom. Amikor megnősültem, megegyeztünk egymással, hogy ha valamelyikünk dühös lesz, a másik fél kimegy a szabadba, és addig nem megy vissza, amíg társának a haragja le nem csillapodik."

•

Az egyik gazdag, de fukar üzletembert adakozásra kérték, mire ezt felelte: "Én megadom az özvegyasszony két fillérjét."

"Úgy gondolja, hogy az özvegyasszony két fillérjét?" – kérdezte az adományokat gyűjtő személy.

"Természetesen" – válaszolta a gazdag ember.

"Megelégednék én annak a felével is. Mennyi a vagyonának a pénzértéke?"

"Körülbelül százezer dollár."

"Akkor adjon nekem csekket ötvenezer dollárról. Ez a fele volna az özvegyasszony két fillérjének, mert ő mindenét beledobta a perselybe."

•

Megtért egy férfi, akitől megkérdezte az egyik idősebb hívő: "Ha száz juhod lenne, odaadnál belőle ötvenet az Úr munkájára?"

"Igen, odaadnék."

"Ugyanezt tennéd, ha száz tehened volna?"

"Természetesen, ugyanezt tenném."

"Ha két malacod volna, odaadnád az egyiket az Úrnak?"

"Azt nem, és nincs jogod kérni tőlem, mert tudod, hogy van két malacom."

•

Valaki ezt kérdezte: "Az emberi testben melyik a legérzékenyebb idegszál?"

A prédikátor így válaszolt: "Az, amely a pénztárcához vezet."

•

"Be fogom bizonyítani, hogy az ember magával viheti a pénzét" – mondta egy zsugori. Összehívta három barátját, és így szólt hozzájuk. "Itt van három boríték, mindegyikben van tízezer dollár. Úgy végrendelkezem, hogy amikor temetnek, kiki dobja bele ezt a borítékot a sírba, mielőtt elhantolnának." A temetéskor mindhárman bedobták a sírba a borítékot, de később a lelkiismeretük bűnvallásra késztette őket. Ezt mondták egymásnak: "Nekem pénzre volt szükségem, ezért ezer dollárt megtartottam magamnak, kilencezret meg bedobtam a sírba." A másik így szólt: "Én az összeg felét visszatartottam magamnak." A harmadik társaira förmedve mondta: "Hogy tehettetek ilyet? Én tízezer dollárról kiállítottam egy csekket, és az egészet hiánytalanul bedobtam a sírba."

Dr. Gerzsenyi László gyűjtése

Javíthatatlan szülők

Hetvenöt éves apám hosszú repülőútra vállalkozott, hogy együtt ünnepeljük ötvenedik születésnapomat. Az ünnepi ebéd után elhatároztuk, hogy moziba megyünk. Mivel az ebédet apa fizette, a jegyeket én akartam állni.

– Ne viccelődj – mondta erre, előhúzott egy húsz-dollárost, és a pénztároshoz fordult: – Egy nyugdíjas- és egy gyerekjegyet kérek!

•

A tanár megkérdezte Samtől, hogy ki írta alá a Függetlenségi Nyilatkozatot.

– Nem tudom, és nem is érdekel – felelte pimaszul a fiú.

A tanár behívatta a fiú apját az irodájába, és elmondta a felháborító esetet.

– Mondd meg az igazat, Sam! – förmedt az apa a fiára. – Ha egyszer aláírtad, vállald a következményeket!

Ifjú házas férj a barátjának:

– Az első héten én beszéltem, a feleségem hallgatott. A második héten ő beszélt, én hallgattam. Most mind a ketten beszélünk, és a szomszédok hallgatják.

A tisztviselő útközben meglát egy nagy juhnyájat, és megtetszik neki az egyik bárány.

– Ad nekem egy bárányt, ha pontosan megmondom, hány bírka van a nyájban? – szólítja meg a juhászt.

A juhász rááll az alkura.

– Kettőszáznyolcvanhét birkája van – mondja a tisztviselő. – Vihetem a bárányt? – Nincs mit tenni, oda kell adni a bárányt.

A tisztviselő kiválaszt egyet, a vállára veszi, és indulna, amikor a juhász megkérdi tőle:

– Ha én eltalálom, mi a maga foglalkozása, visszakapom a bárányt?

A tisztviselő beleegyezik.

– Maga tisztviselő – mondja a juhász.

– Honnan tudja? – kérdezi elképedve a másik.

– Elmondom – válaszolja a juhász –, ha visszaadja a kutyámat.

•

A városi vagány falura megy. Meglát egy embert, aki feltartja a malacát egy almafa ágaihoz, amíg a malac befal néhány almát. Így megy ez a következő, majd a harmadik malaccal is, mire a vagány megszólal:

– Lehet, hogy nem értek a dologhoz, de nem volna egyszerűbb lerázni az almát a fáról? Rengeteg időt spórolna meg.

– Időt? – csodálkozik az ember. – Mit számít az idő a malacoknak?

•

A múteremben egy úr az egyik olajfestmény csodálása közben leereszkedik az egyik székre.

– Micsoda színek! – sóhajtja. – Bárcsak magammal vihetném őket!

– Kívánsága teljesült – szólal meg mellette a festőművész. – Ugyanis a palettámon ül.

•

– Uram, az előadás húsz perce megkezdődött. Megkérem, hogy csendesen tessék a nézőtérre bemenni.

– Miért? Már mindenki alszik?

•

Az orgonista nem érkezett meg az edmontoni, X. Pius pápáról elnevezett templomban rendezett esküvői szertartás kezdetére, ezért a pap a vendégektől kért segítséget. Így aztán a menyasszony idejében vonulhatott végig a padsorok között a nászindulóra, melyet a teljes gyülekezet zümmögése szolgáltatott:

–Pa-pam-papam, pa-pam-papam...

•

Férj és feleség a szülőszobán együtt várta első babájuk világrajöttét. Már javában folyt a szülés, mikor az orvos odaszólt az ifjú apának:

– Most legyezgesse a feleségét.

A férj belenyúlt a zsebébe, de csak a csekkfüzetét találta, így azt kezdte lengetni.

Az orvos felpillantott:

– De kérem! – szólt rá. – Erre semmi szükség. Így is megteszek minden tőlem telhetőt.

•

Zsoltika nagy késéssel érkezik az iskolába.

– Mi történt? – kérdi a tanárnő.

– Egy fegyveres bandita rám támadt.

– Döbbenetes! És mit vett el tőled?

– A házi feladatomat, tanárnő kérem!

Reader's Digest

Folytatás az előző oldalról
Illusztációk gyűjteménye

mint öregember, aki szereti a Megváltót, az örökkévalóság pereméről." Nagy Frigyes reszkető hangon mondta: "Von Zealand tábornok, bocsánatot kérek, bocsánatot kérek." A társaság csöndesen szétoszlott, és a király soha többé nem gúnyolta a Megváltót, akit tábornoka még nála is jobban tisztelt.

– Bizonyságtétel